

**T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**GENEL LİSELERLE MESLEK LİSELERİ PROGRAMLARININ TÜRK
MİLLİ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI VE TEMEL İLKELERİ AÇISINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hasan BOZASLAN

**GAZİANTEP
HAZİRAN 2008**

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

Genel Liselerle Meslek Liseleri Programlarının Türk Milli Eğitiminin Amaçları ve
Temel İlkeleri Açısından Karşılaştırılması

Hasan BOZASLAN

Tez Savunma Tarihi: 31 Temmuz 2008

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. .Dr. Osman ERKMEN
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylıyorum.

Prof. Dr. Hikmet Y.CELKAN
Eğitim Bilimleri ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hikmet Y.CELKAN
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

İmzası

Prof. Dr. Hikmet Y.CELKAN

_____

Yrd. Doç. Dr. Servet DEMİR

_____

Yrd. Doç. Dr. Elçin SUMMAK

_____

ÖZ

GENEL LİSELERLE MESLEK LİSELERİ PROGRAMLARININ TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI VE TEMEL İLKELERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

BOZASLAN, Hasan
Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hikmet Y. CELKAN
Haziran 2008, 306 sayfa

Bu araştırma Türkiye’deki genel liselerle meslek liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleri açısından yazılı metinler bazında karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Veriler literatür taranarak toplanmıştır. Araştırma kapsamına alınan lise programları, Genel Lise programlarından; Klasik Lise, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi ve Spor Lisesi programlarıdır. Meslek Lisesi programlarından ise Güzel Sanatlar Lisesi, Öğretmen Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Tapu Kadastro Meslek Lisesi ve Tarım Meslek Lisesi programlarıdır. Araştırma kapsamına alınan liselerin programları Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleri açısından analiz edilmiştir. Bu bağlamda araştırma kapsamına alınan liselerin programları incelenirken okulun genel amaçları, kuruluş amaçları, programda yer alan derslerin genel amaçları ve yönetmelikleri dikkate alınarak veriler çözümlenmiştir. Araştırmamızın sonunda Meslek Lisesi programlarının Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleriyle daha çok paralellik taşıdığı bulunmuştur. Genel lise programlarının ise Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkelerine göre yeniden yapılandırılması gerektiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Program, Meslek Liseleri

ABSTRACT**A COMPARISON OF HIGH SCHOOL AND VOCATIONAL SCHOOL PROGRAMMES IN TERMS OF THE AIMS AND BASIC PRINCIPLES OF TURKISH NATIONAL EDUCATION****BOZASLAN, Hasan****Masters Degree Thesis, Educational Sciences****Thesis Supervisor: Prof. Dr. Hikmet Y. CELKAN****July 2008, 306 Pages**

This research is conducted in order to compare high schools and vocational schools in Turkey in terms of the aims and basic principles of Turkish National Education. Data are collected through literature review. The high school programmes that are taken as sample are; classified in two main groups; a) High Schools including Classical High School, Anatolian High School, High School of Science and Social Sciences and High School of Sports. b) Vocational Schools including High School of Fine Arts, High School of Teacher Training, Intermediary Religious Schools, High School of Trade and Business, Health, Tourism and Hotel Management, Property and Agriculture Trade Schools. The programs of schools that are in the scope of research are analysed in terms of the aims and basic principles of Turkish National Education. While analysing these programs their general aims, establishment aims, aims and regulations of lessons in programs are taken into consideration in the analysis of the data. In the light of the findings, programs of Trade Schools are found to serve better to the aims and basic principles of Turkish National Education. It is also found out that High School programmes are required to be revised in terms of the aims and basic principles of Turkish National Education.

Key Words: Programme, Vocational Schools,

ÖN SÖZ

Tezin başlangıcından bitimine kadar her aşamasında desteğini ve ilgisini hiç esirgemeyip, tez danışmanı olmaktan öte baba şefkatiyle çalışmamı kucaklayan, zevkli bir çalışma ortamı sağlayan ve fikirleriyle bakış açımı geliştiren Prof. Dr. Hikmet Yıldırım CELKAN' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Değerli zamanlarını bana ayırıp, görüşlerinden yararlanma fırsatı verdiği için Yrd. Doç. Dr. Servet DEMİR'e ve Yrd. Doç. Dr. Elçin SUMMAK'a teşekkürlerimi sunarım.

Manevi desteğinden dolayı emeği geçen tüm arkadaşlarıma ve aileme teşekkür ederim.

Haziran 2008
Hasan BOZASLAN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLO LİSTESİ	vii
KISALTMALAR	xvi
BİRİNCİ BÖLÜM	
1.GİRİŞ	1
1.1.GİRİŞ.....	1
1.2. PROBLEM DURUMU.....	1
1.3. PROBLEM CÜMLESİ.....	2
1.4. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
1.5. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	2
1.6. SAYILTILAR.....	3
1.7. SINIRLILIKLAR.....	3
İKİNCİ BÖLÜM	
2.KAYNAK ÖZETLERİ	
2.1. TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNDE ÖĞRETİM KADEMELERİ.....	6
2.1.1.Okul Öncesi Eğitim.....	6
2.1.2.İlköğretim.....	10
2.1.3.Ortaöğretim.....	15
2.1.4.Yüksek Öğretim.....	19
2.2. ORTAÖĞRETİM KADEMESİ.....	20
2.2.1.Genel Öğretim.....	20
2.2.2.Mesleki ve Teknik Öğretim.....	20
2.3.ORTAÖĞRETİMİN TARİHÇESİ.....	24
2.4.ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ SINIFLANDIRILMASI.....	31
2.4.1.Genel Liseler.....	31
2.4.2.Mesleki ve Teknik Liseler.....	31
2.5.ARAŞTIRMA KAPSAMINA ALINAN LİSELER.....	33
2.5.1.Genel Liseler.....	33
2.5.1.1.Klasik Lise.....	33
2.5.1.2.Anadolu Lisesi.....	34
2.5.1.3.Fen Lisesi.....	35
2.5.1.4.Sosyal Bilimler Lisesi.....	36
2.5.1.5.Spor Lisesi.....	37
2.5.2.Meslek Liseleri.....	38
2.5.2.1.Güzel Sanatlar Lisesi.....	40
2.5.2.2.Öğretmen Lisesi.....	41
2.5.2.3.İmam Hatip Lisesi.....	44
2.5.2.4.Ticaret Meslek Lisesi.....	42
2.5.2.5.Sağlık Meslek Lisesi.....	44

2.5.2.6.Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi.....	45
2.5.2.7.Tapu Kadastro Meslek Lisesi.....	45
2.5.2.8.Tarım Meslek Lisesi.....	46
2.6. TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI VE TEMEL İLKELERİ.....	48

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. ARASTIRMA MODELİ.....	53
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	54
3.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	54
3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	55

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. BULGULAR ve TARTIŞMA.....	58
4.1.1.Araştırma Kapsamına Alınan Liselerin Programlarının İncelenmesi.....	58
4.1.1.1.Genel Lise Programlarının İncelenmesi.....	58
4.1.1.1.1.Klasik Lise Programlarının İncelenmesi.....	58
4.1.1.1.2.Anadolu Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	116
4.1.1.1.3.Fen Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	118
4.1.1.1.4.Spor Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	121
4.1.1.1.5.Sosyal Bilimler Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	148
4.1.1.2.Meslek Liseleri Programlarının İncelenmesi.....	160
4.1.1.2.1.Güzel Sanatlar Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	160
4.1.1.2.2.Öğretmen Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	173
4.1.1.2.3.İmam Hatip Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	183
4.1.1.2.4.Ticaret Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	195
4.1.1.2.5.Sağlık Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	207
4.1.1.2.6.Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	219
4.1.1.2.7.Tapu Kadastro Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	236
4.1.1.2.8.Tarım Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi.....	244
4.1.2. Genel Lise Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	261
4.1.2.1.Klasik Lise Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	261
4.1.2.2.Anadolu Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	267
4.1.2.3.Fen Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	267
4.1.2.4.Spor Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	268
4.1.2.5.Sosyal Bilimler Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları Ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	270
4.1.3.Meslek Liseleri Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	272
4.1.3.1.Güzel Sanatlar Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel	

Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	272
4.1.3.2.Öğretmen Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	275
4.1.3.3.İmam Hatip Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	278
4.1.3.4.Ticaret Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	281
4.1.3.5.Sağlık Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	284
4.1.3.6.Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	287
4.1.3.7.Tapu Kadastro Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi....	291
4.1.3.8.Tarım Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi.....	294
4.1.4.Her İki Tür Lise Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Karşılaştırılması.....	297
4.2.SONUÇ VE ÖNERİLER	300
4.2.1. Sonuçlar	300
4.2.2.Öneriler.....	302
KAYNAKÇA	303
ÖZGEÇMİŞ	306

TABLOLAR LİSTESİ

SAYFA NO

Tablo 2.1. İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi.....	13
Tablo 4.1. Tüm Liselerde Okutulan Ortak Dersler.....	59
Tablo 4.2. Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	61
Tablo 4.3. Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	61
Tablo 4.4 Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	64
Tablo 4.5. Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	64
Tablo 4.6. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	66
Tablo 4.7. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	66
Tablo 4.8. Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	68
Tablo 4.9. Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	68
Tablo 4.10. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	70
Tablo 4.11. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	70
Tablo 4.12. Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	72
Tablo 4.13. Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	72
Tablo 4.14. Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	74
Tablo 4.15. Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	74
Tablo 4.16. Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	75

Tablo 4.17. Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	76
Tablo 4.18. Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	77
Tablo 4.19. Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	77
Tablo 4.20. Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	78
Tablo 4.21. Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	79
Tablo 4.22. Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	81
Tablo 4.23. Sağlık Bilgisi dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	81
Tablo 4.24. Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	83
Tablo 4.25. Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	83
Tablo 4.26. Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	84
Tablo 4.27. Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	85
Tablo 4.28. Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	86
Tablo 4.29. Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	87
Tablo 4.30. Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	88
Tablo 4.31. Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	88
Tablo 4.32. Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	89
Tablo 4.33. Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	90

Tablo 4.34. Tüm Liselerde Okutulan Seçmeli Dersler.....	91
Tablo 4.35. Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	92
Tablo 4.36. Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	92
Tablo 4.37. Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	94
Tablo 4.38. Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	94
Tablo 4.39. Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	95
Tablo 4.40. Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	96
Tablo 4.41. Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	98
Tablo 4.42. Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	99
Tablo 4.43. Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	100
Tablo 4.44. Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	100
Tablo 4.45. Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	102
Tablo 4.46. Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	102
Tablo 4.47. Klasik Lise Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi.....	103
Tablo 4.48. Klasik Lise Sosyal Bilimler Alanı Haftalık Ders Çizelgesi.....	106
Tablo 4.49. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	108
Tablo 4.50. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	109
Tablo 4.51. Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	110

Tablo 4.52. Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	110
Tablo 4.53. Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	111
Tablo 4.54. Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	112
Tablo 4.55. Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	113
Tablo 4.56. Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	113
Tablo 4.57. Klasik Lise Türkçe-Matematik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi	114
Tablo 4.58. Klasik Lise Yabancı Dil Alanı Haftalık Ders Çizelgesi	115
Tablo 4.59. Anadolu Liseleri Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi	117
Tablo 4.60. Fen Liseleri Programlarının Amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçlarına Uygunluğu.....	119
Tablo 4.61. Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	120
Tablo 4.62. Spor Lisesi programları amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	122
Tablo 4.63. Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	123
Tablo 4.64. Temel Spor Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	125
Tablo 4.65. İnsan Anatomisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	126
Tablo 4.66. Beden Eğitimi ve Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	128
Tablo 4.67. Spor dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	130
Tablo 4.68. Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	131
Tablo 4.69. Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	132
Tablo 4.70. Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	133

Tablo 4.71. Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	133
Tablo 4.72. Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	135
Tablo 4.73. Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu.....	135
Tablo 4.74. Spor Masajı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	136
Tablo 4.75. Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	138
Tablo 4.76. Spor Psikolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	139
Tablo 4.77. Spor ve Beslenme dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	140
Tablo 4.78. Türk Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	141
Tablo 4.79. Özel Alan Çalışması dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	143
Tablo 4.80. Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	144
Tablo 4.81. Spor Sosyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	146
Tablo 4.82. Eğitsel Oyunlar dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	147
Tablo 4.83. Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	149
Tablo 4.84. Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel İlkelerine uygunluğu.....	150
Tablo 4.85. Sosyal Bilimler Lisesi Sosyal Bilimler Alanı Haftalık Ders Çizelgesi .	151
Tablo 4.86. Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	154
Tablo 4.87. Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	154

Tablo 4.88. Diksiyon ve Hitabet dersinin genel Amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel Amaçlarına uygunluğu.....	155
Tablo 4.89. Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	157
Tablo 4.90. Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	157
Tablo 4.91. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	159
Tablo 4.92. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi.....	161
Tablo 4.93. Piyano dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	162
Tablo 4.94. Piyano dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	163
Tablo 4.95. Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	164
Tablo 4.96. Türk Müziği Koro Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	165
Tablo 4.97. Türk Müziği Koro Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	166
Tablo 4.98. Müziğe Giriş dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	167
Tablo 4.99. Müziğe Giriş dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	167
Tablo 4.100. Müzik Biçimleri dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	168
Tablo 4.101. Türk ve Batı Müziği Çalgıları Toplulukları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	169
Tablo 4.102. Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	171
Tablo 4.103. Bilişim Destekli Müzik dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	172
Tablo 4.104. Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	173
Tablo 4.105. Öğretmen Lisesi Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi.....	177

Tablo 4.106. İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	186
Tablo 4.107. Dini Bilgiler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	189
Tablo 4.108. Tefsir dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	191
Tablo 4.109. Kalam dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	193
Tablo 4.110. Tüm Mesleki Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulamaya Konulan Çerçeve Öğretim Programları.....	195
Tablo 4.111. Muhasebe ve Finansman Alanı Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi.....	196
Tablo 4.112. Sağlık Meslek Liseleri Acil tıp Teknisyenliği Haftalık Ders Çizelgesi	208
Tablo 4.113. Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde Uygulanan Alan ve Dal Programları.....	219
Tablo 4.114. Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi.....	221
Tablo 4.115. Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	236
Tablo 4.116. Tarım Meslek Lisesi Gıda Teknolojisi Alanı Haftalık Ders Çizelgesi.....	245
Tablo 4.117. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının ortak derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	262
Tablo 4.118. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının ortak derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	263
Tablo 4.119. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının seçmeli derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	265
Tablo 4.120. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının seçmeli derslerin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	265
Tablo 4.121. Spor Lisesi programları genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	269
Tablo 4.122. Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	271
Tablo 4.123. Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	271

Tablo 4.124. Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	273
Tablo 4.125. Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	273
Tablo 4.126. Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	276
Tablo 4.127. Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu	277
Tablo 4.128. İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	279
Tablo 4.129. İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	280
Tablo 4.130. Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	282
Tablo 4.131. Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu	283
Tablo 4.132. Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	285
Tablo 4.133. Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	286
Tablo 4.134. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	288
Tablo 4.135. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu	289
Tablo 4.136. Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	292
Tablo 4.137. Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	293
Tablo 4.138. Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu	295
Tablo 4.139. Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel İlkelerine uygunluğu.....	296
Tablo 4.140. Genel Lise programları ile Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu.....	297

Tablo 4.141. Genel Lise programları ile Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu.....	298
---	-----

KISALTMALAR

DPT	:Devlet Planlama Teşkilatı
BYKP	:Beş yıllık kalkınma planı
MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
OÖEGM	:Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
SHÇEK	: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SGB	: Strateji Geliştirme Başkanlığı
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu
İÖGM	: İlköğretim Genel Müdürlüğü
OGM	: Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
APK	: Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
ÖSYM	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
METARGEM	: Mesleki ve Teknik Eğitim Araştırma ve Geliştirme Merkezi
METGE	: Meslekî ve Teknik Eğitimi Geliştirme
ÖSS	: Öğrenci Seçme Sınavı
GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
ÖYEGM	: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü
SB	: Sağlık Bakanlığı
TTOGM	: Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü
SDB	: Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı
ETOGM	: Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
EARGED	: Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
KPSS	: Kamu Personeli Seçme Sınavına
TMO	: Toprak Mahsulleri Ofisi
METEB	: Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi
S.	: Sayfa

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.GİRİŞ

Her devlet doğal olarak kendi politik anlayışını yeni yetişen kuşaklara aktarmak ve benimsetmek ister. Bunu da genellikle eğitim ve eğiticilerle yapar. Bu açıdan konuya bakıldığında eğitim, devletin resmi ideolojisinin genç kuşaklara aktarılma süreci olarak tanımlanabilir. Bir devletin anayasası onun uzak hedeflerini, politik felsefesini yansıtır. Devlet bu hedefleri her yurttaşa kazandırmak için eğitim kurumlarını devreye sokar. Bireye kazandırılacak duygu, düşünce, algılama, yorumlama ve bireyin yapması istenen davranışlar eğitim kurumlarının temel görevidir(Öcal, 2005).

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de devletlerin, vatandaşlarına yönelik bir eğitim anlayışı, bir “milli eğitim” politikası vardır. Milli eğitim programlarına bakıldığında her devletin kendi doğruları istikametinde bir “iyi vatandaş” portresi çizdiği, geleceğinin teminatı olarak gördüğü çocukları ve gençleri bu “iyi vatandaş” tanımına göre eğitmeye çalıştığı görülmektedir.

Anayasamızın 42. maddesinde belirtilen “...Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır...” hükmü ile eğitimin, devletin gözetim ve denetimi altında yapılması esas alınmıştır.

Bu doğrultuda oluşturulan milli eğitim felsefesi, Milli Eğitim Temel Kanununda ifade edilmiştir:

1.Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

2.Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme

gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak (Milli Eğitim Temel Kanunu-Md:2).

Kanun maddesinden de anlaşılacağı üzere Milli eğitim felsefemiz “insan”, “vatandaş” ve “çalışan” yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu aşamada, ortaya konulacak eğitim sisteminin her yönüyle insanı doğru anlayan ve doğru tanımlayan, insanın ne olduğunu ve ne olması gerektiğini iyi belirleyen bir temele dayanması gerektiği söylenebilir. Çünkü bir eğitim sistemi her şeyden önce yetiştireceği insanı bilmek, tanımak ve tanımlamak, onu sevk edeceği yönü, sevk edişin metot ve vasıtalarını belirlemek durumundadır.

“İyi insan yetiştirmek” kavramı ile evrensel boyutta ifade edilen eğitim felsefesi ulusal düzeyde “iyi vatandaş, iyi çalışan yetiştirmek” olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada eğitim felsefesinin hayalî olmaktan çıkarak realiteye yaklaştığı söylenebilir. İnsanın önemli ihtiyaçlarından biri olarak sıralamaya alınan “iyi insan” ile “iyi vatandaş” kavramlarının kaynaştırılmasını gerekli kılmaktadır. Dolayısı ile devletlerin kendi bekasını sağlamak için iyi vatandaş yetiştirmeye yönelik eğitim sistemleri makul karşılanmaktadır(Öcal, 2005).

1.2.PROBLEM DURUMU

Türkiye’de nitelikli insan gücünü yetiştirecek en önemli eğitim kademesinin ortaöğretim ve ortaöğretimde mesleki eğitim sisteminin olduğu görülmektedir. Türkiye de nitelikli insan gücünü yetiştirmekle sorumlu tutulan mesleki eğitim sistemi ortaöğretimde nitelik ve nicelik olarak istenilen noktaya gelinememiştir. 1963 yılından itibaren planlı döneme giren Türkiye BYKP’lerde ortaöğretimde mesleki eğitime ağırlık verileceği belirtilmiş hatta bunun için hedefler konulmuştur. Üçüncü BYKP, 1973-1995 dönemini kapsayan 22 yıllık perspektif plan doğrultusunda hazırlanmıştır. Bu 22 yıllık perspektif planda 1995-1996 öğretim yılında ortaöğretimdeki öğrencilerin % 65’inin mesleki liselere, % 35’inin genel liselere gitmesi öngörülmüştür, 1995-1996 öğretim dönemine bakıldığında ise ortaöğretimdeki öğrencilerin % 57’sinin genel liselere % 43’ünün mesleki liselere

devam ettiği ve öngörülen hedefin gerçekleşmediği görülmektedir. 2004-2005 öğretim yılı incelendiğinde ise perspektif planda öngörülen hedefe ulaşamadığı gibi hedefin tam tersi olmuş ortaöğretimdeki öğrencilerin % 63'ü genel liselere % 37'si mesleki liselere devam etmiştir (DPT, 2001b).

Türkiye'de eğitim arzı başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere çeşitli kamu ve özel kuruluşlarınca yerine getirilmektedir. Verilen eğitim işgücü piyasasının ihtiyacını karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bunun sonucunda iş gücü piyasasında bir yandan niteliksiz işgücü artarken, diğer yandan ekonominin ve gelişen teknolojinin gerektirdiği nitelikli işgücü talepleri karşılanamamaktadır (DPT, 2001b).

Türkiye'de ortaöğretim, öğrencileri hayata hazırlama yerine üniversite önlerine yığacak şekilde yapılandırmış bir vaziyet almıştır. Bunun sonucu olarak öğrenciler ve velileri ilköğretimden sonra üniversite sınavlarında daha avantajlı kabul ettikleri genel liseleri talep etmektedirler. Devletin resmi politikası öğrencilerin ortaöğretimde ağırlıklı olarak mesleki okullara devam etmeleri ve bu okullardan mezun olanların büyük bir kısmının iş hayatına atılmalarıdır. Fakat uygun nitelik ve nicelikte eğitim arzı oluşturulamadığından istenilen hedeflere ulaşamamıştır. Mesleki okullara yeterli talep oluşturulamamış, bu okullardan mezun olanların eğitim gördükleri alanlarda istihdamı sağlanamamıştır (DPT, 2001b).

Problemler sadece öğrencilerin üniversite kapısına yağılması veya istenilen liselere yönlendirilmesi değildir. Ortaöğretim kurumlarındaki eğitim kalitesi de söz konusudur. Ortaöğretim kurumlarındaki eğitim kalitesi yükseltilmelidir. Bunu sağlamanın yollarından bir tanesi bu kurumları standart hale getirmektir. Bunun için araştırmamız; ortaöğretim kurumlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine ne kadar uygun olduğunun araştırılması olacaktır.

1.3. PROBLEM CÜMLESİ

Araştırmamızın ana problemi Genel Liselerle Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkelerine uygunluğunun araştırılması olduğu kadar daha ziyade her iki tür lise programlarının söz konusu uygunluğunun karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve Türk Milli Eğitime hizmet derecesinin tespit edilmesidir. Dolayısıyla araştırmamızın ana problemi, Genel ve Mesleki Liselerin programlarının Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkelerine uygunluk derecesini yazılı metinler bazında karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Yani her iki tür liseden hangisinin programı Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkelerine daha çok uygunluk teşkil etmektedir.

1.4. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın amacı; Ortaöğretim kademesindeki lise programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygunluğunun karşılaştırılması, hangi lise programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine daha çok paralellik taşıdığını araştırmak ve Türkiye’deki ortaöğretim kurumlarının daha etkili eğitim vermesine katkıda bulunmaktır.

1.5. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bilgi birikiminin artması, iletişim araçlarının yaşamın vazgeçilmez bir ögesi haline gelmesi, bilgi üreten ve bu bilgiyi teknolojiye çevirebilen toplumların güçlü, kalkınmış, refah toplumlar haline gelmesi gibi faktörler, günümüzde insan yetiştirmenin önemini tarihin hiçbir döneminde olmayacak kadar artırmış, önemli hale getirmiştir. Ülkemiz de bu gelişme ve değişimden kaçınılmaz bir şekilde etkilenmektedir. Gelişmekte olan ülkeler kategorisinde bulunan Türkiye’de eğitim sorunu hem nicel ve hem de nitel olarak güncelliğini korumaktadır. Her ne kadar ilköğretim çağında okullaşma oranı %98’lere ulaşsa da okulların fiziksel koşulları, öğretmenlerin niteliği, ders araç gereçleri gibi pek çok sorun eğitim kademelerinin tümünde devam etmektedir. İlköğretim çağını bitiren çocukların sadece yarısından biraz fazlası ortaöğretim kurumlarını gidebilmekte, ortaöğretim kurumlarını bitirenlerin ise sadece %8’i kadarı yüksek öğretim şansına sahip olmaktadır. Bu bağlamda hem yüksek öğretim kapılarındaki yığılmayı önleme, hem insanlara yaşamlarını sürdürebilecek bir meslek ve sonucunda iş edindirme ve hem de teknolojik ve endüstriyel kalkınmaya kalifiyeli ara eleman yetiştiren meslek okullarının ülkemiz için ne kadar önemli olduğu tartışmasız bir gerçekliktir.

Bu çalışmada genel liselerle meslek liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleri açısından karşılaştırılacaktır. Araştırma bulgularının meslek liseleri programlarının ve genel lise programlarının değerlendirilmesi ve güncellenmesinde, ders çeşitlerinin ve konu içeriklerinin değerlendirilmesi ve güncellenmesinde işe yaracağı düşünülmektedir. Araştırma bulgularının, mesleki eğitim programları ve mesleki öğretim teknolojilerinin geliştirilmesi ve yapılacak diğer araştırmalara bir alt yapı olabileceği düşünülmektedir.

1.6. SAYILTILAR

Araştırma kapsamına alınan lise programları, Genel Lise programlarından; Klasik Lise programları, Anadolu Lisesi programları, Fen Lisesi programları, Sosyal Bilimler Lisesi programları ve Spor Lisesi programlarının tüm genel lise programlarını yansıttığı varsayılacaktır. Meslek Lisesi programlarından ise Güzel Sanatlar Lisesi programları, Öğretmen Lisesi programları, İmam Hatip Lisesi programları, Ticaret Meslek Lisesi programları, Sağlık Meslek Lisesi programları, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programları, Tapu Kadastro Meslek Lisesi programları ve Tarım Meslek Lisesi programlarının tüm meslek lise programlarını yansıttığı varsayılacaktır.

1.7. SINIRLILIKLAR

Araştırma kapsamına alınan lise programları, Genel Lise programlarından; Klasik Lise programları, Anadolu Lisesi programları, Fen Lisesi programları, Sosyal Bilimler Lisesi programları ve Spor Lisesi programlarıyla sınırlıdır. Meslek Lisesi programları ise Güzel Sanatlar Lisesi programları, Öğretmen Lisesi programları, İmam Hatip Lisesi programları, Ticaret Meslek Lisesi programları, Sağlık Meslek Lisesi programları, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programları, Tapu Kadastro Meslek Lisesi programları ve Tarım Meslek Lisesi programlarıyla sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KAYNAK ÖZETLERİ

2.1. Türk Milli Eğitiminde Öğretim Kademeleri

Türk Milli Eğitim sisteminde 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu çerçevesinde öğretim kademeleri okulöncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimden oluşmaktadır. Bu öğretim kademeleri 1997 yılındaki 4306 sayılı sekiz yıllık zorunlu eğitim yasası ile son biçimini almıştır.

2.1.1. Okul Öncesi Eğitim

Okulöncesi eğitim, 1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu doğrultusunda "zorunlu eğitim çağına gelmemiş çocukların isteğe bağlı eğitimlerini kapsamaktadır" (Madde 19). Okulöncesi eğitim, hizmet verdikleri yaş gruplarına göre dört gruba ayrılmaktadır. Bunlar, 0-36 aylık çocuklara bakım ve eğitim sağlamak için kreşler, 36-72 aylık çocukların eğitimini amaçlayan anaokulları, 60-72 aylık çocukların eğitimini amaçlayan ve ilköğretim okullarına bağlı olarak açılan anasınıfları ve 36-72 aylık çocukların eğitimini amaçlayan ve MEB'e bağlı başka kurumlar bünyesindeki uygulama sınıflarıdır. Okulöncesi eğitim hizmetlerinin %90'ı MEB'ce, %10'u SHÇEK ve öteki kamu kuruluşlarına bağlı olarak açılan kurumlarda verilmektedir (OÖEGM, 2004).

Okul öncesi eğitim, çocuklarda kendi yaşantıları yolu ile ve kasıtlı olarak istedik davranış değişiklikleri meydana getirme sürecidir, de denilebilir. İstedik davranışlar; çocuğa ya yeni davranışlar kazandırır ya da beğenmediğimiz eski davranışları değiştirir. Bu beğenilmeyen davranışlar keyfi değil; toplum kuralları içerisinde istenilmeyen davranışlardır. Başka bir ifadeyle, toplumun değer yargıları, bireyin mutluluğu ve uyumuna yardım edebilecek olan, onun ilgi ve ihtiyaçlarına, gelişim özelliklerine uygun davranışlardır(Ünal,2000).

Ülkemizde, okul öncesi eğitim, Milli Eğitim Temel Kanunu ile tanımlanmıştır. Buna göre okul öncesi eğitim; zorunlu öğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini ihtiva eden bu yaş grubundaki çocukların beden, zihin ve duyu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları yetersiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak, sistemli ve elverişli bir yetiştirme ortamı sağlamak, kabiliyetlerinin gelişmesine

yardımlı etmek amaçlarına yönelik, ilköğretim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim devresidir(Meydan, 1984).

Okul Öncesi Eğitiminin Önemi

Doğumu izleyen ilk 6 yılın insanın hayatındaki en önemli dönemlerden biri olduğu ve bu dönemdeki bakım ve eğitimin insanın, gelecekte nasıl bir insan olacağını önemli oranda belirlediği düşüncesi, günümüzde uzmanların büyük bir çoğunlukla kabul ettikleri bir görüş haline gelmiştir. Bu yüzden çocuğun bu ilk yıllarda beslenmesi ve bakımı kadar, sevgi görmesi ne kadar önemli ise, uygun çevre şartları içinde yaşaması ve içinde yaşadığı topluma uyum sağlayabilecek şekilde eğitilmesi de o derece önemlidir(Oktay, 1994).

Çocuk, dünyaya gerekli tüm bilgi ve becerilerle gelmemektedir. Zihinsel, bedensel, duygusal sosyal gelişme ve olgunlaşma sürecinde, çocuğa yeni deneyimler edineceği öğrenme olanakları sağlamak, çocuğun gelecekteki başarısı için önemlidir(Ünal, 2000).

Okul öncesi eğitimin amaçları Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1994 yılında yayımladığı Anaokulu ve Anasınıfı Programı'nda şu şekilde sıralanmıştır:

1. Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini, temel alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak.
  2. Her fırsattan faydalanarak çocukların milli, manevi, ahlaki, kültürel ve insani değerlere bağlılığının gelişmesine yardımcı olmak.
  3. Atatürk, millet, vatan ve bayrak sevgisini kazandırmak.
  4. Çocukların sorumluluk yüklenmelerini; dürüst, saygılı, nazik ve düzenli olmalarını sağlamak.
  5. Çocuğun "benlik" kavramının gelişmesine, kendini ifade etmesine, bağımsızlığını kazanmasına ve özdenetimini sağlamasına imkan tanımak.
- (M.E.B., 1994)

Tüm bunlara ek olarak, 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 20.maddesi ise okul öncesi eğitimin amaçlarını ve hedeflerini; Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak aşağıdaki gibi belirlemiştir:

1. Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak.
2. Onları temel eğitime hazırlamak.

3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak.
  4. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.”
- (M.E.B., 1993)

Ülkemizde cumhuriyetin ilk yıllarında ağırlık ilköğretime verildiğinden okul öncesi eğitimi arka planda kalmıştır. Okul öncesi eğitim, 5. Millî Eğitim Şurası'nda (1957) ve 14. Millî Eğitim Şurası'nda (1993), temel gündem maddeleri arasında yer almış; 9. , 10. ve 15. Millî Eğitim Şuraları'nda da bu kademeyle ilgili bazı kararlar alınmıştır. Okul öncesi eğitim, 222 sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu” (1961) ile “Millî Eğitim Temel Kanunu”nda da aynı başlık altında yer almıştır. Daha sonra “Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun”da (1992), Millî Eğitim Bakanlığı yapısı içinde “Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü” kurularak okul öncesi eğitim kurumları bu genel müdürlüğe bağlanmıştır. Daha önce bu okul kademesiyle ilgili hizmetler “İlköğretim Genel Müdürlüğü” tarafından yürütülmekteydi. Okul öncesi eğitimle ilgili hazırlanan ilk kapsamlı program 1989'da uygulanmaya başlanmış, daha sonra geliştirilmiştir. 1996 yılında da bu okul kademesiyle ilgili “Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği” hazırlanmıştır(Şişman, 2004).

Millî Eğitim Bakanlığı'nın çeşitli birimlerinde, UNICEF, UNESCO ve OECD gibi milletlerarası kuruluşlar ile işbirliği yapılarak, değişik adlar altında projeler hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu projelerin bir bölümünü de, okul öncesi eğitimi ve bu çağdaki çocuklarla ilgili çalışmalar oluşturmaktadır.

Günümüz Türkiye'sinde köyden kente göç ve şehirleşmeyle birlikte, çekirdek ailelerin yaygınlaşması, kadınların ekonomik yaşamdaki rollerinin artması, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasını zorunlu kılmasına rağmen, bu kademelede okullaşma oranı %10 dolayındadır. Bu özelliğiyle okul öncesi eğitim kademesi, Türkiye'de okullaşma oranı yönünden en az gelişen eğitim kademesidir.

1998-1999 öğretim yılından itibaren, 4306 sayılı yasa ile uygulamaya giren sekiz yıllık ilköğretimin getirdiği öğretmen gereksinimi de göz önünde bulundurularak, ilk ve ortaöğretim kurumlarında kısa ve uzun vadede gereksinim duyulacak öğretmenlerin yetiştirilmesi amacıyla MEB ve YÖK'ün işbirliğinde, öğretmen yetiştirme programları yeniden düzenlenmiştir. Uygulanmaya başlayan yeni sistemde okul öncesi öğretmenlerinin lisans düzeyinde yetiştirilmesi esası getirilmiştir. “Okul

Öncesi Öğretmenliği Sertifika Programı” ise 29 kredi/saat olarak 1997-1998 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuş ve 1998-1999 öğretim yılında ise, 34 eğitim fakültesinde sertifika programı açılmıştır. 2000 yılı Mayıs ayında yapılan değerlendirmeler sonucu, 01/06/2000 tarihinden itibaren okul öncesi öğretmenliği sertifika programına son verilmiştir.

Öte yandan 2001-2005 Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının, 2002 Yılı Programı’nın “eğitim”le ilgili bölümünde, okul öncesi eğitimi hizmetlerinin mevcut durumuna ilişkin aşağıdaki bazı önemli belirlemeler sıralanmıştır. Bunlar:

- 1) 2000-2001 öğretim yılında okul öncesi eğitimde okullaşma oranı, yüzde 10.1’e ulaşmıştır.
- 2) Okul öncesi eğitimdeki öğretmen açığının giderilmesi amacıyla, Kız Meslek Lisesi “Çocuk Gelişimi Bölümü” mezunlarına Anadolu Üniversitesinde ön lisans ve lisans tamamlama imkanı getirilmiş ve bu çerçevede 3.344 usta öğretici yetiştirilerek görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 66.880 çocuğun daha okul öncesi eğitim hizmetinden yararlanması sağlanmıştır.
- 3) 2001-2002 Örgün eğitimde okulların yüzde 20’si; öğrencilerin yüzde 2’si ve öğretmenlerin ise yüzde 3’ü okul öncesinde bulunmaktadır.

Bu bilgiler ışığında 2002 yılında okul öncesi eğitimi kademesi için belirlenen “Özel Hedefler” şöyledir:

- 1) Öğretmen gereksiniminin karşılanmasına bağlı olarak okul öncesi eğitimde okullaşma oranının, Avrupa Topluluğu ve OECD ülkeleri başta olmak üzere gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılması,
- 2) Sosyal, psikolojik ve zihinsel gelişimin erken yaşlarda şekillenmesi nedeniyle, okulöncesi eğitimin yurt genelinde fırsat ve olanak eşitliği sağlayacak şekilde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

2002 ‘de okul öncesi eğitimi kademesi için belirlenen “Özel Stratejiler” ise aşağıdaki gibidir:

- 1) Okul öncesi eğitim yatırımlarında, okullaşma oranı en düşük yerleşim birimleri ile hızlı nüfus artışı gözlenen büyük şehirlere ve sanayi bölgelerine öncelik ve ağırlık verilecektir.
- 2) Her ilköğretim okulunda ve fizikî kapasiteleri yeterli ortaöğretim kurumlarında, en az bir ana sınıfı açılmak suretiyle yatırım kaynağında tasarruf sağlanacaktır.
- 3) Okul öncesi eğitimde öğretmen sayısının artırılması için okul öncesi eğitim kurumlarına uzaktan öğretim yöntemleriyle öğretmen yetiştirilmesine devam edilecektir.

2.1.2. İlköğretim

İlköğretim, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda "6-14 yaş arası çocukların eğitimini kapsayan zorunlu eğitimidir ve devlet okullarında parasızdır" diye tanımlanmaktadır (İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Madde 1-2; Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde 22). Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda hazırlanan ve 1997 yılında yürürlüğe giren "İlköğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre İlköğretim kurumlarının amaçları;

- Öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerini geliştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- Öğrenciye, Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ile uluslararası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, görevlerini yapma ve sorumluluk yüklenebilme bilinci kazandırmak,
- Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini ve geliştirmelerini sağlamak,
- Öğrencileri toplum içindeki rollerini yapan, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, işbirliği içinde çalışan, hoşgörü sahibi ve paylaşmayı bilen, çevresine uyum sağlayan, iyi ve mutlu bir vatandaş olarak yetiştirmek,
- Öğrencilerin, gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle millî kültürün benimsenmesine ve yayılmasına yardımcı olmak,
- Öğrencilere, bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm arama alışkanlığı kazandırmak,

- Öğrencilere, kendisi, ailesi ve toplumun sağlığı ile çevreyi koruma bilinci ve alışkanlıkları kazandırmak,
- Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin araç-gereç kullanımlarını, sistemli düşünebilmelerini, özgüvenlerini geliştirmelerini, çalışma alışkanlığı kazanmalarını, estetik duygular ve yaratıcılık güçlerinin geliştirilmesini sağlamak,
- Öğrencinin ilgi alanlarını ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yöneltmek,
- Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyan, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunan bireyler olarak yetiştirmek,
- Öğrencilerin zamanlarını faydalı etkinliklerde, kişisel ve toplumsal araç - gereçler ile kaynakları verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamak

İlköğretimde 1997 yılında 4306 sayılı yasayla sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçilmiştir. Bu yasanın yaşama geçirilebilmesi için "Eğitimde Çağrı Yakalama 2000" projesi başlatılmıştır. Bu projede okullaşma oranının %100'e ulaşması, birleştirilmiş sınıfların aşamalı olarak azaltılması, ikili öğretimden normal öğretime geçilmesi, sınıf mevcutlarının 30'a indirilmesi ve öğretimde niteliğin artırılması amaçlanmıştır. Bu amaçlara ulaşmak için okul ve derslik sayılarının artırılması, taşınmalı ilköğretimin yaygınlaştırılması, yatılı ilköğretim okullarının kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının hazırlanması, bilgisayar ve en az bir yabancı dil öğrenme olanağının sağlanması gibi önlemlerin alınması yoluna gidilmiştir (İÖGM, 2004).

Talim ve Terbiye Kurulunun 14.07.2005 tarih ve 192 sayılı kararıyla kabul edilen 2006-2007 Öğretim yılında uygulanacak ilköğretim okulları haftalık ders çizelgesine göre;

İlköğretimin birinci kademesinde, 1. , 2. , 3. sınıflarda Türkçe, Matematik, Rehberlik ve Sosyal Etkinlikler, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi zorunlu dersler olmak üzere, Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri, Takviye ve Etüt Çalışmaları, Bilgisayar ve Satranç seçmeli dersler olarak yer almaktadır. 4. ve 5. sınıflarda Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Yabancı Dil, Rehberlik ve Sosyal Etkinlikler, Trafik ve İlk Yardım Eğitimi, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak

Bilgisi,Görsel Sanatlar,Müzik ve Beden Eğitimi zorunlu dersler olmak üzere, Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri,Bilgisayar ve satranç seçmeli dersler olarak yer almaktadır. İlköğretimin ilk üç yılında dersler sadece sınıf öğretmeni tarafından yürütülürken, 4. ve 5. sınıflarda olanaklar ölçüsünde branş öğretmenleri de çeşitli derslere girmektedirler.

İlköğretimin ikinci kademesinde ise, Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık Bilgileri, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik ve Beden Eğitimi zorunlu dersler olup, Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri, Bilgisayar, Satranç, Düşünme Eğitimi, Halk Kültürü, Tarım ve Hayvancılık Uygulamaları gibi seçmeli derslerden oluşan haftada 30 saatlik bir program izlenmektedir. Tüm dersler dal öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Sekiz yıllık zorunlu eğitimini tamamlayanlara herhangi bir bitirme sınavına girmeksizin ilköğretim diploması verilmektedir.

Türkiye’de ilköğretim sistemini, eğitim plan ve programlarını, bütün ders araç ve gereçlerini araştırmak, geliştirmek ve uygulama kararlarını onaylatmak üzere Bakanlık Makamına sunmak ve programlara göre ders veya yardımcı ders kitaplarını hazırlamak, hazırlatmak veya satın alma görevi 3797 sayılı Kanunla Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’na verilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Madde 8).

2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan yeni İlköğretim programının öngördüğü ortak beceriler şunlardır: Türkçe’yi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi, eleştirel düşünme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, iletişim becerisi, problem çözme becerisi, araştırma-sorgulama becerisi, bilgi teknolojilerini kullanma becerisi, girişimcilik becerisi yeni İlköğretim programı ile öğrencilere kazandırılacak temel beceriler olarak belirlenmiştir (İlköğretim 1-5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı).

İlköğretim Okullarında dersler ve ders saatleri sınıf esasına göre düzenlenmiştir. Dersler İlköğretim okullarındaki kademe ve devre sınıflamasına göre düzenlenir. İlk 5 sınıfta ünite esas iken 6, 7 ve 8. sınıflarda ders esastır. Sınıflara ait ders sayıları ve saatleri Tablo 2.3.’de verilmektedir.

Tablo 2.3. İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		SINIFLAR							
		1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
	Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
	Hayat Bilgisi	5	5	5					
	Fen ve Teknoloji				4	4	4	4	4
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
	T.C.İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük								3
	Yabancı Dil				2	2	4	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar	2	2	2	1	1	1	1	1
	Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
	Beden Eğitimi	2	2	2	1	1	1	1	1
	Teknoloji ve Tasarım						2	2	2
	Trafik ve İlk Yardım				1	1			
	Rehberlik/Sosyal Etkinlikler	1	1	1	1	1	1	1	1
ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI		28	28	28	26	26	28	28	28
SEÇMELİ DERSLER	Yabancı Dil				2	2	2	2	2
	Sanat Etkinlikleri (Drama, Tiyatro, Halk Oyunları, Enstrüman, Resim, Fotoğrafçılık, Heykel vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Spor Etkinlikleri (Güreş, Futbol, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Bilgisayar	1	1	1	1	1	1	1	1
	Satranç	1	1	1	1	1	1	1	1
	Düşünme Eğitimi						1	1	1
	Halk Kültürü						1	1	1
	Tarım/Hayvancılık Uygulamaları						1	1	1
	Takviye ve Etüt Çalışmaları	1	1	1					
	SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		2	2	2	4	4	2	2
GENEL TOPLAM		30	30	30	30	30	30	30	30

(www.meb.gov.tr)

Sınıf ve şube sorumluluğu verilen öğretmenlere bu sınıf ve şubedeki öğrencilerin sağlık, sosyal ve kişilik hizmetleri ile diğer iş ve işlemlerine yönelik yapmış sayılacakları ek ders görevi ve bu görevlerine karşılık ödenecek ek ders ücreti, mevzuatında belirtildiği şekilde yürütülür. Okutulacak seçmeli dersler, öğretim yılı başında okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak “Seçmeli Dersler” bölümünden öğretmenler kurulunca belirlenir.

Seçmeli derslere ait programların birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı özellik taşıması nedeniyle sıralı olarak okutulması önerilir. (Örneğin; 7. sınıfta Halk Kültürü dersinin seçilebilmesi için, bu dersin 6. sınıfta okutulmuş olması gerekir). Ancak; Bilgisayar, Satranç, Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri, Tarım/ Hayvancılık Uygulamaları dersleri uygulamaya dönük olması nedeniyle her yıl ardışık olarak seçilmesi şart değildir.

Okullar, öğrencilerin ihtiyaçlarını dikkate alarak seçmeli ders çeşidini Bakanlık onayı ile artırabilirler. Bu durumda, talep sahiplerince hazırlanacak programın/programların Bakanlıkça onaylanması gerekir. Görsel Sanatlar ve Müzik derslerinin saatleri 4. sınıftan itibaren zümre öğretmenleri kararı ile birleştirilerek dönemler hâlinde ikişer saat olarak da okutulabilir. Bu durumda öğretim yılının bir döneminde iki saat Görsel Sanatlar dersi; diğer döneminde de iki saat Müzik dersi okutulur. Bu gibi durumlarda bu derslerden alınan bir dönem notu, yıl sonu notu olarak değerlendirilir.

Seçmeli derslerden Sanat Etkinlikleri ve Spor Etkinlikleri dersleri için verilen süre, bu derslerden 4–8. sınıflarda (5 yıl boyunca) alınabilecek en fazla ders saatini ifade eder. Okulun öğretmen durumu, fizikî ve teknik imkânları ile öğrencilerin tercihleri vb. durumlar dikkate alınarak bu dersler için ikişer saatlik seçim yerine birer saatlik seçim de yapılabilir.

Sanat Etkinlikleri ve Spor Etkinlikleri seçmeli ders saatlerinde, hangi sanat ve/veya spor alanının/alanlarının öğretiminin yapılacağına, öğrencilerin tercihleri, bölgesel şartlar, okulun öğretmen durumu, okulun fizikî ve teknik imkânları dikkate alınarak okul yönetiminin karar verilir. Sanat Etkinlikleri ve Spor Etkinlikleri derslerinde, okulun öğretmen durumuna göre öğrenci, herhangi bir etkinliği (Drama, Tiyatro, Halk Oyunları, Enstrüman, Resim, Fotoğrafçılık, Heykel; Güreş, Futbol, Basketbol vb.) ikişer saat seçebileceği gibi, birer saatlik farklı etkinlikler de seçebilir (Örnek; Sanat Etkinlikleri dersinden öğrenci iki saat Drama dersi seçebileceği gibi; bir saat Drama, bir saat da Güreş gibi bir etkinlik seçilebilir.).Okulun öğretmen durumuna göre Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri derslerinde uygulanacak etkinlikler, yıllık olarak seçilebileceği gibi, dönem olarak da seçilebilir. Seçmeli dersler notla değerlendirilmez. Ancak öğrencinin hangi seçmeli dersi aldığı karne ve diğer resmi kayıtlarda belirtilir.

Rehberlik/Sosyal Etkinlikler için ayrılan ders saati, dönüşümlü bir şekilde bir hafta Rehberlik, diğer hafta Sosyal Etkinlikler için kullanılır. Sosyal Etkinlik Çalışmaları kapsamında, “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği”nde belirtilen esaslar dikkate alınarak, tamamlanması zorunlu belirli sayıdaki etkinlikler yapılır. Bu çalışmalar proje faaliyetleri şeklinde de planlanıp uygulanabilir.

Takviye ve Etüt Çalışmaları için süre ayrılıp ayrılmayacağına, ayrılacaksa hangi ders/dersler için kullanılacağına şube öğretmenleri karar verir. Öğretmen

isterse, verilen süreyi öğretim yılının farklı zamanlarında/dönemlerinde farklı dersler için de kullanabilir.

Yeni Trafik ve İlk Yardım Dersinin Öğretim Programı hazırlanmaya kadar, ilgili sınıfların zümre öğretmenlerince, Trafik ve İlk Yardım 6. sınıf programından belirlenecek konular 4. sınıfta; 8. sınıf programından belirlenecek konular da 5. sınıfta, öğrencilerin düzeyi dikkate alınarak okutulur. Gerekli görmesi hâlinde öğretmen; 1–5. sınıflarda okulun haftalık ders dağıtım çizelgesinde, farklı günlerde görülen dersleri ikişer saat olarak bir günde birleştirerek blok ders uygulaması yapabilir. Kurulca belirlenen "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar" eki çizelgede yer almayan seçmeli dersler; "Millî Eğitim Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders İle Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda, uzman veya usta öğreticiler tarafından okutulabilir. Tablonun 6, 7 ve 8. sınıflara ait olan kısmı 2006–2007 Öğretim Yılından itibaren 6. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak uygulanacaktır. Zorunlu dersler arasında yer alan "Görsel Sanatlar" dersinde, "Resim-İş" dersi programı uygulanacaktır.

2.1.3.Ortaöğretim

Ortaöğretim, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 26. maddesinde belirtildiği gibi, "ilköğretime dayalı en az dört yıl öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümü"nden oluşmaktadır. Milli Eğitim Temel Kanununun 28. maddesinde ortaöğretimin amaç ve görevleri aşağıdaki gibidir:

Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplumun sorunlarını tanıma, çözüm yollarını aramak ve yurdun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak, bu konuda bilinç kazandırmak,
- Öğrencileri çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime ya da hem mesleğe hem de yükseköğretime ya da yaşama ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Ancak, 1980 yılında toplanan 10. Milli Eğitim Şurasında ortaöğretimin görevleri konusu tekrar ele alınmış ve bu görevler, genişletilerek şöyle belirlenmiştir:

- Öğrencileri yüksek öğretime, aynı zamanda çeşitli mesleklere hazırlamak
- Öğrencilere diploma, sertifika ya da belge gerektiren bir meslek kazandırmak, o meslek dalında yüksek öğretime hazırlamak
- Yaygın eğitim yoluyla bireylere bir meslek kazandırmak ya da onları bir mesleğe hazırlamak
- Çevreye yönelik çeşitli eğitim etkinliklerinde bulunmak
- Her düzeyde kurumlarla işbirliği yapmak ve var olan olanakları birlikte kullanmak(Başaran,1994,s.87).

Bu amaçlar doğrultusunda çeşitli programlar uygulayan liseler kurulmuştur. Liseler genel olarak genel liseler ile mesleki ve teknik liseler olarak iki gruba ayrılmaktadır. Genel liseler, Klasik liseler, akşam liseleri, fen liseleri, Anadolu öğretmen liseleri, çok programlı liseler, Sosyal Bilimler liseleri, Spor liseleri, Anadolu liseleri ve özel liselerden oluşmaktadır. Genel liseler daha çok yükseköğretime öğrenci hazırlayan kurumlardır. Mesleki ve teknik liseler ise hem iş ve meslek alanlarına ara eleman yetiştiren, hem de alanlarında yükseköğretime öğrenci hazırlayan ortaöğretim kurumlarıdır. Mesleki ve teknik liseler; erkek teknik öğretim okulları, kız teknik öğretim okulları, ticaret ve turizm öğretimi okulları ve din öğretimi okullarından oluşmaktadır. Ortaöğretimde eğitim devlet okullarında parasız, özel okullarda ise paralıdır. Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi uygulanan programın özelliğine göre MEB’ce belirlenir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973, Madde 29).

Ortaöğretim 14-19 yaşını geçmemiş gençlerin eğitim öğretimini kapsamaktadır. İlköğretimi tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkânlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir. Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelmektedir. Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığı’nca gerekli görülen yerlerde orta öğretim, genel meslek ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir. Ortaöğretim kurumlarının öğretim süresi uygulanan programın özelliğine göre, Milli Eğitim Bakanlığı’nca tespit edilir.

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda Ortaöğretimi Kurumlarının amaç ve görevleri şu şekilde belirtilmiştir. Ortaöğretim amaç ve görevleri, Milli Eğitim genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
- Öğrencileri, çeşitli program ve okulla ilgili iktisat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime, mesleğe hayata ve iş alanlarına hazırlamak,
- Türkiye Cumhuriyeti'ne, milli ahlakı benimsemiş ve olumlu bilim anlayışı kazanmış, çalışkan, yararlı bir yurttaş yetiştirmek.
- Müfredatı programlarla saptanan ve yüksek öğrenimi izlemek için gerekli bulunan bilgi ve kültür düzeyine erişmesini sağlamak.
- Bilgilerini uygulama alanında, kullanma yollarını öğrenmesini ve ileride meslek seçimini kolaylaştıracak surette yeteneklerinin geliştirilmesini sağlamak.
- İyi alışkanlıklar, maharetler kazanmasını, ruhça ve bedence sağlam olmasını
- Öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerini geliştirerek hayata ve yüksek öğrenime hazırlamak.
- Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm arama alışkanlığı vermek.
- Öğrenciye Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na, sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma görevlerini yapma ve sorumluluk yüklenebilme bilinci kazandırmak.
- Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyan üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunan bireyler olarak yetiştirmek (www.ogm.meb.gov.tr).

Ortaöğretimde ders yılı süresi 180 iş gününden az olmaz. Öğretim yılının başlaması, yarı yıl tatili ve ders kesimi tarihleri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Bu tarihler göz önünde bulundurularak hazırlanan çalışma takvimi ile Milli Eğitim Müdürlüklerine ve valinin onayı ile yürürlüğe girmektedir. Bir ders yılı 2 dönemden oluşmaktadır. Normal öğretim yapan okullarda sabah ve öğleden

sonra olmak üzere tüm gün eğitim yapılmaktadır. Fakat bu öğrenci yoğunluğuna göre yetkili organlarca değiştirilebilir. Ders saatleri 45 dakikadan oluşmaktadır (MEB, 2007).

Ortaöğretimin amaç ve görevleri 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda, Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri de 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da yer almıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun; 26'ncı maddesinde "Ortaöğretim, temel eğitime dayalı, dört yıllık öğrenim veren genel; mesleki ve teknik öğretim kurumlarını tümünü kapsar." 27. maddesinde, "temel eğitimi tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkânlarından ilgi istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir." 28. maddesinde, "ortaöğretimin amaç ve görevlerinin, Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanıtmak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
- Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgili istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamak,
- Bu görev yerine getirilirken, öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır."

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun; 29. maddesinde, "Ortaöğretim çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir" ve 33. maddesinde de "Güzel sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri belirlenen çocukları, küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere temel eğitim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. Özellikleri dolayısıyla bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikle düzenlenir" şeklinde ifade edilmiştir.

İlköğretimi tamamlayan her öğrenci, ortaöğretime devam etme ve ortaöğretim imkânlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir. Bu düzeydeki okullaşma oranı 2006–2007 öğretim yılında % 86,64 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye’de liselerde okutulan ortak dersler Kara (2001, s. 116) tarafından şöyle sıralanmıştır: Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Felsefe, Tarih, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Coğrafya, Matematik. Lise 2. sınıftan itibaren öğrenciler Fen Bilimleri, Türkçe-Matematik, Sosyal Bilimler, Yabancı Dil, Sanat ve Spor bölümlerine ayrılmakta ve alan derslerini görmektedirler. Milli Eğitim Temel Kanununa (1973, Madde 31) göre, kendi alanları için gerekli krediyi tamamlayan öğrencilere lise diploması verilmektedir. Bu diploma ile öğrenciler, lise mezunu ve yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanmış olurlar.

2.1.4. Yükseköğretim

Yükseköğretim, ortaöğretime dayalı en az iki yıllık öğrenim veren eğitim kurumlarını kapsamaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde 34). Yükseköğretim farklı kurumlardan oluşmaktadır: Üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, meslek yüksekokulları ve uygulama ve araştırma merkezleri. Yükseköğretim önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerinde gerçekleştirilmektedir. Farklı düzey ve kurumlar arasındaki öğrencilere yetenekleri ölçüsünde yatay ve dikey geçiş kapıları açıktır (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973, Madde 36-38).

Yükseköğretimin amaçları öğrencileri toplumun gereksinimlerine göre yetiştirmek, bilimsel öğretim yapmak, bilimi ilerletecek inceleme ve araştırma yapmak, yapılan araştırma ve inceleme sonuçlarını yazılı ve sözlü olarak topluma sunmaktır (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973, Madde 35). Yükseköğretim paralıdır. Üniversiteler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde kendi öğretim elemanı, tesisleri ve öğrenci zamanının planlanmasından ve çeşitli harcamalarından kendileri sorumludur. Öğrenciler, ÖSYM'nin gerçekleştirdiği ÖSS sonucunda elde ettiği puanla tercih ettiği yerler arasından seçilmektedir.

2.2. ORTAÖĞRETİM KADEMESİ

Türk Milli Eğitim Sisteminde ortaöğretim; genel öğretim ve mesleki ve teknik öğretim olarak iki kısımda incelenmektedir.

2.2.1.Genel Öğretim

Genel Öğretim, ilköğretimden sonra dört yıl eğitim öğretim sağlayan okullarda 15-17 yaş grubu öğrencilerin eğitimlerini kapsamaktadır. Bu okullar;

- Klasik Lise,
- Fen Lisesi,
- Anadolu Lisesi,
- Sosyal Bilimler Lisesi,
- Spor Lisesinden oluşmaktadır.

2.2.2. Mesleki ve Teknik Öğretim

Tüm dünyada insanların yaşamlarını en iyi şekilde sürdürebilmeleri, bir meslek sahibi olmalarına ve bu meslekte başarılı olmalarına bağlıdır. Nitekim bu başarı için gerekli olan davranışlar da ancak mesleki eğitim ile kazanılabilir.

Mesleki öğretim; “Bireye iş hayatında belirli bir meslekle ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran ve bireyin yeteneklerini çeşitli yönleriyle geliştiren eğitim” olarak tanımlanmaktadır (Alkan ve diğerleri, 1998:16). Teknik eğitim; İleri düzeyde fen ve matematik bilgisi ve uygulamalı teknik yetenekleri gerektiren, meslek hiyerarşisinde orta ve yüksek kademeler arası düzey için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandıran ileri düzeyde bir mesleki eğitimidir (Alkan ve diğerleri, 1998:17).

Mesleki ve Teknik Eğitim Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı'nın (METARGEM) 1996'da gerçekleştirdiği “Ticaret Meslek Lisesi Mezunlarını İzleme Araştırması (Türkiye Geneli)” adlı çalışmada mesleki eğitim; “Bireye, ilgi, istek ve kabiliyetleri doğrultusunda, iş hayatında geçerliliği olan bir mesleği öğretmek için gerekli bilgi, beceri ve iş alışkanlığı kazandırma ve bireyin işi bir araç olarak kullanarak yeteneklerini çeşitli yönleri ile geliştirme süreci” olarak tanımlanmıştır. Mesleki eğitim; Ülkenin temel ekonomik yapısını kuvvetlendiren ve genişleten, insan kaynağını geliştiren, işsizliği azaltarak üretimin krize girmesini engelleyen bir eğitim sürecidir.

Toplumsal kalkınmayı sağlayabilecek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi büyük oranda eğitim sisteminin görevidir. Nitekim eğitim sistemi, bu görevi gereğince öğrencileri toplum yaşamına, mesleğe ve ileri eğitime hazırlar. Bu görevlerin her biri, eğitim sisteminin değişik aşamalarında gerçekleşir. Özellikle ortaöğretimde işlevler kaynaştırılarak bütünlüğü olan bir program uygulanmaya çalışılır (Güney ve Oğuz, 2002:83).

Mesleki ve teknik öğretim, ekonomik gelişmenin hızlandırılması açısından önemlidir. Çünkü ekonomik gelişme, daha çok işletme, daha çok iş ve daha çok meslek demektir. Bu yüzden gelişmiş ülkelerde ortaöğretimdeki öğrencilerin %65'inin mesleki ve teknik, %35'inin ise genel lise türü eğitimde bulunması ilkesi kabul edilmiştir. Ayrıca mesleki ve teknik öğretim; iş hayatına ilk defa katılacakları kapsayan bir sistem olmakla birlikte, çeşitli nedenlerle istihdam edilebilme özelliğini kaybedenlerin de yararlanarak iş bulma olanaklarını artırdıkları bir sistem olarak düşünülebilir (Koçel, 2004:101).

Genel olarak mesleki öğretim sisteminin önemini ortaya koyan nedenler (Karaağaçlı, 2002:114);

- a) Gelişen bilimsel ve teknolojik süreç dahilinde sürekli yükselen kalite ve standartlara uyum sağlayabilecek işgücünün yetiştirilmesi,
- b) Toplumun yaşam standartlarının ve kalite düzeyinin yükseltilmesi,
- c) Uluslar arası pazarların öngördüğü kalite ve standartlarda ürün ve hizmet üretilerek bu pazarlara girilmesi olarak belirtilebilir.

Günümüzde pahalı bir yatırım olmasına karşın ülkeler, mesleki ve teknik öğretime büyük önem vermektedirler. Başta Japonya olmak üzere, kalkınmışlık yönünden en ileri düzeyde olan ülkelerin eğitim sistemlerine bakıldığında mesleki ve teknik öğretime büyük bir yer ayrıldığı görülmektedir. Bu ülkeler, uzun vadeli insan gücü planlama çalışmalarını kesintisiz bir biçimde yürütmektedirler (Ünsür, 1998:16).

Mesleki ve teknik öğretimin amaçları Milli Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak (MEB, 2003:2);

- a) Bütün öğrencilere ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara, kişi veya toplum sorunlarını tanıtmaya, çözüm yolları arama ve yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak,
- b) Öğrencilere çeşitli program ve okullarla ilgili, beceri ve yetenekleri

ölçüsünde ve doğrultusunda hem mesleğe hem de yüksek öğretime ya da hayata ve iş alanlarına hazırlamak,

c) İş ve meslek alanlarının ihtiyacı olan orta düzeyde meslek elemanlarını yetiştirmek,

d) Çevrenin eğitim ve öğretim gereksinimini karşılamak, okulda yapılan meslek eğitimini, hizmet hayatının gerektirdiği koşullarda gerçekleştirmek, gerektiğinde bir kısmının endüstri, iş ve hizmet kurumlarında yapılmasını sağlamak ve çevre okul işbirliğini kurmaktır.

Alkan ve diğerleri (1998:7) ise mesleki ve teknik öğretimin amaçlarını,

- a) Uygun öğrenme ortamı sağlamak,
- b) Gerekli becerileri geliştirmek,
- c) İstenilen davranışları oluşturmak olarak belirtmektedir.

Mesleki ve teknik öğretim süreçlerinin sahip olması gereken özellikleri şöyle sıralamak mümkündür (Alkan ve diğerleri, 1998:11):

- a) Uygulama,
- b) Ekonomiklik,
- c) Gelişmelere uyum,
- d) Mesleklerin çoğunu kapsama,
- e) Topluma dönük olma,
- f) Gerçek mesleki yaşantı ortamı sağlama,
- g) Olumlu sonuç alınıncaya kadar devamlılık,
- h) Uygulama yönünden ihtiyaca, zamana ve ihtiyacın şekline bağlı olma,
- i) İstem-sunu dengesini kurma,
- j) Kesin hedeflere yönelik olma,
- k) Hayata hazırlamaktır.

Karaağaçlı (2002:115) ise mesleki öğretim süreçlerinin özelliklerini şöyle özetlemektedir:

- a) Öğretme-öğrenme ve değerlendirme süreçleri, “iş ilkesi” temeline dayalıdır.
- b) Yapararak, yaşayarak, uygulamalı eğitsel etkinlikler esastır.
- c) Programların kapsamı yalnızca bilişsel alan öğrenmeleri ile sınırlı değildir. İçerikte devinsel alan ve duyuşsal alan yeterlikleri de söz konusudur.
- d) Öğretme-öğrenme ve değerlendirme süreçlerinde okul-işyeri işbirliği söz konusudur.

e) Çalışma hayatına yönelik programlar vardır.

f) Öğretme-öğrenme atölye, ofis ve laboratuvar gibi ortamlarda gerçekleştirilir.

g) Mesleğe hazırlık esastır.

Mesleki ve Teknik Öğretim; iş ve meslek alanlarına iş gücü yetiştiren ve öğrencileri yüksek öğretime hazırlayan öğretim kurumlarıdır. Bu kurumları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür;

- Erkek teknik öğretim okulları: Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Anadolu Teknik Lisesi, Çok Programlı Lise, Endüstri Meslek Lisesi, İkili Meslek Eğitim Merkezi, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi, Teknik Lise, Açıköğretim.
- Kız teknik öğretim okulları: Anadolu Kız Teknik Lisesi, Anadolu Kız Meslek Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Anadolu Tekstil Meslek Lisesi, Çok Programlı Lise, Kız Meslek Lisesi, Kız Teknik Lisesi, Meslek Lisesi, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi, Açıköğretim.
- Ticaret ve turizm öğretimi okulları: Anadolu İletişim Meslek Lisesi, Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Anadolu Ticaret Meslek Lisesi, Çok Programlı Lise, Mahalli İdareler Meslek Lisesi, Mesleki Teknik Eğitim Merkezi, Ticaret Meslek Lisesi, Açıköğretim.
- Din öğretimi okulları: İmam - Hatip Lisesi, Anadolu İmam - Hatip Lisesi, Açıköğretim Lisesi.

2.3.ORTAÖĞRETİMİN TARİHÇESİ

On sekizinci yüzyıla gelinceye kadar ülkemizdeki başlıca eğitim kurumları sıbyan mektepleri ile medreseler idi. XVII. Yüzyılda bunların dışında kurulan ilk çağdaş eğitim kurumlarının çeşitli türde askeri, teknik ve ihtisas okulları olduğu bilinmektedir. Ülkenin ekonomik kalkınmasını ele almak üzere 1838 yılında kurulan Meclis-i (umur-ı) Nafia, yeni tür okulların açılmasını ve eğitime önem verilmesini önerdi. “Bu düşünceden hareketle, gerek askerî, teknik ve ihtisas okullarına öğrenci hazırlamak, gerekse devlet kadrolarına daha yeterli memur yetiştirmek amacıyla ‘rüşt’(ergenlik) çağındaki çocukların devam edeceği rüştiye adında okulların açılmasına başlandı.”1839 yılında açılan Mekteb-i Maarif-i Adliye, isimli ilk rüştiye, ülkemizdeki ortaöğretimin başlangıcı olarak kabul edilir. “İlk sivil ve çağdaş bir eğitim kurumu olan bu okuldan sonra, yeni rüştiyelerin açılması ve bunların sayılarının giderek artmasıyla Türk orta eğitimi belirgin bir oluşum süreci içersine girmiştir.”1857 yılında Maarif-i Umumiye Nezareti’nin kurulmasıyla eğitim bir devlet görevi olarak kabul edilmeye başlandı. “Bu Bakanlığın görevlerini tanımlayan 3 Mart 1861 tarihli Genelgede, öğretim kurumlarının sıbyan (ilk), rüştiye (orta), mekâtib-i fûnun-u mütenevvvia(yüksek dereceli çeşitli bilim ve meslek okulları) olmak üzere üç basamağa ayrılacağı, bir üst basamaktaki bir öğretim kurumuna gidebilmek için, bir alt basamakta öğrenimini tamamlamanın zorunlu olduğu bilinmekte idi.” (Akyüz, 1999:16).

XIX. yüzyılın son çeyreğinde idadilerin kurulmasıyla ortaöğretim iki kademeli hâle getirildi. İdadiler (lise) dört yıllık rüştiyelere (ortaokul) dayalı olarak üç yıllık öğretim veren kurumlar oldu. Genel eğitim kurumları olan rüştiyeler ve idadilerin yanı sıra beceri eğitimi veren meslek okullarının açılması da Tanzimat dönemine rastlar. 1847 yılında Ziraat Mektebi, 1851’de Ticaret Mektebi, 1858’de Orman Mektebi, Maden Mektebi ve 1860’da Telgraf Memurları Mektebi, açılmıştır. Geniş yetkilerle Tuna Valiliğine atanan Mithat Paşa tarafından 1861-1864 yılları arasında önce Niş’te, sonra Sofya ve Rusçuk’ta kimsesiz ve yetim çocuklara meslek öğretmek amacıyla ıslahhaneler açılmıştır. Ayrıca 1868’e kadar çeşitli illerde Sanat Mektepleri açmıştır. Ancak 1860’da yürürlüğe giren Maarif-i Umumiye Nizamnamesi’nde meslek okullarına yer verilmemiştir. XIX yüzyılın başlarına kadar genel ve mesleki eğitim kurumları birbirinden farklı çizgilerde gelişmişlerdir. 1913 yılında idadilerin amaç ve işlevleri yeniden gözden geçirilirken genel ve mesleki eğitimin sistem bütünlüğüne kavuşturulmasına özen gösterilmiştir. Bu çerçevede

idadiler, bünyelerinde tarım, ticaret, sanat ve genel bilgi şubeleri bulunan eğitim kurumlarına dönüştürülmüştür. Ancak, sınırlı uygulama fırsatı bulunan bu girişimlerden kısa süre sonra vazgeçilmiştir. Cumhuriyet döneminde eğitim kurumları yeniden düzenlenmiştir. Ortaöğretim kurumlarının amaç ve işlevlerinin Kurtuluş Savaşı sırasında bile tasarlanmış olması ilginçtir. Gerçekten 16 Temmuz 1921'de Ankara'da toplanan Maarif Kongresinin temel konusu orta eğitim kurumları ve programları olmuştur (Akyüz, 1999:18).

Cumhuriyet Döneminde Ortaöğretim

Cumhuriyet döneminde Türk eğitim sisteminin ana hatları Atatürk tarafından belirlenmiştir. Atatürk, daha Kurtuluş Savaşı yıllarında, hatta düşmanın Ankara'ya çok yaklaştığı bir sırada 15 - 22 Temmuz 1921 tarihleri arasında Maarif Kongresini toplayarak, eğitim alanında yapılacak çalışmaların da, düşmanın Anadolu'dan atılması kadar öncelikli olduğunu gözler önüne sermiştir. Hatta O, 22 Eylül 1924 tarihinde; "En mühim, en esaslı nokta eğitim meselesidir. Eğitimidir ki bir milleti, ya hür, bağımsız, şanlı, yüksek bir toplum halinde yaşatır, ya da bir milleti esaret ve sefaletle terk eder." diyerek (MEB,1988,s.291), Türk milleti için eğitimin niçin öncelikli olması gerektiğini de vurgulamıştır.

Şüphesiz, kurulan her yeni devlet, her yeni rejim, varlığını sürdürebilmek için, kendine bağlı bir zihniyetle yetiştirilecek yeni bir nesile ihtiyaç duyar. Bu sebeptendir ki, her devlet kurucusunun programında eğitim meselesi önemli bir yer tutar. Atatürk için de bu böyledir. Özellikle öğretmenlere yaptığı konuşmalarda, "Cumhuriyet; fikren, ilmen, fennen, bedenen kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister." diyerek, yeni Cumhuriyet için eğitimin önemini ortaya koymuştur. Bunun için de, önce eğitim ve öğretimin birleştirilerek laikleştirilmesi gerektiğini düşünmüş ve 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan Tevhid-i Tedrisat(Eğitim ve Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunuyla gerçekleştirilmiştir. (Genç,1998:19).

Bu kanunla, mahalle mektepleri ve medreseler kapatılırken, Tanzimat okulları geliştirilmiş ve yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığının gözetimi ve denetimi altına verilmiştir. Yani Milli Eğitim Bakanlığı bütün eğitim ve öğretim işlerinin tek yetkili ve sorumlu mercii haline gelmiştir. Aynı yıl yapılan bir düzenlemeyle Rüştiyeler ve İdadiler, üç yıllık ortaokul ve üç yıllık lise haline getirilmiştir. Böylece ortaöğretim ilkokula dayalı üçer yıllık iki kademe şeklinde yapılandırılmıştır.

Heyet-i İlmiye Toplantılarında Ortaöğretim

Eğitim ve öğretimin Milli Eğitim Bakanlığında toplanmasının ardından, hem eğitime bir yön vermek, hem de sorunları çözmek amacıyla, bakanlık tarafından bir dizi çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda, Heyet-i İlmiye denilen kurullar oluşturularak toplantılar düzenlenmiş ve bu toplantılarda ortaöğretimle de ilgili bazı kararlar alınmıştır. Şimdi bu toplantılardaki ortaöğretim ile ilgili çalışmalara bir göz atalım.

Birinci Heyet-i İlmiye'de Ortaöğretim

Milli Eğitim Bakanlığı Maarif Heyeti İlmiyesi'nin 15 Temmuz 1923 de başlayan ilk toplantısı, hazırlık dönemi cumhuriyet eğitiminin en olumlu çalışması ve aynı zamanda Milli Eğitim Şuralarının bir çeşit başlangıcıdır. Artık cephe savaşı kazanılmış, eğitim savaşına başlanmıştır. Bu toplantıda, Türkiye'nin bütün eğitim sorunları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Birinci Heyet-i İlmiye'de ortaöğretim alanıyla ilgili olarak ise; "Sultani" adının "lise" olmasına karar verilmiş, liseler bir ve iki devreli olmak üzere iki kademeye ayrılmıştır. 1923'den önce 55 olan ortaöğretim kurumunun, cumhuriyetten sonra hızla artarak 74 'e ulaştığı vurgulanmıştır(Cicioğlu, 1985:133).

İkinci Heyet-i İlmiye'de Ortaöğretim

İkinci Heyet-i İlmiye, 1924 yılında, Türk eğitimini yeni devlet düzenine uydurmak ve eğitim sistemini yeniden kurmak amacıyla toplandı. Çünkü Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Eğitim Bakanlığının elindeki okulların sayısını arttırmış, medreseler ve diğer dinî okulları kapatmıştı. Bütün okullarda laik bir eğitim zihniyeti yerleştirilmeye çalışılıyordu. Orta dereceli askerî okulları da bünyesine alan bakanlık, okullar ve programlar sorununu çözmek için tekrar bir Heyet-i İlmiye toplamıştır. Bu yüzden İkinci toplantıda, okulların dereceleri, ders kitapları, müfredat programları vs üzerinde durmuştur. İkinci Heyet-i İlmiye'nin aldığı kararlar şöyle özetlenebilir:

- a. Lise öğretiminin altı yıl olması tartışıldı. İlk üç sınıfa "kısım-1 evvel", kalan iki sınıfa da "kısım-1 sâni" denecekti. Kız liselerinin de öğretim süresi bakımından erkek liselerine eşit olması kabul edildi. Kız ve erkek lise

programları aynı olacak; yalnız ilk kısımda kızlar bazı kız meslek dersleri görecektir.

- b. Bir devreli liselerin ortaokul haline getirilmesi ve bunların tek bir öğrenim bütünü olarak sayılması
- c. Ortaokul ve liselerin üçer yıllık ayrı ayrı okullar olması
- d. 1 Eylül 1924 tarihinde bir devreli liseler “Orta mektep” adını alacaktır.
- e. Liselerde haftalık ders saati 30 olarak belirlenmiştir.
- f. Liselerde öğretimin parasız olması, ama şimdilik zenginlerden biraz para alınması kararlaştırılmıştır.
- g. Ortaokul ve ilkokulların ders kitapları yarışma usulü ile yazdırılacaktır. İlköğretimde kitapsız yapılacak dersler için rehberler yayınlanacaktır.

Üçüncü Heyet-i İlmiye’de Ortaöğretim

1926 Yılı başında Maarif Vekili Necati Bey başkanlığında, bakanlık ileri gelenlerinden, önemli liselerin müdürlerinden ve müfettişlerden oluşan 19 kişilik bir heyet halinde toplanmıştır. Bu toplantıda ortaöğretim ile ilgili alınan bazı önemli kararlar şunlardır:

- a. Liselerin belirli merkezlerde çoğaltılarak takviye edilmesi
- b. Öğretmen okullarının takviye edilerek çoğaltılması
- c. Meslek okullarının takviye edilerek çoğaltılması
- d. Yatısız ortaokulların karma okul haline çevrilmesidir.

Milli Eğitim Şuralarında Ortaöğretim

Cumhuriyet döneminde, gerek milli eğitimin ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırılması, gerekse eğitim ve öğretimin sorunlarına çözüm yolları bulunması amacıyla gerçekleştirilen bir başka çalışma yöntemi de, daha geniş katılımlı Milli Eğitim Şuraları toplamak olmuştur. Bu şuralarda şüphesiz ortaöğretim ile de ilgili birçok çalışma yapılmış ve kararlar alınmıştır. Şimdi bu şuralardaki çalışmalarını gözden geçirelim.

Birinci Milli Eğitim Şurası’nda (1939) Ortaöğretim

17–19 Temmuz 1939 tarihleri arasında toplanan bu şurada, ortaöğretim ile ilgili şu konular incelenerek karara bağlanmıştır:

- a. Ortaokul ve liselerin sınav ve disiplin yönetmelikleri ile öğretim programları yeniden düzenlenmiştir.
- b. Ortaöğretim öğrencilerine yaptırılacak yazılı ödevler hakkında yönetmelik belirlenmiştir
- c. Derslerin öğleden önceye alınması ve öğleden sonraları, ortaokullarda isteğe bağlı, liselerde zorunlu olarak öğretmenlerin yönetiminde serbest ve ortak eğitim çalışmalarının yapılması.

İkinci Milli Eğitim Şurası'nda (1943) Ortaöğretim

15- 21 Şubat 1943 tarihleri arasında toplanan İkinci Milli Eğitim Şurası'nda, 220 ortaokul sayısına ulaşıldığı tespit edildikten sonra, ortaöğretim alanında şu konular üzerinde durulmuştur:

- a. Okullarda ahlak eğitiminin geliştirilmesi
- b. Ana dili çalışmalarının arttırılması
- c. Özel öğretim metotları.

Üçüncü Milli Eğitim Şurası'nda (1946) Ortaöğretim

2 – 10 Aralık 1946 tarihleri arasında toplanan bu şurada, ağırlık mesleki ve teknik eğitime verilmiştir. Şuraca, ortaöğretimin sorunlarını araştıran bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyonun çalışması sonucunda ortaokul ve liselerde formasyon eksikliğinin olduğu, bunun da bir takım metot ve öğretim programlarının yetersizliğinden ileri geldiği raporda sunulmuştur.

Dördüncü Milli Eğitim Şurası'nda (1949) Ortaöğretim

Bu şurada, yeni ortaokul programı projesinin incelenmesi ve lise ders konularının dört yıllık sisteme göre belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Yeni ortaokul program taslağının, eğitim ve öğretim anlayışı ve uygulandığı bakımından, ilkokul programına paralel ve ahenk sağlayıcı, ortaokulları özlenen bir eğitim kurumu haline getirici yapıda olduğu ileri sürülmüştür. Liselerin öğretim sürelerinin uzun tartışmalar sonucunda üç yıldan dört yıla çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Beşinci ve Altıncı Milli Eğitim Şuraları'nda Ortaöğretim

Beşinci Milli Eğitim Şurası 1953 yılında toplanmıştır. Ancak okul öncesi eğitim ve ilköğretimle ilgili kararlar almıştır. Altıncı şura mesleki ve teknik eğitim üzerinde durmuştur.

Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda (1962) Ortaöğretim

Bu şurada, ortaöğretimin sorunları değerlendirilmiştir. Özellikle sınıf geçme ve sınav yönetmeliği ele alınarak, başarının dört ayrı notla, başarısızlığın ise, tek notla değerlendirilmesi istenmiştir. Liselere girişin bir kayda bağlı bulunması için teklifler ileri sürülmüş, bunun gerekçesi olarak da, liselerde aşırı yığılmanın, liselerin kalitesini düşürücü, diğer meslek okullarını köreltici olması gösterilmiştir. Bu sebeple, 1963-1964 öğretim yılında bu kurumlara sınavla öğrenci alınmış, bir yıl sonra bu uygulamadan vazgeçilmiştir. Ayrıca bu şurada ortaöğretimde rehberliğin önemi üzerinde durulmuştur.

Sekizinci Milli Eğitim Şurası'nda (1970) Ortaöğretim

Bu şurada, ortaöğretimle ilgili olarak; 12-14 yaş öğrencilerinin ortaöğretim1. kademesinde, 14-17 yaş öğrencilerinin ise, ikinci kademesinde eğitim göreceği belirtilmiştir. Şurada, ikinci kademenin çeşitli programlarına yönelmenin “yol gösterici” nitelikte olup “zorlayıcı” olmadığını belirtilerek, ikinci devre ortaöğretimin, yükseköğretime hazırlayan çeşitli programlar arasında sınıflara göre yatay ve dikey geçiş yolları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu şurada, ortaöğretim sistemimizin kuruluşu ile, yüksek öğretime geçişin yeniden düzenlenmesi konusunda Türk eğitim sisteminin yapısını ilgilendiren önemli kararlar alınmıştır. Bu çerçevede, ortaöğretimin ikinci devresinde yer alan, genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının bir bütünlük içine alınması, yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim programının çeşitlendirilmesi, bu programlardaki derslerin ortak temel, özel dersler ve seçmeli dersler olarak tespit edilmesi sağlanmıştır.

Dokuzuncu Milli Eğitim Şurası'nda (1974) Ortaöğretim

Bu şurada ortaokul sekiz yıllık temel eğitimin içine alınmıştır. Beş yıllık ilkokul 3 yıllık ortaokul ile birleştirilerek, 8 yıllık mecburi temel eğitim veren kurum haline dönüştürülmüştür.

Onuncu Milli Eğitim Şurası'nda (1981) Ortaöğretim

Bu şurada öncelikle ortaöğretim okulları iki grupta toplanmıştır. Bunlar:

1. Tek amaçlı liseler (değişik programlı tek tip lise)
2. Mesleki ve teknik okullardır.

Ayrıca, öğrencileri bir işe ve mesleğe veya yükseköğretim kurumlarına hazırlayacak, çok amaçlı tek tip liselerin açılması hazırlıklarına başlanmıştır. 1970'li yıllarda gelişmiş ülkelerde, ortaöğretimin, genel, teknik ve mesleki olmak üzere, üç temel okul türü üzerine yapılandırılması, gözlenen bir eğilimdir. Bu dönemde, Türkiye'de de bu yapının oluşturulmaya çalışılması, önemli bir gelişme olarak kabul edilebilir. Buna uygun olarak, ortaöğretimin yeniden yapılandırılması konusunda en ciddi adım, III. Beş Yıllık Kalkınma Planında (1973–1977) atılmıştır. Bu plan dönemi sonuna kadar, endüstri meslek liselerinden donanımı iyi olanların teknik liselere, diğerlerinin ise, endüstri pratik sanat okullarına dönüştürülmesi öngörülmüştür. 1973 yılından itibaren eğitimde beş yıllık kalkınma planları çerçevesinde bazı çalışmalar gerçekleştirilmiş ve planlı dönem başlamıştır. 1973 – 2000 yılları arasında ortaöğretimdeki gelişmelere bakacak olursak:

- Toplam öğrenci sayısı açısından her dönemde plan hedefleri aşılmıştır. Ancak, öğrencilerin genel ve meslekî-teknik okullara dağılımında plan hedeflerinin gerçekleşmediği görülmektedir. Meslekî ve teknik eğitimdeki okullaşma oranı 1986 -1987 öğretim yılında plan hedeflerine yaklaşmış, daha sonraki yıllarda fark büyümüştür.
- 1980'li yılların sonunda ortaöğretimin yeniden yapılandırılması çalışmalarına hız verilmiştir. Bina ve derslik yetersizliği, sınıf mevcutlarının fazla olması, laboratuvar araç ve gereçlerinin, kütüphanelerin vs yeterince kullanılamaması ve öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmesindeki sıkıntılar nedeniyle, 1991-92 öğretim yılında orta öğretimde geleneksel “sınıf geçme sistemi” kaldırılarak, “ders geçme ve kredi sistemine” geçilmiştir.
- 1988 - 89 öğretim yılında ortaokullarda yabancı dil eğitiminde değişikliğe gidilmiş, yabancı dil ortaokul 1. sınıfta zorunlu olmak kaydıyla, ortaokul 2. ve 3. sınıf ile, liselerde seçmeli ders olarak okutulmuştur. Ama bu uygulama 1 yıl sonra tekrar kaldırılmış ve yabancı dil zorunlu hale getirilmiştir.

2.4.ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ SINIFLANDIRILMASI

Ortaöğretim; Genel Öğretim ve Meslekî ve Teknik Öğretim olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir ve öğrenciler, istek ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda bu programlardan birine yönelerek yetişme imkânı bulurlar (MEB, 2006a).

2.4.1.Genel Liseler

Genel Liseler, ilköğretimden sonra dört yıl eğitim öğretim sağlayan okullarda 15-17 yaş grubu öğrencilerin eğitimlerini kapsamaktadır. Bu okullar;

- Klasik Lise,
- Fen Lisesi,
- Anadolu Lisesi,
- Sosyal Bilimler Lisesi,
- Spor Liselerinden oluşmaktadır.

2.4.2.Meslekî ve Teknik Liseler

Cumhuriyetle birlikte meslekî ve teknik eğitimde okula dayalı bir yapı ele alınmıştır. 1927 yılında Millî Eğitim Bakanlığı meslekî ve teknik eğitim veren okullarla ilgili görev üstlenmiştir. Okulların ve hizmetlerin gelişmesi sonucu 1933 yılında 2287 sayılı Kanunla Meslekî ve Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü kurulmuştur. 1935 yılından itibaren 2765 sayılı Kanunla da okulların masrafları tamamen devlet tarafından karşılanmaya başlanmıştır. Bakanlık Merkez Örgütü Kanunu 1941 yılında 4113 sayılı Kanunla değiştirilerek Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı kurulmuştur. 1942 yılında başlatılan plânlı çalışmalarla meslekî ve teknik öğretim kurumları günümüze kadar büyük gelişmeler göstermiştir. VII. Beş Yıllık Kalkınma Plânı'nda, ileri teknoloji geliştirilmesi, üretimi ve kullanımında gereksinim duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinin önemine değinilmiş bu amaçla orta ve yüksek öğretimde meslekî ve teknik eğitime önem verilmesi öngörülmüştür. VIII. Beş Yıllık Kalkınma Plânı'nın 692. maddesinde de meslek yüksek okulları ve meslekî ve teknik orta öğretim kurumları arasında program bütünlüğünü esas alan iş bölümü ve iş birliği kurulmasıyla nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi yönünde karar alınmıştır.

Günümüzde Meslekî ve Teknik Liseler dört temel grupta faaliyetlerini sürdürmektedir. Bunlar; Erkek Teknik Öğretim Okulları, Kız Teknik Öğretim Okulları, Ticaret ve Turizm Öğretimi Okulları ve Din Öğretimi Okulları'dır.

Erkek teknik öğretim okulları; ülkemiz endüstrisinin gereksinim duyduğu iş alanlarına orta kademe teknik insan gücü yetiştiren ve yüksek öğretime öğrenci hazırlayan kurumlardır. Bu kurumlar; Anadolu teknik liseleri, teknik liseler, Anadolu meslek liseleri, endüstri meslek liseleri ve çok programlı liselerden oluşmaktadır.

Kız teknik öğretim okulları; ülkemiz endüstrisinin gereksinim duyduğu iş alanlarına orta kademe teknik insan gücü yetiştiren ve yüksek öğretime öğrenci hazırlayan ortaöğretim kurumlardır. Kız teknik öğretim okulları; Anadolu kız meslek liseleri, kız meslek liseleri, Anadolu kız teknik liseleri, kız teknik liseleri ve çok programlı liselerden oluşmaktadır.

Ticaret ve Turizm Öğretimi Okulları; Anadolu otelcilik ve turizm meslek lisesi, Anadolu dış ticaret meslek lisesi, Anadolu ticaret meslek lisesi, Anadolu sekreterlik meslek lisesi, Anadolu aşçılık meslek lisesi, Anadolu mahalli idareler meslek lisesi, Anadolu iletişim meslek lisesi, ticaret meslek lisesi ve çok programlı liseden oluşmaktadır.

Din öğretimi okulları; imam-hatiplik ve Kuran kursu öğreticiliği gibi dinî hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere hem mesleğe hem de yüksek öğretime hazırlayan programların uygulandığı kurumlardır. Din Öğretimi Okulları; imam hatip liseleri, Anadolu imam hatip liseleri ve çok programlı liselerden oluşmaktadır.

Teknolojik değişme ve gelişmelere uygun olarak; değişik bölgelerin eğitim ihtiyaçlarına yönelik eğitim modelleri geliştirmek ve kaliteyi yükseltmek amacıyla 12 Nisan 1993 tarihinde Meslekî ve Teknik Eğitimi Geliştirme (METGE) projesi başlatılmıştır. Bu proje ile Kız Teknik Öğretim Kurumlarına öğrenci akışının sağlanmasında önemli katkılar sağladığı düşünülebilir.

2.5.ARAŞTIRMA KAPSAMINA ALINAN LİSELER

2.5.1.Genel Liseler

Araştırmamızın bu bölümünde araştırma kapsamına alınan Genel liselerden Klasik Liseler, Anadolu Liseleri, Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri ve Spor Liseleri tanıtılacaktır.

2.5.1.1.Klasik Lise

Klasik liseler; Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda, öğrencileri ortaöğretim seviyesinde asgari genel kültüre sahip, toplumun sorunlarını tanıyan, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan insanlar olarak yetiştiren ve yüksek öğretime öğrenci hazırlayan öğretim kurumlarıdır.

1872 yılında İdadî adıyla kurulan liseler, 3 Mart 1924 yılında çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile klasik liseye dönüştürülmüştür.1949 yılında toplanan “4. Millî Eğitim Şura”sında alınan karar doğrultusunda, 1952 yılından itibaren klasik liselerin öğretim süresi 4 yıla çıkarılmıştır. Ancak, 1954-1955 öğretim yılından itibaren tekrar 3 yıla indirilmiştir.“Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” kapsamında; Talim ve Terbiye Kurulunun 07 Haziran 2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile bu okulların öğretim süresi, 2005-2006 öğretim yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak 4 yıla çıkarılmıştır.(<http://ogm.meb.gov.tr/>)

Klasik liselerde eğitim öğretim ilkeleri;

- Bütün öğrencilere orta öğretim seviyesinde, asgari ortak bir genel kültür verilir.
- Öğrencilere kişi ve toplum sorunları tanıtılır ve çözüm yolları aranır.
- Ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilinci ve gücü kazandırılır.
- Öğrenciler; ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda yüksek öğretime hazırlanır.
- Öğrencilere çok yönlü, soyut, eleştirel, yaratıcı, yapıcı, bağımsız, mantıklı ve analitik düşünme becerisi kazandırılır.
- Öğrencilerin planlı, metodlu, verimli çalışma yöntem ve teknikleri kazanmaları sağlanır.
- Öğrencilere zamanı en iyi şekilde kullanma alışkanlığı kazandırılır.

- Mezunlar ile ilgilenilerek, onların öncelikle kendi alanları ile ilgili bir yüksek öğretim kurumuna girmeleri teşvik edilir.
- Öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve derslerdeki başarı durumlarına göre alanlara yönelmeleri sağlanır.
- Öğrenciler, sevgiye, akla, bilime ve tekniğe dayanarak kendi kültürümüz içinde, milli ruhumuzu, özümüzü ve benliğimizi koruyarak, yaşayarak kendisine, ailesine ve milletine yabancılaştırılmadan yetiştirilir.
- Öğrenciler kişilikli ve bilinçli, kendilerine güvenen ve yeterli, kendi kendisi ve başkaları ile yarışan, medeni cesaret sahibi olan, vatanını, milletini seven ve yüceltmeye çalışan, çağdaş, akılcı ve laik davranışlı olarak yetiştirilir.
- Öğrenciler, iyi bir insan, iyi bir vatandaş olarak hayata hazırlanır.
- Birey ve millet olarak, hür ve bağımsız yaşayabilmek için, öğrencilerin düzenli ve disiplinli sistemli şekilde düşünme ve sürekli çalışma, yarışma, başarıma, mücadele etme duygusu, heyecanı, iradesi ve çabası içinde olmaları sağlanır.

2.1.2. Anadolu Lisesi

Anadolu liseleri, ilköğretim üzerine hazırlık sınıfı bulunan veya bulunmayan ve hazırlık sınıfı dışında en az 4 yıl öğrenim veren karma okullardır.

Okulun amacı, öğrencilerin;

- a) İlgi, yetenek ve başarılarına göre yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- b) Yabancı dili, dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde öğrenmelerini sağlamaktır.

Okullara merkezî sistemle yapılan seçme ve yerleştirme sınavına göre öğrenci alınır. Sınava başvuru ve kayıt-kabul, Bakanlıkça yayımlanan Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme Sınavı Kılavuzunda; kontenjan, tercih ve yerleştirme ile ilgili esaslar ise Tercih ve Yerleştirme Kılavuzunda belirtilir. Birinci yerleştirme ve kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra çeşitli sebeplerle okulların açık kalan kontenjanlarına, Tercih ve Yerleştirme Kılavuzundaki esaslara göre öğrenci yerleştirilir. Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavını kazanan öğrencilerin kayıt yaptırabilmeleri için; öğretim yılı sonunda ilköğretim okulu 8 inci sınıflarından Şube Öğretmenler Kurulu Kararı dâhil mezun olmaları gerekmektedir. Bu okullar arasında öğrenci nakilleri; birinci yabancı dil dersi aynı

olmak kaydı ile açık kontenjan bulunması, öğrencinin giriş puanının naklen gitmek istediği okulun sınavını kazandığı yıldaki giriş taban puanından az olmaması ve puan üstünlüğü esaslarına göre yapılır. Resmî Anadolu liselerinden, resmî ve özel diğer orta öğretim kurumlarına geçiş “Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Nakil ve Geçiş Yönergesi” hükümleri ile okulların yönetmeliklerinde yer alan nakil şartlarına göre yapılır. Birinci yabancı dili İngilizce, Almanca ve Fransızca olan Anadolu liseleri bulunmakta olup, okulların hangi yabancı dille öğrenim yaptıkları okul listelerinde belirtilmiştir. Ayrıca hangi Anadolu liselerinde hazırlık sınıfı bulunduğu okul listelerinde bulunmaktadır. Bu okullardan mezun olan öğrenciler, ÖSS’yi kazanmaları halinde mezun oldukları alanları ile ilgili yükseköğretim programlarına devam edebilmektedir. (<http://ogm.meb.gov.tr/>)

2.5.1.3.Fen Lisesi

Fen liseleri; eğitim-öğretim süresi 4 yıl olan yatılı ve karma okullardır. Bu okullarda öğrenci velilerinin istekleri doğrultusunda gündüzlü öğrenciler de öğrenim görebilirler. Fen Liseleri, öncelikle fen alanı ile ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Fen liseleri;

- a. Zeka düzeyleri ile fen ve matematik alanlarındaki yetenekleri yüksek olan öğrencileri, matematik ve fen bilimleri alanında yüksek öğrenime hazırlamayı,
- b. Matematik ve fen bilimleri alanlarında gereksinim duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi,
- c. Öğrencileri araştırmaya yöneltmeyi, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile yeni buluşlara ilgi duyanların çalışacakları ortamı ve koşulları hazırlamayı,
- d. Yeni teknolojileri kullanabilen, yeni bilgiler üretebilen ve projeler hazırlayabilen bireyler yetiştirmeyi,
- e. Öğrencilerin bilimsel araştırma yapmalarına, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izlemelerine yardımcı olacak şekilde yabancı dilde iyi yetişmelerini sağlamayı amaçlar.

Okula her yıl alınacak öğrenci sayısı 96’yı, bir sınıftaki öğrenci sayısı ise 24’ü geçemez. Giriş sınavına ilköğretim 8 inci sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerden 6 ncı, 7 nci sınıflarda Türkçe, Matematik ve Fen Bilgisi derslerinin her

birinin yılsonu notu en az “Orta” ve bu derslerin yılsonu notlarının ağırlıklı ortalaması en az 4.00 olanlar başvurabilir. Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavını kazanan öğrencilerin kayıt yaptırabilmeleri için; öğretim yılı sonunda ilköğretim okulu 8 inci sınıflarından Şube Öğretmenler Kurulu Kararı dâhil mezun olmaları gerekmektedir. Bu okullar arasında öğrenci nakilleri, açık kontenjan bulunması, öğrencinin giriş puanının, naklen gitmek istediği okula en son kayıt yaptıran öğrencinin okulun sınavını kazandığı yıldaki giriş taban puanından az olmaması ve puan üstünlüğü esaslarına göre yapılır. Resmî fen liseleri dışındaki diğer resmî ve özel ortaöğretim kurumlarından resmî fen liselerine öğrenci nakli yapılmaz. Resmî fen liselerinden, resmî ve özel diğer ortaöğretim kurumlarına geçiş, ilgili mevzuat hükümleri ile okulların yönetmeliklerinde yer alan nakil şartlarına göre yapılır. Fen liselerinde birinci yabancı dil İngilizcedir. Bu okullardan mezun olan öğrenciler, ÖSS’yi kazanmaları halinde alanları ile ilgili yükseköğretim programlarına devam edebilmektedir.(<http://ogm.meb.gov.tr/>)

2.5.1.4.Sosyal Bilimler Lisesi

Sosyal bilimler liseleri, eğitim-öğretim süresi hazırlık sınıfı hariç 4 yıl olan yatılı ve karma okullardır. Bu okullarda öğrenci velilerinin istekleri doğrultusunda gündüzlü öğrencilerde öğrenim görebilirler. Sosyal bilimler liseleri, öncelikle okuldaki alanlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Sosyal bilimler liseleri;

- a. Edebiyat ve Sosyal Bilimler alanlarında ihtiyaç duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık eder.
- b. Edebiyat ve sosyal bilimler alanlarındaki ilgi ve yetenekleri üst düzeyde olan öğrencileri bu alanlarda yüksek öğretime hazırlar.
- c. Öğrencilerin bilimsel, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde Türkçe ve yabancı dil öğrenmelerini sağlar.
- d. Öğrencilerde geçmiş nesiller ile çağdaşları arasında ortak duyguların uyandırılmasını sağlar.
- e. Türk sanat ve kültür birikimini anlayıp yorumlayabilen, yeni bilgi ve projeler üretebilen bireyler yetiştirir.
- f. Toplumun ekonomik ve kültürel kalkınmasına bilinçli bir şekilde katkıda bulunur.

- g. Öğrencileri edebiyat ve sosyal bilimler alanlarında araştırmaya yöneltecek ve gelişmelere ilgilerini uyandıracak ortam ve şartları hazırlar.

Okula her yıl alınacak öğrenci sayısı 96'yı, bir sınıftaki öğrenci sayısı ise 24'ü geçemez. Giriş sınavına, 8 inci sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerden 6 ncı, 7 nci sınıflarda Türkçe, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerinin her birinin yılsonu notu en az 3 ve bu derslerin yılsonu notlarının aritmetik ortalaması en az 4 olanlar başvurabilir. Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavını kazanan öğrencilerin kayıt yaptırabilmeleri için; öğretim yılı sonunda ilköğretim okulu 8 inci sınıflarından Şube Öğretmenler Kurulu Kararı dâhil mezun olmaları gerekmektedir. Bu okullar arasında öğrenci nakilleri, açık kontenjan bulunması, öğrencinin giriş puanının naklen gitmek istediği okulun sınavını kazandığı yıldaki giriş taban puanından az olmaması ve puan üstünlüğü esaslarına göre yapılır.

Resmi sosyal bilimler liseleri dışındaki diğer resmî ve özel ortaöğretim kurumlarından sosyal bilimler liselerine öğrenci nakli yapılmaz. Ancak sosyal bilimler liselerinden, resmî ve özel diğer ortaöğretim kurumlarına geçiş, ilgili mevzuat hükümleri ile okulların yönetmeliklerinde yer alan nakil şartlarına göre yapılır. Sosyal bilimler liselerinde birinci yabancı dil İngilizce'dir. Bu okullardan mezun olan öğrenciler, ÖSS'yi kazanmaları halinde mezun oldukları alanları ile ilgili yükseköğretim programlarına devam edebilmektedir. Türkçe-Matematik ve Sosyal Bilimler olmak üzere iki alan bulunmaktadır. Türkçe-Matematik alanını seçen öğrenciler 11. sınıftan itibaren istemeleri halinde Uluslar Arası Bakalorya Programını takip edebileceklerdir.(<http://ogm.meb.gov.tr/>)

2.5.1.5.Spor Lisesi

Spor Liseleri öğrencilerin;

- Beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceri kazanmaları için ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini,
- Alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak Türk sporunu geliştirecek ve temsil edebilecek gençler olarak yetişmelerini,
- İşbirliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,

- Spor disiplini ve centilmenliğini özümsemiş, örnek bireyler olarak yetişmelerini,
- Beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- Spor alanında araştırmaya yönelmelerini; bu alanda yetenekleri doğrultusunda uygulama yapabilecek kişiler olarak yetişmelerini, sağlamak amacıyla açılmıştır.

Spor Liselerine, ilköğretimi o yıl bitiren öğrenciler arasından yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. İlk defa 2004-2005 öğretim yılında eğitim-öğretime başlamak üzere Erzurum, Malatya, Sivas ve Uşak illerinde açılmıştır. Öğrencilerin 372'si erkek, 118'i (% 16.7) kızdır. Okula bir öğretim yılında alınacak öğrenci sayısı 48'i, bir sınıftaki öğrenci sayısı ise 24'ü geçemez. İlköğretim üzerine en az üç yıl süreli yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan liselerdir. Öğretim süreleri 3 yıl iken, "Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması" kapsamında; Talim ve Terbiye Kurulunun 07 Haziran 2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile bu okulların öğretim süresi, 2005-2006 öğretim yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak 4 yıla çıkarılmıştır. (<http://ogm.meb.gov.tr/>)

2.5.2.Meslek Liseleri

Bu bölümde araştırmamızda incelenecek meslek liseleri tanıtılacaktır.

2.5.2.1.Güzel Sanatlar Lisesi

Güzel Sanatlar Lisesi; İlk kez, 1989-1990 öğretim yılında İstanbul'da açılmıştır. Bu okullara yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Öğretim süreleri 1 yılı hazırlık olmak üzere 4 yıl iken, "Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması" kapsamında; Talim ve Terbiye Kurulunun 07 Haziran 2005 tarih ve 184 sayılı kararıyla, 2005-2006 öğretim yılından itibaren hazırlık sınıflarının kaldırılarak, öğretim süresinin 4 yıla göre yeniden düzenlenmiştir.

Milli Eğitim Temel Kanunu, Güzel Sanatlar alanında özel ilgi ve yetenekleri belirlenen çocukları yetiştirmek üzere temel eğitim ve ortaöğretim seviyesinde okullar açılabilceğini hükme bağlamıştır. Belirlenen amaçları gerçekleştirme yönünde "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri" kurulmuştur.

Orta Öğretim kademesi içerisinde yer alan Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları, öğrencilerin;

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,
- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- Yabancı dil öğrenmelerini,
- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır.(<http://ogm.meb.gov.tr/>)

G.S.L. M.E.B.'nin Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı okullardır. Milli Eğitim Temel Kanunu, Güzel Sanatlar alanında özel ilgi ve yetenekleri belirlenen çocukları yetiştirmek üzere temel eğitim ve ortaöğretim seviyesinde okullar açılabileceğini hükme bağlamıştır. Belirlenen amaçları gerçekleştirme yönünde G.S.L. kurulmuştur.

“G.S.L. ilk olarak 1989 yılında İstanbul’da açılmış, hızla yurt düzeyinde yaygınlaşmaya başlayarak 1999-2000 öğretim yılı itibariyle sayısı 30’a çıkmış” (Uçan,2005:459) ve 2006-2007 öğretim yılı itibariyle bu sayı 54’e ulaşmıştır. Ülkemizde 1989–1990 Eğitim Öğretim Yılı’nda ilk defa İstanbul’da Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğretime başlamıştır. Daha sonra 1990–1991 Eğitim Öğretim Yılı’nda Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, İzmir Işıl Saygın Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Bursa Zeki Müren Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Eskişehir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ve Bolu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi açılmıştır. “Çocukları yaratıcı kılmaya en uygun alan sanatsal alandır ve sanat eğitiminin başlıca amaçlarından biri, görmeyi, işitmeyi, dokunmayı, tat almayı öğretmektir. Çevresini hakkıyla algılayıp onu biçimlendirmeye yönelmek için bu gerekli ilk koşuldur”(San, 2004:25).

G.S.L.’nin ülkemizde ortaöğretimde eksik olan sanat eğitimi ihtiyacını bir ölçüde karşıladığı ve öğrencilerin kendi amaç ve yetenekleri doğrultusunda istedikleri eğitimi alabilmelerine olanak sağladığı söylenebilir. “Ortaöğretim düzeyindeki başlıca mesleksi müzik öğretim kurumları olan G.S.L. Müzik Bölümleri, müzik alanındaki yüksek öğretim programlarına bilimsel yönde nitelikli aday öğrenci hazırlamak için uygun bir yapıya sahiptir” (Say,2001:128).

G.S.L.'nin meslek lisesi statüsünde olması, üniversite seçme sınavlarında müzik ve resim alanlarına ek puan sağlayarak öğrencileri eğitim aldıkları mesleki ortaöğretim kurumlarından, bir üst kademe olan meslekseki yükseköğretim kurumlarına yönlendirmesi de bu okulların kuruluş amaçlarıyla örtüşmektedir. Güzel Sanatlar Liseleri, ilköğretim üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır(M.E.B.,2006).

M.E.B.'nin G.S.L. yönetmeliğinde bu okulların yatılı ve gündüzlü okullar olduğu belirtilse de ancak çok küçük bir kısmının yatılı eğitim verdiği söylenebilir. Aynı zamanda bu okulların öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılması önceliğinin de, yeterli sayıda yükseköğretim kurumunun bulunmaması nedeniyle sağlanamamış olmasının da G.S.L.'nin eğitim etkinliklerinin istenilen boyutta gerçekleşmesini zorlaştırdığı düşünülebilir.

2.5.2.2.Öğretmen Lisesi

Öğretmen liseleri, Millî eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

- a) Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak,
- b) Öğrencilerine;
  - Öğretmenlik mesleğini sevdirmek,
  - Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak,
  - Ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek,
  - Ülke kalkınmasına sosyal, kültürel ve ekonomik yönden katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak,
  - Dünyadaki gelişme ve değişimleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenmelerini sağlamak,
  - Öz güven, öz denetim ve sorumluluk duygularının geliştirilmesi, her bireyin farklı ve ayrı bir değer olduğu, ekip çalışmasıyla ortak başarının elde edilmesinde önemli katkı sağlayacağı inancının verilmesine yönelik çağdaş bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla, ilköğretimden sonra 4 yıl öğrenim süreli, Normal öğretim yapan, Yabancı dil ağırlıklı program uygulayan, Gündüzlü ve

belirlenen kontenjan nispetinde paralı-parasız yatılı öğrenime imkân veren ortaöğretim kurumlarıdır.

1973 yılında “Milli Eğitim Temel Kanunu“ yayınlandıktan sonra, ilköğretmen okullarının bir kısmı öğretmen lisesi haline dönüştürüldü. Öğretmen liselerinden mezun olanlar 2 ve 3 yıllık Eğitim Enstitüleri ile 4 yıllık Eğitim Enstitülerine girebileceklerdi. Aynı zamanda diğer yüksek öğrenim kurumlarına da gidebileceklerdi. Öğretmen lisesi mezunlarının üniversite seçme sınavında, öğretmen yetiştiren yüksek öğrenim kurumlarını en son olarak seçmişlerdir. Öğretmen yetiştiren yüksek öğrenim kurumlarını en son olarak tercih etme durumu diğer orta dereceli okullarda da aynı şekildeydi Bu duruma engel olmak amacı ile 1982 yılında öğretmen liselerine diğer liselerden farklı olarak “Meslek dersleri“ konmuşsa da durum pek değişmemiştir (Binbaşioğlu, 1995:21).

Yüksek Öğretim Kurumu ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında varılan anlaşma sonucunda bu okulların öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci seçmede asıl kaynak olmasını sağlamak ve durumlarını iyileştirmek amacıyla 1989-1990 öğretim yılından itibaren Anadolu Öğretmen Lisesi uygulamasına geçilmiştir. Eğitim fakültelerine öğrenci hazırlamak amacıyla kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri, Köy Enstitüleri ve İlköğretmen Okullarının devamı olan Öğretmen Liselerinin binalarında öğretime başlamıştır (Gelişli,2000).

2.5.2.3.İmam-Hatip Lisesi

Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ortaöğretim kurumları arasında yer alan İmam-Hatip Liseleri, 3 Mart 1924 tarih 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanununa göre açılmış; imamlık, hatiplik ve Kur’an kursu öğreticiliği gibi dinî hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek (14.06.1973 Tarih ve 2842 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde: 32.) üzere hem mesleğe hem de yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.(14.06.1973 Tarih ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde: 32)

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu’nun 20.04.1972 tarih ve 248 sayılı kararı ile onaylanıp yürürlüğe konulan İmam-Hatip Liselerinin eğitim ve öğretim programları, mezunlarına şu nitelikleri kazandırmayı hedeflemektedir:

1. Anayasa nizamına bağlı, Türk Milli Eğitiminin amaçlarını benimsemiş ve bunları uygulamaya hazır,
2. Milli ahlakın icaplarını samimiyetle yasayıp, yerine getiren ve milli

- bünyemize zararlı akımlar karşısında uyanık,
3. Dinin ve ahlâkın gereklerine inanarak yasayıp yerine getiren birer aydın, ilmî görüş ve anlayış kazanmış, bilgilerini meslekî alanda kullanma yollarını öğrenmiş,
  4. Çalışkan, mesleğine bağlı, yurdun her yerinde seve seve hizmete hazır,
  5. Toplum kalkınmasında çevresine kültürel, ekonomik ve sosyal yönden katkıda bulunan, Yaşayışı ve çevresine tesiri bakımından örnek tutulmaya layık, Programla müfredatı tespit edilen bilgi, maharet ve kültür kazanmış, İnsanları seven ve anlayan, bedence ve karakterce sağlam, güvenli bir meslek adamı olarak yetiştirmekle görevlidir.(MEB, İmam-Hatip Liseleri Öğretim Programları, 1985:11.).

İmam-Hatip Liselerinin yabancı dil ağırlıklı eğitim veren Anadolu İmam-Hatip Liseleri de açılmıştır. Bunlardan ilki Kartal (İstanbul)'da 1985-86 öğretim yılından itibaren Almanca dil ağırlıklı olarak eğitim ve öğretime başlamıştır. 1989 yılında aynı okulun İngilizce eğitim yaptırın şubesi de açılmıştır.

1993'te Bursa, Güngören (İstanbul), Isparta ve Konya'da İmam-Hatip Liseleri bünyesinde Anadolu İmam-Hatip Liseleri açılmış, sonradan bu okullar bağımsız müdürlük haline getirilmiştir. Su anda bağımsız müdürlük halinde olan okulların sayısı 6 olmuştur(Cebeci,2005). Günümüzde Anadolu İmam-Hatip Liselerinin toplam sayısı 98'dir. Bu okulların ve farklı statülerdeki diğer birimlerinin sınıf olarak dağılımı yaklaşık 150'yi bulmaktadır (Çalmuk, 2004). 2005 yılı itibariyle 2876 adet genel meslek liselerinin 507'sini İmam-Hatip Liseleri teşkil etmektedir(ÖSYM, 2005).

2.5.2.4.Ticaret Meslek Lisesi

Türkiye'de ilk Ticaret Okulu, 16 Ocak 1883 yılında "Hamidiye Ticaret Mekteb-i Alisi" adı ile kurulmuştur. Bu okul, ilk mezunlarını 1887 yılında vermiştir. 1889 yılında Maarif Nezareti' ne bağlanmış ve ileride düzeltilmek ve tekrar açılmak kaydı ile 1893 yılında kapatılmıştır (MEG ve SB, 1988b.). Okul tekrar 1897 yılında Maarif Nezareti' ne bağlı olarak açılmıştır. Öğretim süresi üç yıl olan bu okulun öğretim programlarında Fransızca önemli yer almış ve öğrencilerin Fransızcalarını geliştirmek üzere 1902' de bir yıl süreli hazırlık sınıfı açılmıştır. Daha sonrada 1910 yılında mali cebir, daktilografi ve stenografi dersleri programa alınmıştır. Yine, 1914

yılında Hamidiye Ticaret Mekteb-i Alisi'nde ticaretle uğraşanlar için sabahları ticaret hukuku, ticaret hesap ve defter tutmanın öğretildiği kurslar düzenlenmiştir.1915 yılında adı " Ticaret Mekteb-i Alisi" ne çevrilen okul, bazı değişiklikler yapılarak " Kısmı Evvel" ve " Kısmı Sani" adı ile iki bölüm haline getirilmiştir. İstanbul Ticaret Mekteb-i Alisi' nin tarihi bir bakıma Türkiye'de ticaret öğretiminin tarihi denilebilir. Çünkü bu okul, Tanzimat ve Meşrutiyet Türkiye'sinde ticaret öğretiminin yapıldığı tek en esaslı bir kurumdur (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

İmparatorluk döneminden Cumhuriyet dönemine geçişte İstanbul Ticaret Mekteb-i Alisi, 1924 yılında İktisat vekâletine bağlanarak öğretim programlarında değişiklikler yapılmıştır. Bütün masrafları vilâyetlerin Özel İdare Bütçelerinden sağlanmak üzere 1924 yılında İzmir'de İdadi derecesinde üç sınıflı "Lisan ve Ticaret Okulu", Samsun'da da "İstiklal İlk Ticaret Okulu" faaliyete geçirilmiştir. İktisat Vekaleti tarafından da 1924-1925 yılında Ankara ve Adana'da "Amel-i İlk Ticaret Okulu", Trabzon'da "Yüksek Ticaret Okulu" adı altında birer okul açılmıştır. İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu içinde faaliyet gösteren üç sınıflı Amel-i kısım da Orta Ticaret Okulu haline getirilmiştir. Bunlardan başka; Kayseri, Konya ve Mersin'de birer ticaret okulu bulunmaktaydı. Cumhuriyetin ilk yıllarında faaliyet göstermiş bulunan bu okullarda, sabahları teorik ders yapılır, öğleden sonraları öğrenciler ticarethane, banka ve diğer ticari işletmelerde pratik çalışmalar yaparlardı. Öğretim programlarında genel bilgi derslerine hiç yer verilmemiş olan bu kurumların üç yıllık öğretim süresi içinde, istenilen elemanların yetiştirilmesine yeterli olamayacağı anlaşıldığından, öğretim programlarına genel bilgi dersleri de eklenmiştir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Ankara, Adana, Trabzon ve İzmir'de ki Ameli Ticaret Okulları İktisat Vekaletinden, Samsun'da ki okul da Vilayet İdaresinden 1927 yılında Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir. Öğretim süreleri dört yıla çıkarılmış, öğretim programları değiştirilmiş ve "Orta Ticaret Okulu" adı verilmiştir. 1933 yılında Ankara, 1935 yılında da İzmir Orta Ticaret Okullarına lise sınıfları eklenmiştir. İktisat Vekaletine bağlı bulunan Yüksek İktisat ve Ticaret Okulunun ders programlarında 1924 yılında değişiklik yapılarak 5. ve 6. yarıyıllarda iktisat ve muhasebe adlarıyla iki ihtisas şubesine yer verilmiştir. 1925 yılında sigortacılık ihtisas şubesi kurulmuş ve 1932-1933 öğretim yılında Kurumun Ulus-u Aliye Ticaret Bölümü Ticaret Lisesi adını almıştır. İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi, orta ve lise kısımları 3507 sayılı Kanunla 1938 yılında Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir. Cumhuriyetin ilk

yıllarında neredeyse sıfır değerinde olan sayılar ilerleyen yıllarda önemli artışlar göstermiştir. Ticaret Meslek Liselerinde okul, öğrenci ve öğretmen sayılarında yıllar itibarıyla sürekli bir artış söz konusudur.

Ticaret Meslek Liseleri; Muhasebe ve Finansman, Pazarlama ve Perakende, Büro Yönetimi ve Sekreterlik, Bilişim Teknolojileri, Elektrik-Elektronik Teknolojileri ve Ulaştırma alanlarında kamu ve özel sektörde görev alacak veya kendi başına iş yapabilecek nitelikli insan gücünün yetiştirildiği ilköğretim üzerine dört yıl eğitim-öğretim veren okullardır. Ticaret Meslek Liselerinde, Türk Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplumun sorunlarını tanıtmak, çözüm yolları aramak ve yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırma amacına yönelik, meslekî ve teknik alanlarda mesleki formasyon kazandıran, öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda hayata, iş alanlarına ve yükseköğretime hazırlayan programlar uygulanmaktadır. Uygulanan programlar ile öğrencilere, alanı ve mesleği ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra, yeniliğe ve değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, gelişime ve eleştiriye açık ve meslekî yeterliklere sahip bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

2.5.2.5. Sağlık Meslek Liseleri

İlköğretim üzerine Acil Tıp, Anestezi, Çevre Sağlığı, Diş Protez, Hemşirelik, Laboratuvar, Ortopedi, Radyoloji, Tıbbi Sekreterlik alanlarında dört yıl süreyle öğrenim veren okullardır.

Sağlık Meslek Liselerinde; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine bağlı, sağlık eğitiminin özel amaçlarına uygun, ortaöğretim seviyesinde genel bilgi, sağlıkla ilgili ortak mesleki bilgi ile beraber her alana özel mesleki bilgi ve beceri kazandıran, öğrencileri hayata, sağlık alanına ve yüksek öğrenime hazırlayan, yabancı dil olarak İngilizce öğretilmesini amaçlayan programlar uygulanmaktadır.

Bu okullardan mezun olanlar Sağlık Bakanlığı'na bağlı özel ve resmi, yataklı/yataksız sağlık kurum ve kuruluşlarında "Hemşire", "Acil Tıp Teknisyeni" "Laboratuvar Teknisyeni" , "Anestezi Teknisyeni", "Çevre Sağlığı Teknisyeni", "Diş

Protez Teknisyeni", "Laboratuvar Teknisyeni", "Ortopedi Teknisyeni", "Radyoloji Teknisyeni" ve "Tıbbi Sekreter" unvanı ile çalışabilirler (<http://sdb.meb.gov.tr>).

2.5.2.6.Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi

Hizmet sektörü içerisinde en önde gelen ve ülke ekonomisini kalkındırarak döviz girdisinde en büyük paya sahip olan turizm sektörünün; Yiyecek İçecek Hizmetleri, Konaklama ve Seyahat Hizmetleri, Eğlence Hizmetleri, Gıda Teknolojisi, Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri, Hasta ve Yaşlı Hizmetleri ve Denizcilik alanlarında sektörde görev alacak veya kendi başına iş yapabilecek, yabancı dil bilir nitelikli elemanları yetiştiren, ilköğretim üzerine 4 yıl eğitim veren okullardır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde, Türk Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplumun sorunlarını tanıtmak, çözüm yolları aramak ve yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırma amacına yönelik, meslekî ve teknik alanlarda mesleki formasyon kazandıran, öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda hayata, iş alanlarına ve yükseköğretime hazırlayan programlar uygulanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

2.5.2.7.Tapu Kadastro Meslek Lisesi

Kadastro; taşınmaz malların hukuki ve teknik anlamda belirlenmesi işlemidir. Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi, ülkemizin kadastral topografik haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını arazi üzerinde belirterek hukuki durumlarını tespit edecek ve Medeni Kanun'un öngördüğü çağdaş tapu sicilini oluşturacak elemanları yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Tapu ve kadastro çalışmalarının toplum hizmetine sunulması geçmişte yorucu ve zaman alıcı arazi ve büro çalışmaları sonucu olmaktadır. Bu meslek dalı teknolojinin gelişmesinden payına düşeni fazlasıyla almış bulunmaktadır. Bu teknolojik gelişmelerin sonucu tapu ve kadastro çalışmaları kısa zamanda ve güvenilir bir şekilde topluma sunulmaktadır. Tapu ve kadastro kurumlarında görev alacak nitelikli ara eleman ihtiyacını okulumuz mezunları karşılamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Bu okulun amacı; Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari olarak bir genel

kültür vermek, onlara kişi ve toplumun problemlerini tanıtmak, çözüm yollarını aramak, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak, bilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda tapu, kadastro ve harita programları ile yabancı dil bilen, ara kademedede meslekî ve teknik eleman yetiştirmektedir.Öğretim süresi dört yıl olan bu okulda, yabancı dil İngilizce olup gündüzlü olarak eğitim-öğretim yapılmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

2.5.2.8.Tarım Meslek Lisesi

Tarım Meslek Liseleri; ilköğretim okulu üzerine dört yıl öğretim süreli okullardır. Bu okulların amacı; Türk Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak genel kültür vermek, onlara kişi ve toplumun problemlerini tanıtmak, çözüm yolları aramak, yurdun ekonomik sosyal ve kültürel kalkınmasında katkıda bulunma bilinci ve gücünü kazandırmak, Ülke ekonomisine, tarımsal üretim yönünden katkıda bulunacak, tarımsal işletme ve kuruluşlarda başarı ile çalışabilecek hayvan sağlığı, bitki sağlığı, peyzaj ve çevre düzenleme, su ürünleri, tarım alet ve makine kullanma, gıda analiz ve kontrol ile ileri tarım tekniklerini başarı ile uygulayabilecek ve yapabilecek nitelikte pratik bilgi ve beceriye sahip teknisyen yetiştirmektedir.

Bu okullarda öğrenciler;

- Teorik bilgi yanında uygulamalı meslek dersleri ile pratik bilgi ve beceri kazanırlar.
- Gıda işleme ünitesinde reçel, tereyağı, yoğurt, peynir, salça, turşu, marmelat ve muhtelif meyve sularının yapıldığı işleme tekniklerini öğrenirler.
- Kanatlı kümeslerinde kafes, yumurta, et tavukçuluğu üretim tekniklerini bilirler,
- Büyük baş hayvanların ve küçük baş hayvanların bakımı ile yem hazırlanmasını öğrenirler,
- Bağ-bahçe ünitesinde çeşitli üzümün ve yumuşak-sert çekirdekli meyvelerin dikim, bakım ve hasat tekniklerini öğrenirler.
- Sebze-seracılık ünitesinde domates, biber, patlıcan vb. sebzeleri arazide ve örtü altında yetiştirme, bakım ve hasat tekniklerini öğrenirler.

- Süs bitkileri ve peyzaj ünitesinde çeşitli iç ve dış mekan süs bitkileri, iek ve süs ağaçlarını yetiştirme ve bakım teknikleri ile peyzaj düzenleme tekniklerini öğrenirler.
- Tarımsal mekanizasyon ünitesinde traktör kullanmayı, biçerdöver kontrolü, ekim mibzeri ayarı gibi tarım alet ve makinelerini kullanma tekniklerini öğrenirler.
- Laboratuvarlarda çeşitli bitki ve hayvan sağlığını kontrol edici tahlil-tetkik ve gıdaların analizlerini yapma tekniklerini öğrenirler.
- Hayvan hastanelerinde evcil hayvanların muayene, tedavi, yöntem ve tekniklerini öğrenirler.

Okuldan mezun öğrenciler, alanlarıyla ilgili özel tarımsal işletme ve kuruluşlarında alıabilmekte, mesleklerini serbestçe yapabilme imkanlarına sahip olmaktadır. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç duyuldukça sınavla ie girmektedirler. Bu okullarda; Veteriner Sağlık, Makine (Tarım Makineleri), Tarım Teknolojisi, Laborant, Genel Ziraat gibi alanlarda yatılı ve gndzli eğitim-ğretim yapılmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

2.6. TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI VE TEMEL İLKELERİ

Türk Millî Eğitimin genel amacı bütün bireyleri;

1. Atatürk ilke ve inkılâplarına ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Millîyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yaptırmaktır.

Millî Eğitimin Özel Amaçları

Türk eğitim ve öğretim sistemi genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

Millî Eğitimin Temel İlkeleri

1. Genellik ve Eşitlik
2. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları
3. Yöneltilme
4. Eğitim Hakkı
5. Fırsat ve İmkân Eşitliği

6. Süreklilik
7. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Millîyetçiliği
8. Demokrasi Eğitimi
9. Lâiklik
10. Bilimsellik
11. Plânlılık
12. Karma Eğitim
13. Okul ile Ailenin İş Birliği
14. Her Yerde Eğitim

1. Genellik ve Eşitlik

Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

2. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları

Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

3. Yönelme

Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler. Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yönelmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, orta öğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yönelmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

4. Eğitim Hakkı

Temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

5. Fırsat ve İmkân Eşitliği

Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar

öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

6. Süreklilik

Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

7. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

8. Demokrasi Eğitimi

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasî olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

9. Lâiklik

Türk millî eğitiminde lâiklik esastır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

10. Bilimsellik

Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmesinin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir.

11. Plânlılık

Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitimi, insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde plânlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademelerin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve her türdeki örgün ve yaygın, meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre en uygun büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

12. Karma Eğitim

Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

13. Okul ile Ailenin İş Birliği

Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır. Bu maksatla okullarda okul-aile birlikleri kurulur. Okul-aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

14. Her Yerde Eğitim

Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmî özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tâbidir.

Ortaöğretimin amaç ve görevlerini açıklayan kanun maddesinin birinci fıkrası eğitimin “iyi vatandaş yetiştirme” işleviyle ilgilidir ve genel kültür kavramı bu anlamda kullanılmıştır. Genel kültür eğitimi “iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirme” işlevinin yanında, öğrenciyi kendi alanı ile ilişkilendirebilecek diğer alanlarda bilgi edinme, çalışma yöntemlerini tanıtmaya işlevlerini de üstlenmektedir.

Ortaöğretim amaç ve görevlerini açıklayan Kanun maddesinin ikinci fıkrasında, bu kademedeki okulların ikinci temel işlevi açıklanmaktadır. Buna göre, çeşitli program ve okullarla öğrenciler;

- Yüksek öğretime
- Hem mesleğe hem de yüksek öğretime
- Hayata ve iş alanlarına hazırlanacaktır.

Öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanacağı da kanunda belirtilmektedir. Bu hüküm, insan gücü plânlanmasının sadece ekonominin ihtiyaçları dikkate alınarak yapılamayacağı anlamına gelmektedir. Başka bir ifadeyle eğitim sadece ekonominin değil, insanın da hizmetinde olmalıdır. “Toplum ihtiyaçları” kavramı Türkiye’nin dışa açılması ve küreselleşme sürecinde yeni boyutlar kazanmıştır. Artık insan gücü ihtiyacının nitelik ve niceliği belirlenirken milli sınırların dışına çıkmak zorunluluk haline gelmiştir. Genelde Türkiye’ye rekabet avantajı sağlayacak en önemli kaynağın genç nüfus olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Ancak, bu kaynağın nasıl değerlendirileceğine, etkinlik ve verimliliğin nasıl artırılacağına ilişkin ciddi sorunlar vardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada kullanılan model betimsel analiz yöntemidir. Tarama modelleri, geçmişte veya günümüzde var olan bir durumu olduğu şekliyle araştırmayı amaçlayan yaklaşımlardır. Betimsel analiz türünde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır(Yıldırım ve Şimşek, 2006:224).

Araştırmada genel lise ve meslek liselerin Türk Milli Eğitim amaçları ve temel ilkelerine uygunluğu kaynaklar taranarak ve genel amaç ve temel ilkeler çerçevesinde yapılacağından dolayı betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2006:224) betimsel analizin dört aşamadan oluştuğu belirtmektedirler. Yazarlara göre bu aşamalar ve kısaca tanımları:

1. *Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma*: Araştırma sorularından, araştırmanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve/veya gözlemde yer alan boyutlardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenir. Araştırmada çerçeve Türk Milli Eğitiminin amaçları ve temel ilkelerine göre oluşturulmuştur.
2. *Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi*: Bu aşamada, daha önce oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler okunur ve düzenlenir. Buna göre bazı veriler dışarıda kalabilir ya da önemli olmayabilir. Ayrıca bu aşamada, daha sonra sonuçlar yazılırken kullanılacak doğrudan alıntılar da seçilir. Araştırmada okulların ve derslerin genel amaçları belirtilen çerçeve içerisinde tablolandırılmıştır.
3. *Bulguların Tanımlanması*: Düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir.
4. *Bulguların Yorumlanması*: Tanımlanan bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması bu aşamada yapılır.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve 2007-2008 öğretim yılında eğitime devam eden genel lise ve meslek lisesi türlerinde bulunan bütün okulların programları araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma kapsamına bütün okullar dâhil edildiğinden örneklem alınma yoluna gidilmemiş çalışma evren üzerine yapılmıştır.

3.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırma verileri 2007-2008 öğretim yılında kaynak taraması yapılarak toplanmıştır. Araştırma verileri;

- a) Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri,
- b) Okulların genel amaçları, kuruluş amaçları, yasal dayanakları ve yönetmelikleri,
- c) Okullardaki derslerin genel amaçlarıdır.

Araştırma verilerinin tamamı online kaynaklardan alınmıştır. Elde edilen kaynaklar ve ilgili web sitesi Tablo 3.1.'de verilmiştir.

Tablo 3.1: Verilerin alındığı web siteleri

Veri Türü	Web sayfası
Liselerin programları, genel amaçları, kuruluş amaçları, yasal dayanakları ve yönetmelikleri	Milli Eğitim Bakanlığı web sitesinden “www.meb.gov.tr”.
Genel Lise programları	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://ogm.meb.gov.tr”.
Güzel Sanatlar Lisesi programları	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı web sitesinden “www.ttkb.gov.tr”.
Öğretmen Lisesi programları	Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://oym.meb.gov.tr”.
İmam Hatip Lisesi programları	Din Eğitimi Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://dgm.meb.gov.tr”.
Ticaret Meslek Lisesi programları	Ticaret ve turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://ttogm.meb.gov.tr”.
Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programları	Ticaret ve turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://ttogm.meb.gov.tr”.
Sağlık Meslek Lisesi programları	Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı web sitesinden “http://sgm.meb.gov.tr”.
Tapu Kadastro Meslek Lisesi	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://etogm.meb.gov.tr”.
Tarım Meslek Lisesi programları	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü web sitesinden “http://etogm.meb.gov.tr”.
Derslerin Genel Amaçları	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı web sitesinden “www.ttkb.gov.tr”.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Araştırma kapsamına alınan liselerin programları Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri açısından analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Birinci adımda verilerin incelenmesi için çerçeve oluşturmak için Türk Milli Eğitimin genel amaçları alt bölümlere ayrılmıştır. Bu bağlamda oluşturulan kodlar ve açıklamaları Tablo 3.2’de verilmiştir. Ayrıca verilerin Türk Milli Eğitim temel ilkeleri de maddeleştirilmiştir.

Tablo 3.2: Türk Milli Eğitimin Genel Amaçları ve Kodları

Kod	Açıklama
Amaç 1.a	Atatürk ilke ve inkılâplarına ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar yetiştirmektir.
Amaç 1.b	Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren yurttaşlar yetiştirmektir.
Amaç 1.c	Ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan yurttaşlar yetiştirmektir.
Amaç 1.d	İnsan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmektir.
Amaç 2.a	Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere sahip kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.b	Hür ve bilimsel düşünme gücüne sahip kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.c	Geniş bir dünya görüşüne sahip kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.d	İnsan haklarına saygılı kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.e	Kişilik ve teşebbüse değer veren kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.f	Topluma karşı sorumluluk duyan kişiler yetiştirmektir.
Amaç 2.g	Yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmektir.
Amaç 3.a	İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmektir.
Amaç 3.b	Gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırarak hayata hazırlamaktır.
Amaç 3.c	Kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır.

Millî Eğitimin Temel İlkeleri;

15. Genellik ve Eşitlik
16. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları
17. Yönelme
18. Eğitim Hakkı
19. Fırsat ve İmkân Eşitliği
20. Süreklilik

21. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Millîyetçiliği
22. Demokrasi Eğitimi
23. Lâiklik
24. Bilimsellik
25. Plânlılık
26. Karma Eğitim
27. Okul ile Ailenin İş Birliği
28. Her Yerde Eğitim

Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘Eğitim Hakkı’, ‘Fırsat ve İmkân Eşitliği’, ‘Karma Eğitim’, ‘Okul ve Ailenin İş Birliği’ ve ‘Her Yerde Eğitim’ ortaöğretim programlarından anlamayacağı için incelenmeye alınmamıştır.

Verilerin analizde ikinci adımda araştırma kapsamına alınan okulların programları incelenirken okulun genel amaçları, kuruluş amaçları, yasal dayanakları ve yönetmelikleri incelenerek Türk Milli Eğitimin genel amaçlar ve temel ilkelerden hangisi ile örtüştüğü belirlenmiştir. Ayrıca liselerin programları; alan dersleri, seçmeli dersler ve ortak dersler olmak üzere üç bölümde incelenmiştir. Programlardaki bütün derslerin genel amaçlarının Türk Milli Eğitim genel amaçları ve temel ilkelerinden hangisi ile örtüştükleri tespit edilmiştir. Bu veriler tablolaştırılarak okul türlerinde Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olan ifadelerin hangisinin sıklıkta vurgulandığı belirlenmiştir.

Bir sonraki adımda ise betimsel analiz yöntemine uygun olarak elde edilen bulgular yorumlanmış ve genel bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde, problemin çözümü için toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgulara ve bunlarla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

4.1.1.Araştırma Kapsamına Alınan Liselerin Programlarının İncelenmesi

Bu bölümde araştırma kapsamına alınan Genel Lise programları incelenecektir.

4.1.1.1.Genel Lise Programlarının İncelenmesi

Araştırmamızın bu bölümünde Genel lise programlarından Klasik Lise programı, Anadolu Lisesi programı, Fen Lisesi programı, Sosyal Bilimler Lisesi programı ve Spor Lisesi programı incelenecektir.

4.1.1.1.1.Klasik Lise Programlarının İncelenmesi

Klasik lise programlarının ders kategorileri üç bölümden oluşmaktadır:

1. Ortak dersler
2. Seçmeli dersler
3. Alan dersleri

1.Genel Lise ve Mesleki Liselerde Okutulan Ortak Derslerin Programlarının İncelenmesi

Ortaöğretim kademesindeki tüm liselerde okutulan ortak dersler Tablo 4.1.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Tüm Liselerde Okutulan Ortak Dersler

Ders Kategorileri	Dersler	9.	10.	11.	12.
		SINIF	SINIF	SINIF	SINIF
Ortak Dersler	Dil ve Anlatım	2	-	-	-
	Türk Edebiyatı	3	-	-	-
	Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	1	1	1	1
	Tarih	2	-	-	-
	T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	2	-
	Coğrafya	2	-	-	-
	Matematik	4	-	-	-
	Fizik	2	-	-	-
	Kimya	2	-	-	-
	Biyoloji	2	-	-	-
	Sağlık Bilgisi	2	-	-	-
	Felsefe	-	-	2	-
	Yabancı Dil	3	3	-	-
	Beden Eğitimi	2	-	-	-
	Millî Güvenlik Bilgisi	-	1	-	-
	Trafik ve İlk Yardım	-	-	1	-
	Tanıtım ve Yönlendirme	2	-	-	-

(www.meb.gov.tr)

1. Dil ve Anlatım Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dil ve Anlatım dersinin genel amaçları;

1. Dilin rolünü ve önemini kavratmak,
2. Dil-kültür ilişkisini kavratmak,
3. İletişim aracı olarak dilin işlevlerini kavratmak,
4. Türkçeyi doğru ve güzel kullanma yeteneği kazandırmak,
5. Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini kavratmak,
6. Kelime, cümle ve metin düzeylerinde dil-anlam ilişkisini kavratmak,
7. Günlük hayatın ihtiyaçlarını karşılayacak yazma ve konuşma becerisi kazandırmak,
8. Metin ve metin parçalarını, doğru ve güzel okuma, doğru anlama ve yorumlama becerileri kazandırmak,
9. Anlatım türlerinin özelliklerini kavratmak,
10. Her anlatım türünde yazma becerisi kazandırmak,
11. Metin türlerinin özelliklerini kavratmak,
12. Dinlediklerini ve okuduklarını doğru inceleme ve anlama becerisi kazandırmak,
13. Türkçenin kendine özgü ses, yapı ve anlam özelliklerini metinler

çevresinde kavratmak,

14. Dil bilgisi kurallarını; ses, kelime, kelime grubu, cümle ve metin düzeylerinde doğru uygulama becerisi kazandırmak,
15. Sanat metinlerini anlama, inceleme ve değerlendirme becerisi kazandırmak,
16. Tartışma, değerlendirme becerisi kazandırmak,
17. Türkçenin köklü bir dil ailesinden geldiği bilincini kazandırmak,
18. Türk diliyle edebî zevk ve estetik değerler taşıyan eserler verildiğini kavratmak,
19. Türkçenin millî birlik ve bütünlüğümüzün vazgeçilmez unsurlarının başında geldiğini benimsetmek,
20. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma faaliyetlerinde Türkçenin yazım kurallarına, söyleyiş özelliklerine ve inceliklerine özen göstermelerini sağlamaktır(www.ttkb.gov.tr).

Bu amaçlar ile Türkçenin sesini ve söyleyişini kendi benliğinde geliştirerek kullanabilen; bu dille düşünen, bireysel dünyasını zamanın gerektirdiği ölçüde genişletip derinleştirerek zenginleştirebilen; ilim ve felsefe yapabilecek temel beceri ve alışkanlıkları kazanan; bu dille inanan, hissedeni, var olanı algılayan ve değerlendirebilen; Türkçenin evreninde kendisini çağdaş insan olarak hissedeni; toplumla bütünleşmiş öğrenciler yetiştirmek amaçlanmıştır.

Tablo 4.2.'de Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.3.'de Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.2. Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 19
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 10, Amaç 13, Amaç 14, Amaç 15, Amaç 17, Amaç 18, Amaç 20
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 16
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 7, Amaç 12, Amaç 3, Amaç 8
Amaç 3.c	

(Bakınız s.56)

Tablo 4.3. Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Dil ve Anlatım dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 10, Amaç 16
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 19
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 8
Plânlılık	

(Bakınız s.56)

2. Türk Edebiyatı Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Türk Edebiyatı dersi öğretim programında; ilköğretim okulunu bitirmiş, kendisini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen öğrencilerin düzeyleri hareket noktası alınmıştır. Orta öğretimde dört yıl boyunca okutulan Türk Edebiyatı dersiyle; özel uzmanlık alanı istemeyen her türlü metni, yazıldığı dönemin zihniyetiyle ilişkilendirerek anlayıp değerlendirebilen; başta sanat metinleri olmak üzere, yine her türlü metni yapı, tema, dil ve anlatım, anlam ve gelenek bakımlarından inceleyip

çözümleyen ve yorumlayabilen; benzer ve farklı metinleri birbiriyle karşılaştırıp bunlardan sonuçlar çıkarabilen öğrenciler yetiştirilmek istenmiştir. Ayrıca öğrencilere edebî metinler aracılığıyla estetik zevk kazandırmak hedeflenmiştir. Onların, tarihî akış içinde Türk kültürünü, düşüncesini ve zevkini metinlerde belirlemeleri; bunların edebî metinlerle nasıl ifade edildiklerini sezmeleri; mahallî ve yerli olandan evrensel olana açılacak bilgi ve becerileri kazanmaları amaçlanmıştır. Türkçe'nin doğru ve güzel kullanıldığı metinlerin zevkine varan ve onları metotlu biçimde anlayıp yorumlayabilen öğrencilerin, kendilerini ifadeye güçlük çekmeyecekleri düşünülmüştür. Kısacası; liseyi bitiren öğrencilerin Türkçe ile sanat eseri ortaya koyabilecek, gündelik hayatla ilgili her türlü yazışmaları yapabilecek becerileri kazanmaları; Türkçe ile yazılmış ilmî ve felsefî yazıları anlayıp değerlendirme olgunluğuna kavuşmaları, sanat metinlerini inceleyip onları yorumlayabilecek seviyeye ulaşmaları amaçlanmıştır. Öğrencilerin, uygulanamayan ve kullanılmayan bilgileri tekrar eden değil; bu derslerde elde ettiklerini yaşama tarzıyla birleştiren, kendi kimliğinin farkına varmış ve evrensele açık bireyler olmaları hedef olarak belirlenmiştir.

Türk Edebiyatı dersi 9.,10.,11.,12. Sınıflar öğretim programı genel amaçları;

1. Edebiyatın kültürel ve tarihî olandan hareketle dille gerçekleşen bir güzel sanat etkinliği olduğunu kavratmak,
2. Edebî eser ve metinlerin, ortaya çıktıkları dönemi, güzel sanatlara özgü duyarlılıkla yapı, tema, dil ve anlatım bakımlarından temsil ettiklerini sezdirmek,
3. Edebî metinleri yapı, tema, dil, anlatım ve anlam bakımlarından yazıldıkları dönemin zihniyetiyle ilişkilendirmek,
4. Ulusal ve evrensel değerlerin sanat eseri olan edebî metinlerde zenginleşerek varlıklarını nasıl sürdürdüklerini kavratmak,
5. Türkçenin, tarihî akış içinde yaşanan medeniyet daireleri çevresinde nasıl zenginleştiğini ve edebiyat dili hâline geldiğini kavratmak,
6. Toplumsal hayatın ve her türlü bireysel değerlerin edebî metinlerde nasıl yansıdığını belirlemek,
7. Türkçenin, Türk ulusunun kimliği olduğunu kavratmak,
8. Yeni düşünceler üretebilme yeteneğini geliştirmek,
9. Okuma zevki ve alışkanlığını geliştirmek,

10. Araştırma, tartışma, anlama, değerlendirme ve yorumlama yeteneklerini geliştirmek,
11. Öğrencilerin sanat zevk ve anlayışlarını geliştirmek,
12. Dille gerçekleştirilen sanatın etkinliklerini anlayabilecek zevk ve bilgi birikimini kazandırmak,
13. Dil ve edebiyat ilişkisini kavratmak,
14. Edebiyat ile diğer çalışma alanları ve bilim dalları arasındaki ilişkiyi kavratmak,
15. Zamanın akışına paralel olarak -en eski dönemden bugüne- Türk yaşama tarzını, düşüncesini, dil zevkini ve kültür hayatına özgü gelişmeleri edebî metinler çevresinde değerlendirmek,
16. Edebî metinlerden hareketle Türk kültür hayatının, tarihinin ve edebiyatının birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğunu kavratmak,
17. Edebî metinlerin zamanın getirdiği değişmelerle zenginleştiğini ve geliştiğini kavratmak,
18. Edebî eserler çevresinde Türk insanının kültür, anlayış ve zevk bakımından gelişmesini kavratmak,
19. Öğrencilerin; kazandıkları yöntem ve dikkatle karşılaştıkları her türlü yazılı ve sözlü metni anlamalarını, değerlendirmelerini ve yorumlamalarını sağlamaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.4.'te Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.5.'de Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.4. Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 7
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 4, Amaç 15, Amaç 18, Amaç 2
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 12
Amaç 2.b	Amaç 14
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	Amaç 8
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 8, amaç 10
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 15
Amaç 3.c	

Tablo 4.5. Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Türk Edebiyatı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	Amaç 4, amaç 15
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 16
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 7
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 14
Plânlılık	

3. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretim programı genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlik örnekleri ve açıklamalardan oluşmaktadır.

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretim programının genel amaçları ile öğrenci;

1. İslâm'ın iman, ibadet ve ahlâk esaslarını tanıır.

2. Dinin, Allah-insan ilişkilerini düzenleyen bir olgu olduğu, dinin evrensel barış kültürünün yerleşmesinde ve hoşgörü ortamının oluşturulmasında katkıda bulunabileceğini benimser.
3. İncancını akılla bütünleştirir. Kendi dinini, örf ve âdetlerini olduğu kadar diğer insanların dinlerini, örf ve âdetlerini de saygı ve hoşgörü çerçevesinde değerlendirir.
4. Dinin sevgi boyutunu fark ederek onun insan için vazgeçilmez bir öge olduğu, her şeye karşı sevgiyle ve olumlu yaklaşılması gerektiği bilincine ulaşır.
5. Büyüklere saygı duymayı ve küçüklere sevgiyle yaklaşmayı davranış hâline getirir.
6. Din ve ahlâkla ilgili konularda akılcı ve eleştirel yaklaşım sergiler.
7. İnsanın evrenden kopuk bir varlık olmadığını ön planda tutar.
8. Dinin "hukukun üstünlüğünü" esas aldığını kavrar.
9. Toplumdaki farklı dinî anlayış ve yaşayışların dinin özü ile ilgili olmayıp sosyal bir olgu olduğu bilincine varır.
10. Yerelliklerin zaman zaman dinin evrensel boyutlarının önüne geçirilebileceği durumlar karşısında duyarlı olur.
11. Din alanında yetkin olan ile olmayana ayırır.
12. İbadetlerin, davranışları geliştirmedeki gücünü fark eder.
13. Kader kavramını yanlış yorumlayarak sorumluluktan kaçınılamayacağı bilincine sahip olur.
14. Allah ile iletişim kurmada yapay engelleri aşar.
15. Çevre, doğal denge ve temizlik bilincine ulaşır.
16. Dinî ve ahlâkî alandaki temel sorularına cevap arar.
17. İnanma ve yaşama özgürlüğünün bilincine varır.
18. Dinî incancının gereklerini ve ibadetlerini başkalarının yol göstermesine ihtiyaç duymaksızın gerçekleştirir.
19. Dinî ve ahlâkî kavramların anlamını bilir, bunlar arasında ilişkiler kurar, günlük hayatta ve diğer öğrenme alanlarında kullanır.
20. Doğru dinî bilgiler ile batıl inanç ve hurafeleri ayırt eder(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.6.'da Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.7.'de Din

Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.6. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 3,
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 8
Amaç 2.a	Amaç 4
Amaç 2.b	Amaç 6
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	Amaç 3
Amaç 2.e	Amaç 17
Amaç 2.f	Amaç 5
Amaç 2.g	Amaç 11
Amaç 3.a	Amaç 18
Amaç 3.b	Amaç 1
Amaç 3.c	

Tablo 4.7. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 3, Amaç 2
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	Amaç 8
Bilimsellik	Amaç 6
Plânlılık	

4.Tarih Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tarih dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Atatürk ilke ve inkılâplarının, Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmesindeki yerini kavratarak öğrencilerin laik,

- demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmasını sağlamak,
2. Geçmiş, bugün ve gelecek algısında tarih bilinci kazandırmak,
  3. Türk tarihini ve Türk kültürünü oluşturan temel öge ve süreçleri kavratarak öğrencilerin kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesinde sorumluluk almalarını sağlamak,
  4. Millî kimliğin oluşumunu, bu kimliği oluşturan unsurları ve millî kimliğin korunması gerekliliğini kavratmak,
  5. Geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurarak millî birlik ve beraberliğin önemini kavratmak,
  6. Tarih boyunca kurulmuş uygarlıklar ve yaşayan milletler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak,
  7. Türk milletinin dünya kültür ve uygarlığının gelişmesindeki yerini ve insanlığa hizmetlerini kavratmak,
  8. Öğrencilerin kendilerini kuşatan kültür dünyaları hakkında meraklarını gidermek,
  9. Tarihin sadece siyasi değil, ekonomik, sosyal ve kültürel alanları kapsadığını fark ettirerek hayatın içinden insanların da tarihin öznesi olduğu bilincini kazandırmak,
  10. Tarih alanında araştırma yaparken tarih biliminin yöntem ve tekniklerini, tarih bilimine ait kavramları ve tarihçi becerilerini doğru kullanmalarını sağlamak,
  11. Sosyal, kültürel ve ekonomik etkileşimi analiz ederek bu etkileşimin günümüze yansımaları hakkında çıkarımlarda bulunmalarını sağlamak,
  12. Barış, hoşgörü, karşılıklı anlayış, demokrasi ve insan hakları gibi temel değerlerin önemini kavratarak bunların korunması ve geliştirilmesi konusunda duyarlı olmalarını sağlamak,
  13. Kendi kültür değerlerine bağlı kalarak farklı kültürlerle etkileşimde bulunabilmelerini sağlamak,
  14. Kültür ve uygarlığın somut olan ya da olmayan mirası üzerinde tarih araştırmaları yaparak çalışkanlık, bilimsellik, sanatseverlik ve estetik değerleri kazandırmak,
  15. Öğrencilere, tarihsel anlatıları yazılı ve sözlü ifade ederken Türk dilini doğru ve etkili kullanma becerisi kazandırmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.8.'de Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.9.'da Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.8. Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 13, Amaç 15
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 14
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	Amaç 12
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 10, Amaç 11
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.9. Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Tarih dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 11, Amaç 14,
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 12, Amaç 13, Amaç 15
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

5.Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin amacı öğrencilere;

1. Türk İnkılâbının tarihi anlamını ve önemini kavratmak,
2. Atatürk'ün milliyetçilik ve medeniyetçilik anlayışını belirtmek,
3. Atatürk'ün dahi asker, büyük devlet adamı ve inkılâpçı kişiliği ile eşsiz önderliğini tanımak.
4. Atatürkçülüğü benimseterek, Atatürk'ün Dünya görüşünü ve düşüncelerini kavratmak,
5. Kurtuluş Savaşını ve bu savaşı Türk Milletinin varlığını kavramak ve sürdürmek için en büyük fedakârlıklarla gerçekleştirildiği kavratmak,
6. Türk Milleti'nin bütün kurumları ve değerleriyle birlikte uygarlığa hangi tarihi şartlar altında ve nasıl geçtiğini kavratmak,
7. Ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyetinin dinamik temelini "Atatürk İlkeleri"nin oluşturduğu bilincini kazandırmak;
8. Türk İnkılâbının, milli ve milletlerarası niteliklerini belirlemek XX. yüzyılda masum milletlere nasıl ışık tuttuğunu göstermek,
9. Dünya devletlerinin ve Türkiye'nin içinde bulunduğu o günkü durum göz önüne alınmak suretiyle, Türk İnkılâplının ne güç şartlar altında gerçekleştirildiğini kavratmak;
10. Demokrasi hayatımızın gelişmesini inceleyerek, onlara demokratik düzenin gerektirdiği bilgi ve davranışları kazandırmak,
11. Atatürk'e Türk İnkılâbına ve onun ilkelerine yürekten bağlı bunların inancılı savunucusu olma bilincini kazandırmak;
12. Günümüzün ve geleceğin sorunlarına Atatürkçü bir yaklaşımla çözümler getirebilecek tutum, davranış ve yetenekler kazandırmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.10.'da Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.11'de Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.10. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 7, Amaç 11
Amaç 1.b	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 9
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	Amaç 10
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 12
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.11. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 10
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 7, Amaç 11,
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 14
Plânlılık	

6. Coğrafya Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Coğrafya dersi öğretim programında bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiş, öğrenme sürecinde öğrencinin yaşantıları dikkate alınmıştır. Program sadece sınıf içi değil sınıf dışı etkinlikleri de kapsamaktadır. Program yaklaşımı; öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme-değerlendirme metotları ile öğretmen ve öğrencinin rolüne bakış açısından, ortaya koyduğu aktif sınıf kültürüyle coğrafya

öğretiminde yeni bir anlayışı kapsamaktadır. Bu anlayışla Coğrafya dersi öğretim programı öğrenci merkezli yaklaşımları, dolayısıyla da, aktif öğrenme ve kuramsal temelleri açısından yapılandırmacılığı önemsemektedir.

Coğrafya dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Coğrafyanın kavramsal ve kuramsal çerçevesini kavrayarak coğrafi bilginin oluşum sürecinde başvurulan araştırma ve sunum tekniklerini kullanır.
2. İnsan–doğa ilişkisi çerçevesinde coğrafi sorgulama becerileri kazanır.
3. Evrene ait temel unsurları yaşamla ilişkilendirir.
4. Doğa ve insan sistemlerinin işleyiş ve değişimini kavrar.
5. Yakın çevresinden başlayarak ülkesine ve dünyaya ait mekânsal değerlere (doğa ve insanın ürettikleri ve biriktirdikleri) sahip çıkma bilinci geliştirir.
6. Ekosistemin işleyişine yönelik sorumluluk bilinci geliştirir.
7. Doğa ve insan sistemlerinin ürettiği değerlerin uyumlu birlikteliği ve sürekliliği için mekânsal planlamanın önemini kavrayarak insan ve doğa kaynaklarının kullanımında “tasarruf bilinci” geliştirir.
8. Mekânsal süreçlerin yerel ve küresel etkileşim içinde olabilirliğini irdeler.
9. Kalkınma süreçlerinin doğayla uyumlu kılınmasının önemini kavrar.
10. Doğal afetler ve çevre sorunlarını değerlendirerek korunma ve önlem alma yollarına yönelik uygulamalar geliştirir.
11. Ülkelerin oluşturdukları bölgesel ve küresel düzeyde etkin olan, çevresel, kültürel, siyasi ve ekonomik örgütlerin coğrafi açıdan uluslararası ilişkilerdeki rolünü kavrar.
12. Bölgesel ve küresel ilişkiler açısından Türkiye'nin konum özelliklerini kavrayarak sahip olduğu potansiyellerle coğrafi bir birikim ve sentez ülkesi olduğunun bilincine varır.
13. Coğrafi değerlerin “vatan bilincinin” kazanılmasındaki önemini özümser(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.12.'de Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.13.'de Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.12. Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 5, Amaç 11, Amaç 12, Amaç 13
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 10
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Amaç 3.c	

Tablo 4.13. Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Coğrafya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 5, Amaç 13
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	Amaç 7

7. Matematik Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Öğrenciler, Matematik dersi öğretim programının sonunda;

1. Matematiksel kavramları ve sistemleri anlayabilecek, bunlar arasında ilişkiler kurabilecek, günlük hayatta ve diğer öğrenme alanlarında kullanabilecektir.
2. Matematikte veya diğer alanlarda, ileri bir eğitim alabilmek için gerekli matematiksel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
3. Tüme varım ve tümden gelim ile ilgili çıkarımlar yapabilecektir.
4. Matematiksel problemleri çözme süreci içinde, kendi matematiksel düşünce ve akıl yürütmelerini ifade edebilecektir.
5. Matematiksel düşüncelerini, mantıklı bir şekilde açıklamak ve paylaşmak için matematiksel terminoloji ve dili doğru kullanabilecektir.
6. Tahmin etme ve zihinden işlem yapma becerilerini etkin olarak kullanabilecektir.
7. Problem çözme stratejileri geliştirebilecek ve bunları günlük hayattaki problemlerin çözümünde kullanabilecektir.
8. Model kurabilecek, modelleri sözel ve matematiksel ifadelerle ilişkilendirebilecektir.
9. Matematiğe yönelik olumlu tutum geliştirebilecek, özgüven duyabilecektir.
10. Matematiğin gücünü ve ilişkiler ağı içeren yapısını takdir edebilecektir.
11. Entelektüel merakını ilerletecek ve geliştirebilecektir.
12. Matematiğin tarihî gelişimi ve buna paralel olarak insan düşüncesinin gelişmesindeki rolünü ve değerini, diğer alanlardaki kullanımının önemini kavrayabilecektir.
13. Sistemli, dikkatli, sabırlı ve sorumlu olma özelliklerini geliştirebilecektir.
14. Araştırma yapma, bilgi üretme ve kullanma gücünü geliştirebilecektir.
15. Matematik ve sanat ilişkisini kurabilecek, estetik duygularını geliştirebilecektir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.14.'de Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.15.'de Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.14. Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 4, Amaç 13, Amaç 14
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 6, Amaç 7
Amaç 3.c	

Tablo 4.15. Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Matematik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 6, Amaç 7
Yönelme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 14
Plânlılık	

8.Fizik Dersi Öğretim Programı

Fizik dersinin genel amaçları;

- 1.Fiziğin çok yaygın olan uygulamalarını daha iyi anlamalarına imkan sağlayacak temel kavramları ve kanunları öğretmek,
- 2.Fizik olayları üzerinde bizzat inceleme, gözlem ve deney yaptırmak suretiyle araştırma yollarını kavramalarına, pozitif ve ilmi bir görüş ve düşünüşe sahip olmalarına imkan ve zemin hazırlamak,
- 3.Fizik olaylarını derinliğine ve kapsamlı düşünebilmek, onlara nüfuz

- etmek,
- 4.İlerde temel bilim dallarında yapacakları öğrenim için gerekli bilgi,tavır ve maharet kazanmalarını sağlamak,
- 5.Öğrenme yollarını öğretmektir.

Tablo 4.16.'da Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.17.'de Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.16.Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 2, Amaç 3
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 5
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 4
Amaç 3.c	

Tablo 4.17. Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Fizik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5
Plânlılık	

9.Kimya Dersi Öğretim Programı

Bu öğretim programı, ortaöğretim sürecinde Türk vatandaşlarında,

1. Madde ve maddeler arası etkileşimler ile ilgili temel kavramlar hakkında bilgi ve kavrayış edinmek, bu kavramların tarihsel gelişimi, bireysel, sosyal, ekonomik ve teknolojik dünyaya etkileri ve çevre ile ilişkileri ekseninde bir bilinç geliştirmeyi,
2. Belli bir konuya özgü veri ve bilgilerden kavram ve modellere ulaşma yetisi; bu kavram ve modellerin açıklanmasında kimya terimlerini kullanma becerisi; gözlem, deney, veri toplama gibi basit becerilerden problem çözmeye geçiş mahareti ve üst düzey iletişim ilişkilerine uyum sağlamayı,
3. Maddeyi ve maddeler arası ilişkileri inceleme-kavrama arzusu, kendine, çevresine, topluma ve başkalarının görüşlerine saygı itiyadı, kimyanın çeşitli alanlarında farklı görüşleri eleştirel bir gözle karşılaştırma alışkanlığı kazandırmayı amaçlar(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.18.'de Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.19.'da Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.18. Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Amaç 3.c	

Tablo 4.19. Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Kimya dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Plânlılık	

10.Biyoloji Dersi Öğretim Programı

Tüm bireylerin biyoloji okuryazarı olarak yetişmesi vizyonuna sahip Biyoloji dersi öğretim programında öğrenciler;

1. Bilimin doğasını anlar.
2. Özelde biyolojinin, genelde fen bilimlerinin uğraşı alanlarını öğrenerek bilimin kültüre nasıl katkıda bulunduğuna ilişkin bilgileri geliştirir.

3. Biyolojiye ilişkin çağın gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumlara sahip olmak ve tüm bunları doğal dünyayı daha iyi anlamak için kullanır.
4. Sorumluluk taşıyan bilinçli bir birey olarak bilimsel değerlerin birey, toplum ve çevre açısından önemini fark eder ve bu değerleri özümser.
5. Günlük hayatla ilgili sorunların çözümünde biyoloji bilgisini kullanır.
6. Karşılaşılan problemlerin çözümünde bilimsel metodu kullanır.
7. Biyoloji ile ilgili meslekler için gerekli bilişsel ve duyuşsal temelleri oluşturur.
8. Sahip olduğumuz biyolojik zenginliklerin tanınmasına ve korunmasına yönelik gerekli bilinci kazanmış bir birey olarak farklı etkinliklere katılır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.20.'de Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.21.'de Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.20. Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 8
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 4
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 6
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 3, Amaç 5,
Amaç 3.c	

Tablo 4.21.Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Biyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 3, Amaç 5,
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2,
Plânlılık	

11.Sağlık Bilgisi Dersi Öğretim Programı

Sağlık Bilgisi dersi; Klasik Liseler, Anadolu Liseleri, Yabancı Dil Ağırlıklı Liselerinin tüm alanları ile Fen Lisesi ve Güzel Sanat Liselerinin 9. Sınıflarında ortak genel kültür dersidir.

Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçları;

1. Sağlıkla ilgili kavramları ve terimleri kavrayabilme.
2. Sağlıklı olabilmek, sağlıklı yaşayabilmek için gerekli alışkanlıkları edinebilme.
3. Sağlıkla ilgili uygulamaları, yöntem ve teknikleri bilebilme.
4. Kişi ve toplum sağlığı için gerekli olan ilke, kural ve genellemeleri kavrayabilme.
5. Sağlıkla ilgili belirli bilgilerin sunuluş sebeplerini kavrayabilme.
6. Sağlık bilgisi dersinde edindiği bilgileri kendi ifadesine göre sunabilme.
7. Sağlığı ilgilendiren şartları ve bunların birbiri ile ilişkilerini kendi ve toplum sağlığı açısından yorumlayabilme.
8. Sağlıkla ilgili edindiği bilgilere göre içinde bulunduğu durumu değerlendirebilme.
9. Sağlık olaylarını gösteren ölçütler ve bu ölçütlere göre toplumların sağlık düzeylerinin karşılaştırılabileceğini kavrayabilme.
10. Sağlıklı olabilmek için öğrendiği bütün bilgileri, içinde bulunduğu şartları en iyi şekilde değerlendirerek uygulayabilme.

11. Kişi ve toplum sağlığına zarar veren alışkanlıklardan kaçınmanın önemini kavrayabilme.
12. Sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşları öğrenerek, hizmetlerinden uygun şekilde, zamanında ve azami ölçüde yararlanmayı bilebilme.
13. Çeşitli sağlık ölçütlerinden yararlanarak toplumun önemli sağlık sorunlarının farkında olabilme.
14. İlk yardım bilgi ve becerisi kazanarak doğru olarak kullanabilme.
15. Gösterilen bir sağlık uygulamasını aynen yapabilme.
16. Sağlıkla ilgili konularda açık fikirli, kuşkucu, gereğinde uygulama ekibinin disiplinli bir üyesi olacak şekilde hoşgörülü olabilme.
17. Toplumdaki sağlık sorunlarının sosyal ve ekonomik sebeplerini ayırt edebilme.
18. Günlük besin maddelerini, dengeli beslenme açısından değerlendirebilme.
19. Kendinin ve çevresinin sağlık şartlarını değerlendirerek en iyi düzeye getirebilmek için çaba gösterebilme.
20. Edindiği bilgilere dayanarak zararlı alışkanlıkların sonuçlarını kişi ve toplum sağlığı açısından değerlendirebilme.
21. Kişisel sağlık düzeyini etkileyen olumsuz tutum ve davranışların toplum sağlığını da olumsuz etkileyeceğini, sağlıklı toplumları, sağlıklı bireylerin oluşturacağını açıklayabilme.
22. Koruyucu sağlık hizmetlerinin kişi ve toplum sağlığı üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyabilme (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.22.'de Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.23.'de Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.22. Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 20, Amaç 21
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 4, Amaç 7, Amaç 22
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 14, Amaç 15, Amaç 18,
Amaç 3.c	

Tablo 4.23. Sağlık Bilgisi dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 16, Amaç 17, Amaç 18, Amaç 20, Amaç 22
Yönelme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

12.Felsefe Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Felsefe dersinin genel amaçları;

1. Felsefenin konusunu kavrayabilme.
2. Felsefenin diğer alanlarla ilişkisini kavrayabilme.
3. Felsefenin gereğini kavrayabilme.
4. Bilgi felsefesinin konusunu kavrayabilme.

5. Bilgi kuramının temel problemini kavrayabilme.
6. Doğru-evrensel-zorunlu bilginin imkanını kabul eden görüşleri kavrayabilme.
7. Bilim ve felsefe arasındaki ilişkiyi kavrayabilme.
8. Farklı bilim yaklaşımlarını kavrayabilme.
9. Bilim felsefesinde klasik görüş ve eleştirisini kavrayabilme.
10. Bilimin değerini kavrayabilme.
11. Varlık felsefesinin konusunu kavrayabilme.
12. Varlık problemleri ile ilgili temel yaklaşımları kavrayabilme.
13. Ahlak felsefesinin konusunu kavrayabilme.
14. Evrensel bir ahlak yasasının olup olmadığını kavrayabilme.
15. Siyaset felsefesinin konusunu ve temel kavramlarını kavrayabilme.
16. Siyaset felsefesinin iki ana probleminden birisi olan kamaşa-düzen-ütopya probleminin özelliklerini kavrayabilme.
17. Siyaset felsefesinin ikinci ana problemi olan birey ve devlet ilişkisini kavrayabilme.
18. Estetik'in konusu bilgisi.
19. Estetik'in temel kavramlarını kavrayabilme.
20. Estetik'in temel sorunlarına ilişkin yaklaşımları kavrayabilme.
21. Din felsefesinin konusunu kavrayabilme.
22. Tanrı'nın varlığına ilişkin farklı yaklaşımları kavrayabilmektir (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.24.'te Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.25.'de Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.24. Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 12, Amaç 13, Amaç 14, Amaç 16, Amaç 17, Amaç 20
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.25. Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Felsefe dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 12, Amaç 13, Amaç 14, Amaç 16, Amaç 17, Amaç 20
Yöneltilme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

13.Yabancı Dil Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Yabancı dil dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Yabancı dil öğrenmekten zevk almalarını,
2. Hedef dilin yaşadığı kültürü tanımalarını,
3. İngilizce konuşulan ülkelerin kültür değerlerini ayırt etmelerini,

4. Kendi değerlerini fark ederek farklı olana hoşgörü ve saygı göstermelerini,
5. Kendi kültür değerlerini yabancılara aktarmalarını,
6. Yazılı ve sözlü ürünlerle farklı/dünya kültürünü tanımalarını,
7. Kendini ifade etme, iletişim kurma, işbirliği yapma ve problem çözme gibi becerilerini geliştirmelerini,
8. Kişisel, sosyal, kültürel bakımdan gelişmelerini,
9. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerini,
10. Hedef dilde söz varlığını zenginleştirmelerini,
11. Bilgi teknolojilerinden yararlanarak öğrenme becerilerini geliştirmelerini,
12. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde belirlenen ölçütlerle uyum sağlamalarını,
13. Yabancı dil öğrenmenin gereğine inanarak bir yabancı dili kullanmada kararlı olmaları amaçlanmaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.26.'da Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.27.'de Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.26. Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 11
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 4, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 13
Amaç 3.c	

Tablo 4.27. Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 13
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 11
Plânlılık	

14. Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Beden Eğitimi dersi; Klasik Liseler, Anadolu Liseleri, Yabancı Dil Ağırlıklı liselerinin tüm alanları ile Fen Liseleri ve Güzel Sanatlar Liselerinin 9. sınıfında ortak genel kültür dersi, Spor Alanının 10 ve 11. sınıflarında alan dersi, diğer alanlar ile Fen Liseleri ve Güzel Sanatlar Liselerinin 10 ve 11. sınıflarında seçmeli ders, lise öncesi hazırlık sınıflarında ortak genel kültür dersi olarak okutulmaktadır. Beden Eğitimi dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sinir kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Resim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını

spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.

10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, liderlere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
18. Spor araç ve tesisleri bilgisidir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.28.'de Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.29.'da Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.28. Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1,
Amaç 1.b	Amaç 7, Amaç 8
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 10, Amaç 12, Amaç 16
Amaç 3.c	

Tablo 4.29. Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Beden Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 10, Amaç 16
Yöneltilme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

15. Milli Güvenlik Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçları;

1. Türk Gençliği'nin Atatürkçü görüş ve düşünce doğrultusunda yetişmesine katkıda bulunmak,
2. Milli stratejimizi, milli hedeflerimizi ve milli menfaatlerimizi bilmek ve bunlara karşı olan unsurlarla mücadele etmesini kavramak,
3. Türk Silahlı Kuvvetleri"ni tanıtmak.
4. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ülkemize sağladığı yararlar konusunda temel bilgiler vermek,
5. Türk Gencinde, temelde var olan milli güvenlik inanç ve bilincini yurdun topyekün savunmasına uygun bir şekilde güçlendirmek,
6. Türk Silahlı Kuvvetleri"nin bir bütün halinde yurdun hizmetinde bulunduğu gerçeğini anlatmak,
7. Savaş ve her türlü olağanüstü halden en az kayıpla çıkmak için gerekli temel bilgileri vermek,
8. Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik her türlü yıkıcı ve bölücü akımları öğretmek,
9. Dünyanın tüm ordularının özel yasalara ihtiyaç duyduğunu öğretmek.
10. Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik konumunu kavratmak,
11. Türkiye'nin BM, NATO, AT ve ECO gibi organizasyonlara hangi amaçlarla girdiğini anlatmak,

12. Askeri Birlikleri gezi yoluyla tanımaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.30.'da Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.31.'de Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.30. Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dil ve Anlatım dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 11
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.31. Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Milli Güvenlik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 2, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 11
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

16. Trafik Bilgisi Dersi Programının İncelenmesi

Trafik Bilgisi dersinin genel amaçları;

1. Trafik hakkında temel bilgileri öğretmek bunlara uymanın önemini kavratmak,
2. Trafik kültürünü ve bilincini vermek,
3. Bilinçli yaya, yolcu ve sürücü olma sorumluluğunu kavratmak,
4. Ulaşım hakkında temel bilgiler edindirmek ve ulaşım araçlarının sosyal, kültürel ve ekonomik yönden faydalanmalarını kavratmak,
5. Trafik kazalarının topluma verdiği çeşitli zararları ve bu zararların toplumda yarattığı olumsuzlukları kavratmak,
6. Trafik kazalarının sebeplerini, sayısını, sonuçlarını; kaza faktörlerini ve bu faktörlerin kusur paylarını araştırma bilincini kazandırmak,
7. Trafik eğitiminin gerekliliğinin benimsenmesi, düzenli ve güvenli bir trafik ortamının sağlanması, suretiyle trafik kazalarını azaltmaktır (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.32.'de Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.33.'de Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.32. Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 3
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7
Amaç 3.c	

Tablo 4.33. Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Trafik Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 6, Amaç 7
Plânlılık	

17.Tanıtım ve Yönlendirme Dersi Programının İncelenmesi

Bütün sektörlerde yer alan ve meslek profillerini kapsayan meslek alanları, meslek dalları, meslekte kullanılan araç gereçler, mesleğe giriş koşulları, mesleğin istihdam olanakları, mesleğin bugünkü durumu ve gelecekteki eğilimler, ilişkili meslekler, mesleğin çalışma koşulları ve meslekle ilgili sağlık sorunları hakkında bilgi verilerek sektör tanıtımının yapıldığı derstir. Bu derste, öğrencinin tüm sektörleri ve meslekleri tanıyarak ilgi ve yönelimlerine uygun meslek seçimini doğru yapabilmesi amaçlanmaktadır.

Tanıtım ve Yönlendirme dersinin genel amaçları Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Yöneltme” ve “Planlılık” ilkelerine uymaktadır. Tanıtım ve Yönlendirme dersinin genel amaçları Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b, Amaç 3.b ve Amaç 3.c ’ye uymaktadır.

Bütün Liselerde Okutulan Seçmeli Derslerin Programlarının İncelenmesi

Bütün liselerde okutulan seçmeli dersler Tablo 4.34.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.34. Bütün Liselerde Okutulan Seçmeli Dersler

Seçmeli Dersler	Ders Saati
SEÇMELİ YABANCI DİL	2
GİRİŞİMCİLİK	1
BİLGİ KURAMI	1
PROJE HAZIRLAMA	1
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	1
SANAT TARİHİ	2
SOSYAL ETKİNLİK	2

1. Seçmeli Yabancı Dil Dersi Programının İncelenmesi

Bu öğretim programının amacı; öğrencilerin bir problemle karşı karşıya kaldıklarında isabetli kararlar alıp uygulamaya geçmesi, yaratıcı düşünmesi, ihtiyaçlarını karşılayabilecek dil yeterliğine sahip olması, öğrenmeyi öğrenmesi, iş birliğine yatkın olması, kendi kendini yönetebilmesi aracılığıyla;

1. Öğrenmekten keyif alan,
2. Kendi değerlerini fark edebilen, farklı olana hoşgörü gösterebilen,
3. Değişikliklere uyum sağlayabilen,
4. Doğal ve toplumsal gerçekliğin çeşitliliğini algılayabilen,
5. Sorumluluğunu taşıdığı bir eylem için uygun yöntemler bulabilen,
6. Başkaları ile iş birliği yapabilen ve bu sırada kişisel gelişimine katkı sağlayabilen,
7. Öğrenmenin sorumluluğunu alabilen ve bunu taşıyabilen,
8. Öğrenmeyi yaşamın bir parçası olarak kabul eden,
9. Toplumsal ve mesleki yaşamında çok dilli ve çok kültürlü, evrensel değerleri tanıyan bireyler olarak yetişmeleridir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.35.'de Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.36.'da Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.35. Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dil ve Anlatım dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 7
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	Amaç 4, Amaç 9
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	Amaç 2
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 1, Amaç 5, Amaç 6
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.36. Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Seçmeli Yabancı Dil dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 2, Amaç 4, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 9
Yönelme	
Süreklilik	Amaç 3
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 5
Plânlılık	

2.Girişimcilik Dersi Programının İncelenmesi

Bu dersteki eğitim öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan her öğrenci;

1. Küçük işletmelerin girişimcilik açısından önemini kavrar,
2. İşletme içinde girişimciliği açıklar,
3. Girişimci olarak yetişmenin önemini takdir eder,
4. Girişimcilik için gerekli olan prosüdürü analiz eder,
5. Girişimcilik açısından işletmelerin yapısını açıklar,

6. Girişimci olarak yapacağı işlerle ilgili bürokratik işlemleri tamamlar (www.ttkb.gov.tr).

Girişimcilik dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir. Girişimcilik dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g ve Amaç 3.b’ye uymaktadır.

3.Bilgi Kuramı Dersi Programının İncelenmesi

Bilgi Kuramı dersi programı öğrencilerin;

1. Bilginin eleştirel olarak incelenmesinin önemini kavramalarını,
2. Bilgi ve inançları değerlendirebilmek için eleştirel bir kapasite geliştirmelerini,
3. Disiplinler arası bağlantılar kurmalarını,
4. Bilginin, kişisel ve ideolojik ön yargılar gibi nedenlerden dolayı yoruma açık bir doğası olduğunun farkına varmalarını,
5. Bilginin öğrenen kişiye bir takım sorumluluklar yükleyebileceği gerçeğini göz önüne buldurmalarını,
6. Bilgi edinme ve bilgiyi yorumlamada kişisel ve kültürel perspektiflerin, yaşam anlayışlarının gücü ve sınırlarını kavramalarını,
7. Bilgiyi formüle etme konusunda belirli bir mükemmellik ve entelektüel dürüstlük anlayışı geliştirmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.37.’de Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.38.’de Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.37. Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 7
Amaç 2.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 6
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 5
Amaç 3.c	

Tablo 4.38. Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Bilgi Kuramı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 7
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 6
Plânlılık	

4.Proje Hazırlama Dersi Programının İncelenmesi

Proje Hazırlama dersi programının genel amaçları ile öğrenciler;

1. Bilgi kaynaklarına ulaşma ve bu kaynaklardan en verimli şekilde yararlanma yollarını fark edecektir.
2. Proje hazırlamaya yönelik olumlu tutum geliştirebilecek, özgüven duyabilecektir.
3. Bireysel ve birlikte çalışma alışkanlığı kazanacaktır.
4. Entelektüel merakını ilerletecek ve geliştirebilecektir.

5. Bilimsel düşünme, araştırma yapma, bilgi üretme ve kullanma gücünü geliştirebilecektir.
6. Sistemli, dikkatli, sabırlı ve sorumlu olma; hoşgörülü olma, tarafsız gözle bakabilme, inceleme, sorgulama, tartışabilme ve değerlendirme özelliklerini geliştirebilecektir.
7. Bilimsel gelişmeleri yakından izleyebilecektir.
8. Atatürk'ün bilime, sanata ve spora verdiği değeri fark edecek ve bu bakış açısından çıkarımlar yapabilecektir.
9. Problem çözme stratejileri geliştirebilecek ve bunları günlük hayattaki problemlerin çözümünde kullanabilecektir.
10. Olay ve olguları estetik ve eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilecek, özgün ürünler ortaya koyabilecektir.
11. Yaşadığı sosyal ve doğal çevreye duyarlı olabilecektir (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.39.'da Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.40.'de Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.39. Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 8
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 5
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 4, Amaç 6, Amaç 9, Amaç 10
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 3
Amaç 3.c	

Tablo 4.40. Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Proje Hazırlama dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 11
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 8
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 4, Amaç 6, Amaç 9, Amaç 10
Plânlılık	

5.Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Programının İncelenmesi

Bilgi ve iletişim teknolojisi dersi programı ile öğrencilerin;

1. Bilgisayarla ilgili temel kavramları açıklamaları,
2. Bilgi teknolojisi sistemlerini kullanmalarını,
3. Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklamalarını,
4. Bilgisayarla ilgili güvenlik ve hukuk konuları hakkında bilgi sahibi olmalarını,
5. Kişisel bir bilgisayarın ve işletim sisteminin temel fonksiyonlarını kullanabilecek bilgiye sahip olmalarını,
6. Masa üstü ekranı ortamında etkin şekilde çalışmalarını,
7. Düzeltme araçlarını ve yazdırma fonksiyonlarını kullanmalarını,
8. Kelime işlemcisiyle ilgili temel işlemleri yapabilecek beceriye sahip olmalarını,
9. Standart tablolar oluşturmalarını,
10. Belge içinde resim ve görüntü kullanmalarını,
11. Posta birleştirme araçlarını kullanmaları ve daha ileri beceri yetkinliği sergilemelerini,
12. Hesap çizelgelerinin temel kavramlarını tanımalarını,
13. Kişisel bir bilgisayarda hesap çizelgeleriyle çalışabilme becerisine sahip olmalarını,

14. Hesap çizelgelerinin geliştirilmesi, biçimlenmesi ve kullanılmasıyla ilgili temel işlemleri yerine getirmelerini,
15. Standart matematiksel ve mantıksal işlemleri temel formül ve fonksiyonları kullanarak yapmalarını,
16. İleri özelliklerin kullanılmasında yetkinlik becerileri sergilemelerini,
17. Veri tabanının temel kavramlarını açıklamalarını,
18. Kişisel bilgisayarda bir veri tabanını kullanmalarını,
19. Standart bir veri tabanı paketini kullanarak basit bir veri tabanı tasarımlarını ve planlamalarını,
20. Sorgulama, seçme ve sınıflandırma araçlarını kullanarak mevcut bir veri tabanından bilgiye erişmelerini,
21. Rapor oluşturmalarını,
22. Kişisel bir bilgisayarda sunu araçlarını kullanma yeterliliği göstermelerini,
23. Dağıtım ve sergilemeye yönelik sunu oluşturmalarını,
24. Sunuyu biçimlemelerini,
25. Web sayfalarını ve arama raporlarını yazdırabilme becerisine sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b 'ye karşılık gelmektedir. Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

6. Demokrasi ve İnsan Hakları Dersi Programının İncelenmesi

Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçları;

1. Uyum ve barış içinde bir arada yaşamının gereği olarak demokrasinin temel ilkelerini kavrayabilme ve bu ilkelerin insan haklarıyla ilişkisini kurabilme
2. İnsan haklarının demokratik devletin örgütlenmesindeki ve organlarının işleyişindeki yerini ve önemini kavrayabilme
3. Demokrasinin ön koşullarını ve diğer yönetim biçimlerinden farkını görerek, insan haklarının gelişmesi ve korunmasıyla ilgisini kurabilme

4. Demokratik yönetimlerde, hukukun oluşturulmasında ve adaletin gerçekleştirilmesinde, insan haklarının rolünü kavrayabilme
5. İnsan haklarını ve demokrasiyi koruma ve geliştirmenin bütün insanlar için ortak bir sorumluluk olduğu bilinciyle, özgür, etkin ve katılımcı yurttaş olabilme
6. Demokrasinin tarihsel süreç içindeki gelişimini, ekonomik ve toplumsal boyutlarıyla kavrayabilme
7. Türkiye'deki demokratikleşme hareketlerini, demokrasi ve insan haklarının ilkelerine uygunluğu açısından değerlendirme ve diğer ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırabilme
8. Atatürk İnkılâp ve ilkelerinin insan hakları ve demokrasinin ilkeleriyle bağlantısını kurabilme
9. Dünya ve yurt sorunları üzerinde, insan hakları ve demokrasinin ilkeleri açısından düşünebilme ve çözüm yolları önerebilmektir (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.41.'de Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.42.'de Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.41. Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7, Amaç 8
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 5
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 9, Amaç 10
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 3, Amaç 4
Amaç 3.c	

Tablo 4.42. Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 3, Amaç 4, Amaç 9, Amaç 10
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7,
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

7. Sanat Tarihi Dersi Programının İncelenmesi

Sanat Tarihi dersi programı ile öğrencilerin;

1. Görsel duyarlılığa sahip, dünyaya geniş açıdan bakan, yeniliğe açık ve çok yönlü beğenileri olan bir kişilik geliştirmelerini,
2. Sanat yapıtını incelerken kullanacağı eleştirel tavrı, kültürel çevreyi oluşturan diğer nesnelere de uygulamalarını,
3. Sanatçıyı takdir etme yetisi kazanmalarını,
4. Sergi ve müze gezme alışkanlığı kazanmalarını,
5. Yaşayan canlı bir sanat tarihi bilinci kazanmalarını,
6. Evrensel yapıtlarla birlikte bulunduğu coğrafyanın kültürel yapıtlarını, düşünce ve inançlarını, ulusal karakterini analiz etmelerini,
7. Tarihi eserleri sevme ve koruma bilinci geliştirmelerini,
8. Sanat eserlerinin özünde bulunan ruh ve estetik çabayı, sanatçının dünya insanlarına iletmek istediği mesajı değerlendirmelerini amaçlanmaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.43.'de Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.44.'te Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.43. Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 6, Amaç 8
Amaç 2.c	Amaç 1,
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	Amaç 3
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 2
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.44. Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sanat Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 7
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 8
Plânlılık	

8. Sosyal Etkinlik Dersi Programının İncelenmesi

Sosyal Etkinlik dersinin amacı; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

1. İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,

2. Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
3. Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
4. Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
5. Plânlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
6. Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
7. Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
8. Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
9. Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,
10. Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,
11. Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.45.'de Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.46.'da Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.45. Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 3
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	Amaç 1
Amaç 2.e	Amaç 4, Amaç 8
Amaç 2.f	Amaç 2, Amaç 11
Amaç 2.g	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 10
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.46. Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sosyal Etkinlik dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 3, Amaç 7, Amaç 10
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	Amaç 1
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	Amaç 5

Klasik liseler; Fen Bilimleri Alanı, Sosyal Bilimler Alanı, Türkçe -Matematik Alanı ve Yabancı dil Alanından oluşmaktadır.

Klasik Lise Fen Bilimleri Alanının İncelenmesi

Tablo 4.47.Klasik Lise Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-	
	TOPLAM	29	14	11	6
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	3	3	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

(www.meb.gov.tr)

Tablo 4.47.'den anlaşıldığı gibi Klasik Lise programı 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9. sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır. 9. sınıfın sonunda öğrenci ilgi duyduğu alanı belirler ve 10. sınıfta bu alanda eğitim-öğretime başlar. Klasik Liselerin Fen Bilimleri alan dersleri; 10. sınıfta toplam 12, 11. sınıfta toplam 15, 12. sınıfta ise toplam 17 ders saatinden

oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 14, 11.sınıfta toplam 11,12. sınıfta ise toplam 6 ders saatinden oluşmaktadır.

Klasik Liselerin Fen Bilimleri alan dersleri; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Geometri, Analitik Geometri derslerinden oluşmaktadır. Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji derslerinin amaçları ortak dersler programlarının incelenmesi bölümünde anlatılmıştır. Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Geometri 10.,11.,12. sınıflarda ders saatleri 9. sınıfa göre daha fazladır ve içerik daha yoğundur. Bu durum Türk Milli Eğitiminin Amaçlarından amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

1.Geometri Dersi Programının İncelenmesi

Geometri dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Nokta, doğru, düzlem, ışın ve uzayı kavrayabilme.
2. Açı ile ilgili temel kavramları kavrayabilme.
3. Üçgen ile ilgili temel kavramları kavrayabilme.
4. Çokgenleri ve çeşitlerini kavrayabilme.
5. Çemberde yay ve açılar ile ilgili temel kavramları kavrayabilme.
6. Düzlemde geometrik yeri kavrayabilme.
7. Uzay ve uzay aksiyomlarını kavrayabilme.
8. Prizmayı, özelliklerini ve çeşitlerini kavrayabilme.
9. Kürenin alanı ve hacmi ile ilgili uygulama yapabilme.
10. Düzlemde geometrik yer ile ilgili uygulama yapabilmektir
(www.ttkb.gov.tr).

Geometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Geometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

2.Analitik Geometri Dersi Programının İncelenmesi

Analitik Geometri dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Analitik düzlemde uzaklığı kavrayabilme.
2. Analitik düzlemde uzaklık ile ilgili uygulama yapabilme.
3. Analitik düzlemde doğru denklemini kavrayabilme.
4. Doğrunun analitik incelenmesi ile ilgili uygulama yapabilme.
5. Çemberi analitik olarak kavrayabilme.

6. Çember ile ilgili uygulama yapabilme.
7. Yönlü doğru parçasını ve vektörü kavrayabilme.
8. Yönlü doğru parçaları ile uygulama yapabilme.
9. Vektörlerle yapılan işlemleri kavrayabilme.
10. Vektörlerle yapılan işlemlerin geometrik yorumuyla ilgili uygulama yapabilme.
11. Analitik düzlemde vektörü kavrayabilmektir(www.ttkb.gov.tr).

Analitik Geometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b'ye karşılık gelmektedir. Analitik Geometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

Klasik Liselerin Sosyal Bilimler Alanının İncelenmesi

Tablo 4.48. Klasik Lise Sosyal Bilimler Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-	
	TOPLAM	29	5	6	1
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM		4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI		4	4	4
	TARİH		4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ			-	4
	COĞRAFYA		4	4	4
	PSİKOLOJİ		2	-	-
	SOSYOLOJİ		-	2	-
	MANTIK		-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BIYOLOJİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
PROJE HAZIRLAMA (1)					
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	4	9
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

(www.meb.gov.tr)

Tablo 4.48.'den anlaşıldığı gibi Klasik Liselerin Sosyal Bilimler alan dersleri; 10. sınıfta toplam 18, 11. sınıfta toplam 19, 12. sınıfta ise toplam 19 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 5, 11.sınıfta toplam 6, 12. sınıfta ise toplam 1 ders saatinden oluşmaktadır.

Klasik Liselerin Sosyal Bilimler alan dersleri; Dil ve Anlatım, Türk Edebiyatı, Tarih, Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi, Coğrafya, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık derslerinden oluşmaktadır.

1.Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Ders Programının İncelenmesi

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi ders programının amaçları ile öğrencilere;

1. Tarih boyunca kurulmuş büyük medeniyetler, insanlığa hizmet etmiş milletler ve devlet adamları hakkında genel bir tarih kültürü kazandırırken, Türk tarihine, kültür ve medeniyetine geniş ölçüde yer vererek, Türk milletinin dünya tarihindeki önemini, milletler ailesi içindeki şerefli geçmişim ve yerini, insanlığa yaptığı hizmetleri, dünya kültür ve medeniyetinin gelişmesindeki büyük payım öğretip kavratmak, onların milli duygularım daha bilinçli ve köklü kılmak;
2. Türk milletinin zeka ve kabiliyetim, çalışkanlığım, ilim ve sanatseverliğini, estetik zevkini, insanlık duygusunun yüceliğim benimsetmek ve bu üstün özelliklerin davranış haline gelmesini sağlamak;
3. Tarihte büyük medeniyetler kurmuş, köklü bir geçmişe sahip büyük bir milletin evladı olduklarının sorumluluğunu duyurmak: gelecek için ümit ve güven vererek Türk milletine. dünya milletleri içinde layık olduğu yeri sağlama ve Atatürk'ün direktifleri uyarınca "Milli kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkarma" yolunda durmadan çalışmaları, sürekli bir çaba göstermeleri ve bu uğurda her fedakarlığı göze alabilmeleri gerektiği bilincim vermek;
4. Bugünü daha iyi değerlendirebilmeleri için geçmiş çağlardaki sosyal. ekonomik ve siyasi olayların sebepleri ve sonuçları üzerinde, günümüzle kıyaslama yaparak düşünme, araştırma ve muhakeme etme yeteneğim geliştirmek;
5. Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesinin ve devletimizin bağımsızlığının ancak yurt ve millet bütünlüğümüzün bozulmasına fırsat

- vermemek ve güçlü olmakla devam ettirilebileceği gerçeğim kavratmak;
6. Tarihi olaylara yön veren kişilerin, yerinde ve zamanında gösterdikleri uzak görüşlülük, yüksek kavrayış, cesaret, fedakarlık ve kahramanlıkları veya uzağı göremeyişleri ve bilinçsiz davranışları sebebiyle olayların ve tarihin akışım nasıl etkilediklerim göstermek;
  7. Toplumunu yönlendirme Atatürk ve diğer Türk büyüklerinin sadece milli değil, evrensel yönlerim de kavratmak ve takdir ettirmek: milletimize düşen insanlık görevleri bulunduğunu belirtmek ve onlarda insanlığa sevgi, saygı ve hizmet verme duygusunu uyandırmak:
  8. Geçmişle içinde bulunduğumuz zaman arasında bağlantı kurdurup gün geçtikçe daha da çoğalarak karmaşık hale gelen yurt ve dünya sorunlarım iyi değerlendiren, sorunlar yaratmak yerine sağduyu ile hareket ederek onlara çözüm getirebilen: milli, manevi ve maddi değerlerimize yürekten bağlı bir kişilik kazandırmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.49.'de Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.50.'de Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.49. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 5, Amaç 7,
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 6
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.50. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	İncelenen dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3,
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 8
Plânlılık	

2.Psikoloji Ders Programının İncelenmesi

Psikoloji dersinin genel amaçları;

1. Psikolojinin konusu, amaçları, yöntemleri ve uygulama alanları bilgisi.
2. Organizmanın çevresiyle ilişkisini kavrayabilme.
3. Öğrenme, öğrenme türleri ve süreçlerim kavrayabilme.
4. Bellek ve bellek süreçleri bilgisi.
5. Düşünme, problem çözme ve düşünmenin dille ilişkisini kavrayabilme.
6. Bilinç ve bilinçle ilgili psikolojik olaylar bilgisi.
7. Zeka ve zekanın ölçülmesi bilgisi.
8. Kişilik ve kişiliği açıklayan kuramlar bilgisi.
9. Ruh sağlığının ve korunmasının önemini kavrayabilme.
10. Davranış bozuklukları, türleri ve tedavi yolları bilgisi.
11. Bireyin davranışındaki sosyal etkileri kavrayabilme.
12. Gençlik dönemi ve kimlik oluşumu bilgisidir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.51.'de Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.52.'de Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.51. Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 11
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 9
Amaç 3.c	

Tablo 4.52. Psikoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	İncelenen dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 4, Amaç 6, Amaç 7
Plânlılık	

3.Sosyoloji Ders Programının İncelenmesi

Sosyoloji dersinin genel amaçları;

1. Sosyolojinin konusu bilgisi.
2. Toplumun yapışım, işleyişini, değişimini ve bunların bağlı olduğu toplumsal yasaları kavrayabilme.
3. Bireyin sorunlarının, toplumun sorunlarının da bireylerle ilişkilerini (etkileşimleri) kavrayabilme.

4. Toplumsal sorunları kavrayabilme; toplumun, ekonomik, ve kültürel kalkınmasına bilinçli bir şekilde katkıda bulunabilme.
5. Kültürün çeşitli boyutları (ne olduğu, sosyalleşmeyle ilgisi, maddi-manevi ayırımı, milli kültürün anlamı, kültürlerarası etkileşim, kültür değişmesi vb.)'ni kavrayabilme.
6. Sosyal değişimin, toplumu bütün boyutlarıyla etkilediği, bireylerde çeşitli uyum sorunları yaratabildiğini bunlara rağmen zorunlu ve gerekli olduğunu kavrayabilme.
7. Toplumun, geçmişle ilişkisi içinde tanıyabilme, içinde yaşanan durumu bilinçli bir biçimde yorumlayabilme.
8. Cumhuriyeti diğer yönetim biçimlerinden ayıran üç temel ilke (çağdaşlık, laiklik ve millilik)'nin önemini kavrayabilme.
9. Milletler ailesi içinde, Türk toplumunun saygın ve onurlu bir yeri olduğu bilincini güçlendirme.
10. Toplumun, "farklılıkları kuşatan bir birlik" halinde ve demokrasi temelinde gelişip güçlenmesine katkıda bulunmadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.53.'de Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.54.'de Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.53. Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dil ve Anlatım dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 5, Amaç 9
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 2, Amaç 10
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 4
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 7, Amaç 8
Amaç 3.c	

Tablo 4.54. Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	İncelenen dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 8
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 7
Plânlılık	

4.Mantık Ders Programının İncelenmesi

Mantık dersi öğretim programın başarı ile tamamlayan her öğrenci:

1. Mantığın konusunu ve tarihi gelişimini bilir,
2. Aristo mantığının temel kavramlarını ve kurallarını kavrar,
3. Sembolik mantığın temel kavram ve kurallarını kavrar,
4. Kazanılan temel kurallara dayanarak, işlemleri doğru yapar ve sonuçları değerlendirir.
5. Mantığın uygulandığı alanları kavrar; uygulamalarla ilgili temel kavram ve kuralları kazanır,
6. Mantık felsefesi hakkında bilgi sahibi olur,
7. Mantıklı, tutarlı düşünme, değerlendirme ve eleştirebilme becerisini kazanır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.55.'de Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.56.'da Sosyoloji dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.55. Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3
Amaç 3.c	

Tablo 4.56. Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 2, Amaç 3
Plânlılık	

Klasik Liselerin Türkçe-Matematik Alanının İncelenmesi

Tablo 4.57.'de Klasik Lise Türkçe-Matematik Alanı haftalık ders çizelgesi belirtilmiştir.

Tablo 4.57. Klasik Lise Türkçe-Matematik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	7	6	1
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	17	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	4	6	9
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

(www.meb.gov.tr).

Klasik Liselerin Türkçe-Matematik alan dersleri; 10. sınıfta toplam 18, 11. sınıfta toplam 17, 12. sınıfta ise toplam 19 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 7, 11.sınıfta toplam 6, 12. sınıfta ise toplam 1 ders saatinden oluşmaktadır.

Klasik Liselerin Yabancı Dil Alanının İncelenmesi

Tablo 4.58. Klasik Lise Yabancı Dil Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAGLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-	
	TOPLAM	29	9	9	4
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	5	5	5
	YABANCI DİL	-	13	13	13
	TOPLAM	-	18	18	18
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
GİRİŞİMCİLİK (1)					
BİLGİ KURAMI (1)					
PROJE HAZIRLAMA (1)					
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	2	2	7
		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Klasik Liselerin Yabancı Dil alan dersleri; 10. sınıfta toplam 18, 11. sınıfta toplam 18, 12. sınıfta ise toplam 18 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 9, 11.sınıfta toplam 9, 12. sınıfta ise toplam 4 ders saatinden oluşmaktadır.

4.1.1.1.2. Anadolu Lisesi Programlarının İncelenmesi

Anadolu Liseleri, bazı derslerin öğretimini yabancı dilde (İngilizce, Almanca, Fransızca) yapan, Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı ile öğrenci alan, yabancı dil dışında lise müfredatlarını uygulayan orta öğretim kurumlarıdır. Anadolu Lisesi öğretim programı ortak genel kültür dersleri, alan dersleri, seçmeli dersler olmak üzere üç kategoriye ayrılır. Anadolu Lisesi öğretim programı Fen Bilimleri alanı, Sosyal Bilimler alanı, Türkçe-Matematik alanı ve Yabancı Dil alanından oluşmaktadır.

Anadolu Liselerinin amaçları öğrencilerin;

1. İlgi, yetenek ve başarılarına göre yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
2. Yabancı dili, dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde öğrenmelerini sağlamaktır.

Anadolu Liselerinin 1. amacı Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.a' ya karşılık gelmektedir. Anadolu Liselerinin 2. amacı ise Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b' ye karşılık gelmektedir. Anadolu Liselerinin 1. amacı ve 2. amacı Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

Anadolu Lisesi programlarının Klasik Lise programlarından farkı 16 saatlik İngilizce ders saatinin fazla olmasıdır. Bu yüzden Anadolu Lisesi öğretim programı tekrar incelenmeyecektir. Anadolu Liseleri Fen Bilimleri alanı haftalık ders çizelgesi Tablo 4.59.' da örnek olarak verilmiştir.

Tablo 4.59. Anadolu Liseleri Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
TOPLAM		32	19	17	12
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
TOPLAM		-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		2	3	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

(www.meb.gov.tr)

Program 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9. sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır. 9. sınıfın sonunda öğrenci ilgi duyduğu alanı belirler ve 10. sınıfta bu alanda eğitim-öğretime başlar. Anadolu Liselerinin Fen Bilimleri alan dersleri; 10. sınıfta toplam 12, 11. sınıfta toplam 15, 12. sınıfta ise toplam 17 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 19, 11.sınıfta toplam 17, 12. sınıfta ise toplam 12 ders saatinden oluşmaktadır.

4.1.1.1.3.Fen Lisesi Programlarının İncelenmesi

Fen liselerinde, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülen ders çizelgeleri ve öğretim programları uygulanır. Fen Liseleri programlarında laboratuvar ve uygulama çalışmalarına ağırlık verilir. Eğitim-öğretim Türkçe yapılır. Matematik ve Fen grubu derslerindeki teknik terimlerin yabancı dildeki karşılıkları da öğretilir. 10., 11. ve 12. sınıflarda matematik ve fen bilimleri grubu derslerinin öğretim programlarının ağırlığı, haftalık ders çizelgesindeki ders saatleri toplamının % 60'ından az olmayacak şekilde düzenlenir.

Fen Liseleri programlarının amaçları şöyle sıralamak mümkündür:

1. Zeka düzeyleri ile fen ve matematik alanlarındaki yetenekleri yüksek olan öğrencileri, matematik ve fen bilimleri alanında yüksek öğrenime hazırlamayı,
2. Matematik ve fen bilimleri alanlarında gereksinim duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi,
3. Öğrencileri araştırmaya yöneltmeyi, bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile yeni buluşlara ilgi duyanların çalışacakları ortamı ve koşulları hazırlamayı,
4. Yeni teknolojileri kullanabilen, yeni bilgiler üretebilen ve projeler hazırlayabilen bireyler yetiştirmeyi,
5. Öğrencilerin bilimsel araştırma yapmalarına, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izlemelerine yardımcı olacak şekilde yabancı dilde iyi yetişmelerini sağlamayı amaçlar.

Fen Liseleri programlarının amaçları, Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

Fen Liseleri programlarının amaçları, Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği Tablo 4.60.'da belirtilmiştir.

Tablo 4.60. Fen Liseleri Programlarının Amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçlarına Uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dil ve Anlatım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 2
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5
Amaç 3.a	Amaç 1
Amaç 3.b	Amaç 2
Amaç 3.c	

Tablo 4.61.Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	5	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	8	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
	TOPLAM	33	12	14	9
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
		-	4	4	4
	KİMYA	-	4	4	4
	BİYOLOJİ	-	4	4	4
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	18	20
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Almabilecek Ders Saati Sayısı		1	4	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

(www.meb.gov.tr).

Fen Lisesi programları; 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9.sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır. Fen Liselerinin alan dersleri; 10. sınıfta toplam 18, 11. sınıfta toplam 18, 12. sınıfta ise toplam 20 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ise 10.sınıfta toplam 12, 11.sınıfta toplam 14,12. sınıfta ise toplam 9 ders saatinden oluşmaktadır.

Fen Lisesi programlarının Klasik Lise programlarından farkı; Fen Lisesi programlarının sadece Fen bilimleri alanından oluşmasıdır. Bu yüzden Fen Lisesi programları tekrar incelenmeyecektir.

4.1.1.1.4.Spor Lisesi Programlarının İncelenmesi

Spor Lisesi programları öğrencilerin;

1. Beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceri kazanmaları için ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini,
2. Alanı ile ilgili dünyadaki gelişmeleri dikkate alarak Türk sporunu geliştirecek ve temsil edebilecek gençler olarak yetişmelerini,
3. İşbirliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
4. Spor disiplini ve centilmenliğini özümsemiş, örnek bireyler olarak yetişmelerini,
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
6. Spor alanında araştırmaya yönelmelerini; bu alanda yetenekleri doğrultusunda uygulama yapabilecek kişiler olarak yetişmelerini, sağlamak amacıyla açılmıştır.

Spor Lisesi programlarının amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir. Tablo 4.62.’de Spor Lisesi programları amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.62. Spor Lisesi programları amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Lisesi programları amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3,
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 4
Amaç 3.a	Amaç 6
Amaç 3.b	Amaç 5
Amaç 3.c	

Spor Liselerinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülen ders çizelgeleri ve öğretim programları uygulanır.

Tablo 4.63.Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAGLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
TOPLAM		23	20	11	6
ALAN DERSLERİ	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	4	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	2	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	1	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	1	-	-	-
	SPOR	-	6	6	6
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	2	-	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA	2	-	-	-
	SPOR FİZYOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR MASAJI	-	1	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	1	-	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	-	2	2
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	-	2	
RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	-	2	
TOPLAM		10	10	16	16
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alnabilecek Ders Saati Sayısı		-	3	6	11
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		34	34	34	34

(www.meb.gov.tr)

Spor Lisesi programı 4 yıl olarak tasarlanmıştır. Spor Liselerinde alan dersleri; 9. sınıfta toplam 10 ders saati, 10. sınıfta toplam 10 ders saati, 11. sınıfta toplam 16 ders saati, 12. sınıfta toplam 16 ders saatinden oluşmaktadır. Ortak dersler ; 9. sınıfta toplam 23 ders saati, 10. sınıfta toplam 20 ders saati, 11. sınıfta toplam 16

ders saati, 12. sınıfta ise toplam 16 ders saatinden oluşmaktadır. Seçmeli dersler ise 10.sınıfta toplam 3 ders saati, 11.sınıfta toplam 6 ders saati, 12. sınıfta ise toplam 11 ders saatinden oluşmaktadır.

Spor Lisesi Programları Alan Derslerinin İncelenmesi

1.Temel Spor Eğitim Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Temel Spor Eğitimi dersi öğretim programının genel amaçları, öğrencilerin temel spor eğitimine yönelik bilinç ve farkındalık kazanmaları doğrultusunda;

1. Atletizm etkinlikleri ile dayanıklılık, sürat ve kuvvet özelliklerini fark eden,
2. Jimnastik etkinlikleri ile koordinasyon, denge, esneklik, hareket yeterliliği ve hâkimiyetini keşfeden,
3. Ritim ve dans etkinlikleri ile hareket kavram ve becerilerini estetik ve esneklik özelliklerini uygulayan,
4. Doğa ve insana ait unsurları anlayarak mekânı doğru ve etkin kullanan,
5. İnsan ve doğa arasındaki karşılıklı etkileşimi fark eden,
6. Doğada yön bulma becerisini geliştiren,
7. Bireysel ve takım sporları ile ilgili temel kuralları kavrayan,
8. Bireysel ve takım sporları ile ilgili temel teknik ve taktikleri uygulayan,
9. Bireysel ve takım sporları ile ilgili zevk, mücadele, kendini ifade, sosyal etkileşim fırsatları sunduğunu anlayan,
10. Bireysel ve takım sporları ortamında bireysel farklılıklara karşı anlayış ve saygı gösteren bireyler yetiştirmektir.

Tablo 4.64.'te Temel Spor Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.64. Temel Spor Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Temel Spor Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	Amaç 10
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 4, Amaç 6,
Amaç 3.c	

Temel Spor Eğitimi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesiyle bağdaşmaktadır.

2.İnsan Anatomisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İnsan Anatomisi dersi öğretim programı genel amaçları, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlik örnekleri ve açıklamalardan oluşmaktadır. İnsan Anatomisi dersi öğretim programı genel amaçları ile öğrenci;

1. İnsan Anatomisinin tanımını, önemini, hareket-yön bildiren anatomik terimleri ve bölgeleri kavrar.
2. İnsan vücudunu oluşturan hücre, doku, organ ve sistemlerin yapısı ile fonksiyonlarını kavrar.
3. Hareket sistemini (kemik, eklem, kas) kavrar, hareketi oluşturan alt sistemleri analiz eder.
4. İnsan anatomisi ile günlük yaşantı arasındaki ilişkiyi kurar.
5. Sağlıklı yaşam bilincine varır.
6. Vücudunun sınırlarını tanıyarak bunları nasıl geliştirebileceğinin farkına varır.
7. Bu dersten edindiği bilgilerle, spor bilimlerinin temelini inşa eder(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.65.'de İnsan Anatomisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.65. İnsan Anatomisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	İnsan Anatomisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 5
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 6, Amaç 7
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4
Amaç 3.c	

İnsan Anatomisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesiyle bağdaşmaktadır. İnsan Anatomisi dersinin 7 tane olan genel amacı; hem kişinin hem de toplumun ihtiyacını karşılamaya yöneliktir.

3.Beden Eğitimi Bilimine Giriş Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Program, öğrencilerin gelecekte beden eğitimi ve sporla ilgili bir mesleğe yönelmelerini ve meslek seçim hakkında da bilgi sahibi olmalarını sağlayacaktır. Programın uygulanmasında, öğrencilerin bilişsel, duygusal ve devinimsel (psiko-motor) öğrenmelerini gerçekleştirmek için gezi, gözlem, araştırma ve uygulama aşamalarına da yer verilmektedir. Öğrenci kazanımları, ölçme ve değerlendirme aşamalarında, öğrencilerin farklı spor kültürü ve farklı beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle eğitildikleri düşünülerek planlanmıştır. Bu planlamalarda yazılı, sözlü sınavları ve gözlem formları gibi ölçme araçları öğrenci farklılıkları düşünülerek hazırlanmıştır. Bu değerlendirilmelerde öğrencilere nelerin öğretildiği değil, öğrencilerin neyi ne kadar öğrendikleri ölçülerek değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Programda aşağıdaki genel amaçların gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu programında sonunda öğrenciler;

1. Beden eğitimi ile ilgili temel kavramları tanır.
2. Eğitim kurumlarındaki beden eğitimi ve spor derslerinin amacını kavrar.
3. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin bireyin büyüme ve gelişmesine katkısını kavrar.
4. Beden eğitimi ve sporun kültürel yönünü kavrar.
5. Çocuğun temel hareket ihtiyacı ve temel hareket ihtiyacı içerisinde oyun ve oyun türleri hakkında bilgi sahibi olur.
6. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin bir yaşam biçimi olduğunu fark eder.
7. Beden eğitimi ve spor bilimlerinin diğer bilim dallarıyla olan ilişkisi hakkında bilgi sahibi olur.
8. Beden eğitimi ve sporun felsefesini kavrar.
9. Spor ve sağlıkla ilgili temel prensipler hakkında bilgi edinir.
10. Vücudunu tanıyarak sağlıklı bir vücut yapısı için gerekli etkinlikler hakkında bilgi sahibi olur.
11. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde dikkat edilecek hususlar hakkında bilgi edinir.
12. Beden eğitimi ve sporla ilgili öğretmenlik, antrenörlük ve idarecilik vb. mesleki alanlar hakkında bilgi edinir(www.ttkb.gov.tr).

Beden Eğitimi Bilimine Giriş dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.a' ya karşılık gelmektedir. Çünkü 12 amacın hepsi vücudun sağlıklı ve dengeli şekilde gelişmesiyle ilgilidir. Beden Eğitimi Bilimine Giriş dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

4.Beden Eğitimi ve Spor Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bu programı tamamlayan öğrenci;

1. Beden eğitimi ve spor tarihi ile ilgili temel kavramları tanır.
2. Beden eğitimi ve spor tarihinin kökeni ve gelişimi hakkında özet bilgiler edinir.
3. Beden eğitimi ve sporun kültürel yönünü kavrar.
4. Sporun gelişim sürecinde yaşanan önemli tarihsel ve toplumsal olayları fark eder.

5. Olimpiyat oyunlarının, toplumların dil, din, ırk ve bölge farkı gözetilmeden sporun dayanışma ruhuna uygun olarak yapılan organizasyonlar olduğu hakkında fikir sahibi olur.
6. Beden eğitimi ve spor tarihinin diğer bilim dallarıyla olan ilişkisi hakkında bilgi sahibi olur.
7. Sportif etkinliklerin toplumlar arasındaki işlevi hakkında bilgi edinir.
8. Beden eğitimi ve sporun insan yaşantısındaki önemli rolünü kavrar.
9. Spor ve spor tarihi ile ilgili temel prensipler hakkında bilgi edinir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.66.'da Beden Eğitimi ve Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.66. Beden Eğitimi ve Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Beden Eğitimi ve Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 3, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 9
Amaç 2.c	Amaç 5
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 7
Amaç 3.c	

Beden Eğitimi ve Spor Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

5.Spor Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor dersi öğretim programının amaçları;

1. Çağdaş, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsemiş, temel demokratik değerlerle donanmış, spor ahlâkına uygun, yaşadığı çevreye uygun

duyarlı bilgiyi deneyimlere göre yorumlayıp fiziksel ve kültürel bağlam içinde oluşturan, kullanan ve düzenleyen, sosyal katılım becerileri gelişmiş;

2. İnsanlık tarihi boyunca birey ve toplum üzerinde etkili olan sporu doğru anlayan ve yorumlayan; sporun dostluk ve kardeşlik olduğunu bilen;
3. Millî, ahlâkî, insanî ve kültürel, sportif değerleri benimseyen; Atatürk'ün "Ben sporcunun, zeki, çevik, ahlâklısını severim." sözünden hareket edebilen dengeli ve sağlıklı gelişen, üretken, haklarını ve sorumlulukların bilen,
4. Sporda gerek bireysel ve gerekse de takım çalışmasına önem veren,
5. Jimnastikte yer alan temel motorik becerileri bilen ve bunları etkin olarak kullanabilen,
6. Jimnastikte yer alan öne, geriye taklalar, el-baş amudu, amut, erişme, çember, kartvil, öne ve geriye elle aşmalar, toplu ve açık geçişler gibi üst düzey becerileri etkin kullanabilen,
7. Atletizmde yer alan temel motorik becerileri bilen ve bunları etkin olarak kullanabilen,
8. Atletizmde yer alan sürat, orta mesafe, engelli koşu ve bayrak koşuları, gülle, disk, cirit, çekiç atma, sılıkla yüksek atlama, uzun, üç adım, yüksek atlama gibi üst düzey becerileri etkin kullanabilen,
9. Basketbolda ihtiyaç duyulan temel motorik becerileri bilen ve bunları etkin olarak kullanabilen,
10. Basketbolda yer alan pas çeşitleri, top sürme ve şut tekniklerini analiz eden, hücum ve savunma sistemleri gibi üst düzey becerileri oyun içerisinde etkin kullanabilen,
11. Futbol ve organizasyonları hakkında bilgi sahibi olan,
12. Futbolda top sürme, pas çeşitleri, hücum ve savunma sistemleri gibi üst düzey becerilerini oyun içerisinde etkin olarak kullanabilen,
13. Hentbolda ihtiyaç duyulan temel motorik becerileri bilen ve geliştirebilen,
14. Hentbolda kullanılan pas çeşitleri, top sürme teknikleri ve koordinasyon geliştirici çalışmaları, hücum ve savunma sistemleri gibi üst düzey becerileri oyun içerisinde etkin kullanabilen,
15. Voleybolda kullanılan temel motorik becerileri bilen ve geliştirebilen,

16. Voleybolda yer alan oyun kurallarını oyun içinde bilen, pas, servis, smaç, blok, plonjon (dalış) çeşitlerini bilen, hücum ve savunma sistemleri gibi üst düzey becerileri oyun içinde etkin olarak kullanabilen,
17. Yüzmede yer alan temel motorik becerileri bilen ve geliştirebilen,
18. Yüzmede yer alan çıkış hareketleri, serbest sitil yüzme, sırt üstü, kelebek, kurbağalama gibi yüzme tekniklerini etkin olarak kullanabilen,

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yetiştirmektedir(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.67.'de Spor dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.67. Spor dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1, amaç 2, amaç 3
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 12, Amaç 13, Amaç 14, Amaç 15, Amaç 16, Amaç 17, Amaç 18
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 4
Amaç 3.c	

Spor dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

6. Antrenman Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Antrenman Bilgisi dersi öğretim programının amaçları;

1. 21. yüzyılın çağdaş, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsemiş, temel demokratik değerlerle donanmış, insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp sosyal ve

kültürel bağlam içinde oluşturan, kullanan ve düzenleyen, sosyal katılım becerileri gelişmiş;

2. Millî, ahlakî, insanî, kültürel ve sportif değerleri benimseyen; Atatürk 'ün "Ben sporcunun, zeki, çevik, ahlâklısını severim." sözünden hareket edebilen dengeli ve sağlıklı gelişen, üretken, haklarını ve sorumlulukların bilen,
3. Atatürk' ün spor hakkındaki görüşlerini kavrayan,
4. Spor tarihi boyunca, bireysel sporlar ve takım sporları üzerinde etkisi olan antrenman bilimini doğru anlayan ve kavrayan,
5. Antrenmanın dayandığı teorik temellerini kavrayan,
6. Topluma sağlıklı bireyler kazandırmada antrenman biliminin önemini fark eden,
7. Sporun bilimsel temellere dayandırılarak yapılmasında antrenman biliminin önemini fark eden,
8. Antrenman biliminin kişilik gelişimine ve eğitime katkısını kavrayan,
9. Antrenman biliminin verilerinden yararlanarak kendi performansını belirleyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını yetiştirmektir (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.68.'de Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.68. Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1, Amaç 3,
Amaç 1.b	Amaç 2
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 8
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.69. Antrenman Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Antrenman Bilgisi dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3,
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

7.Spor Kazalarından Korunma Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Spor yaralanmaları ve hastalıkları için kapsamlı bir bilgi sahibi olur.
2. Spor etkinliklerinin yararları ve risklerini belirterek, spor yaralanmalarını en aza indirme ile ilgili bilgiler edinir.
3. Çocuklar ve gençler dâhil tüm yaş gruplarındaki sporcuların yaşayabileceği yaralanmalar ve sportif müsabakalar için fiziksel gereksinimler konularında bilgi sahibi olur
4. Katılmak istediği sportif faaliyetler için daha iyi kararlar verebilmek için gerekli bilgileri edinir.
5. Yaralanma ve hastalıklardan korunma ve tedavi edilmelerini irdeler
6. Sporcularını daha bilgili olarak çalıştırabilmeleri için çalıştırıcı ve fiziksel çalışmalarını yönetenlerin sahip olmaları gereken özellikleri fark eder.
7. Sporcuların kendi kendilerine yeterli ve doğru bakım yapabilmeleri ile ilgili bilgiler edinir.
8. Profesyonel yardıma ihtiyaçları olduğunda durum ile ilgili değerlendirme yapmaları için gerekli olan bilgileri edinir.
9. Ameliyat veya diğer ciddi tedavi yöntemleri tavsiye edildiğinde durumun önemini kavrar.

Tablo 4.70.'de Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.71.'de Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.70. Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 9
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 7
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 8
Amaç 3.c	

Tablo 4.71. Spor Kazalarından Korunma ve İlk Yardım dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 7, Amaç 8
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 9
Plânlılık	

8.Spor Fizyolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bu anlayış doğrultusunda Spor Fizyolojisi dersi öğretim programı;

1. Atatürk ilkelerine bağlı bireyler yetiştirmeyi ön planda tutar.
2. Bilgi, beceri ve değerlerin gelişmesini sağlayarak, öğrenmeyi öğrenmenin gerçekleşmesini amaç edinir.
3. Öğrencileri gözlemeye, araştırmaya, spor yapmaya ve derlemeye özendirir.
4. Öğrencilerin fiziksel ve duygusal açıdan sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesini amaçlar.
5. Ulusal kimliği merkeze alarak, evrensel değerlerin benimsenmesine önem verir.
6. Öğrencilerin kendi örf ve âdetleri çerçevesinde ruhsal, ahlâkî, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmesini hedefler.
7. Öğrencilerin öğrenme sürecinde deneyimlerini kullanmasına ve çevreyle etkileşim kurmasına olanak sağlar.
8. Her öğrenciye ulaşabilmek için öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerindeki çeşitliliği dikkate alır.
9. Oluşturulacak öğrenci çalışma dosyalarına bakılarak öğrenme ve öğretme süreçlerinin akışı içerisinde değerlendirmeye olanak sağlar (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.72.'de Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 2.77.'de Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinin hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.72. Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 5, Amaç 6
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 4
Amaç 2.b	Amaç 8
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 3
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 7
Amaç 3.c	

Tablo 4.73. Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin Temel İlkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Spor Fizyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 4
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 5, Amaç 6
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 2, Amaç 3
Plânlılık	

9.Spor Masajı Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Masajı dersi öğretim programını ile öğrenci;

1. Masaj ile ilgili temel kavramları irdeler.
2. Masajın tarihçesini irdeler.
3. Sporda masajın hangi durum ve zamanlarda kullanıldığını analiz eder.
4. Masajın birey üzerindeki etkilerini değerlendirir.
5. Sporda masajın önemini belirler.
6. Spor masajında genel prensipleri belirler.

7. Spor masajının genel prensiplerine uygun olarak çalışmalarını düzenler.
8. Masaj tekniklerini sınıflara ayırır.
9. Masaj tekniklerinin sporda hangi durumlarda kullanılması gerektiğini saptar.
10. Sporda masaj uygulamalarının vücudun hangi bölümlerine yapıldığını belirler.
11. Masaj tekniklerini sporda uygun ortam ve durumlarda vücudun bölümlerine istenilen nitelik ve yeterlilikte uygular(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.74.'te Spor Masajı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.74. Spor Masajı dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 9, Amaç 10
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 11
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1,Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7
Amaç 3.c	

Spor Masajı dersinin genel amaçlarından Amaç 3, Amaç 9, Amaç 10 ve Amaç 11; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

10.Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Spor tesislerinin yönetimi, işletmeciliği, kullanımı, bakımı ve onarımını değerlendirir.

2. Atletizm dalında kullanılan saha ve malzemelerin teknik özelliklerini irdeler ve sahalarının yapımı, bakımı, kullanımı ve onarımı hakkındaki bilgileri gözden geçirir.
3. Artistik ve Ritmik Jimnastik'teki malzeme kullanımı ve sahalarının yapım, bakım ve onarımını değerlendirir.
4. Futbol sahasının yapımı, kullanımı, bakımı ve onarımını değerlendirir; kullanılan malzeme ve teknik teçhizatlarını belirler.
5. Hentbol, Basketbol, Voleybol sahasının yapımı, kullanımı, bakımı ve onarımını analiz eder; kullanılan malzeme ve teknik teçhizatlarını sınıflandırır.
6. Yüzme havuzunun yapımı, kullanımı, bakımı ve onarımını analiz eder.
7. Yüzme havuzunda kullanılan malzemeleri belirler.
8. Badminton, Tenis, Masa Tenisi sahalarının yapımı, kullanımı, bakımı ve onarımının aşamalarını analiz eder; kullanılan malzeme ve teknik teçhizatları belirler.
9. Güreş, Boks, Judo, Karate, Tekvando sahalarının yapımı, kullanımı, bakımı ve onarımının aşamalarını analiz eder; kullanılan malzeme ve teknik teçhizatları belirler.
10. Kayak tesislerinin yapım, bakım, kullanım ve onarım aşamalarını analiz eder; kullanılan malzeme ve teknik teçhizatlarını belirler (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.75.'de Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık belirtildiği belirtilmiştir.

Tablo 4.75. Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 10
Amaç 3.c	

Spor Tesisleri ve Malzeme Bilgisi dersinin genel amaçlarından Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8 ve Amaç 9; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

11.Spor Psikolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Psikolojisi dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Spor psikolojisi ile ilgili temel kavramlar arasında ilişki kurar.
2. Spor psikolojinin problem alanlarını irdeler.
3. Sporun birey üzerindeki etkisini sorgular.
4. Algının spordaki değerini belirler.
5. Güdülenme ile performans ilişkisini değerlendirir.
6. Psiko-motor gelişim ve spor arasındaki ilişkiyi irdeler.
7. Spor yapan ve yapmayan bireylerin kişisel özelliklerini değerlendirir.
8. Sporda kaygı düşürme yöntemlerini hayata geçirir.
9. Stresle başa çıkabilme yollarını gözden geçirir.
10. Sporda uyarılmışlık ve performans arasında ilişki kurar.
11. Spor yapan ve yapmayan bireyler arasındaki benlik kavramını irdeler.
12. Sporda grup dinamiği ve gruptaki etkileşimin önemini saptar.
13. Sporcu, yaptığı spora göre kendini psikolojik olarak hazırlar.
14. İmgeleme ve sportif performans arasındaki ilişkiyi karşılaştırır.

15. Sporda dikkati yoğunlaştırıcı stratejileri birleştirir.
16. Sporda hedef belirlenenin önemini kurgular.
17. Sporda antrenörün rolünü değerlendirir.
18. Sporda saldırganlığı önlemeye yönelik çözüm önerileri bulur (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.76.'de Spor Psikolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.76. Spor Psikolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Psikolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 13, Amaç 14,
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 15, Amaç 17, Amaç 18
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

12.Spor ve Beslenme Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor ve Beslenme dersi öğretim programı başarı ile tamamlayan öğrenci;

1. Temel besin öğelerini tanıır.
2. Temel besin öğelerinin işlevlerini açıklar.
3. Kalori kavramını açıklar.
4. Besinlerin enerji değerlerini hesaplar.
5. Günlük enerji tüketimini hesaplar.
6. İdeal kilosunu hesaplar.
7. Sağlık açısından dengeli ve yeterli beslenmenin önemini açıklar.
8. Günlük aktiviteleri için gereksinim duyulan temel besin öğelerini seçer.
9. Günlük aktiviteler için gerekli olan enerji miktarlarını hesaplar.

10. Kilo verme miktar ve zamanlamasının planını yapar.
11. Müsabaka öncesi dönemde beslenme planını yapar.
12. Müsabaka döneminde beslenme planını yapar.
13. Müsabaka sonrası dönemde beslenme planını yapar.
14. Sporcu performansını olumsuz etkileyen maddelerin özelliklerini açıklar(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.77.'de Spor ve Beslenme dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.77. Spor ve Beslenme dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor ve Beslenme dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 7, Amaç 9, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 12, Amaç 13
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 8, Amaç 14
Amaç 3.c	

Spor ve Beslenme dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 8, Amaç 14; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’ ilkesine karşılık gelmektedir.

13.Türk Spor Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Türk Spor Tarihi dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Türk spor tarihi ile ilgili temel kavramları açıklar.
2. Spor ve spor etkinlikleriyle ilgili terimleri anlayıp yorumlar.
3. Eğitim kurumlarında okutulan Türk Spor Tarihi Dersinin amacını kavrar.

4. Türk spor tarihinin kökeni ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olur.
5. Sporun sosyolojik ve kültürel yönünü kavrar.
6. Türk spor uygarlıklarının tarihi süreç içerisindeki gelişimi hakkında bilgi sahibi olur.
7. Sporun gelişim sürecinde yaşanan önemli tarihsel ve toplumsal olayları anlar.
8. Olimpiyat oyunlarının, toplumların dil, din, ırk ve bölge farkı gözetilmeden, sporun dayanışma ruhuna uygun olarak, yapılan organizasyonlar olduğunu kavrar.
9. Türk Spor Tarihi Dersinin diğer bilim dallarıyla olan ilişkisi hakkında bilgi sahibi olur.
10. Sportif etkinliklerin toplumlar arasındaki işlevi hakkında bilgi edinir.
11. Beden eğitimi ve sporun insan yaşantısındaki önemli rolünü kavrar.
12. Türklerin günlük hayatlarında sporu içselleştirdiklerini kavrar (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.78.'de Türk Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.78. Türk Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türk Spor Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 6, Amaç 10, Amaç 13
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 2, Amaç 5, Amaç 8, Amaç 12
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Türk Spor Tarihi dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 6, Amaç 10, Amaç 13; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

14.Özel Alan Çalışması Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Özel Alan Çalışması dersi öğretim programının başarı ile tamamlayan öğrenci;

1. Alanının tarihi gelişimini bilir.
2. Alanının dünyadaki ve Türkiye’deki yerini bilir.
3. Alanında başarılı olan kişileri tanır.
4. Alanının oyun kuralını bilir.
5. Alanında kullanılan malzemeleri tanır.
6. Alanında kullanılan malzemeleri geliştirir.
7. Alanın hakemlik bilgilerini bilir.
8. Alanın hakemlik bilgilerini kullanır.
9. Alanı ile ilgili temel teknikleri bilir.
10. Alanına özel teknikler geliştirir.
11. Alanı ile ilgili fikstür oluşturur.
12. Alanı ile ilgili teknik ve taktikleri bilir.
13. Alanı ile ilgili teknik ve taktikleri geliştirir.
14. Alanı ile ilgili organizasyonlar planlar ve uygular(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.79.’da Özel Alan Çalışması dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.79. Özel Alan Çalışması dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Mantık dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 6, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 13, Amaç 14
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 12
Amaç 3.c	

Özel Alan Çalışması dersinin genel amaçlarından Amaç 6, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 11, Amaç 13, Amaç 14; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

15.Spor Yönetimi ve Organizasyonu Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersi programı ile öğrenciler;

1. Spor yönetimi ve organizasyonunun tanımı, süreçleri, ilkeleri ve kurallarını kavrar.
2. Okul spor kulübünün kuruluşunu, kategorilerini, faaliyetlerini, lig heyetini, tutulacak defter ve dosyaları kavrar.
3. Spor organizasyonu tekniklerinin tanımını, amacını, organizasyon safhalarını, yarışma sistemlerini ve kurulan komiteleri kavrar.
4. Yurt içi spor faaliyetlerinin organizasyonunu, amacını, oluşturulacak komiteleri, organizasyonda gerekli komiteleri, yarışmaların sınıflandırılmasını yapar.
5. Uluslararası spor faaliyetlerinin organizasyonunu, organizasyon ile ilgili oluşturulan komiteleri, amacını, kurulması gereken komiteleri, organizasyonda yetkili olanları ve yarışmaların sınıflandırılmasını yapar.

6. Türk spor teşkilatının tarihi gelişimini, tanımını, amacını, meydana getiren kurum ve kuruluşlarını, teşkilatlanma modellerini, özerk spor teşkilatlarını ve mahalli idareleri kavrar.
7. Spor mevzuatını, Türk spor mevzuatını, uluslararası spor mevzuatını kavrar.
8. Spor politikaları, devlet politikaları, hükümet politikaları ve uluslararası politikalar hakkında bilgi edinir.
9. Spor yönetimi ve organizasyonu yapabilme bilincine varır.
10. Gelecekte spor yönetimi ve organizasyonlarında görev almanın temellerini oluşturur.
11. Bu dersten edindiği bilgilerle spor bilimlerinin temelini inşa etmeye başlar(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.80.'de Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.80. Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 11
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8,
Amaç 3.c	

Spor Yönetimi ve Organizasyonu dersinin genel amaçlarından Amaç 4, Amaç 5 ve Amaç 11; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” İlkesine karşılık gelmektedir.

16.Spor Sosyolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Spor Sosyolojisi dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Spor Sosyolojisi ile ilgili amaçları sıraya koyar.
2. Spor Sosyolojisinin temel kavramları arasında ilişki kurar.
3. Toplum ve sosyal kurumlar arasındaki ilişkiyi irdeler.
4. Sporun ve sosyolojinin tarihsel gelişimini karşılaştırır.
5. Spor Sosyolojisinin diğer bilim dalları ile ilişkisini mukayese eder.
6. Toplum içerisindeki sosyal kurumlar arasındaki ilişkileri değerlendirir.
7. Sporun toplum üzerindeki etkisini gözden geçirir.
8. Sporun fonksiyonunu kurgular.
9. Engelliler için sporun önemini irdeler.
10. Teknolojik gelişmelerin spordaki öneminin farkını gözden geçirir.
11. Kitle iletişim araçlarının spor sosyolojisi üzerindeki önemini saptar.
12. Rekreasyon ile spor sosyolojisi arasında ilişki kurar.
13. Spor ve sosyoloji arasındaki ilişkiyi karşılaştırır.
14. Atatürk'ün “Yurtta barış, cihanda barış” ilkesine dayanarak sporun dayanışmadaki rolünü irdeler.
15. Türkiye'deki spor politikalarını değerlendirerek diğer ülkelerin spor politikalarıyla karşılaştırır.
16. Sporun toplumu birleştirici etkisini irdeler.
17. Çağdaş toplum olma yolunda sporun etkilerini saptar.
18. Sporun toplum üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini değerlendirir
(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.81.'de Spor Sosyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.81. Spor Sosyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Spor Sosyolojisi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 12, Amaç 16, Amaç 18
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 17
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 3
Amaç 3.c	

Spor Sosyolojisi dersinin genel amaçlarından Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 9, Amaç 12, Amaç 16 ve Amaç 18; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

17.Eğitsel Oyunlar Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eğitsel Oyunlar dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Sinir-kas koordinasyonunu geliştirir.
2. Kuvvet, sürat ve dayanıklılığını geliştirir.
3. Algısını geliştirir.
4. Zekâsını geliştirir.
5. Dengesini geliştirir.
6. Sosyalleşir.
7. Spor ahlâkı kazanır.
8. Oyun alanını düzenler.
9. Amacına yönelik oyun seçer.
10. Organizasyon yapar.
11. Taktik ve teknik geliştirir.
12. Geleneksel ve milli değerlerine sahip çıkar(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.82.'de Eğitsel Oyunlar dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.82. Eğitsel Oyunlar dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Eğitsel Oyunlar dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 12
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 10, Amaç 11
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Eğitsel Oyunlar dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7, Amaç 10 ve Amaç 11; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’ ilkesine karşılık gelmektedir.

18.Ritim Eğitimi ve Dans Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ritim Eğitimi ve Dans dersi öğretim programı ile öğrenci;

1. Günlük yaşamda hareketlerin bir ritim içerisinde geliştiğini fark eder.
2. Ritmin dansdaki önemini kavrar.
3. Temel dans tekniklerini öğrenir
4. Duyduğu ritimleri algılar.
5. Algıladığı ritmi, vücut dilini kullanarak hareketlerle ifade eder.
6. Salon danslarını öğrenir.
7. Türk halk danslarını kavrar
8. Milli kültürünü grup dinamiği içerisinde sergiler.
9. Dans etmekten zevk alır.

Ritim Eğitimi ve Dans dersinin genel amaçlarından Amaç 7 ve Amaç 8; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b’ ye karşılık gelmektedir.

4.1.1.1.5.Sosyal Bilimler Lisesi Programlarının İncelenmesi

Sosyal Bilimler Lisesi Hazırlık ve 4 yıl olmak üzere beş yıllık bir eğitim süresine sahiptir. Her yıl, yönetmeliği gereği 96 öğrenci alır. Sınıfların mevcutları 24'ü aşamaz. Pansiyonlu ve karma bir okuldur. Öğrencinin istemesi halinde gündüzlü olarak da eğitim görülebilir. İki yabancı dil (İlki zorunlu olarak İngilizce; diğeri Fransızca, Almanca vb.) öğretilmesi esastır. Öğrenciler, 9.sınıftan sonra Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik alanlarından birini seçerler. Mezunlar okulun bitiminde (ÖSS'de) hukuk, siyasal bilgiler, uluslararası ilişkiler, kamu yönetimi, iktisat, işletme, fen, edebiyat ve eğitim fakültelerini tercih edebilirler.

Sosyal Bilimler Lisesi programları ile öğrencilerin;

1. Atatürk ilke ve inkılâplarının, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayarak laik, demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmaları,
2. Kendi kültür değerlerine bağlı kalarak farklı kültürleri hoşgörülü bir yaklaşımla karşılayabilmeleri,
3. İnsan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olabilmeleri ve çözüm önerilerinde bulunabilmeleri,
4. Demokratik düşünceyi benimsemiş, demokrasinin işlerliği için sorumluluk alabilmeleri ve demokratik davranış sergileyebilmeleri,
5. Geçmiş, bugün ve gelecekteki siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik olayları değerlendirirken, sosyal bilimlere ait kavramları, sosyal bilimcilerin sahip olduğu becerileri kullanabilmeleri,
6. Sosyal bilimler alanında araştırma yaparken sosyal bilimlere ait yöntem ve teknikleri doğru kullanabilmeleri,
7. Toplumsal sorunları değerlendirirken olaylara disiplinler arası bir yaklaşımla bakabilmeleri,
8. Sosyal bilimlerin gelişimine katkıda bulunabilmeleri,
9. Bilimsel düşünme alışkanlığı kazanabilmeleri,
10. Geleceği şekillendirmede üzerlerine düşen görevlerin farkına varabilmeleri,

11. Sosyal bilimlerle ilgili teorik bilgilerini uygulama aktararak sosyal yaşamda sosyal bilimlerin uygulanabilirliğini keşfedebilmeleri,
12. Problemleri bağımsız ve işbirliğine dayalı yöntemlerle çözme becerisi edinebilmeleri,
13. Sanat ve estetik duygusuna sahip olabilmeleri,
14. Sorunların tespiti, araştırması ve çözümü sürecinde kendi tarafsızlığı ve önyargılarının farkında olabilmeleri,
15. Toplumun kültürel mirasını benimseme, koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda sorumluluk alabilmeleri,
16. Toplum hizmetlerinin gerçekleşmesinde kişisel sorumluluk alabilmeleri amaçlanmaktadır (www.meb.gov.tr).

Tablo 4.83.'de Sosyal Bilimler Lisesi genel Amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.84.'te Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi temel ilkelerine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.83. Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 2, Amaç 15
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 4
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 9
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	Amaç 3
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 10, Amaç 16
Amaç 2.g	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 11, Amaç 12,
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.84. Sosyal Bilimler Lisesi genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel İlkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sosyal Bilimler Lisesi dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 5, Amaç 7, Amaç 10, Amaç 12, Amaç 15, Amaç 16
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2
Demokrasi Eğitimi	Amaç 3, Amaç 4
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 6, Amaç 9
Plânlılık	

Sosyal Bilimler Lisesi; Sosyal Bilimler Alanı ve Türkçe-Matematik Alanı olmak üzere iki alandan oluşmaktadır.

Tablo 4.85.Sosyal Bilimler Lisesi Sosyal Bilimler Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER VE ALAN DERSLERİ	TÜRKÇE	4	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	3	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	4	4	4
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	SOSYAL BİLİMLER	2	6	6	8	8
	SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI	-	2	2	2	-
	FEN BİLİMLERİ	2	5	-	-	-
	MATEMATİK	2	4	4	-	-
	YABANCI DİL	20	5	5	5	5
	İL YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	2	-	-
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	2	2	2	-
	DİKSİYON VE HİTABET	-	-	-	-	1
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	4
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	MANTIK	-	-	-	-	2
	BİLGİ KURAMI	-	-	-	-	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	-	
	TOPLAM	36	34	32	31	32
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2) MÜZİK (2)					
	BEDEN EĞİTİMİ (2) İŞLETME (2) EKONOMİ (2) ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER (2) HALK BİLİMİ (1)					
	GİRİŞİMCİLİK (1)					
	PROJE HAZIRLAMA (1) BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1) ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ (1) YÖNETİM BİLİMİ (2) SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	2	4	5	4
REHBERLİK		1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		37	37	37	37	37

(www.meb.gov.tr).

Tablo 4.85.'de belirtildiği gibi; hazırlık sınıfı; ortak derslerden toplam 2 ders saati, İngilizce dersinden toplam 20 ders saati, 2.yabancı dilden toplam 2 ders saati, alan derslerinden de toplam 2 ders saatinden oluşmaktadır. 9. sınıfta, alan dersleri toplam 10 ders saati, ortak ve seçmeli dersler ise 24 ders saatinden

oluşmaktadır. 10. sınıfta alan dersleri toplam 10 ders saati, ortak ve seçmeli dersler ise 22 ders saatinden oluşmaktadır. 11. sınıfta alan dersleri toplam 12 ders saati, ortak ve seçmeli dersler ise 19 ders saatinden oluşmaktadır. 12. sınıfta alan dersleri toplamı 12 ders saati, ortak ve seçmeli dersler ise 20 ders saatinden oluşmaktadır.

Sosyal Bilimler Lisesi Alan Derslerinin Programlarının İncelenmesi

Sosyal Bilimler Lisesi Alan dersleri; Sosyal Bilimler, Diksiyon ve Hitabet, Sosyal Bilim Çalışmaları, Osmanlı Türkçesi, Diksiyon ve Hitabet ve Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi derslerinden oluşmaktadır.

1.Sosyal Bilimler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sosyal Bilimler dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Atatürk İlke ve İnkılâplarının, Türkiye Cumhuriyetinin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayarak lâik, demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olur.
2. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, vatanını ve milletini seven, haklarını bilen ve kullanan sorumluluklarını yerine getiren, ulusal bilince sahip bir vatandaş olarak yetişir.
3. Geçmiş, bugün ve gelecekteki siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik olayları değerlendirirken, sosyal bilimlere ait kavramları ve sosyal bilimcilerin sahip olduğu becerileri kullanır.
4. İnsanlığın bir parçası olduğu bilincini taşıyarak, ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık gösterir.
5. İçinde yaşadığı çağın ihtiyaçlarını ve şartlarını değerlendirebilmek için geçmiş çağlardaki toplumsal, ekonomik, siyasi ve tarihi olayların neden ve sonuçlarını günümüzle kıyaslayarak etkili düşünen, yaşam boyu öğrenen kaynaklardan yararlanabilen, yaratıcı ve karmaşık sorunları çözme yeteneği gelişmiş birey olarak yetişir.
6. Bireylerin karşılıklı hak ve sorumluluklar taşıdıkları bilinciyle beraber çalışma sorumluluk alma, yardımlaşma ve karar verme tutum ve becerilerini geliştirir.

7. Aile, okul, iş ve toplum hayatının dayandığı temel ilkeleri kavrayarak topluluk halinde yaşamının gereklerini yerine getirir.
8. İnsan ile doğal çevre arasındaki etkileşimden yararlanarak doğa bilinci geliştirir.
9. Ülkelerin kalkınmasında jeopolitik açıdan sosyal, kültürel ve ekonomik örgütlerin uluslar arası ilişkilerdeki rolünü kavrar.
10. Bilimsel düşüncenin bir gereği olarak, bilgiye ulaşmada, verileri kullanmada ve düşünce üretmede bilimsel ahlakı gözetir.
11. Tarihi kullanarak dün bugün yarın boyutları arasında köprü kurabilme becerisi kazanır.
12. Çevresindeki eski, yeni sanat ve kültür eserlerini, müze ve anıtlar gibi millî değerlerimizi tanır, onları korumak konusunda sorumluluk alır.
13. Milli bilincin oluşması için kültürel mirasın korunması, geliştirilmesi ve dünya kültürleri içerisinde etkinliğinin arttırılması gerektiğine inanır.
14. Bireysel farklılıkların nedenlerine ilişkin bilimsel bir anlayış geliştirir ve başkalarının fikir, değer, davranışlarına hoşgörü gösterir.
15. Sosyal problemlerin nedenlerine ve çözüm yollarına ulaşır.
16. Sosyal bilimci ile toplum arasında ilişkiyi kavrayarak ülkesinde ve dünyada meydana gelen olayları yorumlar(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.86.'da Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.87.'de Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.86. Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 2, Amaç 4, Amaç 10, Amaç 12, Amaç 13
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	Amaç 17
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	Amaç 15
Amaç 2.f	Amaç 7
Amaç 2.g	Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 16
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 6
Amaç 3.c	

Tablo 4.87. Sosyal Bilimler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sosyal Bilimler dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 12, Amaç 13, Amaç 16, Amaç 17
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2
Demokrasi Eğitimi	Amaç 6
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 10
Plânlılık	

2. Diksiyon ve Hitabet Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bu programla öğrencilerin;

1. Doğru ve güzel konuşmanın birey ve toplum hayatındaki önemini kavrayabilmeleri,
2. Sesini ve beden dilini etkili kullanabilmeleri,
3. Duygu, düşünce ve hayallerini etkili ve anlaşılır biçimde ifade edebilmeleri,

4. Söz varlığını zenginleştirme ve okuma alışkanlığı kazanmanın hitabet açısından önemini kavrayabilmeleri,
5. Ses tonunun doğru, etkili konuşma için önemini kavrayabilmeleri,
6. Metinleri diksiyon ölçütlerine göre seslendirebilmeleri,
7. Konuşmaları diksiyon ölçütlerine uygunluğu açısından değerlendirebilmeleri,
8. İyi bir hatibin özelliklerini (fiziksel, psikolojik, kültürel, teknik, sosyal) kavrayabilmeleri,
9. Başarılı bir hatip olan Atatürk'ün hatiplik özelliklerini kavrayabilmeleri,
10. Türk dilinin kurallarının farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya özen gösterebilmeleri amaçlanmaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.88.'de Diksiyon ve Hitabet dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.88. Diksiyon ve Hitabet dersinin genel Amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel Amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Diksiyon ve Hitabet dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel Amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 7, Amaç 8, Amaç 9
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6
Amaç 3.c	

Diksiyon ve Hitabet dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

3.Sosyal Bilim Çalışmaları Dersi Öğretim Programın İncelenmesi

Sosyal Bilim Çalışmaları dersi programı ile öğrencilerin;

1. Atatürk ilke ve inkılâplarının, Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrayarak laik, demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olmaları,
2. Kendi kültür değerlerine bağlı kalarak farklı kültürleri hoşgörülü bir yaklaşımla karşılayabilmeleri,
3. İnsan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olabilmeleri ve çözüm önerilerinde bulunabilmeleri,
4. Demokratik düşünceyi benimsemiş, demokrasinin işlerliği için sorumluluk alabilmeleri ve demokratik davranış sergileyebilmeleri,
5. Geçmiş, bugün ve gelecekteki siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik olayları değerlendirirken, sosyal bilimlere ait kavramları, sosyal bilimcilerin sahip olduğu becerileri kullanabilmeleri,
6. Sosyal bilimler alanında araştırma yaparken sosyal bilimlere ait yöntem ve teknikleri doğru kullanabilmeleri,
7. Toplumsal sorunları değerlendirirken olaylara disiplinler arası bir yaklaşımla bakabilmeleri,
8. Sosyal bilimlerin gelişimine katkıda bulunabilmeleri,
9. Bilimsel düşünme alışkanlığı kazanabilmeleri,
10. Geleceği şekillendirmede üzerlerine düşen görevlerin farkına varabilmeleri,
11. Sosyal bilimlerle ilgili teorik bilgilerini uygulama aktararak sosyal yaşamda sosyal bilimlerin uygulanabilirliğini keşfedebilmeleri,
12. Problemleri bağımsız ve işbirliğine dayalı yöntemlerle çözme becerisi edinebilmeleri,
13. Sanat ve estetik duygusuna sahip olabilmeleri,
14. Sorunların tespiti, araştırması ve çözümü sürecinde kendi taraflılığı ve ön yargılarının farkında olabilmeleri,
15. Toplumun kültürel mirasını benimseme, koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda sorumluluk alabilmeleri,
16. Toplum hizmetlerinin gerçekleşmesinde kişisel sorumluluk alabilmeleri amaçlanmaktadır.

Tablo 4.89.'da Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği ve Tablo 4.90.'da Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.89. Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 1
Amaç 1.b	Amaç 2, Amaç 15
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	Amaç 4
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 9
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	Amaç 3, Amaç 4,
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 10, Amaç 16
Amaç 2.g	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 11, Amaç 12
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Tablo 4.90. Sosyal Bilimler Çalışmaları dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Sosyal Bilimler Çalışmaları dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 8, Amaç 11, Amaç 15, Amaç 16
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 1, Amaç 2,
Demokrasi Eğitimi	Amaç 4
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 9
Plânlılık	

4. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersi öğretim programı ile öğrencilere;

1.Tarih boyunca kurulmuş büyük medeniyetler, insanlığa hizmet etmiş milletler ve devlet adamları hakkında genel bir tarih kültürü kazandırırken, Türk

tarihine, kültür ve medeniyetine geniş ölçüde yer vererek, Türk milletinin dünya tarihindeki önemini, milletler ailesi içindeki şerefli geçmişini ve yerini, insanlığa yaptığı hizmetleri, dünya kültür ve medeniyetinin gelişmesindeki büyük payını öğretip kavratmak, onların milli duygularını daha bilinçli ve köklü kılmak;

2. Türk milletinin zeka ve kabiliyetini, çalışkanlığını, ilim ve sanatseverliğini, estetik zevkini, insanlık duygusunun yüceliğini benimsetmek ve bu üstün özelliklerin davranış haline gelmesini sağlamak;

3. Tarihte büyük medeniyetler kurmuş, köklü bir geçmişe sahip büyük bir milletin evladı olduklarının sorumluluğunu duyurmak; gelecek için ümit ve güven vererek Türk milletine, dünya milletleri içinde layık olduğu yeri sağlama ve Atatürk'ün direktifleri uyarınca "Milli kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkarma" yolunda durmadan çalışmaları, sürekli bir çaba göstermeleri ve bu uğurda her fedakarlığı göze alabilmeleri gerektiği bilincini vermek;

4. Bugünü daha iyi değerlendirebilmeleri için geçmiş çağlardaki sosyal, ekonomik ve siyasi olayların sebepleri ve sonuçları üzerinde, günümüzle kıyaslama yaparak düşünme, araştırma ve muhakeme etme yeteneğini geliştirmek;

5. Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesinin ve devletimizin bağımsızlığının ancak yurt ve millet bütünlüğümüzün bozulmasına fırsat vermemek ve güçlü olmakla devam ettirilebileceği gerçeğini kavratmak;

6. Tarihi olaylara yön veren kişilerin, yerinde ve zamanında gösterdikleri uzak görüşlülük, yüksek kavrayış, cesaret, fedakârlık ve kahramanlıkları veya uzağı göremeyişleri ve bilinçsiz davranışları sebebiyle olayların ve tarihin akışını nasıl etkilediklerini göstermek;

7. Atatürk ve diğer Türk büyüklerinin sadece milli değil, evrensel yönlerini de kavratmak ve takdir ettirmek; milletimize düşen insanlık görevleri bulunduğunu belirtmek ve onlarda insanlığa sevgi, saygı ve hizmet verme duygusunu uyandırmak;

8. Milli bağımsızlığımızın ve demokrasinin değerini kavratmak; yurt ve millet bütünlüğümüzü koruma, milli çıkarlarımızı ve demokrasiyi üstün tutma bilincini ve davranışını kazandırmak;

9. Geçmişle içinde bulunduğumuz zaman arasında bağlantı kurdurup gün geçtikçe daha da çoğalarak karmaşık hale gelen yurt ve dünya sorunlarını iyi değerlendiren, sorunlar yaratmak yerine sağduyu ile hareket ederek onlara çözüm getirebilen; milli, manevi ve maddi değerlerimize yürekten bağlı bir kişilik kazandırmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.91.'de Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.91. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	Amaç 5
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 7, Amaç 8
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 9
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 6
Amaç 3.c	

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

5. Osmanlı Türkçesi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Osmanlı Türkçesi dersinde; Osmanlıca’da kullanılan harfler ve bu harflerin sınıflandırılması, transkripsiyon harfleri, eski harflerle genel yazım kuralları. 20. yüzyıla ait matbu metinlerden okuma ve yazma alıştırmaları yapıldığı derstir. Osmanlı Türkçesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Edebiyatının Arap alfabesi kullanılan dönemindeki edebi eserleri inceleme imkanını elde etmektir.

Osmanlı Türkçesi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b, Amaç 2.g ve Amaç 3.b’ye karşılık gelmektedir. Osmanlı Türkçesi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.Meslek Liseleri Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmamızın bu bölümünde araştırma kapsamına alınan Meslek Liseleri incelenecektir.

4.1.1.2.1. Güzel Sanatlar Lisesi Programlarının İncelenmesi

Güzel Sanatlar Liselerinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülen ders çizelgeleri ve öğretim programları uygulanır. Programlar düzenlenirken yabancı dil dersleri ile sanat derslerine ağırlık verilir. Eğitim-öğretim Türkçe yapılır. Alan derslerindeki sanatla ilgili terimlerin yabancı dildeki karşılıkları da öğretilir.. Bakanlığın uygun görmesi durumunda güzel sanatlara yönelik programlar uygulayan başka alanlar da açılabilir.

Güzel Sanatlar Liselerinde, genel kültür derslerinin yanında sanat eğitimi ile ilgili dersler verilerek, Atatürk ilkelerine bağlı, kültürlü, yeteneklerinin farkında olan, yükseköğretim kurumlarına aday, yaratıcı ve üretken kişiler bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Diğer liselerden farklı olarak, Güzel Sanatlar Liselerine Bakanlıkça uygun görülen sınav yönetmelikleri dikkate alınarak yetenek sınavı ile öğrenci alınmaktadır. Ortaöğretim seviyesine gelinceye kadar öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre doğru yönlendirilmeleri, Güzel Sanatlar Liselerinde okumak isteyen öğrencilerin belirlenmesine katkı sağlamaktadır. Güzel Sanatlar Liselerinde resim ve müzik alanları bulunur.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı Ders Programlarının İncelenmesi

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı haftalık ders çizelgesi Tablo 4.92.'de belirtilmiştir.

Tablo 4.92.Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-	
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
	TOPLAM	28	20	14	9
ALAN DERSLERİ	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	PİYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	1	2	4	4
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK ve BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	4	4
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1	
	TOPLAM	6	8	18	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
ÇALGI BAKIM VE ONARIMI (1)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	2	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

(www.meb.gov.tr).

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı programı 4 yıl olarak hazırlanmıştır. 9. sınıflarda ortak dersler toplam ders saatleri 28, alan dersleri toplam ders saatleri 6 ve seçmeli ders saatleri toplamı 0'dır. 10. sınıflarda ortak dersler toplam ders saatleri 20, alan dersleri toplam ders saatleri 8 ve seçmeli ders saatleri toplamı 6'dır. 11. sınıflarda ortak dersler toplam ders saatleri 14, alan dersleri toplam ders saatleri 18 ve seçmeli ders saatleri toplamı 2'dir. 12. sınıflarda ortak dersler toplam ders saatleri 9, alan dersleri toplam ders saatleri 19 ve seçmeli ders saatleri toplamı 6'dır.

1.Piyano Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Piyano dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Piyano ile ilgili temel becerileri kazanmalarını,
2. Piyano ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmalarını,
3. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
4. Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını,
5. Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
6. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
7. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
8. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
9. Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.93.'de Piyano dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği ve Tablo 4.94.'te Piyano dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.93. Piyano dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Piyano dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 6
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 9
Amaç 2.g	Amaç 10
Amaç 3.a	Amaç 3
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 8
Amaç 3.c	

Tablo 4.94. Piyano dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Piyano dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 3, Amaç 7, Amaç 8, Amaç 10, Amaç 11,
Yöneltme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 12
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	
Plânlılık	

2.Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi Programının İncelenmesi

Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Şefe uyum ve toplu çalma becerisi geliştirmelerini,
2. Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını,
3. Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
4. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
5. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
6. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
7. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
8. Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
9. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
10. Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.95.'de Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.95. Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 5
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 10
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 7
Amaç 2.g	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8
Amaç 3.a	Amaç 1, Amaç 4,
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersinin genel amaçlarından Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

3.Türk Müziği Koro Eğitimi Dersi Programının İncelenmesi

Türk Müziği Koro Eğitimi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Koroda sesini doğru kullanmaya ilişkin temel davranışları kazanmalarını,
2. Sağlıklı ses üreterek doğru, güzel konuşmalarını ve şarkı söylemelerini,
3. Ses bozukluğuna sebep olan etkenleri tanıyarak ses sağlığını koruma becerisi geliştirmelerini,
4. Düzeylerine uygun eserleri müzikal duyarlılıkla seslendirmelerini,
5. Koro çalışmaları aracılığı ile birlikte düşünme, birlikte hareket etme ve paylaşma duyguları kazanmalarını,
6. Koro kültürü ve disiplini kazanmalarını,
7. Türk müziği makamlarını ve genel özelliklerini tanımalarını,
8. Türk müziği eserlerini makama ve genel ve karakteristik özelliklerine uygun seslendirmelerini,
9. Öğrendiği Türk müziği eserlerinin makamları arasındaki farkları analiz etmelerini,

10. Koro ile Türk müziği eserlerinden bir dağarcık oluşturmalarını,
11. Müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerisi geliştirmelerini,
12. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
13. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
14. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
15. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmalarını,
16. Müzik aracılığıyla insanlar arasındaki kültürel etkileşim ve iletişim becerilerini geliştirmelerini,
17. Atatürk'ün müziğe ilişkin görüşlerini değerlendirmelerini,
18. Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
19. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.96.'da Türk Müziği Koro Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği ve Tablo 4.97.'de Türk Müziği Koro Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.96. Türk Müziği Koro Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türk Müziği Koro Eğitimi dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7, Amaç 12, Amaç 19
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 9, Amaç 12, Amaç 17
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 5, Amaç 14,
Amaç 2.g	Amaç 16, Amaç 18
Amaç 3.a	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 8
Amaç 3.b	Amaç 6, Amaç 13, Amaç 15
Amaç 3.c	

Tablo 4.97. Türk Müziği Koro Eğitimi dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Türk Müziği Koro Eğitimi dersin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4, Amaç 8, Amaç 19
Yönelme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	
Demokrasi Eğitimi	Amaç 5, Amaç 14,
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 16, Amaç 18
Plânlılık	

4.Müziğe Giriş Dersi Programının İncelenmesi

Müziğe Giriş dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Müziğin topluma etkilerini sorgulamalarını,
2. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
3. Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
4. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
5. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
6. Türk müziği ve evrensel müzik yayınlarından bir kitaplık oluşturmalarını,
7. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
9. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
10. Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.98.'de Müziğe Giriş dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği ve Tablo 4.99.'da Müziğe Giriş dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.98. Müziğe Giriş dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Müziğe Giriş dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 5, Amaç 6, Amaç 9
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 1, Amaç 3, Amaç 10
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 8
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	Amaç 2
Amaç 3.b	Amaç 7
Amaç 3.c	

Tablo 4.99. Müziğe Giriş dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Müziğe Giriş dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu
Genellik ve Eşitlik	
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Amaç 7, Amaç 8
Yöneltilme	
Süreklilik	
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Amaç 9
Demokrasi Eğitimi	
Lâiklik	
Bilimsellik	Amaç 1, Amaç 2
Plânlılık	

6.Müzik Biçimleri Dersi Programının İncelenmesi

Müzik Biçimleri dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Müzik yoluyla iletişim kurma yeteneği geliştirmelerini,
2. Müziğin dilini ve biçimsel yapısını kavramalarını,
3. Batı ve Türk müziğinin formal özelliklerini kavramalarını,
4. Müziksel duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerisi geliştirmelerini,
5. Müzik eserlerini biçimsel bütünlüğü ile değerlendirmelerini,

6. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
7. Müzik eğitimi yoluyla zamanını verimli kullanma, tek başına ve grup içinde sorumluluk alma ve disiplinli çalışma alışkanlığı kazanmalarını,
8. Ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
9. Müzik yoluyla ulusal birlik ve beraberlik bilincini geliştirmelerini,
10. Atatürk'ün müziğe ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını,
11. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmalarını amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.100.'de Müzik Biçimleri dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.100. Müzik Biçimleri dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Müzik Biçimleri dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 6
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 11
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 8, Amaç 9
Amaç 3.a	Amaç 1, Amaç 4
Amaç 3.b	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 7
Amaç 3.c	

Müzik Biçimleri dersinin genel amaçlarından Amaç 4, Amaç 6, Amaç 9, Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

7. Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Programının İncelenmesi

Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Şefe uyum ve toplu çalma becerisi geliştirmelerini,

2. Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını,
3. Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
4. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
5. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
6. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
7. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
8. Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
9. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
10. Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır.

Tablo 4.101.'de Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.101. Türk ve Batı Müziği Çalgıları Toplulukları dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Türk ve Batı Müziği Çalgıları Toplulukları dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 5
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 10
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 7
Amaç 2.g	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8
Amaç 3.a	Amaç 1, Amaç 4,
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Türk ve Batı Müziği Çalgıları Toplulukları dersinin genel amaçlarından Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

8.Batı Müziği Tarihi Dersi Programının İncelenmesi

Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Sanat ve müziğin insan ve toplum hayatındaki yerini belirlemelerini,
2. Müzik aracılığıyla estetik duyarlılık ve eleştirel düşünme becerisi geliştirmelerini,
3. İnsan sesleriyle ve çalgılarla yapılan müzik ve müzik topluluklarını tanımalarını,
4. Müzikte tür, biçim ve formları ayırt etmelerini,
5. Müzik eserlerinin biçimsel yapısını çözümlenmelerini,
6. Avrupa ve diğer ülke müziklerinden örnekleri çalgılarında uygulamalarını,
7. Müzikte akımları tanımalarını,
8. Batı Müziği Tarihine ait dönemleri ve bu dönemlerin müziksel özelliklerini sorgulamalarını,
9. Müziğin tarihsel gelişiminin günümüze kadar uğradığı değişiklikleri çalgılarında uygulamalarını,
10. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmalarını,
11. Müzik aracılığıyla insanlar arasındaki kültürel etkileşim ve iletişim becerilerini geliştirmelerini,
12. Atatürk'ün güzel sanatlara verdiği önemi ve çağdaş Türk müziğine ilişkin katkılarını değerlendirmelerini,
13. Çağdaş Türk müziği bestecilerinin müziğe katkılarını değerlendirmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.102.'de Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.102. Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 10
Amaç 2.b	Amaç 8
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 11
Amaç 3.a	Amaç 3, Amaç 6, Amaç 9
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Batı Müziği Tarihi dersinin genel amaçlarından Amaç 2, Amaç 3, Amaç 8; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

9.Bilişim Destekli Müzik Dersi Programının İncelenmesi

Bilişim Destekli Müzik dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Müziğin elektronik ve bilgisayar dünyasındaki yerini belirlemelerini,
2. Elektronik müziğe yönelik bilgisayar yazılımlarını tanımalarını,
3. Elektronik müzikte kullanılan terim ve olgulardan haberdar olmalarını,
4. Bilgisayara ses kaydı ve bu kayıtlar üzerinde işlem yapma becerileri kazanmalarını,
5. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
6. Bilgisayarla nota yazım becerisi kazanmalarını,
7. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
8. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
9. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.103.’de Bilişim Destekli Müzik dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.103. Bilişim Destekli Müzik dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Piyano dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 8
Amaç 2.g	Amaç 1, Amaç 5
Amaç 3.a	Amaç 2, Amaç 3, Amaç 6
Amaç 3.b	Amaç 4, Amaç 9
Amaç 3.c	

Bilişim Destekli Müzik dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 4, Amaç 5, Amaç 8, Amaç 9; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

10. Bireysel Ses Eğitimi Dersi Programının İncelenmesi

Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretimi programı ile öğrencilerin;

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanmaya ilişkin temel davranışları kazanmalarını,
2. Sağlıklı ses üreterek doğru, güzel konuşmalarını ve şarkı söylemelerini,
3. Ses bozukluğuna sebep olan etkenleri tanıyarak ses sağlığını koruma becerisi geliştirmelerini,
4. Düzeylerine uygun eserleri müzikal duyarlılıkla seslendirmelerini,
5. Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
6. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
7. Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
8. Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmalarını,
9. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,

10. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
11. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olma becerisi kazanmalarını,
12. Müzik aracılığıyla insanlar arasındaki kültürel etkileşim ve iletişim becerilerini geliştirmelerini,
13. Atatürk'ün müziğine ilişkin görüşlerini değerlendirmelerini,
14. Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
15. Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.104.'te Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin hangi genel amaçlarına karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.104. Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretim programının amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Bireysel Ses Eğitimi dersi öğretim programı amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 7
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	Amaç 11
Amaç 2.b	
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	Amaç 10
Amaç 2.g	Amaç 14, Amaç 15
Amaç 3.a	Amaç 5, Amaç 12
Amaç 3.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 9
Amaç 3.c	

Bireysel Ses Eğitimi dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 5, Amaç 9, Amaç 12, Amaç 14 ve Amaç 15; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.2.Öğretmen Lisesi Programlarının İncelenmesi

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Plânı hedefleri arasında yer alan“Öğretmen liseleri amaçları doğrultusunda geliştirilecektir” ilkesi ve Öğretmen Yetiştirme ve Danışma Kurulları kararları doğrultusunda “Anadolu Öğretmen Liselerinin çağın eğitim-öğretim kurumları hâline getirilmesi için bu okulların fizikî imkânlarının ve

programlarının geliştirilerek öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına kaynaklık etmesi benimsenmiştir (MEB; Aynı, s.16.).

Yüksek Öğretim Kurumu ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında varılan anlaşmayla öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçmede asıl kaynak olmak ve öğretmen liselerini iyileştirmek amacıyla 1989-1990 öğretim yılından itibaren Anadolu Öğretmen Lisesi uygulamasına geçilmiştir (MEB; Aynı, s.14.). Eğitim Fakültelerine öğrenci hazırlamak amacıyla kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri, Köy Enstitüleri ve İlk öğretmen okullarının devamı olan Öğretmen Liselerinin binalarında öğretime başlanmıştır. Öğretmen Liselerini iyileştirme çabaları sonucu 1989-1990 öğretim yılında açılmaya başlayan Öğretmen Liselerinin; 12.12.1990 tarih ve 20723 sayılı Resmî Gazete’de yönetmelikleri yayımlanmıştır. Okulun amaç, kuruluş ve görevleri yönetmeliğinin 5. maddesinde belirtilmiştir. Yönetmeliğe göre;

Madde 5. Öğretmen Liseleri, millî eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

- a. Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak,
- b. Öğrencilerine öğretmenlik ruhu aşlamak ve öğretmenlik mesleğini sevdirmek,
- c. Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışları kazandırmak,
- d. Bütün öğrencilere orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek,
- e. Ülke kalkınmasına maddî ve manevî katkıda bulunma şuurunu ve gücünü kazandırmak,

amacıyla ortaokul üzerine bir yıl hazırlık olmak üzere toplam dört yıl normal öğretim süreli, yabancı dil eğitimi ağırlıklı, öğretmenlik mesleğine ilgi, istek ve yatkınlık kazandırıcı derslere yer veren, paralı, parasız yatılı ve gündüzlü eğitim ve öğretim yapan orta öğretim kurumlarıdır.

Öğretmen Liselerine; öncelikle öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak, öğrencilere öğretmenlik ruhu aşlamak, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışları kazandırmak, bütün öğrencilere orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür verme görevi yüklenmiştir (MEB; Ön-ver, 1992, s.302.).

Öğretmen Liseleri, hem genel lise programı uygulamakta hem de eğitim fakültelerine hazırlık niteliğinde öğretim faaliyetinde bulunmaktadır. Bu yapılanma çerçevesinde Anadolu Öğretmen Liselerinin programlarında yönetmeliğin 6. Maddesi ile düzenleme yapılmıştır. Bu maddeye göre “Bu okullarda, özellikle öğretmen

yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının ilgili bölümlerine öğrenci hazırlayan programlar uygulanması esastır” hükmü getirilmiştir.

Yönetmeliğin 7 ve 8. maddeleri de okulda uygulanacak programları düzenlemiştir.

Madde 7. “Programlar;

- 1.Ortak Dersler,
- 2.Öğretmenlik mesleğine ilgi ve sevgi uyandıran dersler,
- 3.Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının ilgili bölümlerine yönlendirici dersler,
- 4.Öğrencilerin, ilgi, istidat ve yeteneklerine cevap veren derslerden meydana gelir.”

Madde 8. “Lise 2. ve 3. sınıflar, sınıf ve alan öğretmeni yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının programlarına göre bölümlere ayrılır.”(MEB,Ön-ver, 1992, s.301-303.)

Bu düzenleme ile hem öğretmenlik mesleğine hem de genel liselerin programına paralellik oluşturmuştur.

Öğretmen Liselerinde; öğretmenlik mesleğine ilgi ve sevgi uyandıran dersler iki bölümden oluşmaktadır;

1. Zorunlu dersler; Eğitime Giriş, Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri.
2. Zorunlu seçmeli dersler; Eğitim Tarihi, Halk Eğitimi ve Toplum Kalkınması, Araştırma Teknikleri, Grupla Çalışma Teknikleri, Eğitim Yönetimi, Çocuk Edebiyatı, Ölçme ve Değerlendirme,Eğitim Sosyolojisi. Bu grup dersler pedagojik formasyona hazırlayıcı nitelikte derslerden oluşturulmuştur. Yönetmelikteki amacında belirtildiği gibi Öğretmen Liseleri, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlayan orta öğretim kurumlarıdır. Öğretmen Liseleri amacını gerçekleştirecek şekilde; İlköğretimden sonra 4 yıl öğrenim süreli, Normal öğretim yapan, Yabancı dil ağırlıklı program uygulayan, Gündüzlü ve belirlenen kontenjan nispetinde paralı-parasız yatılı öğrenime imkan veren ortaöğretim kurumlarıdır.

Öğretmen Liseleri öğrencilerini; ilköğretimi başarı ile bitiren öğrenciler arasından, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan merkezî bir sınavla seçmektedir. Başlangıçta Öğretmen Liselerini tercih eden öğrencilerin bu okulları tercih etme sebepleri okulun, Anadolu Liseleri statüsünde olması iken öğrencilere tanınan imkânlardan dolayı bu okulları tercih eden öğrencilerin sayısında her yıl artışlar

gözlenmektedir. Öğretmen Liselerine 1991 yılında başvuran öğrenci sayısı 31.350 iken, 1994 yılında bu sayı % 225 artışla 70.662'ye 1997 yılında 114.274 öğrenciye ulaşmıştır (MEB; Millî Eğitimle İlgili Sayısal Veriler, APAK, Ankara: 1999, s.72.).

1989-1990 öğretim yılında 10 okulla Anadolu Öğretmen Lisesi uygulaması başlamıştır. 1995-1996 yılında Anadolu Öğretmen Lisesi sayısı 74'e, 1997-1998 öğretim yılında 78'e, 1998 yılında 3 tane daha Anadolu Öğretmen Lisesi açılmış, böylece 1998-1999 öğretim yılında sayıları 81'e yükselmiştir (MEB; Aynı, s.72.).

1994 yılında, 765'i paralı yatılı, 10926'sı parasız yatılı ve 5236'sı da gündüzlü olmak üzere toplam 16927 öğrencinin öğrenim görmekte olduğu okullarda, 1525 yönetici ve öğretmen(MEB; Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara 1995, s.45.); 1997-1998 öğretim yılında 78 Öğretmen Lisesinde 23.437 öğrenci öğrenim görmüş, 1507 yönetici ve öğretmen görev yapmıştır. 1998-1999 öğretim yılında ise 81 Öğretmen Lisesi'nde, 26.021 öğrenci öğrenim görmekte, 1800 yönetici ve öğretmen görev yapmaktadır (MEB; Ön-ver, 1999:72).

Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının ana kaynağını Öğretmen Liselerinin oluşturması plânlanarak, Eğitim fakültelerine daha nitelikli öğrenci akışının sağlanması amaçlanmıştır. Öğretmen Liselerinin bağlı olduğu Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü 1989 yılında 179 sayılı K.H. Kararnameye 385 sayılı K.H. Kararname ile eklenen 13'a maddesi ile Öğretmen Eğitimi Genel Müdürlüğü; 12 Mayıs 1992 tarih ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunla kurulmuştur. Okulların yatırım, araç gereç temini, öğretmen seçimi, ders programlarının hazırlanışı, hizmet içi eğitim faaliyetleri anılan genel müdürlük tarafından yürütülmektedir(MEB, 1995). Genel müdürlüğün bütçe hedefleri ve yatırım plânları da bu esaslara göre düzenlenmektedir.

Öğretmen Liselerinde Fen Bilimleri Alanı, Sosyal Bilimler Alanı, Türkçe-Matematik Alanı ve Yabancı Dil Alanlarından oluşmaktadır.

Tablo 4.105. Öğretmen Lisesi Fen Bilimleri Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	RESİM/MÜZİK (*)	1	1	1	1
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
TOPLAM	33	20	18	13	
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BIYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	2	-	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	1	-	-	-
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	-	1	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2	-
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	-	2
	ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	-	1	-
	EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	-	-	-	1
TOPLAM	3	15	18	20	
SEÇMELİ DERSLER	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	ANALİTİK GEOMETRİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI (1)				
	ÇOCUK EDEBİYATI (1)				
	EĞİTİM YÖNETİMİ (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
PROJE HAZIRLAMA (1)					
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)					
DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)					
SANAT TARİHİ (2)					
SOSYAL ETKİNLİK (2)					
ALINABİLECEK DERS SAATİ SAYISI		-	1	-	3
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		37	37	37	37

(www.meb.gov.tr).

Öğretmen Lisesi Fen Bilimleri Alanı programı 4 yıl olarak hazırlanmıştır. 9. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 33, Alan dersleri toplam ders saatleri 3 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 0'dır. 10. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 20, Alan dersleri toplam ders saatleri 15 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 1'dir. 11. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 18, Alan dersleri toplam ders saatleri 18 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 0'dır. 12. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 13, Alan dersleri toplam ders saatleri 20 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 3'dür.

Öğretmen Liseleri Alan Derslerinin Öğretim Programlarının İncelenmesi

Öğretmen Liseleri alan dersleri; Eğitim Bilimlerine Giriş, Türk Eğitim Tarihi, Eğitim Psikolojisi, Grupla Çalışma Teknikleri, Eğitim Sosyolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Araştırma Teknikleri, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersleridir.

1.Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eğitim Bilimlerine Giriş dersi; eğitimin temel kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi ve işlevleri (eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri), eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim biliminde araştırma yöntemleri, Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı ve özellikleri, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler konularının işlendiği derstir. Bu derste öğrenciye, bu konuların öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim Bilimlerine Giriş dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eğitim Bilimlerine Giriş dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

2. Türk Eğitim Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Türk Eğitim Tarihi dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Eski Türk Devletlerinde eğitimle ilgili kavramlar bilgisi,
2. Türk Eğitim Tarihi ile ilgili bilimler bilgisi,
3. İlk Türk Devletlerinde Türk Eğitim Tarihinin başlıca dönemler bilgisi,
4. İlk Türk Devletlerinde Eğitim ile ilgili temel özellikleri açıklayabilme,

5. İlk Türk Devletlerinde Eğitim çalışmalarının Türk Eğitim Sistemindeki yeri ve önemi hakkında kavramlar bilgisi,
6. İslamiyet'ten sonraki Türk Devletlerinde Eğitim çalışmalarının Türk Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi hakkında kavramlar bilgisi,
7. İslamiyet'ten sonraki Türk Devletlerinde Eğitim çalışmalarını dönemlere göre sistemleyebilme,
8. İslamiyet'ten sonraki Türk Eğitiminin temel özelliklerini kavrayabilme,
9. İslamiyet'in kabulünden sonra eğitime katkısı olanların düşüncelerini öğrenebilme,
10. Osmanlılarda eğitim ünitesiyle ilgili temel kavramlar bilgisi,
11. Osmanlılarda eğitim ünitesiyle ilgili belli başlı özelliklerin bilgisidir (www.ttkb.gov.tr).

Türk Eğitim Tarihi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eğitim Bilimlerine Giriş dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkesine karşılık gelmektedir.

3.Eğitim Psikolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eğitim Psikolojisi dersi; Eğitim-Psikoloji ilişkisi, eğitim psikolojisinin tanımı ve işlevleri, öğrenme ve gelişim ile ilgili temel kavramlar, gelişim özellikleri (bedensel, bilişsel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişim), öğrenmeyi etkileyen faktörler, öğrenme kuramları, etkili öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler (motivasyon, bireysel faktörler, grup dinamiği) öğrenmeyi etkileyen faktörlerin sınıf içi öğretim sürecine etkisi gibi konuların işlendiği derstir. Bu derste öğrenciye, bu konuların öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim Psikolojisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eğitim Psikolojisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkesine karşılık gelmektedir.

4. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Grupla Çalışma Teknikleri dersi öğretim programının başarı ile tamamlayan her öğrenci;

1. Ders ile ilgili temel kavramları tanımlar.
2. Grup çalışmalarının öğrenme ve öğretmedeki önemini açıklar.
3. Grup çalışmalarında uyulması gereken kuralları söyler.
4. Grupla çalışma teknikleri sıralar.
5. Grupla çalışma tekniklerini sınıflar.
6. Grupla çalışma tekniklerini özelliklerini açıklar.
7. Grupla çalışma teknikleri uygulamalarında dikkat edilecek temel ilkeleri açıklayabilir.
8. Grupların incelenmesinde önemli yaklaşımları açıklayabilir.
9. Grupla çalışmanın faydalarını kendi başarısı ve sınıf başarısı açısından yorumlayabilir.
10. Grupla çalışmanın bireyin sosyal uyumundaki etkisini analiz edebilir.
11. Görev ve sorumluluk alabilecek, liderlere uyabilecek ve liderlik yapabilir(www.ttkb.gov.tr).

Grupla Çalışma Teknikleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.f, Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Grupla Çalışma Teknikleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

5. Eğitim Sosyolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eğitim Sosyolojisi dersi; hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarında yer alan öğretmenlik meslek bilgisi kazandırmaya yönelik derslerden biridir. Bu ders, eğitim kurumları ve örgütleri açısından insanın sosyal çevresine önem veren bir derstir. Sosyoloji biliminin eğitime uygulanmasıdır. Sosyal kurumlar, sosyal gruplar ve süreçler ile eğitim arasındaki ilişkiyi inceler. Eğitim sürecinin sosyal yönü ve eğitime etki eden sosyal faktörler genel inceleme alanıdır. Amacı eğitimi başarıya ulaştırmak bir diğer ifadeyle insanın uyumlu bir şekilde sosyalleşmesine katkıda bulunmaktır. Öğretim etkinliklerinin yapıldığı sınıflar sadece fiziksel alanlar olmayıp aynı zamanda öğrenci ve öğretmenlerin etkileşimleri ile oluşan sosyal bir ortamdır. Bu dersin genel amacı, bireylere, eğitim sürecinin sosyal yönünü ve dinamiklerini

tanıtmak, sosyal hayata yön veren etmenlerle eğitim arasındaki ilişkinin önemini hissettirmektir. Bu derste yürütülecek öğrenme–öğretme etkinlikleri sonucunda bireylerin aşağıdaki kazanımları edinmiş olmaları beklenmektedir.

1. Sosyal bir olgu olarak eğitim ve eğitimin sosyal temellerini tanıma.
2. Sosyal hayata şekil veren etmenleri ve ilişkilerin farkına varma.
3. Sosyal değişimdeki rolünün önemini hissetme.
4. Toplumsal sorumluluğun gelişmesinde eğitim ve eğitimcilerin öneminin farkına varma.
5. Kültür, okul kültürü ve okulun kültür aktarımındaki rollerini tartışabilme.
6. Bir eğitimci olarak sosyal yaşamdaki rollerinin farkına varma.

Eğitim Sosyolojisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eğitim Sosyolojisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

6.Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi; Öğretimle ilgili temel kavramlar, öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlı çalışmanın önemi ve yararları, öğretimin planlanması, öğrenme ve öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, bunların uygulama ile ilişkisi, öğretim araç ve gereçleri, öğretim hizmetinin niteliğini artırmada öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yeterlikleri gibi konuların işlendiği derstir.

Bu dersi alan öğrencilerin aşağıdaki hedefleri gerçekleştirmesi beklenmektedir.

1. Öğrenme ile ilgili temel kavramları içselleştirmek.
2. Öğretimde planlamanın önemini kavramak ve uygulamaya geçirmek.
3. Öğrenme ve öğretim strateji, yöntem ve tekniklerini bilmek ve uygulamak.
4. Öğretimde materyal kullanmanın gerekliliğini anlamak ve materyal kullanmak.
5. Öğretimde değerlendirmenin gerekliliğini anlamak.
6. Ders çalışma yöntemlerini bilmek ve uygulamak(www.ttkb.gov.tr).

Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

7.Araştırma Teknikleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Araştırma Teknikleri dersi öğretim programını başarı ile tamamlayan her öğrenci;

1. Araştırma teknikleri ile ilgili temel kavramları tanımlar.
2. Araştırma teknikleri ile ilgili veri toplama yöntem ve tekniklerini hatırlar.
3. Araştırma teknikleri ile ilgili gruplamaları açıklar.
4. Araştırma teknikleri ile ilgili ölçütleri tanır.
5. Araştırma teknikleri ile ilgili temel kavramları açıklar.
6. Araştırmanın önemini açıklar.
7. Daha önceden yapılmış araştırmalardan kendi probleminin çözümünde yararlanır.
8. Seçtiği bir problemle ilgili araştırma yapar.
9. Yaptığı araştırmanın sonuçlarını kurallarına uygun olarak raporlaştırır.
10. Yaptığı araştırmanın sonucunda çözüm önerilerinde bulunur.
11. Araştırmanın problem çözmedeki yerine inanır(www.ttkb.gov.tr).

Araştırma Teknikleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Araştırma Teknikleri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

8. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Ölçme ve değerlendirme süreci ile ilgili temel kavramlar bilgisi,
2. Ölçme araçlarında bulunması istenen nitelikler bilgisi,
3. Eğitimde kullanılan ölçme araçları ve özelliklerini kavrayabilme,

4. Öğrenciyi çok yönlü tanımaya dönük ölçme araçlarını tanıyabilme,
5. Ölçme sonuçlarını değerlendirme amacıyla kullanabilme,
6. Ölçme araçlarında kullanılan temel istatistik terimlerini kavrayabilme,
7. Temel istatistik işlemlerini ölçme değerlendirme amacıyla kullanabilme,
8. Değerlendirme türleri bilgisi,
9. Ölçme sonuçlarını değerlendirebilme,
10. Öğretimde kullanabileceği bir test hazırlayabilmektir(www.ttkb.gov.tr).

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.3. İmam Hatip Liselerinin Programlarının İncelenmesi

4306 sayılı Kanun gereği, zorunlu ilköğretimin kesintisiz sekiz yıla çıkarılmasıyla, İmam-Hatip Liseleri haftalık ders çizelgeleri yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemelere göre, İmam-Hatip Liselerinin öğretim süreleri 1 yılı hazırlık sınıfı olmak üzere, toplam dört yıl olarak belirlenmiş ve 1998-1999 öğretim yılından itibaren bütün sınıflarda uygulamaya konulmuştur. Haftalık ders çizelgelerinin kabul edilerek uygulamaya konulmasından itibaren Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı ile yoğun bir program geliştirme süreci başlatmış ve bu süreç içinde Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden 12, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden 2 öğretim üyesi ile deneyimli meslek dersleri öğretmenleri görevlendirilmiş ve ilgili bilim kurumları ile de imkanlar ölçüsünde işbirliği yapılarak İmam-Hatip Liseleri meslek dersleri öğretim programları hazırlanmıştır.

Söz konusu öğretim programları Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 10.05.1999 tarih ve 39 sayılı Kararı ile kabul edildikten sonra okullarımıza gönderilmiş ve 1999-2000 öğretim yılında uygulamaya konulmuştur.

Bu programların geliştirilmesinde insana, kültürel mirasa, düşünceye, hürriyete ve ahlâkî olana “ saygı “ kavramı temel alınmıştır. Programda ayrıca dinin, toplumda, tarihte oynadığı role ve güncel sorunların çözümüne yönelik bilimsel bir bakış açısı geliştirilmiştir. Dinin insanî değerleri gerçekleştirmede bir rehber olduğu vurgulanmıştır. Programda yer alan hedef öğrenmelerin; mesleğe hazırlayıcı,

pedagojik esaslara uygun, bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına yanıt verecek nitelikte olması için, alandaki bilim adamları ve ilgili kurumların katkılarıyla disiplinler arası bir anlayış benimsenmiştir. Bu programların kapsam ve program dizaynı yönünden getirdiği yenilikler, iki başlık altında özetlenebilir:

Kapsam yönünden; programda dinin, insan yaşamına anlam kazandıran, insanın insanca yaşamasına yardımcı olan, insanların birbirlerini anlayabilmeleri için gerekli olan temel iletişim kodlarını bünyesinde taşıyan, Allah-insan ilişkilerini düzenleyen bir olgu olduğu bilgisi öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Buna göre;

- Dinsel olguların farkında oluş,
- Sosyal bütünleşme, dayanışma ve hoşgörü,
- Kültürel duyarlılık,
- İyi ahlâk, dürüstlük,
- Kendini anlama ve keşfetme,
- Kendi başına düşünme,
- Eleştirel zihniyet,
- Objektif olma,
- Seçme yeteneği,
- Yaşamın anlamını keşfetme,
- İnancını sorgulayabilme,
- Akılcı yaklaşım,

ilkeleri esas alınmıştır.

Program geliştirme dizaynı yönünden; programda gerçekleştirilen yenilik, konu alanı özelliklerinin, programın bireye ve topluma getirdiği katkıların vurgulandığı giriş bölümünün eklenmesidir. Bu bölüm, özellikle bazı açıklamalara/düzeltilmelere geliştirmelere gereksinim duyulan konu alanları için önem taşımaktadır. Programın diğer bir özelliği ise, ders işlenişlerinde “açıklayıcı anlama yöntemi” ve “akılcı-eleştirel yaklaşımın” esas alınmasıdır. İmam Hatip Liseleri Meslek Dersleri ders kitapları yeni programlar doğrultusunda öğrenci odaklı, akılcı-eleştirel yaklaşımı esas alarak, çağdaş bir anlayışla hazırlanmıştır. Arapça Hazırlık, 1-2, Arapça, 1-2-3, Kur’anı kerim Hazırlık, Temel Dinî Bilgiler, Siyer (Hz. Muhammed’in Hayatı), Tefsir, Hitabet ve Meslekî Uygulama, Karşılaştırmalı Dinler Tarihi, İslam Tarihi, Kalam ve Hadis kitapları hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

İmam-Hatip Liseleri ilk açıldıklarında beş yıllık ilkokula dayalı dört yıllık bir ortaokul olarak düşünülmüş, ancak ilk mezunlarını verdikten sonra üç yıllık lise kısmı da açılmıştır. Böylece dört yıllık ortaokula dayalı yedi yıllık lise olmuştur. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulunun 1972 tarih ve 248 sayılı kararı ile 4 yıllık liseye dönüştürülmüştür. 1982'den 1997 yılına bu yapıda eğitim öğretime devam eden İmam-Hatip Liselerinin yapısında bu tarihte yeniden değişikliğe gidilmiştir. 16 Ağustos 1997 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen kanunla, bağımsız ortaokullarla diğer teknik ve mesleki okulların ve İmam-Hatip Liselerinin orta kısımları kapatıldı. 1996 eğitim-öğretim yılında bu okulları orta kısımlarına son kez öğrenci kaydı yapılmıştır. Bu öğrencilerde 1998-99 öğretim yılında mezun olunca bu okullar orta kısmı olmayan sadece 4 yıllık lise haline dönüşmüş olacaktı. Ancak 1998'de M.E.B. Talim Terbiye Kurulu 19.08.1998 tarih ve 174 Sayılı kararı ile bu okullarda yeni bir değişikliğe daha gidildi. Yapılan değişiklikle bu okullara hazırlık sınıfı konularak 1+3 yıllık liseye dönüştürülmüştür. Bu tarihten sonra İmam-Hatip Liseleri de (klasik) Arapça ve Kur'an-i Kerim ağırlıklı, Anadolu İmam-Hatip Liseleri de yabancı dil (ingilizce, Almanca, Fransızca) ve Kur'an-i kerim ağırlıklı hazırlık sınıfından sonra üç yıllık lise öğrenimi yapan okul haline geldi.

İmam-Hatip Liselerinin ders programları ve müfredatları diğer okullar gibi Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanmakta ve yürürlüğe konulmaktadır. İmam-Hatip Liselerinde okutulan dersler %40 mesleki, %60'da fen ve kültür derslerine göre programlanmıştır. Bu oran kuruluşundan günümüze korunarak gelmiştir.

Tablo 4.106. İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11.SINIF	12.SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
	TOPLAM	26	4	5	-
ALAN DERSLERİ	KUR'İ AN-I KERİM	4	5	5	4
	ARAPÇA	5	6	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	DİL VE ANLATIM	-	4	4	4
TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4	
	TOPLAM	11	21	22	27
SEÇMELİ DERSLER	RESİM	-	-	2	2
	MÜZİK	-	-	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	-	-	2	2
	TARİH	-	4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	MANTIK	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	FİZİK	-	2	2	2
	KİMYA	-	2	2	2
	BİYOLOJİ	-	2	2	2
	DİNİ MÜSİKİ	-	-	2	2
	HÜSN-Ü HAT	-	-	2	2
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	-	2	-	-
GİRİŞİMCİLİK	-	-	1	-	
BİLGİ KURAMI	-	-	-	1	
PROJE HAZIRLAMA	-	-	-	1	
Almabilecek Ders Saati Sayısı		-	12	10	10
Rehberlik		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		38	38	38	38

(www.meb.gov.tr)

İmam Hatip Lisesi programı 4 yıl olarak hazırlanmıştır. 9. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 26, Alan dersleri toplam ders saatleri 11 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 0'dır. 10. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 4, Alan dersleri toplam ders saatleri 21 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 12'dir. 11. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 5, Alan dersleri toplam ders saatleri 22 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 11'dir. 12. sınıflarda Ortak dersler toplam ders saatleri 0, Alan dersleri toplam ders saatleri 27 ve Seçmeli ders saatleri toplamı 10'dur.

1.Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Kur'anı Kerim dersi öğretim programının genel amaçları;

- 1.Kuranı kerim tarihini ve Mushafın oluşum sürecini ana hatlarıyla bilme.
- 2.Kuranı kerim'in indirildiği dönemdeki işlevini ve niteliklerini kavrama.
- 3.Kuranı kerim'in metnini, doğru ve güzel bir biçimde yüzünden okuma.
- 4.Kuranı kerim'in belirlenen bölümlerini ezberden okuma.
- 5.Kuranı kerim'i doğru ve güzel okuma kurallarını uygulama.
- 6.Kuranı kerim'in verilen bölümlerinin meallerini okuyup onlardan güncel değerler çıkarma
7. Gerek meslekî hayatında gerekse kişisel hayatında etkin bir biçimde kullanabileceği ve insanın ahlâkî yönünü doğrudan olumlu etkileme niteliğine sahip kısa ayet metinlerini ezberleme.
8. İçinde bulunduğu psikolojik, toplumsal ve tarihî koşulları Kuranı kerim'e ait değerlerle ilişkilendirmektir(www.ttkb.gov.tr).

Kur'an-ı Kerim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından amaç 1.b'ye karşılık gelmektedir. Kur'an-ı Kerim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Laiklik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

2.Arapça Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Arapça dersi öğretim programını başarıyla tamamlayan bir öğrenci;

- 1) Okunan Arapça bir metni ve normal hızdaki bir Arapça konuşmayı anlar,
- 2) Anlaşılır bir mahiyette Arapça konuşur,
- 3) Arapça bir metni sesli veya sessiz okuduğunda doğru olarak anlar,
- 4) Duygu ve düşüncelerini yazıyla doğru olarak ifade eder,

- 5) Mesleki metinleri doğru olarak okur ve anlar,
- 6) Sözlü ve yazılı yayınları izler,
- 7) Arap dünyasının kültür varlıklarının farkında olur ve farklılıkları hoşgörü ile karşılar,
- 8) Arapça iletişim kurmaya istekli olur ve özen gösterir,
- 9) Arapça öğrenmeye kararlı olur,
- 10) Arapça öğrenmekten zevk alır(www.ttkb.gov.tr).

Arapça dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b'ye ve Amaç 2.g'ye karşılık gelmektedir. Arapça dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

3.Dini Bilgiler Öğretim Programının İncelenmesi

Dini Bilgiler dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Dinin, insanın, insanlığını gerçekleştirme için önemli bir araç olduğunu kavrama.
2. Dinin özünde iyilik, güzellik ve doğruluk olduğunu kavrama.
3. Başka dinlere mensup insanlara karşı önyargıdan uzak olmak gerektiğini kavrama.
4. İslâmiyetin akıl ve bilimle çatışmadığını kavrama.
5. İslâmiyetin, bilimsel yöntemlerle yorumlandığında, gerçeklerle örtüştüğünün farkında olma.
6. İslâmiyetin iman, ibadet ve ahlâk esaslarını kavrama.
7. Tefsir, Hadis, Kelâm, Fıkıh, İslâm Tarihi gibi derslerin, İslâm dininin daha iyi anlaşılmasını sağladığının farkında olma.
8. Din ve sosyal değişme arasındaki ilişkiyi kavramaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.107.'de Dini Bilgiler dersi öğretim programının genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genele amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.107. Dini Bilgiler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Dini Bilgiler dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 1
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 4, Amaç 5, Amaç 7
Amaç 2.c	Amaç 3
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	
Amaç 3.c	

Dini Bilgiler dersinin genel amaçlarından Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Laiklik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.Siyer Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Siyer dersi öğretim programının genel amaçları;

1. İslâmiyet Öncesi Dönemde Arabistan’ın coğrafî durumunu, sosyal, kültürel ekonomik ve dinî özelliklerini bilme.
2. Hz. Muhammed’in vahiy gelmeden önceki yaşamını ve özelliklerini kavrama.
3. Hz. Muhammed’in vahiyle birlikte başlayan peygamberlik görevinin niteliğini, vahiy ve tarihsel olaylar ilişkisi içerisinde kavrama.
4. Hz. Muhammed’in İslâmiyeti insanlara ulaştırmada izlediği yöntemleri tarihsel bağlamı içerisinde kavrama.
5. Hz. Muhammed’in hayatı ile ilgili bilgileri edinirken örnek kişiliğini kavramaktır(www.ttkb.gov.tr).

Siyer dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b’ye ve Amaç 1.b’ye karşılık gelmektedir. Siyer dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Laiklik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

5.Hadis Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Hadis dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Hz. Muhammed'in Kuranı kerim'deki konumunu kavrama.
2. Hadis ilmi ve bu ilmin tarihî süreç içindeki gelişimini kavrama.
3. Dinin anlaşılması ve yorumlanmasında hadis ve sünnetin önemini kavrama.
4. Hz. Muhammed'in sünnetini yerel ve evrensel boyutu ile kavrama.
5. Hz. Muhammed'e atfedilen rivayetlerin sağlıklı olup olmadıklarını kavrama.
6. Hz. Muhammed'in sünnetinin biçimden çok öze ilişkin olduğunu kavrama.
7. Hadisleri güncel olayların ışığında yorumlama .
8. Meslek hayatında karşılaşılabilecek hadislerle ilgili sorunların farkında olma.
9. Sünnet ve hadis metinlerini sağlıklı bir şekilde yorumlayarak mesleğinde uygulamaktır(www.ttkb.gov.tr).

Hadis dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b'ye karşılık gelmektedir. Hadis dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Laiklik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

6.Fıkıh Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Fıkıh dersi öğretim programının genel Amaçları;

1. İslâm hukuku ve metodolojisinin genel ilkelerini bilme.
2. Güncel sorunların değerlendirilmesinde ve çözümlenmesinde taklit ve taassup yerine, akılcı yaklaşımı uygulama.
3. Sosyal hayatın değişimine bağlı olarak ortaya çıkan sorunları, Kuranı kerim ve sünnet ile birlikte sistemli, mantıklı ve tutarlı olarak yorumlama.
4. Kuranı kerim ve sünnetin yoruma açık alanı ile evrensel alanı arasındaki ayrımı kavrama.
5. Fıkıhın özünü teşkil eden hak, yetki ve sorumlulukların sınırlarının farkında olmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Fıkıh dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b'ye ve Amaç 2.b'ye karşılık gelmektedir. Fıkıh dersinin genel amaçları;

Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

7.Tefsir Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tefsir dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Kuranı kerim’in okunabilecek, üzerinde çalışılabilecek ve anlaşılabilir bir kitap olduğunun farkında olma.
2. Kuranı kerim’i, indiği tarihî zemin içinde kavrama.
3. Kuranı kerim’in içeriğini kavrama.
4. Kuranı kerim’i bugün okuyan birisi olarak onu, anlamlı kılmayı alışkanlık hâline getirme.
5. Tefsirin Kuranı kerim’i açıklamada bir bilimsel yöntem bilgisi olduğunu kavrama.
6. Tarih içerisinde tefsir geleneğinin farklı yorumlar ortaya koyduğunun farkında olma.
8. Tefsir disiplini ile diğer temel İslâm bilimleri ve beşerî bilimler arasında ilişki kurmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.108. Tefsir dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Tefsir dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 2, Amaç 3, Amaç 4
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 7
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 5, Amaç 6
Amaç 3.c	

Tefsir dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

8.İslâm Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İslâm Tarihi dersi öğretim programının genel amaçları;

1. İslâm Tarihinin konusu olan olay ve olguları bilimsel düşünceye uygun olarak kavrama.
2. İslâm tarihini siyasî, ekonomik, dinî ve kültürel boyutları ile kavrama.
3. İslâmiyeti, benimseyen toplumlarda meydana getirdiği değişimin ve bu değişimin tarihî yansımalarının farkında olma.
4. İslâm tarihinin birçok Müslüman topluma ait farklı tarihsel deneyimleri içerdiğini, bu tecrübelerin, farklılıklarıyla birlikte bugün de yararlanması gereken büyük bir birikim olduğunun farkında olma.
5. İslâm tarihinin değişik dönemlerinde ortaya çıkan yanlış bilgilerin ve yorumların farkında olma.
6. İslâm Tarihinde kazanılan bilgileri, diğer alan ve kültür derslerinde kazanılan bilgilerle karşılaştırmaktır(www.ttkb.gov.tr).

İslâm Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b'ye karşılık gelmektedir. İslâm Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Laiklik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

9.Kelâm Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İslâm Tarihi dersi öğretim programının genel amaçları;

1. İslâm dininin inanç esaslarını kavrama.
2. İnsanı, özgür ve sorumlu bir varlık olarak tanıma.
3. İnanç alanındaki farklılaşmanın nedenlerini kavrama.
4. Kuran’ın iman ve bilgi anlayışını kavrama.
5. Olaylara ve olgulara Kur’an çerçevesinden bakma alışkanlığını kazanma.
6. Dini, dinamik bir süreç olarak yorumlama yeteneği kazanma.
7. Kelâm biliminin, din bilimleri içerisindeki yerini, önemini ve görevini kavrama.
8. Din görevlisinde olması gereken değerler sistemine uygun davranma alışkanlığı kazanmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Tablo 4.109.’da Kelam dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği belirtilmiştir.

Tablo 4.109. Kalam dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Kalam dersinin genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu
Amaç 1.a	
Amaç 1.b	Amaç 1, Amaç 4, Amaç 5
Amaç 1.c	
Amaç 1.d	
Amaç 2.a	
Amaç 2.b	Amaç 6
Amaç 2.c	
Amaç 2.d	
Amaç 2.e	
Amaç 2.f	
Amaç 2.g	
Amaç 3.a	
Amaç 3.b	Amaç 7, Amaç 8
Amaç 3.c	

Kalam dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

10.Hitabet ve Meslekî Uygulama Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İslâm Tarihi dersi öğretim programının genel amaçları

1. Hitabet ve meslekî uygulamaların din görevliliğindeki önemini kavrama.
2. Toplumla (cemaatle) iletişim kurma ve hitap etme becerisi kazanma.
3. İmam-hatiplik ve müezzinlik yapma.
4. Dinî törenlerde sunular ve dua yapma.
5. Kur’anıkerim ve sünneti temel referans alarak meslekî uygulamalar yapmaktır(www.ttkb.gov.tr).

Hitabet ve Meslekî Uygulama dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b’ye karşılık gelmektedir. Hitabet ve Meslekî Uygulama dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

11.Karşılaştırmalı Dinler Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Karşılaştırmalı Dinler Tarihi dersi öğretim programının amaçları;

1. Bütün dinlerde ortak doğruların, manevî zenginliklerin bulunduğunu

anlama.

2. İslâmla birlikte diğer dinlerin özelliklerini, inanç, ibadet ve ahlâk esaslarını kavrama.
3. Diğer dinleri bilmenin din hizmetleri açısından önemini kavrama.
4. Dinî çoğulculuk, dinler arası diyalog ve misyonerlik kavramlarının farkında olma.
5. Diğer dinlerin mensuplarıyla ilişkilerde bilinçli davranma.
6. İslâmın dışındaki dinlere objektif bakma alışkanlığı kazanma.
7. Karşılaştırmalı Dinler Tarihi verilerini din hizmetlerinde kullanmaktır (www.ttkb.gov.tr).

Karşılaştırmalı Dinler Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Karşılaştırmalı Dinler Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Laiklik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.4. Ticaret Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi

Ticaret Meslek Liselerinde uygulamaya konulan Yeterliliğe Dayalı Modüler Çerçeve Öğretim Programlarından ağırlıklı olarak Tablo 4.110.'da gösterilen alan ve dal programları uygulanmaktadır.

Tablo 4.110. Tüm Mesleki Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulamaya Konulan Çerçeve Öğretim Programları

<i>ALANLAR</i>	<i>DALLAR</i>
1-Muhasebe ve Finansman	Bilgisayarlı Muhasebe Elemanlığı Ofis Elemanlığı Finans ve Borsa Hizmetleri Elemanlığı
2-Pazarlama ve Perakende	Satış Elemanlığı Sigortacılık Emlak Komisyonculuğu
3- Bilişim Teknolojileri	Ağ İşletmenliği Web Programcılığı Veri Tabanı Programcılığı Bilgisayar Teknik Servis
4- Büro Yönetimi Ve Sekreterlik	Yönetici Sekreterliği Ticaret Sekreterliği Hukuk Sekreterliği Tıp Sekreterliği
5-Ulaştırma Hizmetleri	Lojistik

Araştırmamızda Tablo 4.110.'de belirtilen alanlardan Muhasebe ve Finansman alanı incelenecektir. Muhasebe ve Finansman alanının diğer tüm alanları yansıttığı varsayılacaktır.

1-Muhasebe ve Finansman Alanı

Muhasebe ve Finansman Alanı, Muhasebe ve Finansman alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır. Muhasebe ve Finansman alanı altında yer alan mesleklerde sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.(<http://ttogm.meb.gov.tr>)

Muhasebe ve Finansman Alanı çerçeve öğretim programı ile öğrencilere, alan ve dallar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra yeniliğe ve değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, eleştiriye açık ve mesleki yeterliklere sahip bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Tablo 4.111. Muhasebe ve Finansman Alanı Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	XII. SINIF	
ORTAK DERSLER		DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
		TÜRK EDEBİYATI	3	3	-	-	
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
		TARİH	2	2	-	-	
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
		COĞRAFYA	2	2	-	-	
		MATEMATİK	4	-	-	-	
		FİZİK	2	-	-	-	
		KİMYA	2	-	-	-	
		BIYOLOJİ	2	-	-	-	
		SAGLIK BİLGİSİ	2	-	-	-	
		FELSEFE	-	-	2	-	
		YABANCI DİL	3	3	-	-	
		BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	
		MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-	
		TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-	
		TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-	
		TOPLAM			29	14	8
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2				
		MESLEKİ GELİŞİM		2			
		MATEMATİK		3			
		BÜRO HİZMETLERİ		2			
		BİLGİSAYARDA YAZI		3			
		BİLGİSAYARDA OFİS PROGRAMLARI		3			
		TACİRİN SORUMLULUKLARI		4			
	TİCARİ BELGELER		3				
	DAL DERSLERİ	DAL DERSLERİ	İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ				
			GENEL MUHASEBE 1				
			GENEL MUHASEBE 2				
			DIŞ TİCARET MEVZUATI				
			BİLGİSAYARLI MUHASEBE				
			ŞİRKETLER MUHASEBESİ				
			MALİYET MUHASEBESİ				
İNŞAAT MUHASEBESİ							
MESLEKİ YABANCI DİL							
DIŞ TİCARET İŞLEMLERİ							
DIŞ TİCARET MUHASEBE VE FİNANSMANI							
BÜTÇELEME							
BANKA İŞLEMLERİ							
SERMAYE PİYASASI							
FINANSAL YATIRIM VE MUHASEBE							
ALAN/DAL DERSLERİ TOPLAMI			2	20	24	29	
SEÇMELİ DERSLER			3	-	2	2	
REHBERLİK			1	1	1	1	
GENEL TOPLAM			35	35	35	35	

(<http://ttogm.meb.gov.tr>)

Ticaret Meslek Lisesi programları 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9. sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır. 9. sınıfın sonunda öğrenci ilgi duyduğu alanı belirler ve 10. sınıfta bu alanda eğitim-öğretime başlar. Programların temel yapısı oluşturulurken 9 ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise dallara özel derslerin öncelikli olarak okutulması planlanmıştır. Bu derslerin içerikleri belirlenirken ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikler, sektör araştırmaları ve mesleki yeterlikler dikkate alınmıştır. Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10 ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren dala ait yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır. 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin mesleki yeterlikleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılır. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları dikkate alınır. Her okul sektör beklentilerini, değişen koşulları ve mesleklerin gelişimini programa yansıtabilir. 10. sınıfta alan ortak dersleri içerisinde tüm dallar ile ilgili modüllerin yer aldığı derste; öncelikle okulda açılacak dallara özgü modüller uygulanabilir. Gerekğinde 11 ve 12. sınıfta mesleğe özgü dersler, modüller ve modül içerikleri değiştirilip geliştirilebilir. Bu değişiklikler, koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörden meslek elemanları ile iş birliği içinde yapılır. Değişiklikler ile ilgili yapılan çalışma bilgi için Bakanlığa, okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir. (<http://ttogm.meb.gov.tr>)

Haftalık ders çizelgelerinde; Ortak dersler, Alan/Dal dersleri ve Seçmeli dersler belirtilmiştir. Alan/Dal dersleri modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki her modülün içeriğini öğrencilere kazandırmak için tasarlanan toplam öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır. Bu süre; öğretmen rehberliğinde ve öğrencinin kendi kendine çalışacağı süreleri kapsamaktadır. Örneğin 40/32 olarak belirlenmiş bir modülün; 32 saati öğretmen rehberliğinde çalışılacak süreyi, kalan 8 saat ise öğrencinin kendi kendine bağımsız olarak çalışacağı süreyi göstermektedir.

Programı tamamlayarak mezun olan öğrenci, alan diploması alarak yüksek öğrenime de devam edebilir. Mezun olan öğrenci öğrenimi sırasında seçtiği dalda/meslekte kazandığı yeterliklerin karşılığında sertifika da almaya hak kazanır. Öğretim programının herhangi bir yılından ayrılan öğrencinin kazandığı yeterlikler sertifika programlarında değerlendirilir.

Öğrencilere programın sonunda seçtiği dala/mesleğe yönelik olarak;

1. Tüm alanlardaki ortak temel, bilgi ve becerileri kazanabilecek,
2. Seçtiği alanın temel yeterliklerine sahip olabilecek,
3. Yöneldiği dalın/mesleğin gerektirdiği görev ve işleri yapabilecek,
4. Dalın/mesleğin gerektirdiği özel meslekî yeterlikleri kazanabilecek

şekilde alanın ve mesleklerin yeterlikleri dikkate alınarak eğitim ve öğretim faaliyetleri uygulanır.

Ticaret Meslek Liselerinde öğrenciler, 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ile Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre uygulamalı eğitimlerini gerçek iş ve hizmet ortamlarında yapmaktadırlar. Bu eğitim; haftada iki gün okulda teorik eğitim, üç gün işletmelerde uygulamalı eğitim olarak gerçekleştirilmektedir. Programın özelliğine göre genellikle son sınıfta işletmelerde uygulamaya giden öğrenciler, öğrenim görürlerken iş hayatı ile de tanışmaktadırlar. Takip ettikleri programlarına göre İşletmelerde Beceri Eğitimi için iş yerlerine gönderilen öğrencilere, ilgili iş yerlerince yaşlarına uygun olarak asgari ücretin en az % 30'u oranında ücret ödenmekte ve Bakanlığımızın imkânlarıyla sigortaları yapılmaktadır. Mezun olanlar, yükseköğretim kurumlarına girebilmek için Öğrenci Seçme Sınavına katılma hakkına sahiptirler(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Muhasebe ve Finansman Alanı Öğretim Programının İncelenmesi

Muhasebe ve Finansman alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır. Muhasebe ve Finansman alanı altında yer alan mesleklerde sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanlar yetiştirmek amaçlanmaktadır. Muhasebe ve Finansman alanını genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Muhasebe ve Finansman alanını genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

1. Bilgisayarlı Muhasebe Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bilgisayarlı Muhasebe; muhasebecilik mesleğinin gerektirdiği, ticari işletmelerin faaliyetlerine ait belgelerin tasnif, kayıt, dosyalama ve arşivleme işlemlerini bilgisayar ortamında yapma yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve

öğretim verilen daldır. Bilgisayarlı Muhasebe dersinin genel amacı; bilgisayarlı muhasebe elemanlığı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir.

Bilgisayarlı Muhasebe dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bilgisayarlı Muhasebe dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

2. Dış Ticaret Ofis Hizmetleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dış Ticaret Ofis Hizmetleri; Dış Ticaret Ofis Elemanlığı mesleğinin gerektirdiği hizmetleri yürütmek için gerekli olan işlemleri takip etme ve dış ticaret muhasebe kayıtlarını tutma yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Dış Ticaret Ofis Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; dış ticaret ofis elemanlığı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir.

Dış Ticaret Ofis Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Dış Ticaret Ofis Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

3. Finans ve Borsa Hizmetleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Finans ve Borsa Hizmetleri dersi; finans ve borsa hizmetleri elemanlığı mesleğinin gerektirdiği hizmetleri yürütmek için gerekli olan işlemleri ve sermaye piyasası kayıtlarını yapma yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Finans ve Borsa Hizmetleri dersinin genel amacı; finans ve borsa hizmetleri elemanlığı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir.

Finans ve Borsa Hizmetleri dersinin genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Finans ve Borsa Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4. Mesleki Gelişim dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Mesleki Gelişim dersi, öğrenciye, bütün alanlarda ortak olan, yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmelerinde yararlı olabilecek, üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek iş gücü yetiştirilmesi, iyi ilişkiler kurabilme, işe uyum sağlayabilme, genel bilgi ve becerilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, meslek elemanlarının sahip olması gerekli olan ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Mesleki Gelişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mesleki Gelişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

5. Büro Hizmetleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Büro Hizmetleri dersi; büro hizmetleri ve bilgisayar kullanma becerileri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, büro hizmetlerini yürütme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Büro Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Büro Hizmetleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

6. Bilgisayarda Yazı Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bilgisayarda Yazı dersi; bilgisayarda F klavye ile bakmadan on parmak yazı yazma, biçimleme standartları, kâğıt ve zarf çeşitleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bilgisayarda F klavyeyi kullanarak bakmadan on parmakla yazı yazma ve standartlara uygun biçimleme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Bilgisayarda Yazı dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bilgisayarda Yazı dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

7.Ofis Programları Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ofis Programları dersi; bilgisayar ortamında kelime işlemci, elektronik tablo ve sunu yaratma yazılım programları ve internet ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bilgisayar ofis programlarını kullanarak her türlü bilgiye ulaşma ve iş yerlerinde kullanılan ofis dosyaları oluşturma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ofis Programları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Ofis Programları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

8.Tacirin Sorumlulukları Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tacirin Sorumlulukları dersi; tacirin sorumlulukları ve hakları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, defter ve belgeleri temin etme, işletmenin sorumlu olduğu kurum ve kuruluşlara karşı yapması gereken işlemleri yerine getirme ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Tacirin Sorumlulukları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Tacirin Sorumlulukları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

9.Ticarî Belgeler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ticarî Belgeler dersi; tacirin ticari belgeleri düzenlemesi ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, ticari belgeleri temin etme ve düzenleme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ticarî Belgeler dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Ticarî Belgeler dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

10.Genel Muhasebe 1 Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Genel Muhasebe 1 dersi; İşletme defteri, serbest meslek kazanç defteri ve beyannameler ile ilgili konularının verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, yasal çerçevede basit usulde defter tutma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Genel Muhasebe 1 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Genel Muhasebe 1 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

11.İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Her okul, İşletmelerde Beceri Eğitimi dersinin içeriğini, ağırlıklı olarak dala ait modüller olmak üzere, bölgesel özellikler ve sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüller programda yer almıyorsa, yeni modül içerikleri hazırlanarak programa eklenir. Dersin içeriği; sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde beceri eğitimi yapılamayan okul türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda yaz döneminde staj yaparlar.

İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

12. Genel Muhasebe 2 Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Genel Muhasebe 2 dersi; tek düzen muhasebe sistemine göre ticari işlemleri temel mali tablolar ve muhasebe defterlerine kayıt ederek dönem sonu işlemlerini yapabilme yeterliklerinin kazandırıldığı derstir. Bu derste öğrenciye, tek düzen muhasebe sistemi ve bilânço esasına göre defter tutma ve mali tabloları düzenleme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Genel Muhasebe 2 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye

karşılık gelmektedir. Genel Muhasebe 2 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

13.Şirketler Muhasebesi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Şirketler Muhasebesi dersi; şirket kurma işlemleri, şirket işlemlerindeki değişiklikler ve şirketlerin kapanış işlemleriyle ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, şirket türleri ve özelliklerine göre şirket işlemlerinin muhasebe kayıtlarını tutma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Şirketler Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Şirketler Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

14.Maliyet Muhasebesi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Maliyet Muhasebesi dersi; üretilen mal ve hizmetlerin maliyetinin hesaplanması ve kaydedilmesi ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, üretilen mal ve hizmetlerin maliyetlerini hesaplama ve kayıtlarını tutma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

Maliyet Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Maliyet Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

15.İnşaat Muhasebesi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İnşaat Muhasebesi dersi; inşaat işletmelerinde kullanılan belgeler ve ilgili muhasebe kayıtları ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, inşaat işletmelerini sınıflandırarak kullanılan belgeleri ilgili defterlere kaydetme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır.

İnşaat Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İnşaat Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk

Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

16. Mesleki Yabancı Dil Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Mesleki Yabancı Dil dersi; alanında yabancı kaynaklar, mesleki konular, dış ticaret kavramları ile mesleki terimlerin yabancı dildeki anlamları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, mesleğinin gerektirdiği terminolojiyi kullanarak yabancı dilde dinleme, okuma, yazma, konuşma ve iletişim kurma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Mesleki Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mesleki Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

17.Dış Ticaret İşlemleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dış Ticaret İşlemleri dersi; Dış ticarete izin veren kurum ve kuruluşlar ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, dış ticarete başvuru kuruluşları ile ilgili işlemleri yerine getirme yeterlikleri kazandırılmak amaçlanmaktadır.

Dış Ticaret İşlemleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Dış Ticaret İşlemleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

19.Dış Ticaret Mevzuatı Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dış Ticaret Mevzuatı dersi; dış ticaret mevzuatı ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, ithalat, ihracat, sigorta, gümrük ve kambiyo işlemleri ile ilgili bilgi ve becerilerin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Dış Ticaret Mevzuatı dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Dış Ticaret Mevzuatı dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine

karşılık gelmektedir.

20.Dış Ticaret Muhasebesi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dış Ticaret Muhasebesi dersi; dış ticaret muhasebesi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, dış ticaret muhasebesi ile ilgili bilgi ve becerilerin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Dış Ticaret Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Dış Ticaret Muhasebesi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

21.Bütçeleme Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bütçeleme dersi; bütçe ve vergi ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bütçe ve vergi işlemleri yapma ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Bütçeleme dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bütçeleme dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

22.Banka İşlemleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Banka İşlemleri dersi; banka ve sigorta işlemleri ile ilgili konularda gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, banka kuruluşu, mevduat, kambiyo, hizmet ve sigorta işlemleri ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Banka İşlemleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Banka İşlemleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

23.Sermaye Piyasası Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sermaye Piyasası dersi; sermaye piyasası faaliyetleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, sermaye piyasası faaliyetleri ve piyasada faaliyet gösteren finansal kuruluşları araştırma yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Sermaye Piyasası dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Sermaye Piyasası dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

24.Finansal Yatırım Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Finansal Yatırım dersi, finansal yatırım alanları ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, finansal piyasalarda yatırım yapacağı araçlar ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Finansal Yatırım dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Finansal Yatırım dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

25.Sermaye Piyasası Kayıtları Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sermaye Piyasası Kayıtları dersi; sermaye piyasası kayıtları ile ilgili gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, sermaye piyasası kayıtları ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Sermaye Piyasası Kayıtları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Sermaye Piyasası Kayıtları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.5.Sağlık Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi

İlköğretim üzerine Acil Tıp, Anestezi, Çevre Sağlığı, Diş Protez, Hemşirelik, Laboratuvar, Ortopedi, Radyoloji, Tıbbi Sekreterlik alanlarında dört yıl süreyle öğrenim veren okullardır.

Araştırmamızda Sağlık Meslek Liselerinden Acil Tıp Teknisyenliği bölümü incelenecektir.

Acil Tıp Teknisyenliği Programlarının İncelenmesi

Acil Tıp Teknisyenliği bölümünde; bireyi, aileyi, toplumu kazalardan koruyarak toplumun her kesimindeki kişilerin bedenlen ruhen ve sosyal yönden kazaya uğraması halinde tıbbın gerektirdiği bilgi ve becerilerle onlara ilk yardım bakımı planlanması, uygulanması konularında teorik ve uygulamalı eğitim verilmektedir. Bu bölüm mezunları; özel ve resmi sağlık kurum ve kuruluşlarında "Acil Tıp Teknisyeni" ünvanı ile çalışırlar. Çalıştıkları alanlar; Yataklı Tedavi Kurumlarının Acil Servisleri, 112 Hızır Acil İstasyonu, 112 Komuta Kontrol Merkezleri, Özel Ambulans Hizmetleri vb. birimlerde görev alabilirler(<http://sdb.meb.gov.tr/>).

Tablo 4.112.Sağlık Meslek Lisesi Acil tıp Teknisyenliği Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	IX SINIF	X SINIF	XI SINIF	XII SINIF
ORTAK DERSLER	*DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	3	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EGİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
TOPLAM		25	17	8	3
ALAN/ DAL DERSLERİ	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	TIBBİ ETİK VE MESLEK TARİHİ	1	-	-	-
	* ANATOMİ	4	-	-	-
	* FİZYOLOJİ	4	-	-	-
	MIKROBİYOLOJİ	-	2	-	-
	HASTALIKLAR BİLGİSİ	-	3	-	-
	FARMAKOLOJİ	-	3	-	-
	EPİDEMIYOLOJİ	-	-	2	-
	SAGLIK İSTATİSTİĞİ	-	-	-	2
	SAGLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM	-	2	-	-
	BİLGİSAYAR	-	4	-	-
	SAGLIK HİZMETLERİNDE YÖNETİM	-	-	-	2
	GENEL BESLENME	-	2	-	-
	SAGLIK EGİTİMİ	-	-	-	2
	*,(**) TEMEL SAĞLIK BİLGİSİ	2	4	-	-
	ACIL SAĞLIK SİSTEMİ	-	2	-	-
	*,(**) ACIL YARDIM VE KURTARMA	-	2	2	2
	*,(**) TIBBİ ACILLER-1	-	-	4	-
	*,(**) TIBBİ ACILLER 2 VE DOĞUM	-	-	-	4
	*OLAĞANDIŞI DURUMLARDA ACIL SAĞLIK HİZMETLERİ	-	-	-	2
	*,(****) TEMEL SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	8	-
	*,(****)ACIL SAĞLIK SİSTEMİ	-	-	-	4
	*,(****) ACIL YARDIM VE KURTARMA	-	-	8	8
	*,(****) TIBBİ ACILLER-1	-	-	8	-
*,(****) TIBBİ ACILLER 2 VE DOĞUM	-	-	-	8	
*,(****)OLAĞANDIŞI DURUMLARDA ACIL SAĞLIK HİZMETLERİ	-	-	-	4	
ALAN / DAL DERSLERİ TOPLAMI		11	26	32	38
SEÇMELİ DERSLER		2	-	-	-
REHBERLİK		1	1	1	1
GENEL TOPLAM		39	44	41	42

(<http://sdb.meb.gov.tr/>)

Sağlık Meslek Lisesi programları 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9. sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır.

1.Anatomi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Anatomi dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Anatomi ile ilgili temel kavramları tanımlarını,
2. Hücre-Doku-Organ-Sistem arasındaki yapısal ilişkiyi kavramalarını,
3. İnsan anatomisini oluşturan sistemlerin yapılarını kavramalarını,

4. Sistemleri oluşturan organların yerlerini tanımlarını,
5. Sistemlerin birbiriyle olan yapısal ilişkilerini kavramalarını,
6. Anatomi ve Fizyoloji derslerinde öğrendiği bilgilerin diğer meslek derslerine temel oluşturduğu kavramalarını,
7. Sağlık hizmetlerinin etkili bir şekilde yürütülmesinde anatomi ve fizyoloji bilim dallarının önemini kavramalarıdır(www.ttkb.gov.tr).

Anatomi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Anatomi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

2.Fizyoloji Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Fizyoloji dersi öğretim programı genel amaçları ile öğrencilerin;

1. Fizyoloji ile ilgili temel kavramları tanımlarını,
2. Hücre-doku- organ-sistem arasındaki fonksiyonel ilişkileri kavramalarını,
3. Fizyoloji dersinde geçen tıbbi kavramları tanımlarını,
4. Sistemleri oluşturan organların görevlerini kavramalarını,
5. Sistemlerin birbirleriyle olan fonksiyonel ilişkilerini kavramalarını,
6. Anatomi ve fizyoloji derslerinde öğrendiği bilgilerin diğer meslek derslerine temel oluşturduğunu kavramalarını,
7. Sağlık hizmetlerinin etkili bir şekilde yürütülmesinde organizmanın fonksiyonlarının önemini kavramalarını amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Fizyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Fizyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

3.Sağlık Sistemi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sağlık Sistemi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Göreviyle ilgili ve ilişkili formları tanıyarak bunları kuralına uygun olarak doldurma becerisi kazanmalarını,
2. İlgili kurum ve kuruluşlarla ve çalışanlarla sağlıklı bir iletişim kurmalarını,

3. Merkezde ihbar alma ve sevk etme aşamalarını sağlayarak, gerekli işlemleri zamanında yapma becerisi kazanmalarını,
4. Ambulansın göreve başlama ve görevden dönüşü arasındaki işlemleri sırasıyla yerine getirmelerini,
5. Kendi güvenliği ve hasta ya da kazazedenin güvenliğini sağlamalarını,
6. Hasta ya da yaralıyı acil servise teslim etmeden önce ve teslim ettikten sonra gerekli işlemleri doğru ve zamanında yapma becerisi elde etmelerini,
7. Görevi ile ilgili bütün kayıtları tutma, raporları yazma becerisi elde etmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Sağlık Sistemi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Sağlık Sistemi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.Temel Sağlık Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Temel Sağlık Bilgisi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Kişisel hijyenin önemini kavrayarak, kişisel hijyen kurallarını hasta ya da yaralılar üzerinde uygulama becerisi kazanmalarını,
2. Sağlıklı birey ile hasta ya da yaralı bireyin vital (hayati) bulgularının doğru tespit edilmesinin önemini kavramalarını,
3. Vital bulguları doğru tespit ederek, gözlem kâğıdına kuralına uygun ve doğru kaydetmelerini,
3. Hizmet verecekleri alanda mesleki uygulama yapma alışkanlığı kazanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Temel Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Temel Sağlık Bilgisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

5.Acil Yardım ve Kurtarma Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Acil Yardım ve Kurtarma dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Acil Yardım ve Kurtarma ile ilgili kavramları tanımalarını,
2. Acil Yardım ve Kurtarmada ekibinin görev, yetki ve sorumluluklarını

kavramalarını,

3. Acil Yardım ve Kurtarmada kullanılan yöntem ve teknikleri uygulamalarını,
4. Acil Yardım ve Kurtarmada kullanılan araç ve gereci kullanmalarını,
5. Acil Yardım ve Kurtarma ekibinin iletişim tekniklerini kullanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Acil Yardım ve Kurtarma dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Acil Yardım ve Kurtarma dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

6.Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. İnsan, doğa ve teknolojik kaynaklı olağan dışı durumlardaki tıbbî yardımın önemini kavramalarını,
2. Olağan dışı durumlarda; birey, aile ve toplumun can güvenliğini koruyabilmelerini,
3. Meslekî hayatlarında olağan dışı durumlardan etkilenmiş kişi ya da kişilere yaklaşım ve sağlık hizmeti verebilmelerini amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir(www.ttkb.gov.tr).

7.Tıbbi Aciller Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tıbbi Aciller dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Tıbbi acillerin kendine özgü belirti ve bulgularını ayırt etme becerisi kazanmalarını,
2. Solunum sistemi acillerini ayırt etmelerini,
3. Kardiyovasküler sistem acillerini ayırt etmelerini,

4. Tıbbi acillerdeki ayırıcı tanı kriterlerini doğru değerlendirerek zamanında gerekli müdahaleyi yapma becerisi elde etmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tıbbi Aciller dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Tıbbi Aciller dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

8.Tıbbi Aciller 2 ve Doğum Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tıbbi Aciller 2 ve Doğum dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Gebe kadını tekniğine uygun olarak dışarıdan elle muayene ederek elde ettiği bulguları değerlendirme becerisi kazanmalarını,
2. Gebelik ve doğum ile ilgili komplikasyonlarda erken müdahalenin önemini bilerek ilk müdahaleyi tekniğine göre yapmalarını,
3. Normal doğum ile patolojik doğum arasındaki farkı ayırt etmelerini,
4. Gebelik, doğum, yeni doğanın bakımı ve genital sistem acillerinde uygun araç ve gereçleri doğru olarak kullanma becerisi elde etmelerini,
5. Normal doğuma zamanında müdahale ederek doğumu gerçekleştirmelerini,
6. Ürogenital sistem acillerinde ilk müdahaleyi zamanında ve doğru olarak gerçekleştirmelerini amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Tıbbi Aciller 2 ve Doğum dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Tıbbi Aciller 2 ve Doğum dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

9.Farmakoloji Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Farmakoloji dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Farmakolojinin kullanım alanlarını, ilaçlarda sınıflandırmanın önemini, ilaçların özelliklerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini, ilaç alımını, emilişini ve atılımını kavramalarını,
2. İlaçların insan yaşamındaki önemini, kullanımında doğacak sonuçları kavramalarını,

3. Vücudun ilaçlara karşı gösterdiği tepkilerin, kullanımında meydana gelebilecek zararlar karşısında zamanında alınacak önlemlerin farkında olmalarını,
4. Farmakolojide kullanılan ilaçların farklı sistemlere olan etkilerinin farkında olmalarını,
5. Farmakolojide edindiği bilgileri günlük yaşamda, diğer bilim dallarındaki gelişmelerden farmakolojide yararlanma alışkanlığını kazanmalarını,
6. İşbirliği içinde çalışmayı alışkanlık haline getirmeleri ve halka gerekli eğitimi verebilme becerisi geliştirmelerini amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Farmakoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Farmakoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

10.Genel Beslenme Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Genel Beslenme dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Yeterli ve dengeli beslenmenin insan sağlığı açısından önemini kavramalarını,
2. Organik ve inorganik besin öğelerini organizma için önemini kavramalarını,
3. Özel durumlara uygun diyet hazırlama alışkanlığı kazanmalarını,
4. Genel beslenme dersi ile ilgili teorik bilgileri, yaşantılarında kullanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Genel Beslenme dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Genel Beslenme dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

11.Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Etik ilke ve kuralların önemini kavramalarını,
2. Tıptaki gelişmelere açık olmalarını ve bu gelişmeleri etik yönden değerlendirmelerini,
3. İnsan ve Hasta Haklarının neler olduğunu öğrenmelerini, meslek ve günlük yaşamlarında bu hakları kullanmalarını,
4. Deontolojik-Etik ilke ve kuralların insan yaşamına ve sağlık hizmetlerine katkılarını kavramalarını amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

12.Sağlık Hizmetlerinde Yönetim Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sağlık Hizmetlerinde Yönetim dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Devletin yönetim organlarını kavramalarını,
2. Sağlık hizmetleriyle ilgili mevzuatı kavramalarını,
3. Sağlık hizmetlerinin yönetim ve organizasyonda görülen aksaklıkların farkında olmalarını,
4. Sağlık hizmetleri yönetimi ile ilgili plân ve programları uygulama becerisi kazanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Sağlık Hizmetlerinde Yönetim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Sağlık Hizmetlerinde Yönetim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

13.Mikrobiyoloji Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Mikrobiyoloji dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Anestezi hizmetlerini verimli hâle getirmek için, iş akışını bir plân ve program dahilinde yürütmelerini,

2. Sağlıkla ilgili bilgileri, mikrobiyolojik uygulamalarda zamanında ve doğru olarak kullanmalarını,
3. Vücut organları ve sistemler arasındaki mikrobiyolojik ilişkileri çözümlmelerini,
4. Toplumun sağlık düzeyinin, bilim, teknoloji ve ekonomik gelişmelerle değişebileceğini fark etmelerini,
5. Mikrobiyolojik sorunların akılcı bir yaklaşımla ve kaynakların yerinde kullanılmasıyla çözülebileceğini kavramalarını amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Mikrobiyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Mikrobiyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

14.Bilgisayar Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bilgisayar dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Bilgisayarı tanımalarını ve çalışma ilkelerini kavramalarını,
2. Bilgisayarın sağlık hizmetleri açısından önemini kavramalarını,
3. Bilgisayarla ilgili öğrendiklerini özel ve meslek yaşamlarında kullanabilir duruma gelmelerini amaçlamaktadır (www.ttkb.gov.tr).

Bilgisayar dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Bilgisayar dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir

15.Epidemiyoloji Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Epidemiyoloji dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Epidemik hastalıkların toplum ve birey yaşamındaki önemini kavramalarını,
2. Toplumda görülebilecek çeşitli hastalıkların epidemiyolojisini analiz ederek yorumlamalarını,

3. Özel ve meslek hayatında epidemik hastalıklara karşı önlem alma bilincini kazanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Epidemiyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Epidemiyoloji dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

16.Sağlık Hizmetlerinde İletişim Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sağlık Hizmetlerinde İletişim dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Sağlık hizmetlerinin verilmesi sırasında elde edilen bilgilerin değerini anlamalarını,
2. Elde edilen ham verilerin istatistiksel yöntem ve tekniklerle anlamlı hâle geldiğini kavramalarını,
3. Yapılan istatistiksel çalışmalar sonucunda araştırma yapma, karşılaştırma ve yorumlama yeteneği kazanmalarını,
4. Elde edilen bilgi ve bulguları, mezuniyet sonrası sağlık hizmetlerinin plânlanması, sunumu ve değerlendirilmesinde kullanılmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Sağlık Hizmetlerinde İletişim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Sağlık Hizmetlerinde İletişim dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

17.Sağlık Eğitimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sağlık Eğitimi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Kazandığı sağlık eğitimi ile ilgili bilgileri günlük yaşamda ve meslek yaşamlarında uygulamalarını,
2. Bireyin sağlık sorunlarının toplumla, toplumun sağlık sorunlarının da bireylerle ilişkili olduğunu kavramalarını,
3. Toplumsal sağlık sorunlarında, koruyucu ve tedavi edici sağlık eğitimi yapmanın önemini kavramalarını,
4. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından sağlık eğitimi konusunda yardım alma yollarını uygulamalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Sağlık Eğitimi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Sağlık Eğitimi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir

18.Hastalıklar Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Hastalıklar Bilgisi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Genel muayene yöntemlerinin, hastalıkların teşhisi açısından önemini kavramalarını,
2. Hastalıkların ortaya çıkmasında etkili olan faktörlerin farkında olmalarını,
3. Hastalıkların kendine özgü semptom, bulgu ve komplikasyonlarını kavramalarını,
4. Hastalıkların tanı ve tedavi yöntemlerinin özelliklerine göre davranmalarını,
5. Hastalıklardan korunmada ilke ve kurallara uyma alışkanlığı kazanmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Hastalıklar Bilgisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Hastalıklar Bilgisi dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir

19.Sağlık İstatistiği Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sağlık İstatistiği dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Sağlık hizmetlerinin verilmesi sırasında elde edilen bilgilerin değerini anlamalarını,
2. Elde edilen ham verilerin istatistiksel yöntem ve tekniklerle anlamlı hâle geldiğini kavramalarını,
3. Yapılan istatistiksel çalışmalar sonucunda araştırma yapma, karşılaştırma ve yorumlama yeteneği kazanmalarını,
4. Elde edilen bilgi ve bulguları, mezuniyet sonrası sağlık hizmetlerinin plânlanması, sunumu ve değerlendirilmesinde kullanılmalarını amaçlamaktadır(www.ttkb.gov.tr).

Sağlık İstatistiği dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve 3.b'ye karşılık gelmektedir. Sağlık İstatistiği dersinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir

4.1.1.2.6. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi

Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde uygulanan programlar ile öğrencilere, alanı ve mesleği ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra, yeniliğe ve değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, gelişime ve eleştiriye açık ve meslekî yeterliklere sahip bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde uygulamaya konulan Yeterliliğe Dayalı Modüler Çerçeve Öğretim Programlarından ağırlıklı olarak Tablo 2.116.'da gösterilen alan ve dal programları uygulanmaktadır.

Tablo 4.113.Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde Uygulanan Alan ve Dal Programları

<i>ALANLAR</i>	<i>DALLAR</i>
Yiyecek İçecek Hizmetleri	Mutfak, Servis, Bar, Pastacılık Host/Hosteslik (Uçak, Tren ve Otobüs)
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	Ön Büro, Kat Hizmetleri, Rezervasyon, Operasyon
Eğlence Hizmetleri	Animatörlük, Çocuk Animatörlüğü
Gıda Teknolojisi	Gıda Kontrol Süt İşleme, Sebze ve Meyve İşleme, Hububat İşleme, Zeytin İşleme, Çay Üretimi ve İşleme
Güzellik Ve Saç Bakım Hizmetleri	Saç Bakımı, Güzellik Hizmetleri, Vücut Bakımı ve Masaj
Hasta Ve Yaşlı Hizmetleri	Yaşlı Bakımı, Hasta Bakımı,Engelli Bakımı
Denizcilik	Yat Kaptanlığı

Araştırmamızda Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı öğretim programı incelenecektir.

Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı Öğretim Programının İncelenmesi

Yiyecek-İçecek Hizmetleri alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır. Yiyecek-İçecek Hizmetleri alanı altında yer alan mesleklerde, sektörün ihtiyaçları ve hizmet sektöründeki

gelişmeler doğrultusunda, mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır. Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı ile öğrencilere, alan ve dallar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra yeniliğe ve değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, eleştiriye açık ve mesleki yeterliklere sahip bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Tablo 4.114. Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	XII. SINIF
ORTAK DERSLER		*DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
		TÜRK EDEBİYATI	3	3	-	-
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
		TARİH	2	2	-	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	4	-	-	-
		FİZİK	2	-	-	-
		KİMYA	2	-	-	-
		BİYOLOJİ	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
		FELSEFE	-	-	2	-
		YABANCI DİL	3	3	-	-
		BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
		MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
		TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
		TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	14	8	3	
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2			
		MATEMATİK		3		
		MESLEKİ GELİŞİM		2		
		SERVİS HAZIRLIKLARI		6		
		*TEMEL YİYECEK ÜRETİMİ		6		
		YABANCI DİL		3	5	5
	DAL DERSLERİ	*İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ				
		*MUTFAK UYGULAMALARI				
		TÜRK MUTFAĞI				
		AÇIK BÜFE				
		*PASTA YAPIM TEKNİKLERİ 1				
		PASTA YAPIM TEKNİKLERİ 2				
		TATLI YAPIM TEKNİKLERİ				
		PASTA SÜSLEME TEKNİKLERİ				
		*YİYECEK SERVİSİ				
		KONUK MASASINDA SERVİS				
		YEMEK GRUPLARININ SERVİSİ				
		KONUK İLİŞKİLERİ				
		KOKTEYLLER VE SERVİSİ	-	-	19	24
		ALKOLSÜZ İÇECEKLERİN SERVİSİ				
		*ALKOLLÜ İÇECEKLERİN SERVİSİ				
		ULAŞIM SEKTÖRÜ				
		FUAR/KONGRE HOSTESLİĞİ				
		OTOBÜS/TREN HOSTESLİĞİ				
		UÇUŞ TEORİSİ				
		*HAVAYOLU HOSTESLİĞİ				
		YOLCULARLA İLETİŞİM				
		UÇAKTA TEMEL İLK YARDIM				
		MESLEKİ YABANCI DİL				
2. YABANCI DİL						
ALAN/DAL DERSLERİ TOPLAMI		2	20	24	29	
SEÇMELİ DERSLER		3	-	2	2	
REHBERLİK		1	1	1	1	
GENEL TOPLAM		35	35	35	35	

Not: (*) Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'nin 33. maddesi uyarınca yıl sonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak dersleri ifade eder (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programları 4 yıl olarak tasarlanmıştır. Programın temel yapısı oluşturulurken 9 ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise dallara özel derslerin öncelikli olarak okutulması

planlanmıştır. Bu derslerin içerikleri belirlenirken ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikler, sektör araştırmaları ve mesleki yeterlikler dikkate alınmıştır. Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10 ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren dala ait yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır. 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin mesleki yeterlikleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılır. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları da dikkate alınır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Her okul sektör beklentilerini, değişen koşulları ve mesleklerin gelişimini programa yansıtabilir. 10. sınıfta alan ortak dersleri içerisinde tüm dallar ile ilgili modüllerin yer aldığı derste; öncelikle okulda açılacak dallara özgü modüller uygulanabilir. Gerektiğinde 11 ve 12. sınıfta mesleğe özgü dersler, modüller ve modül içerikleri değiştirilip geliştirilebilir. Bu değişiklikler, koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörden meslek elemanları ile iş birliği içinde yapılır. Değişiklikler ile ilgili yapılan çalışma okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir ve Bakanlıkça uygun bulunan değişiklikler uygulanır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Haftalık ders çizelgelerinde; ortak dersler, alan/dal dersleri ve seçmeli dersler belirtilmiştir. Alan/Dal dersleri modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki her modülün içeriğini öğrencilere kazandırmak için tasarlanan toplam öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır. Bu süre; öğretmen rehberliğinde ve öğrencinin kendi kendine çalışacağı süreleri kapsamaktadır. Örneğin 40/32 olarak belirlenmiş bir modülün; 32 saati öğretmen rehberliğinde çalışılacak süreyi, kalan 8 saat ise öğrencinin kendi kendine bağımsız olarak çalışacağı süreyi göstermektedir. Programı tamamlayarak mezun olan öğrenci, iş hayatına yönelebilir veya yüksek öğrenime devam edebilir.

Bu okullarda 9. sınıf tüm genel, meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında olduğu gibi ortaktır. 9. sınıfın sonunda öğrenci ilgi duyduğu alanı belirler ve 10. sınıfta bu alanda eğitim-öğretime başlar. Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10. ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren meslekî yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır. Öğrenciler; 10'uncu sınıfın sonunda sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen durumu ve fizikî kapasitesi ile sahip oldukları yeterlikleri de dikkate alarak meslek/dal seçimi yaparlar. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde mesleklerin

bölgesel istihdam imkânları da dikkate alınır. Programı tamamlayarak mezun olan öğrenci, alan diploması alarak yüksek öğrenime de devam edebilir. Mezun olan öğrenci öğrenimi sırasında seçtiği dalda/meslekte kazandığı yeterliklerin karşılığında sertifika da almaya hak kazanır. Öğretim programının herhangi bir yılından ayrılan öğrencinin kazandığı yeterlikler sertifika programlarında değerlendirilir (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

1. Mutfak Dersi Programının İncelenmesi

Mutfak dersi; mutfak araç, gereç ve ekipmanlarını kullanarak, hijyen ve sanitasyon kurallarına uygun yiyecek üretimi yapma ve servise hazır hâle getirme yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Bu dersin amacı; Aşçılık mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Mutfak dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mutfak dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

2. Pastacılık Dersi Programının İncelenmesi

Pastacılık dersi; pastane mutfağı araç, gereç ve ekipmanlarını kullanarak, hijyen ve sanitasyon kurallarına uygun pastane ürünlerini yapma süsleme ve servise hazır hâle getirme yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Bu dersin amacı; Pastacılık mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Pastacılık dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Pastacılık dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

3.Servis Dersi Programının İncelenmesi

Servis dersi; servise hazırlık, servis yapma, hesabın takdimi ve tahsili yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır. Bu dersin amacı; Servis elemanlığı mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Servis dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Servis dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4.Bar Dersi Programının İncelenmesi

Bar dersi; bar hazırlıkları ve düzenini sağlama, içecek hazırlama ve servisini yapma, hesabın takdimi ve tahsili yeterliklerini kazandıracak eğitim ve öğretim verilen daldır. Bu dersin amacı; Barmen/barmaid mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Bar dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bar dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

5. Host-Hosteslik Dersi Programının İncelenmesi

Host-Hosteslik dersi; otobüs, tren ve havayollarında seyahat öncesi, sonrası ve seyahat sırasındaki yolcu/müşteri hizmetlerini ve servis hizmetlerini yapma yeterliklerini kazandıracak eğitim ve öğretim verilen daldır. Bu dersin amacı; Hosteslik mesleğinin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Host-Hosteslik dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Host-Hosteslik dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

6.Tanıtım ve Yönlendirme Dersi Programının İncelenmesi

Bütün sektörlerde yer alan ve meslek profillerini kapsayan meslek alanları, meslek dalları, meslekte kullanılan araç gereçler, mesleğe giriş koşulları, mesleğin istihdam olanakları, mesleğin bugünkü durumu ve gelecekteki eğilimler, ilişkili meslekler, mesleğin çalışma koşulları ve meslekle ilgili sağlık sorunları hakkında bilgi verilerek sektör tanıtımının yapıldığı derstir. Bu derste, öğrencinin tüm

sektörleri ve meslekleri tanıyarak ilgi ve yönelimlerine uygun meslek seçimini doğru yapabilmesi amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Tanıtım ve Yönlendirme dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bilgisayarlı Muhasebe dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Yönelme’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

7.Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Programının İncelenmesi

Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersi; bilgisayar, temel donanımları, temel programlar ve internet uygulamaları ile ilgili temel bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bilgisayar temel donanım ve programlarını kullanarak bilgisayarda doküman hazırlamak için gerekli olan temel bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

8.Mesleki Gelişim Dersi Programının İncelenmesi

Mesleki Gelişim dersi; bütün alanlarda ortak olup, öğrencinin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek, üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek olarak yetiştirilmesi, iyi ilişkiler kurabilmesi, işe uyum sağlayabilmesi gibi genel bilgi ve becerilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, meslek elemanlarının sahip olması gerekli ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Mesleki Gelişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mesleki Gelişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

9.Servis Hazırlıkları Dersi Programının İncelenmesi

Servis Hazırlıkları dersi; yiyecek içecek üretiminde sağlıklı ortam yaratmak için hijyen ve sanitasyon kuralları, restoran veya barı servise hazır hâle getirme ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Servis Hazırlıkları dersinde, öğrenciye, Yiyecek İçecek Hizmetlerinde hijyen ve sanitasyon kurallarını uygulama ile restoran ve barda servis öncesi hazırlıkları yapma yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Servis Hazırlıkları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Servis Hazırlıkları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

10.Temel Yiyecek Üretimi Dersi Programının İncelenmesi

Temel Yiyecek Üretimi dersi; besin öğelerine olan günlük gereksinime göre besin gruplarından seçerek günlük menü planlama, yiyecekleri doğrama ve pişirme teknikleri ile servise hazırlama ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, besin öğelerine ve besin gruplarına olan ihtiyaçları belirleme, yemekleri yer aldığı besin gruplarına göre listeleme ve günlük menü planlama, sebze, çorba, yumurta, basit tatlılar hazırlama ve pişirme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Temel Yiyecek Üretimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Temel Yiyecek Üretimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

11.Yabancı Dil Dersi Programının İncelenmesi

Yabancı Dil dersi; yabancı dilde temel konular, yabancı kaynaklar ve yiyecek içecek alanı ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, yabancı kaynakları okuma, yabancı dilde dinleme, anlama, yazma ve konuşma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık

gelmektedir. Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

12.İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Programının İncelenmesi

Her okul, İşletmelerde Beceri Eğitimi dersinin içeriğini, ağırlıklı olarak dala ait modüller olmak üzere, bölgesel özellikler ve sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüller programda yer almıyorsa, yeni modül içerikleri hazırlanarak programa eklenir. Dersin içeriği; sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde beceri eğitimi yapılamayan okul türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda yaz döneminde staj yaparlar(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

13.Mutfak Uygulamaları Dersi Programının İncelenmesi

Mutfak Uygulamaları dersi; yemeklerin sos ve garnitürleri ile servise hazır hâle getirilebilmesi için gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, özel çorbalar, temel soslar, et hazırlama ve pişirme usulleri; pilav, makarna, salata ve patates garnitürlerini hazırlama ve pişirme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Mutfak Uygulamaları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mutfak Uygulamaları dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

14.Türk Mutfağı Yemekleri Dersi Programının İncelenmesi

Türk Mutfağı Yemekleri dersi, Türk mutfağı yemeklerini hazırlayarak servise hazır hâle getirmek için gerekli bilgilerinin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk mutfağına özgü çorbalar, sebze, kuru baklagil, et ve sakatat yemekleri, dolma, pilav, makarna, hoşaf ve kompostoların pişirme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Türk Mutfağı Yemekleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Türk Mutfağı Yemekleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

15.Açık Büfe Dersi Programının İncelenmesi

Açık Büfe dersi; açık büfe ve açık büfede yer alan yiyecekleri servise hazır hâle getirmek için gerekli bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, açık büfe, kokteyl, ordövr ve meze yiyeceklerini hazırlama, büfeye sıralama, süsleme ve dekore etme yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Açık Büfe dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Açık Büfe dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

16. Pasta Yapım Teknikleri 1 Dersi Programının İncelenmesi

Pasta Yapım Teknikleri 1 dersi; temel hamur hazırlama teknikleri, hamurlardan hazırlanan ürünler, krema, sos ve şuruplarla ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, çeşitli yöntemlerle hamur, hamurlardan ürünler, krema, sos ve şuruplar hazırlama, jöle ve şekerlemeleri kullanma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Pasta Yapım Teknikleri 1 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Pasta Yapım Teknikleri 1 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

17.Pasta Yapım Teknikleri 2 Dersi Programının İncelenmesi

Pasta Yapım Teknikleri 2 dersi; jöle, şekerleme ve çikolataları kullanma, pötifur, tart, tartolet, paylar, yaş pastalar ve özel gün pastalarını hazırlama ve süsleme bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, jöle, şekerleme ve çikolataları kullanma, pötifurlar, tart, tartölet, paylar, yaş pastalar ve özel gün pastalarını hazırlama yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Pasta Yapım Teknikleri 2 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Pasta Yapım Teknikleri 2 dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

18. Tatlı Yapım Teknikleri Dersi Programının İncelenmesi

Tatlı Yapım Teknikleri dersi, temel tatlılar ile çeşitleri, tatlı hazırlama yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, hamur tatlıları, sütlü tatlılar, meyve tatlıları, tahıl tatlıları ve baklava hazırlama yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Tatlı Yapım Teknikleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Tatlı Yapım Teknikleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

19.Pasta Süsleme Teknikleri Dersi Programının İncelenmesi

Pasta Süsleme Teknikleri dersi; pastacılıkta süsleme tekniklerini kullanarak pasta süsleme uygulamaları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, pastacılıkta süsleme teknikleri ve pasta süsleme uygulamalarına ait yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Pasta Süsleme Teknikleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Pasta Süsleme Teknikleri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

20.Yiyecek Servisi Dersi Programının İncelenmesi

Yiyecek Servisi dersi; konuğun karşılanmasından uğurlanmasına kadar geçen süreçte yiyecek ve içeceklerin servis yöntemleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, konuğu karşılama, uğurlama, yiyecek ve içeceklerin klasik ve modern usullerde servisini yapma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Yiyecek Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Yiyecek Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

21.Konuk Masasında Servis Dersi Programının İncelenmesi

Konuk Masasında Servis dersi; yiyeceklerin hazırlanarak konuk masasında servise sunulması ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, yiyeceklerin flambe, fondue ve tranche yöntemleri ile hazırlama ve konuk masasında servis yapma yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Konuk Masasında Servis dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Konuk Masasında Servis dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

22.Yemek Gruplarının Servisi Dersi Programının İncelenmesi

Yemek Gruplarının Servisi dersi; özel servis gerektiren yiyeceklerin nitelikleri ve servisi ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, özel servis gerektiren yiyecekleri konuklara sunma yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Yemek Gruplarının Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Yemek Gruplarının Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

23.Konuk İlişkileri Dersi Programının İncelenmesi

Konuk İlişkileri dersi; konuk tipleri, davranışları ve olağan dışı durumlar ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, konuk tiplerine göre ve olağan dışı durumlara uygun davranma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Konuk İlişkileri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Konuk İlişkileri dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

24.Kokteyller ve Servisi Dersi Programının İncelenmesi

Kokteyller ve Servisi dersi; garnisaj ve süsleme, bar ölçü birimleri, kokteyl hazırlama teknikleri, animasyon, bar açılış ve kapanışı ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, kokteyl çeşitlerini hazırlayıp servisini yapma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Kokteyller ve Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Kokteyller ve Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

25.Alkolsüz İçeceklerin Servisi Dersi Programının İncelenmesi

Alkolsüz İçeceklerin Servisi dersi; Alkolsüz içecekler, hazırlanması ve servisi ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Alkolsüz İçeceklerin Servisi dersinde öğrenciye, alkolsüz içecekleri hazırlayarak servisini yapma yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Alkolsüz İçeceklerin Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Alkolsüz İçeceklerin Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

26.Alkollü İçeceklerin Servisi Dersi Programının İncelenmesi

Alkollü İçeceklerin Servisi dersi; Aperatifler, likörler, şaraplar, bira, rakı, viski, kanyak ve diğer alkollü içecekler ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, her türlü alkollü içeceklerin servisini yapma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Alkollü İçeceklerin Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Alkollü İçeceklerin Servisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

27.Ulaşım Sektörü Dersi Programının İncelenmesi

Ulaşım Sektörü dersi; çeşitli tiplerdeki otobüs, tren ve uçakların özellikleri, hosteslikle ilgili kurum/kuruluş ve mevzuatlara yönelik bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, hosteslerin özellikleri, hosteslikle ilgili kurum ve mevzuatlar, otobüs/tren/uçak tipleri ve özellikleri ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Ulaşım Sektörü dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Ulaşım Sektörü dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

28.Fuar-Kongre Hostesliği Dersi Programının İncelenmesi

Fuar-Kongre Hostesliği dersi; öğrenciye, fuar/kongre alanının düzenlenmesi, ikram hizmetlerinin kontrolü, ürünlerin tanıtımı ve satışı, çalışma alanındaki diğer hosteslik hizmetleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, fuar/kongre alanındaki hosteslik hizmetleri ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Fuar-Kongre Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Fuar-Kongre Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

29.Otobüs/Tren Hostesliği Dersi Programının İncelenmesi

Otobüs/Tren Hostesliği dersi; otobüs ve trende yolcuların karşılanmasından uğurlanmasına kadar geçen süreçteki seyahat hizmetleri, bilet ve bagaj işlemleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Otobüs/Tren Hostesliği dersinde öğrenciye, seyahat öncesi ve sonrası kontrol işlemlerini, seyahat sırasındaki yolcu hizmetlerini ve bilet-bagaj işlemlerini yapma ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Otobüs/Tren Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Otobüs/Tren Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

30.Uçuş Teorisi Dersi Programının İncelenmesi

Uçuş Teorisi dersi; uçuş teorisi, havacılık terminolojisi, meteorolojik gelişmeler uçuş fizyolojisi ve meslek yaşamında önlemler alma ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, uçuş teorisi, havacılık terminolojisi, meteorolojik gelişmeler uçuş fizyolojisi ile ilgili yeterliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Uçuş Teorisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Uçuş Teorisi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

31.Hava Yolu Hostesliği Dersi Programının İncelenmesi

Hava Yolu Hostesliği dersi; havaalanında rezervasyon, bilet ve bagaj işlemleri, uçuş sırasındaki servis, acil durum ve diğer seyahat hizmetleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, havaalanı ve uçakta hosteslik hizmetleri yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Hava Yolu Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Hava Yolu Hostesliği dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

32.Yolcularla İletişim Dersi Programının İncelenmesi

Yolcularla İletişim dersi; İletişimde beden dili, protokol ve görgü kuralları, uçuş ekibi içinde ve yolcularla etkili iletişim, seyahat sırasındaki anons hizmetleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, iletişim kurma, görgü ve protokol kurallarına uyma, mikrofon kullanarak anons yapma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Yolcularla İletişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Yolcularla İletişim dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

33.Uçakta Temel İlk Yardım Dersi Programının İncelenmesi

Uçakta Temel İlk Yardım dersi; uçakta temel ilk yardım uygulamaları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Uçakta Temel İlk Yardım dersinde öğrenciye, uçakta temel ilk yardım uygulamaları ile ilgili yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Uçakta Temel İlk Yardım dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Uçakta Temel İlk Yardım dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

34.Mesleki Yabancı Dil Dersi Programının İncelenmesi

Mesleki Yabancı Dil dersi; alanındaki yabancı kaynaklar, mesleği ile ilgili mesleki konular ve terimlerin yabancı dildeki anlamları ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, mesleğinin gerektirdiği teknik terminolojiyi kullanarak yabancı dilde dinleme, okuma, yazma, konuşma ve iletişim kurma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

Mesleki Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Mesleki Yabancı Dil dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

35. İkinci Yabancı Dil Dersi Programının İncelenmesi

İkinci Yabancı Dil dersi; İkinci yabancı dilde temel konular, yabancı kaynaklar ve yiyecek içecek alanı ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, yabancı kaynakları okuma, yabancı dilde dinleme, yazma ve konuşma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://ttogm.meb.gov.tr>).

İkinci Yabancı Dil dersi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İkinci Yabancı Dil dersi dersi öğretim programının genel amacı; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.7.Tapu Kadastro Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi

Tapu Kadastro Meslek Lisesinde uygulanan öğretim programının haftalık ders çizelgesi Tablo 4.115.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.115.Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	SINIFLAR				
		IX	X	XI	XII	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM*		2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI		3	-	-	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ		1	1	1	
	TARİH		2	-	-	
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK		-	2	-	
	COĞRAFYA		2	-	-	
	MATEMATİK		-	-	-	
	FİZİK		-	-	-	
	KİMYA		-	-	-	
	BİYOLOJİ		-	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ		-	-	-	
	YABANCI DİL		4	4	4	
	FELSEFE		-	2	-	
	BEDEN EĞİTİMİ		-	-	-	
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ		1	-	-	
	TRAFİK VE İLK YARDIM		-	1	-	
	TOPLAM			15	12	7
ALAN/DAL DERSLERİ	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ		-	-	-	
	MATEMATİK		3	-	-	
	TOPOĞRAFYA*		-	-	-	
	TEMEL HUKUK		2	-	-	
	MEDENİ HUKUK		2	-	-	
	EŞYA HUKUKU		-	2	-	
	MİRAS HUKUKU		-	2	-	
	BORÇLAR HUKUKU		-	1	-	
	CEZA HUKUKU		-	-	1	
	İDARE HUKUKU		-	-	1	
	MEDENİ USUL VE İCRA-İFLAS HUKUKU		-	-	1	
	BİLGİ SİSTEMLERİ		-	2	2	
	ELEKTRONİK ALETLER BİLGİSİ		2	-	-	
	TRİGONOMETRİ		2	2	-	
	HALKLA İLİŞKİLER		-	-	2	
	TEKNİK YABANCI DİL		-	2	-	
	KADASTRO BİLGİSİ		2	3	3	
	İMAR BİLGİSİ		-	2	-	
	UYGULAMALI					
	ÖLÇME BİLGİSİ VE UYGULAMASI*		4	5	8	
BİLGİSAYAR DESTEKLİ KADASTRO ATÖLYESİ		-	-	4		
BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÇİZİM ATÖLYESİ		-	3	4		
TAPU SİCİLİ VE UYGULAMASI*		4	3	4		
ALAN/DAL DERSLERİ TOPLAMI			21	27	30	
SEÇMELİ DERSLER			3	-	2	
REHBERLİK			1	1	1	
GENEL TOPLAM			40	40	40	

- (*) Yıl sonu başarı ortalaması ile başarılı sayılamayacak dersleri ifade eder.
- Ortak derslerde lise öğretim programları, alan/dal derslerinde mevcut programlar uygulanır.
- X, XI ve XII. Sınıfların alan ve dal dersleri haftalık ders çizelgesi bu programa 2005–2006 öğretim yılında kayıt yaptıran öğrencilere kademeli olarak uygulanacak ve mezuniyetlerini takiben uygulamadan kaldırılacaktır.

4. IX. sınıfta Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 24.10.2005 tarih ve 343 sayılı Kararı ile kabul edilen ders çizelgesi uygulanmıştır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

1.Temel Hukuk Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Temel Hukuk dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Hukukun temel kavramlarını ve sistemini tanımalarını,
2. Kamu hukuku ve özel hukuk dallarını tanımalarını,
3. Hukukun esas, yardımcı kaynakları ile uygulanması ve yorumlanması ilkelerini kavramalarını,
4. Yargı sistemleri ve mahkemelerin görev ve yetkilerini tanımalarını,
5. Hak ve hakkın önemini bilmelerini, olay ve olgulara karşı hakkaniyetle yaklaşabilmelerini,
6. Borç kavramını, borcu doğuran nedenleri ve sözleşme yapma özgürlüğünü kavramalarını amaçlamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

2.Medeni Hukuk Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Medeni Hukuk dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Toplum düzeni kuralları ile hukuk kavramlarını tanımalarını,
2. Hukuk kuralları ile sosyal düzen kuralları arasındaki ilişkileri kavramalarını,
3. Hakkın tanımı, türleri, kazanılması, korunması, kötüye kullanılması ve kaybedilmesi konularını kavramalarını,
4. Diğer özel hukuk alanlarında uygulama kabiliyeti olan Medeni Kanunun başlangıç hükümlerini tanımalarını,
5. Kişiler hukuku ve aile hukukunu ilgilendiren temel kavramları tanımalarını amaçlamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli

Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

3.Elektronik Aletler Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Elektronik Aletler Bilgisi dersi öğretim programını ile öğrencilerin;

1. Elektronik aletlerle ilgili temel bilgileri kavramalarını,
2. Gelişen teknolojiye uyum sağlamalarını,
3. Alet, araç ve gereçleri amacına uygun olarak kullanmalarını,
4. Elektronik aletlerle alan, uzunluk, koordinat, yükseklik ve açı gibi ölçümleri yapmalarını,
5. Yapılan ölçümlerde oluşabilecek hataları bulup düzeltmelerini amaçlamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Elektronik Aletler Bilgisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Elektronik Aletler Bilgisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4.Trigonometri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Trigonometri dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Uzunluk, açı ve alan ölçüleriyle ilgili temel bilgileri kavramalarını,
2. Trigonometrik fonksiyonlar ile bu fonksiyonların birbirleriyle ilişkilerini kavramalarını,
3. Trigonometrik bağıntıları tanımaları ve bu bağıntıları kullanmalarını,
4. Alet, araç ve gereçleri amacına uygun olarak kullanmalarını,
5. Üçgenleri tanıyıp çözümlerini yapmalarını amaçlamaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Trigonometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Trigonometri dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

5.Kadastro Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Kadastro Bilgisi dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Kadastro uygulama alanlarını tanımalarını,
2. Kadastro tarihçesini tanımalarını,
3. Kadastro türlerini ve görevlerini kavramalarını,
4. Kadastro ve toprak mülkiyeti ile ilişkilerini tanımalarını,
5. Kadastro kuruluşlarını ve görevlerini kavramalarını,
6. Kadastro hazırlıklarını yapmalarını,
7. Kadastro çalışmalarıyla ilgili uygulamaları yapmalarını amaçlamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Kadastro Bilgisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Kadastro Bilgisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

6.Ölçme Bilgisi ve Uygulaması Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ölçme Bilgisi ve Uygulaması dersi öğretim programı ile öğrencilerin;

1. Ölçme ile ilgili terimleri, uygulama alanlarını, haritacılıktaki önemi ve yerini kavramalarını,
2. Ölçü birimlerini, ölçekleri ve bunlarla ilgili sayısal örnekleri çözmelerini,
3. Hata kavramı, hata çeşitleri, ölçü hataları ve hata ile ilgili hesapları yapmalarını,
4. Basit ölçme araç ve gereçlerini, özelliklerini tanımalarını, bunlarla arazide ölçme yapmalarını,
5. Basit alım yöntemlerini tanımalarını ve arazide uygulama yapmalarını,
6. Alan hesaplarını değişik yöntemler kullanarak hesaplayabilmelerini,
7. Ayırma ve birleştirme işlemlerinin neden yapıldığını belirtmelerini ve uygulamalarını amaçlamaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Ölçme Bilgisi ve Uygulaması dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 2.b ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Ölçme Bilgisi ve Uygulaması dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun

İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

7.Tapu Sicili ve Uygulaması Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tapu Sicili ve Uygulaması dersi ile öğrencilerin;

1. Tapu ve sicil kavramlarını tanımlarını, tapu sicil müdürlüklerinin görev ve yetkilerini tanımlarını,
2. Tapu siciline hâkim olan ilkeleri kavramalarını,
3. Tapu kütüğüne kaydedilecek taşınmaz malların neler olduğunu, asli ve yardımcı (fer'i) sicillerinin tutulma yöntemlerini uygulamalarını,
4. Tapu kütüğü üzerinde yapılacak işlemlerin neler olduğunu, taşınmaz mallar hakkındaki tescil, kayıt, terkin gibi işlemleri yapmalarını,
5. Tescil şartlarını ve özel durumları tanımlarını,
6. Tescil taleplerinin reddine neden olan durumları tanımlarını amaçlamaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Tapu Sicili ve Uygulaması dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

8.İdare Hukuku Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İdare Hukuku dersi temel olarak iki kısımda incelenmektedir. İlk olarak idare hukukunun genel esasları incelenir. Bu doğrultuda devletin idari yapısı, devlet teşkilatı, kamu hizmeti, kamu görevi ve görevlileri gibi konular anlatılır. İkinci kısım ise idari yargıya ayrılmıştır. Bu bölümde, devlet (idare) ile vatandaş arasındaki idari uyumsuzluklar, bunların soruşturma ve yargılama süreci hakkında bilgi verilir (<http://etogm.meb.gov.tr>).

İdare Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b, Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. İdare Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

9.Borçlar Hukuku Genel Hükümler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Borçlar Hukuku Genel Hükümler dersinde, borç ve borç ilişkisi kavramları, hukuki işlem kavramı ve hukuki işlemlerden doğan borçlar, kanundan doğan borçlar, borçların hükümleri, borçların ifası, alacaklı ve borçlu temerrüdü, borçların üçüncü kişilere etkileri, alacağın temliki ve borcun nakli ve borçların sona ermesine ilişkin konular okutulmaktadır.

Borçlar Hukuku Genel Hükümler dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Borçlar Hukuku Genel Hükümler dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

10. Ceza Hukuku -Özel Hükümler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ceza Hukuku - Özel Hükümler dersinde, suç teorisinin esaslarına göre belirlenen suç türleri incelenmektedir. Bu inceleme, suç türlerinin temel şekillerinin, nitelikli hallerinin ve netice sebebiyle ağırlaşmış hallerinin tek tek ele alınması şeklinde yapılmaktadır. Örneğin öldürme, yaralama, işkence, hakaret, cinsel saldırı, hırsızlık, yağma, sahtecilik, zimmet gibi suç türleri ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır. Ceza Hukuku - Özel Hükümler dersinde yukarıda bahsedilen konuların öğretilmesi amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Ceza Hukuku - Özel Hükümler dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Ceza Hukuku - Özel Hükümler dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

11.Miras Hukuku Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Miras Hukuku dersinde; miras hukukunun genel esasları, mirasçılık ve miras kavramları, kanuna dayanan mirasçılık, murisin iradesine dayanan mirasçılık ile vasiyetname ve vasiyetname şekilleri, ölüme bağlı tasarrufun çeşitleri, mirasçı atama, belirli mal vasiyeti, miras sözleşmesi, ölüme bağlı tasarrufların yorumu, iptali, mirasın açılması, mirasçılık ehliyeti, mirasın iktisabı, mirasın reddi, mirasın tasfiyesi ve taksimi gibi konular okutulmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Miras Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli

Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Miras Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

12.İmar Bilgisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İmar Bilgisi dersinde; öğrenciye planlama kavramı anlatılır ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre plan yapım ve uygulama yöntemleri açıklanır. Bu derste plan uygulama yöntemleri arasındaki farklılıklar ortaya çıkarılır ve sosyal, teknik ve hukuki açıdan karşılaştırma yapılır. Öğrenci, imar planı uygulamalarında her bir yöntemin teknik ve mevzuat hükümlerine göre uygulama tekniğini kazanmış olur. Uygulanan yöntemler arasındaki temel farklılıkları, avantaj ve dezavantajları ile birlikte algılamış olur(<http://etogm.meb.gov.tr>).

İmar Bilgisi dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Temel Hukuk dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

13.Eşya hukuku Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Eşya hukuku dersi; Bireyler ile eşya arasındaki hukuki ilişkileri tanıma ve değerlendirmeye yönelik olan bir derstir. Dersin amacı Eşya hukukunun temel kavramlarını ortaya koymak, birey ile eşya arkasındaki hukuki ilişkileri ve buna ilişkin çözümlenmeleri değerlendirmektir (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Eşya hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Eşya hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

14.İcra ve İflas Hukuku Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İcra ve İflas Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları;

1. Maddi hukuktan kaynaklanan taleplerin devlet kuvveti yardımı ile fiilen gerçekleştirilmesine hizmet eden cebri icra faaliyetini öğretmek.

2. İcra ve İflas Hukukunun temel ilkelerini öğrenmiş hukukçular yetiştirmek(<http://etogm.meb.gov.tr>).

İcra ve İflas Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. İcra ve İflas Hukuku dersi öğretim programının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.1.2.8. Tarım Meslek Lisesi Programlarının İncelenmesi

Bu okullarda öğrenciler;

- Teorik bilgi yanında uygulamalı meslek dersleri ile pratik bilgi ve beceri kazanırlar.
- Gıda işleme ünitesinde reçel, tereyağı, yoğurt, peynir, salça, turşu, marmelat ve muhtelif meyve sularının yapıldığı işleme tekniklerini öğrenirler.
- Kanatlı kümeslerinde kafes, yumurta, et tavukçuluğu üretim tekniklerini bilirler,
- Büyük baş hayvanların ve küçük baş hayvanların bakımı ile yem hazırlanmasını öğrenirler,
- Bağ-bahçe ünitesinde çeşitli üzümün ve yumuşak-sert çekirdekli meyvelerin dikim, bakım ve hasat tekniklerini öğrenirler.
- Sebze-seracılık ünitesinde domates, biber, patlıcan vb. sebzeleri arazide ve örtü altında yetiştirme, bakım ve hasat tekniklerini öğrenirler.
- Süs bitkileri ve peyzaj ünitesinde çeşitli iç ve dış mekan süs bitkileri, çiçek ve süs ağaçlarını yetiştirme ve bakım teknikleri ile peyzaj düzenleme tekniklerini öğrenirler.
- Laboratuvarlarda çeşitli bitki ve hayvan sağlığını kontrol edici tahlil-tetkik ve gıdaların analizlerini yapma tekniklerini öğrenirler.
- Hayvan hastanelerinde evcil hayvanların muayene, tedavi, yöntem ve tekniklerini öğrenirler(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Tarım Meslek Lisesi öğretim programlarının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Tarım Meslek Lisesi öğretim programlarının genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “ Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ilkesine karşılık gelmektedir.

Araştırmamızda Tarım Meslek Liselerinin Gıda Teknolojisi Alanı İncelenecektir.

Gıda Teknolojisi Alanı Öğretim Programının İncelenmesi

Tablo 4.116.'da Tarım Meslek Lisesi Gıda Teknolojisi Alanı haftalık ders çizelgesi gösterilmiştir.

Tablo 4.116.Tarım Meslek Lisesi Gıda Teknolojisi Alanı Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	XII. SINIF	
ORTAK DERSLER		*DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
		TÜRK EDEBİYATI	3	3	-	-	
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
		TARİH	2	2	-	-	
		T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
		COĞRAFYA	2	2	-	-	
		MATEMATİK	4	-	-	-	
		FİZİK	2	-	-	-	
		KİMYA	2	-	-	-	
		BİYOLOJİ	2	-	-	-	
		SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-	
		FELSEFE	-	-	2	-	
		YABANCI DİL	3	3	-	-	
		BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	
		MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-		
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-		
	TOPLAM	29	14	8	3		
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2				
		MATEMATİK		3			
		MESLEKİ GELİŞİM		2			
		*GIDA İŞLETMELERİNDE HİJYEN VE SANİTASYON		5			
		GIDA KİMYASI		5			
		MADDEDE TEMEL DEĞİŞİM VE ÖLÇÜMLER		5			
	DAL DERSLERİ		*İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ				
			*İÇME SÜTÜ ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			ÖZEL SÜT ÜRÜNLERİ TEKNOLOJİSİ				
			HUBUBATLARI VE ÜRÜNLERİ SATIŞA HAZIRLAMA				
			TAHİLLARI DEPOLAMA				
			*ÖĞÜTME TEKNOLOJİSİ				
			MAKARNA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			EKMEK ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			BİSKÜVİ ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			NIŞASTA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			TARHANA ÜRETİMİ				
			KURUYEMİŞ ÜRETME				
			GİDALARDA MİKROBİYOLOJİK ANALİZLER				
			GİDALARDA NİTEL VE NİCEL ANALİZLER				
			*GİDALARDA TEMEL ANALİZLER				
			GİDALARDA KALİTE KONTROL ANALİZLERİ				
			LABORATUVAR ORGANİZASYONU				
			ÇAYLIK OLUŞTURMA VE HASAT				
			*SİYAH ÇAY ÜRETİMİ				
			YEŞİL ÇAY ÜRETİMİ				
			ÇAY AMBALAJLAMA				
			BİTKİSEL ÇAYLAR				
			*SEBZE VE MEYVELERİ SATIŞA HAZIRLAMA				
			KONSERVE ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			REÇEL VE MARMELÂT ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
			TURŞU ÜRETİM TEKNOLOJİSİ				
	DONDURULMUŞ SEBZE VE MEYVE ÜRETİM TEKNOLOJİSİ						
	KURUTULMUŞ SEBZE VE MEYVE ÜRETİM TEKNOLOJİSİ						
	*SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ						
	ZEYTİNYAĞI ÜRETİMİ						
	ZEYTİN ÜRÜNLERİ AMBALAJLAMA VE DEPOLAMA						
	TEKNİK RESİM						
ALAN/DAL DERSLERİ TOPLAMI			2	20	24	29	
SEÇMELİ DERSLER			3	-	2	2	
REHBERLİK			1	1	1	1	
GENEL TOPLAM			35	35	35	35	

Not: (*) Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğinin 33. maddesi uyarınca yılsonu başarı ortalaması ile başarılı sayılmayacak dersleri ifade eder(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıda Teknolojisi Alanı Çerçeve Öğretim Programı ile öğrencilere, alan ve dallar ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra yeniliğe ve değişime uyum sağlayabilen, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilen, yaratıcı, eleştiriye açık ve mesleki yeterliklere sahip bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Program 4 yıl olarak tasarlanmıştır. 9. sınıfın dersleri tüm genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında ortaktır. 9. sınıfın sonunda öğrenci ilgi duyduğu alanı belirler ve 10. sınıfta bu alanda eğitim-öğretime başlar.

Programın temel yapısı oluşturulurken 9 ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise dallara özel derslerin öncelikli olarak okutulması planlanmıştır. Bu derslerin içerikleri belirlenirken ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen temel yeterlikler, sektör araştırmaları ve mesleki yeterlikler dikkate alınmıştır.

Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler ağırlıklı olarak 10 ve 11. sınıfta verilmektedir. 12. sınıfta diplomaya götüren dala ait yeterlikleri içeren dersler yer almaktadır. 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin mesleki yeterlikleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılır. Öğrencilerin alan ve dal seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları dikkate alınır.

Her okul sektör beklentilerini, değişen koşulları ve mesleklerin gelişimini programa yansıtabilir. 10. sınıfta alan ortak dersleri içerisinde tüm dallar ile ilgili modüllerin yer aldığı derste; öncelikle okulda açılacak dallara özgü modüller uygulanabilir. Gerektiğinde 11 ve 12. sınıfta mesleğe özgü dersler, modüller ve modül içerikleri değiştirilip geliştirilebilir. Bu değişiklikler, koordinatör öğretmen, zümre öğretmenleri ve sektörden meslek elemanları ile iş birliği içinde yapılır. Değişiklikler ile ilgili yapılan çalışma bilgi için Bakanlığa, okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir.

Haftalık Ders Çizelgelerinde; Ortak Dersler, Alan/Dal Dersleri ve Seçmeli Dersler belirtilmiştir. Alan/Dal dersleri modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki

her modülün içeriğini öğrencilere kazandırmak için tasarlanan toplam öğrenme süresi 40 saat olarak planlanmıştır. Bu süre; öğretmen rehberliğinde ve öğrencinin kendi kendine çalışacağı süreleri kapsamaktadır. Örneğin 40/32 olarak belirlenmiş bir modülün; 32 saati öğretmen rehberliğinde çalışılacak süreyi, kalan 8 saat ise öğrencinin kendi kendine bağımsız olarak çalışacağı süreyi göstermektedir.

Programı tamamlayarak mezun olan öğrenci, iş hayatına yönelebilir veya yüksek öğrenime devam edebilir. Öğretim programının herhangi bir yılından ayrılan öğrencinin kazandığı yeterlikler, sertifika programlarında değerlendirilir (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıda Teknolojisi alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır. Gıda Teknolojisi alanı altında yer alan mesleklerde, sektörün ihtiyaçları, Türk Gıda Mevzuatına uygun üretim yapabilen, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan mesleki yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Gıda Teknolojisi Alanı genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıda Teknolojisi Alanı genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

1.Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon dersi; mikroorganizma çeşitleri ve faaliyetleri, gıda muhafaza ilkeleri, personel hijyeni ve işletmelerde temizlik-dezenfeksiyon programlarının uygulanması konularının verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk Gıda Kodeksi yönetmeliğine uygun olarak gıda işletmelerinde hijyen ve sanitasyon kurallarını uygulayabilme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

2.Gıda Kimyası Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıda Kimyası dersi; suyun, karbonhidratların, lipidlerin, proteinlerin, vitamin ve mineral maddelerin, enzimlerin, fenolik bileşikler ve doğal renk maddelerin fiziksel ve kimyasal özellikleri ile ilgili bilgilerin verildiği derstir.Bu derste öğrenciye; gıdadaki suyun, karbonhidratların, lipidlerin, proteinlerin, vitamin-minerallerin, enzimlerin, fenolik bileşikleri ve doğal renk maddelerin özelliklerini inceleme yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıda Kimyası dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıda Kimyası dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

3.Maddede Temel Değişim ve Ölçümler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Maddede Temel Değişim ve Ölçümler dersi; Maddede temel değişim ve ölçüm ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, uluslararası ölçü sistemlerine uygun olarak kütle, hacim, yoğunluk/kıvam ölçümü yapma ve maddedeki fiziksel, kimyasal değişimleri inceleme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Maddede Temel Değişim ve Ölçümler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Maddede Temel Değişim ve Ölçümler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Her okul, İşletmelerde Beceri Eğitimi dersinin içeriğini, ağırlıklı olarak dala ait modüller olmak üzere, bölgesel özellikler ve sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüller programda yer almıyorsa, yeni modül içerikleri hazırlanarak programa eklenir. Dersin içeriği; sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır.

İşletmelerde beceri eğitimi yapılmayan okul türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda yaz döneminde staj yaparlar(<http://etogm.meb.gov.tr>).

İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

5.İçme Sütü Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

İçme Sütü Üretim Teknolojisi dersi; sütü işletmeye alıp, ön işlemleri yaparak, pastörize ve sterilize içme sütü, koyulaştırılmış süt ve süt tozu üretimi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk Gıda Kodeksinin ilgili ürün tebliğleri ve TSE'nin ilgili standardına uygun olarak içme sütü çeşitleri ve süt tozu üretimlerini yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

İçme Sütü Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. İçme Sütü Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

6.Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğleri ve TSE'nin ilgili standardına uygun olarak süt ürünleri üretimleri ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk Gıda Kodeksinin ilgili ürün tebliğleri ve TSE'nin ilgili standardına uygun olarak süt ürünleri üretimlerini yapabilme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

7.Özel Süt Ürünleri Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Özel Süt Ürünleri Teknolojisi dersi; dil peyniri, tulum peyniri, Mihaliç peyniri, süzme yoğurt, probiyotik yoğurt ve kefir üretimi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk Gıda Kodeksinin ilgili ürün tebliğleri ve TSE'nin ilgili standardına uygun olarak süt ürünleri üretimlerini yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Özel Süt Ürünleri Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Özel Süt Ürünleri Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

8.Hububatları ve Ürünlerini Satışa Hazırlama Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Hububatları ve Ürünlerini Satışa Hazırlama dersi; Hijyenik olarak hububat ve ürünlerini satışa hazırlamak için ön hazırlık, ambalajlama ve paketleme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, kuru bakliyatları ve tahıl tanelerini temizleme, kalibre etme, kabuk soyma, yağlama, sorteks yapma, tahıl ve ürünlerini paketleme yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Hububatları ve Ürünlerini Satışa Hazırlama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Hububatları ve Ürünlerini Satışa Hazırlama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

9.Tahılları Depolama Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tahılları Depolama dersi; tahılları depolama ve tahıl depolarında yardımcı donanımların kontrolü ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, hijyenik olarak ve kalite kriterlerini geliştirecek şekilde tahılları depolama teknikleri, tahıl depolarında yardımcı donanımların kontrolünü yapma yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Tahılları Depolama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Tahılları Depolama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden

“Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

10.Öğütme Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Öğütme Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak öğütme teknolojisi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, tahılları kullanarak, kuru temizleme, yaş temizleme, buğdayı tavlama, un, irmik ve bulgur üretme ile öğretmenin kontrolünü yapma yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Öğütme Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Öğütme Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

11.Makarna Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Makarna Üretim Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak makarna çeşitlerini üretme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, makarna hamuru çeşitlerini hazırlama, makarna hamurunu şekillendirme, makarna hamurunu kurutma yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Makarna Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir Makarna Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

12.Ekmek Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Ekmek Üretim Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak ekmek çeşitlerinin üretimi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, ekmek üretimi için temel ve yardımcı bileşenleri hazırlama, ekmeklik hamuru yoğurma, hamuru fermente ederek ekmeği pişirme, ekmek çeşitlerini üretme yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Ekmek Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Ekmek Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin

temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

13.Bisküvi Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bisküvi Üretim Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak bisküvi çeşitlerini üretme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bisküvi için temel ve yardımcı bileşenleri hazırlama, bisküvilik hamurunu oluşturma, bisküvilik hamurda şekil verme, şekillenmiş bisküvi hamurunu pişirme yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Bisküvi Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Bisküvi Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

14.Nişasta Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Nişasta Üretim Teknolojisi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak nişasta çeşitlerini üretme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, buğdaydan nişasta üretme, pirinçten nişasta üretme, mısırdan nişasta üretme, patatesten nişasta üretme yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Nişasta Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Nişasta Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

15.Tarhana Üretimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Tarhana Üretimi dersi; Türk Gıda Kodeksinin ilgili tebliğlerine uygun olarak tarhana çeşitlerini üretme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, un tarhanası üretme, göce tarhanası üretme, Maraş tarhanası üretme yeterliklerini kazanması amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Tarhana Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir.

Tarhana Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

16.Kuruyemiş Üretme Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Kuruyemiş Üretme dersi; kuruyemiş ham maddeleri ve üretme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, kuruyemişler için hammadde ve yardımcı madde hazırlama ve kuruyemişleri kavurma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Kuruyemiş Üretme dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Kuruyemiş Üretme dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

17.Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler dersi; aseptik çalışma tekniği ile mikrobiyolojik analize hazırlık, besiyeri, sterilizasyon, numune, kültür elde etme, sayım ve mikroskopik inceleme ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, aseptik tekniğe uygun olarak mikrobiyolojik analizleri yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

18.Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler dersi; gıdalarda nitel ve nicel analiz teknikleri, çözelti, istenmeyen katkılar, kokuşma, asitlik- bazlık, gravimetrik, volümetrik, enstrümantal analiz yöntemleri ve laboratuvar sonrası işlemleri ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, gıdalarda nitel ve nicel analizleri yapma, çözelti hazırlama, istenmeyen katkılarını saptama, boya arama, kokuşma tespiti, asitlik- bazlık kontrolü, gravimetrik, volümetrik, enstrümantal analiz ve laboratuvar sonrası işlemleri yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

19.Gıdalarda Temel Analizler Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıdalarda Temel Analizler dersi; gıdalarda nem ve kuru madde tayini, kül tayini, asitlik ve ph tayini, tuz tayini, ham lif tayini, ham protein tayini, yağ tayini, karbonhidrat tayini, vitamin tayini ve fiziksel kontrolleri ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, tekniğine uygun olarak gıdaların yapı özelliklerini belirlemek için uygulanan temel kimyasal analizleri yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıdalarda Temel Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıdalarda Temel Analizler dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

20.Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri dersi; gıdalarda duyuusal analizler ve ürün bazında kalite–kontrol analizleri ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, Türk Gıda Kodeksine uygun olarak ham madde, yarı mamül ve mamülde kalite kontrol analizlerini yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

21.Laboratuvar Organizasyonu Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Laboratuvar Organizasyonu dersi; güvenlik kuralları ile ilgili yönetmelikler, laboratuvar koşulları, kimyasal maddelerin depolanması, laboratuvar atıklarının

toplanması ve zararsız hale getirilmesi, saf su eldesi ve stoklanması ile laboratuvar kazaları ve ilk yardım ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, güvenlik kurallarına ve ilgili yönetmeliklere göre laboratuvar hazırlıklarını yapma, laboratuvar kazalarına karşı önlemleri alma ve kazalarda basit ilk yardım yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Laboratuvar Organizasyonu dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Laboratuvar Organizasyonu dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

22.Çaylık Oluşturma ve Hasat Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Çaylık Oluşturma ve Hasat dersi; tohumla ve çelikle fidan üretimi, çaylık kurulacak arazi ile dikim öncesi hazırlık, çaylıklarda budama, gübreleme ve çay hasadı ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, tekniğine uygun olarak çay fidanı yetiştirme ve çay bahçesine dikim yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Çaylık Oluşturma ve Hasat dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Çaylık Oluşturma ve Hasat dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

23.Siyah Çay Üretimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Siyah Çay Üretimi dersi; yaş çayı fabrikaya alma, soldurma, kıvırma, oksidasyon, kurutma, çöp ve lif alma, elekleme ve nevilere ayırma ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, siyah çay üretimi yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Siyah Çay Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Siyah Çay Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

24.Yeşil Çay Üretimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Yeşil Çay Üretimi dersi; yaş çayı şok soldurma, soğutma, kıvrırma, kurutma, tasnif etme, ambalajlama ve depolama teknikleri konularının verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, yaş çayı şok soldurma, soğutma, kıvrırma, kurutma, tasnif etme, ambalajlama ve depolama yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Yeşil Çay Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Yeşil Çay Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

25.Çay Ambalajlama Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Çay Ambalajlama dersi; formülüne uygun karışım yapma ve ambalajlama yapma ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, tekniğine uygun olarak çayı formülüne uygun karışım yapma ve ambalajlama yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Çay Ambalajlama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Çay Ambalajlama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

26.Bitkisel Çaylar Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Bitkisel Çaylar dersi; formülüne uygun karışım yapma ve ambalajlama ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, bitkisel çayları formülüne uygun karışım yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Bitkisel Çaylar dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Bitkisel Çaylar dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

30.Turşu Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Turşu Üretim Teknolojisi dersi; turşu çeşitleri ve üretim ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, turşu ön işlemlerini ve turşu çeşitlerini yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Turşu Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Turşu Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

31.Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi; dondurma işlemine uygun sebze ve meyve seçimi, sebze ve meyveleri dondurma, dondurulmuş ürünleri ambalajlama ve soğuk muhafaza etme teknikleri ve üretimleri ile ilgili konuların derstir. Bu derste öğrenciye, sebze ve meyvelerden Türk Gıda Kodeksi’nin ilgili tebliğlerine uygun olarak dondurulmuş ürünler üretimini yapma yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c’ye karşılık gelmektedir. Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

32.Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi; kurutma tekniği uygulayarak kereviz, soğan ve havucu vb. sebze ve meyve kurutma ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, kurutma tekniği ile bazı sebzelerden kurutulmuş ürün elde etme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

33.Sofralık Zeytin Üretimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Sofralık Zeytin Üretimi dersi; sofralık zeytin çeşitlerini Türk Gıda Mevzuatına uygun olarak hazırlama ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, zeytinleri işletmeye almak, üretim aşamalarını gerçekleştirmek ve sofralık zeytin çeşitlerini hazırlama yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Sofralık Zeytin Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Sofralık Zeytin Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

34.Zeytinyağı Üretimi Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Zeytinyağı Üretimi dersi; Türk Gıda Mevzuatına uygun olarak zeytinyağı üretimi ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, zeytinleri işletmeye almak, üretim aşamalarını gerçekleştirmek ve sofralık zeytin çeşitlerini hazırlama yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Zeytinyağı Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Zeytinyağı Üretimi dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

35.Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama dersi; sofralık zeytin ve zeytinyağını Türk Gıda Mevzuatına uygun olarak ambalajlama ve depolama ile ilgili konuların verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, sofralık zeytinler ile zeytinyağını

ambalajlamak ve depolamak yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır (<http://etogm.meb.gov.tr>).

Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

36.Teknik Resim Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Teknik Resim dersi; TSE standartları, teknik resim kuralları, norm, yazı ve rakam, temel geometrik çizimler, izdüşüm, görünüş çıkarma, ölçülendirme, kesit ve perspektif görünüşler, açınımlar ve ara kesitleri çizme ile ilgili bilgilerin verildiği derstir. Bu derste öğrenciye, standartlara ve kurallara göre, norm, yazı, rakam, çizgi ve geometrik ve izdüşüm çizimleri yapma, perspektifi verilen parçaların görünüşlerini çıkarma ve çizme, resimleri ölçülendirme, geometrik parçaların açınımlarını ve ara kesitlerini çizme yeterliklerini kazandırmak amaçlanmaktadır(<http://etogm.meb.gov.tr>).

Teknik Resim dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Teknik Resim dersi genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.2. Genel Lise Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

4.1.2.1.Klasik Lise Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Klasik Lise programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri açısından değerlendirilmesi üç bölümde değerlendirilecektir.

1. Genel Lise Programlarının ve Meslek Liseleri Programlarının Ortak Derslerinin Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.117.'de Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin ortak derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.118.'de Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin ortak derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.118.Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının ortak derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

ORTAK DERSLER	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yönelme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Dil ve Anlatım		√			√			√	
Türk Edebiyatı	√	√			√			√	
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi		√					√	√	
Tarih		√			√				
T.C. İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük		√			√	√		√	
Coğrafya		√			√				√
Matematik		√						√	
Fizik								√	
Kimya								√	
Biyoloji		√						√	
Sağlık Bilgisi		√		√					
Felsefe		√							
Yabancı Dil		√						√	
Beden Eğitimi		√			√				
Millî Güvenlik Bilgisi		√			√	√	√		
Trafik ve İlk Yardım		√							
Tanıtım ve Yönlendirme		√	√						√

Tablo 4.117.'de belirtildiği gibi ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin ortak derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.a, Amaç 1.b, Amaç 1.c, Amaç 1.d, Amaç 2.a, Amaç 2.b, Amaç 2.c, Amaç 2.d, ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.118.'de belirtildiği gibi ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin ortak derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Genellik ve Eşitlik”, “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, “Laiklik”, “Bilimsellik” ve “Planlılık” ilkelerine karşılık gelmektedir.

2. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının Seçmeli Derslerinin Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.119.'da Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin öğretim programlarındaki seçmeli derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.120.'de Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin öğretim programlarındaki seçmeli derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.119. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının seçmeli derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Seçmeli Dersler	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Seçmeli Yabancı Dil				√			√		√		√			
Girişimcilik											√		√	
Bilgi Kuramı					√	√							√	
Proje Hazırlama	√					√					√		√	
Bilgi ve İletişim Teknolojisi											√	√	√	
Demokrasi ve İnsan Hakları			√	√							√		√	
Sanat Tarihi			√				√		√		√			
Sosyal Etkinlik				√				√	√	√	√			

Tablo 4.120. Genel Lise programlarının ve Meslek Liseleri programlarının seçmeli derslerin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Seçmeli Dersler	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Seçmeli Yabancı Dil		√						√	
Girişimcilik		√							
Bilgi Kuramı		√						√	
Proje Hazırlama		√			√			√	
Bilgi ve İletişim Teknolojisi		√						√	
Demokrasi ve İnsan Hakları		√				√			
Sanat Tarihi		√						√	
Sosyal Etkinlik		√				√		√	√

Tablo 4.119.'de belirtildiği gibi Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin öğretim programlarındaki seçmeli derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.a, Amaç 1.c, Amaç 1.d, Amaç 2.a, Amaç 2.b, Amaç 2.c, Amaç 2.d, Amaç 2.e, Amaç 2.f ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.120.'de belirtildiği gibi Ortaöğretim kademesindeki bütün liselerin öğretim programlarındaki seçmeli derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’, ‘‘Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği’’, ‘‘Demokrasi Eğitimi’’, ‘‘Bilimsellik’’ ve ‘‘Planlılık’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

3.Klasik Lise Programlarının Alan Derslerinin Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Klasik liselerde lisans eğitiminin alt yapısı ağırlıklı olarak Türkçe-Matematik Alanı, Yabancı Dil Alanı, Fen bilimleri Alanı ve Sosyal Bilimler Alanı bulunmaktadır.

1. Türkçe-Matematik Alan dersleri; Dil ve Anlatım, Türk Edebiyatı, Matematik, Geometri, Analitik Geometri, Coğrafya dersleridir. Bu derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b, Amaç 2.b ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Bu derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’, ‘‘Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği’’, ‘‘Demokrasi Eğitimi’’, ‘‘Bilimsellik’’ ve ‘‘Planlılık’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

2.Yabancı Dil Alan dersleri; Dil ve Anlatım ve Yabancı Dil dersleridir. Bu derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

3. Fen Bilimleri Alan dersleri; Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Geometri ve Analitik Geometri dersleridir. Bu alan derslerinin 10.,11.,12. sınıflarda ders saatleri 9. sınıfa göre daha fazladır ve içerik daha yoğundur. Bu durum Türk Milli Eğitiminin amaçlarından Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

4. Sosyal Bilimler Alan dersleri; Dil ve Anlatım, Türk Edebiyatı, Tarih, Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi, Coğrafya, Psikoloji, Sosyoloji ve Mantık dersleridir. Bu derslerin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.b, Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Klasik lise programları; öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamaktan ziyade yüksek öğretime hazırlayan kurum haline gelmiştir.

Ortaöğretim amaç ve görevlerini açıklayan Kanun maddesinin ikinci fıkrasında, ortaöğretim kademesindeki okulların ikinci temel işlevi açıklanmaktadır. Buna göre, çeşitli program ve okullarla öğrenciler;

1. Yüksek öğretime
2. Hem mesleğe hem de yüksek öğretime
3. Hayata ve iş alanlarına hazırlanacaktır.

Klasik Liseler yükseköğretime hazırlamaktadır. Klasik Liseler mesleğe ve iş alanlarına hazırlamamaktadır.

4.1.2.2. Anadolu Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Anadolu Lisesi programlarının Klasik Lise programlarından farkı, İngilizce ders saatinin 16 saat fazla olmasıdır. Bu durum Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Klasik Lise programları için elde edilen bulgular Anadolu Lisesi programları için de geçerli olacaktır.

4.1.2.3. Fen Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Fen Lisesi öğretim programlarının genel amaçları, Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Fen Lisesi okullarının amaçları, Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

Fen lisesi programlarının Klasik lise programlarından farkı; Fen Lisesi programlarının sadece Fen Bilimleri alanından oluşmasıdır. Bu yüzden Fen Lisesi programları tekrar incelenmeyecektir.

4.1.2.4. Spor Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Spor Lisesi öğretim programları genel amaçlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından hangisine karşılık geldiği Tablo 4.121.'de belirtilmiştir.

Tablo 4.121.'den anlaşıldığı gibi Spor Lisesi öğretim programları genel amaçları, Türk Milli Eğitiminin amaçlarından Amaç 1.a, Amaç 1.b, Amaç 2.a, Amaç 2.b, Amaç 2.g, Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir. Spor Lisesi öğretim programları genel amaçları, Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ilkesine karşılık gelmektedir.

4.1.2.5.Sosyal Bilimler Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.122.'de Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.123.'de Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.122. Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Sosyal Bilimler	√	√					√		√	√	√		√	
Diksiyon ve Hitabet						√							√	
Sosyal Bilim Çalışmaları	√	√		√		√		√		√	√			
Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi	√	√				√					√		√	
Osmanlı Türkçesi		√									√		√	

Tablo 4.123. Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Sosyal Bilimler		√			√	√		√	
Diksiyon ve Hitabet		√							
Sosyal Bilim Çalışmaları		√			√	√		√	
Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi		√						√	
Osmanlı Türkçesi		√						√	

Tablo 4.122.'de belirtildiği gibi Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.a, Amaç 1.b, Amaç 1.d, Amaç 2.b, Amaç 2.c, Amaç 2.d, Amaç 2.f, Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.123.'de belirtildiği gibi Sosyal Bilimler Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, “Demokrasi Eğitimi” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.Meslek Liseleri Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Araştırmamızın bu bölümünde Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri açısından değerlendirilmesi yapılacaktır.

4.1.3.1.Güzel Sanatlar Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.124.'de Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.125.'de Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.124.Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Müziğe Giriş		√				√				√		√	√	
Piyano		√				√				√	√	√	√	√
Türk ve Batı Müziği Çalgıları		√				√				√	√	√		
Türk Müziği Koro Eğitimi		√				√				√	√	√	√	
Batı Müziği Koro Eğitimi														
Müziksel İşitme Okuma Ve Yazma														
Müzik Biçimleri		√			√						√	√	√	
Türk ve Batı Müziği Çalgı Toplulukları		√				√				√	√	√		
Batı Müziği Tarihi					√	√					√	√		
Geleneksel Türk Müziği Tarihi														
Bilişim Destekli Müzik		√								√	√	√	√	
Bireysel Ses Eğitimi		√			√					√	√	√	√	

Tablo 4.125. Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltilme	Süreklilik	Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
MÜZİĞE GİRİŞ		√			√			√	
PIYANO		√			√				
TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI		√							
TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ		√				√		√	
BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ									
MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA									
MÜZİK BİÇİMLERİ		√							
TÜRK ve BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI		√							
BATI MÜZİĞİ TARİHİ		√							
GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ									
BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK		√							
BİREYSEL SES EĞİTİMİ		√							

Tablo 4.124.'te belirtildiği gibi Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b, Amaç 2.a, Amaç 2.b, Amaç 2.f, Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.125.'de belirtildiği gibi Güzel Sanatlar Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’, ‘‘Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği’’, ‘‘Demokrasi Eğitimi’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.2.Öğretmen Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.126.'da ğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.127.'de ğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.126. Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ											√		√	
TÜRK EĞİTİM TARİHİ		√											√	
EĞİTİM PSİKOLOJİSİ											√	√	√	
GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ										√	√	√	√	
EĞİTİM SOSYOLOJİSİ											√		√	
ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ											√	√	√	
ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ											√	√	√	
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME											√	√	√	

Tablo 4.127. Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ		√						√	
TÜRK EĞİTİM TARİHİ		√						√	
EĞİTİM PSİKOLOJİSİ		√						√	
GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ		√						√	
EĞİTİM SOSYOLOJİSİ		√						√	
ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ		√						√	
ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ		√						√	
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME		√						√	

Tablo 4.126.'da belirtildiği gibi Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b, Amaç 2.f, Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.127.'de belirtildiği gibi Öğretmen Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.3.İmam Hatip Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.128.'de İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.129.'da İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.129. İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yönelme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
ALAN DERSLERİ		√						√	
KUR'İ AN-I KERİM		√						√	
ARAPÇA		√						√	
TEMEL DİNİ BİLGİLER		√						√	
SİYER		√						√	
FIKİH		√						√	
TEFSİR		√						√	
KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ		√						√	
HADİS		√						√	
İSLAM TARİHİ		√						√	
KELAM		√						√	
HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA		√						√	

Tablo 4.128.'de belirtildiği gibi İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 1.b, Amaç 2.b, Amaç 2.c, Amaç 2.g ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.129.'de belirtildiği gibi İmam Hatip Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Laiklik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.4.Ticaret Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.130.'da Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.131.'de Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.130.Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Şirketler Muhasebesi											√	√	√	√
Büro Hizmetleri											√	√	√	√
Bilgisayarda Yazı											√	√	√	√
Bilgisayarda Ofis Programları											√	√	√	√
Tacirin Sorumlulukları											√	√	√	√
Ticari Belgeler											√	√	√	√
İşletmelerde Beceri Eğitimi											√	√	√	√
Genel Muhasebe 1											√	√	√	√
Genel Muhasebe 2											√	√	√	√
Dış Ticaret Mevzuatı											√	√	√	√
Bilgisayarlı Muhasebe											√	√	√	√
Maliyet Muhasebesi											√	√	√	√
İnşaat Muhasebesi											√	√	√	√
Mesleki Yabancı Dil											√	√	√	√
Dış Ticaret İşlemleri											√	√	√	√
Dış Ticaret Muhasebe Ve Finansmanı											√	√	√	√
Bütçeleme											√	√	√	√
Banka İşlemleri											√	√	√	√
Sermaye Piyasası											√	√	√	√
Finansal Yatırım Ve Muhasebe											√	√	√	√

Tablo 4.131.Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltilme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Şirketler Muhasebesi		√						√	
Büro Hizmetleri		√						√	
Bilgisayarda Yazı		√						√	
Bilgisayarda Ofis Programları		√						√	
Tacirin Sorumlulukları		√						√	
Ticari Belgeler		√						√	
İşletmelerde Beceri Eğitimi		√						√	
Genel Muhasebe 1		√						√	
Genel Muhasebe 2		√						√	
Dış Ticaret Mevzuatı		√						√	
Bilgisayarlı Muhasebe		√						√	
Maliyet Muhasebesi		√						√	
İnşaat Muhasebesi		√						√	
Mesleki Yabancı Dil		√						√	
Dış Ticaret İşlemleri		√						√	
Dış Ticaret Muhasebe Ve Finansmanı		√						√	
Bütçeleme		√						√	
Banka İşlemleri		√						√	
Sermaye Piyasası		√						√	
Finansal Yatırım Ve Muhasebe		√						√	

Tablo 4.130.'da belirtildiği gibi Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.131.'de belirtildiği gibi Ticaret Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilisellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.5.Sağlık Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.132.'de Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.133.'de Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.132. Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Anatomi											√	√	√	
Fizyoloji											√	√	√	
Sağlık Sistemi											√	√	√	
Temel Sağlık Bilgisi											√	√	√	
Acil Yardım ve Kurtarma											√	√	√	
Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri											√	√	√	
Tıbbi Aciller											√	√	√	
Tıbbi Aciller 2 ve Doğum											√	√	√	
Farmakoloji											√	√	√	
Genel Beslenme											√	√	√	
Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi											√	√	√	
Sağlık Hizmetlerinde Yönetim											√	√	√	
Mikrobiyoloji											√	√	√	
Bilgisayar											√	√	√	
Epidemiyoloji											√	√	√	
Sağlık Hizmetlerinde İletişim											√	√	√	
Sağlık Eğitimi											√	√	√	
Hastalıklar Bilgisi											√	√	√	
Sağlık İstatistiği											√	√	√	

Tablo 4.133. Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltilme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Anatomi		√						√	
Fizyoloji		√						√	
Sağlık Sistemi		√						√	
Temel Sağlık Bilgisi		√						√	
Acil Yardım ve Kurtarma		√						√	
Olağan Dışı Durumlarda Acil Sağlık Hizmetleri		√						√	
Tıbbi Aciller		√						√	
Tıbbi Aciller 2 ve Doğum		√						√	
Farmakoloji		√						√	
Genel Beslenme		√						√	
Tıbbi Etik ve Meslek Tarihi		√						√	
Sağlık Hizmetlerinde Yönetim		√						√	
Mikrobiyoloji		√						√	
Bilgisayar		√						√	
Epidemiyoloji		√						√	
Sağlık Hizmetlerinde İletişim		√						√	
Sağlık Eğitimi		√						√	
Hastalıklar Bilgisi		√						√	
Sağlık İstatistiği		√						√	

Tablo 4.132.'de belirtildiği gibi Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.133.'de belirtildiği gibi Sağlık Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden "Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları" ve "Bilimsellik" ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.6.Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.134.'te Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.135.'de Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.134. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç
Alan Dersleri	1.a	1.b	1.c	1.d	2.a	2.g	3.a	3.b	3.c
Mutfak						√	√	√	√
Pastacılık						√	√	√	√
Servis						√	√	√	√
Bar						√	√	√	√
Host-Hosteslik						√	√	√	√
Tanıtım ve Yönlendirme						√	√	√	√
Bilgi ve İletişim Teknolojisi						√	√	√	√
Mesleki Gelişim						√	√	√	√
Servis Hazırlıkları						√	√	√	√
Temel Yiyecek Üretimi						√	√	√	√
Yabancı Dil						√	√	√	√
İşletmelerde Beceri Eğitimi						√	√	√	√
Mutfak Uygulamaları						√	√	√	√
Türk Mutfağı Yemekleri						√	√	√	√
Açık Büfe						√	√	√	√
Pasta Yapım Teknikleri 1						√	√	√	√
Pasta Yapım Teknikleri 2						√	√	√	√
Tatlı Yapım Teknikleri						√	√	√	√
Pasta Süsleme Teknikleri						√	√	√	√
Yiyecek Servisi						√	√	√	√
Konuk Masasında Servis						√	√	√	√
Yemek Gruplarının Servisi						√	√	√	√
Konuk İlişkileri						√	√	√	√
Kokteyller ve Servisi						√	√	√	√
Alkolsüz İçeceklerin Servisi						√	√	√	√
Alkollü İçeceklerin Servisi						√	√	√	√
Ulaşım Sektörü						√	√	√	√
Fuar-Kongre Hostesliği						√	√	√	√
Otobüs/Tren Hostesliği						√	√	√	√
Uçuş Teorisi						√	√	√	√
Hava Yolu Hostesliği						√	√	√	√
Yolcularla İletişim						√	√	√	√
Uçakta Temel İlk Yardım						√	√	√	√
Mesleki Yabancı Dil						√	√	√	√
İkinci Yabancı Dil						√	√	√	√

Tablo 4.135. Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yönetme	Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Mutfak		√				√	
Pastacılık		√				√	
Servis		√				√	
Bar		√				√	
Host-Hosteslik		√				√	
Tanıtım ve Yönlendirme		√				√	
Bilgi ve İletişim Teknolojisi		√				√	
Mesleki Gelişim		√				√	
Servis Hazırlıkları		√				√	
Temel Yiyecek Üretimi		√				√	
Yabancı Dil		√				√	
İşletmelerde Beceri Eğitimi		√				√	
Mutfak Uygulamaları		√				√	
Türk Mutfağı Yemekleri		√				√	
Açık Büfe		√				√	
Pasta Yapım Teknikleri 1		√				√	
Pasta Yapım Teknikleri 2		√				√	
Tatlı Yapım Teknikleri		√				√	
Pasta Süsleme Teknikleri		√				√	
Yiyecek Servisi		√				√	
Yemek Gruplarının Servisi		√				√	
Konuk İlişkileri		√				√	
Kokteyller ve Servisi		√				√	
Alkolsüz İçeceklerin Servisi		√				√	
Alkollü İçeceklerin Servisi		√				√	
Ulaşım Sektörü		√				√	
Fuar-Kongre Hostesliği		√				√	
Otobüs/Tren Hostesliği		√				√	
Uçuş Teorisi		√				√	
Hava Yolu Hostesliği		√				√	
Yolcularla İletişim		√				√	
Uçakta Temel İlk Yardım		√				√	
Mesleki Yabancı Dil		√				√	
İkinci Yabancı Dil		√				√	

Tablo 4.134.'te belirtildiği gibi Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve 3.c'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.135.'de belirtildiği gibi Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir

4.1.3.7. Tapu Kadastro Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.136.'da Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.137.'de Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.136. Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

ALAN DERSLERİ	Amaç 1.a	Amaç 1.b	Amaç 1.c	Amaç 1.d	Amaç 2.a	Amaç 2.b	Amaç 2.c	Amaç 2.d	Amaç 2.e	Amaç 2.f	Amaç 2.g	Amaç 3.a	Amaç 3.b	Amaç 3.c
Temel Hukuk											√	√	√	
Medeni Hukuk											√	√	√	
Elektronik Aletler Bilgisi											√	√	√	
Trigonometri											√	√	√	
Kadastro Bilgisi											√	√	√	
Ölçme Bilgisi ve Uygulaması											√	√	√	
Tapu Sicili ve Uygulaması											√	√	√	
İdare Hukuku											√	√	√	
Borçlar Hukuku Genel Hükümler											√	√	√	
Ceza Hukuku - Özel Hükümler											√	√	√	
Miras Hukuku											√	√	√	
İmar Bilgisi											√	√	√	
Eşya hukuku											√	√	√	
İcra ve İflas Hukuku											√	√	√	
Topografya											√	√	√	
Halkla İlişkiler											√	√	√	
Teknik Yabancı Dil											√	√	√	
Bilgisayar Destekli Kadastro Bilgisi											√	√	√	
Sağlık İstatistiği											√	√	√	

Tablo 4.137. Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Yöneltme	Süreklilik	Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Demokrasi Eğitimi	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Temel Hukuk		√						√	
Medeni Hukuk		√						√	
Elektronik Aletler Bilgisi		√						√	
Trigonometri		√						√	
Kadastro Bilgisi		√						√	
Ölçme Bilgisi ve Uygulaması		√						√	
Tapu Sicili ve Uygulaması		√						√	
İdare Hukuku		√						√	
Borçlar Hukuku Genel Hükümler		√						√	
Ceza Hukuku - Özel Hükümler		√						√	
Miras Hukuku		√						√	
İmar Bilgisi		√						√	
Eşya hukuku		√						√	
İcra ve İflas Hukuku		√						√	
Topografya		√						√	
Halkla İlişkiler		√						√	
Teknik Yabancı Dil		√						√	
Bilgisayar Destekli Kadastro Bilgisi		√						√	
Sağlık İstatistiği		√						√	

Tablo 4.136.'da belirtildiği gibi Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a ve Amaç 3.b'ye karşılık gelmektedir.

Tablo 4.137.'de belirtildiği gibi Tapu Kadastro Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ve “Bilimsellik” ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.3.8.Tarım Meslek Lisesi Programlarının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo 4.138.'de Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçları açısından uygunluğu belirtilmiştir. Tablo 4.139.'da Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri açısından uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.138. Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç	Amaç
Alan Dersleri	1.a	1.b	1.c	1.d	2.a	2.g	3.a	3.b	3.c
Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon						√	√	√	√
Gıda Kimyası						√	√	√	√
Maddede Temel Değişim ve Ölçümler						√	√	√	√
İşletmelerde Beceri Eğitimi						√	√	√	√
İçme Sütü Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Özel Süt Ürünleri Teknolojisi						√	√	√	√
Hububatları ve Ürünleri Satışa Hazırlama						√	√	√	√
Tahılları Depolama						√	√	√	√
Öğütme Teknolojisi						√	√	√	√
Makarna Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Ekmek Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Bisküvi Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Nişasta Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Tarhana Üretimi						√	√	√	√
Kuruyemiş Üretme						√	√	√	√
Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler						√	√	√	√
Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler						√	√	√	√
Gıdalarda Temel Analizler						√	√	√	√
Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri						√	√	√	√
Laboratuvar Organizasyonu						√	√	√	√
Çaylık Oluşturma ve Hasat						√	√	√	√
Siyah Çay Üretimi						√	√	√	√
Yeşil Çay Üretimi						√	√	√	√
Çay Ambalajlama						√	√	√	√
Bitkisel Çaylar						√	√	√	√
Sebze ve Meyveleri Satışa Hazırlama						√	√	√	√
Konserve Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Reçel ve Marmelat Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Turşu Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi						√	√	√	√
Sofralık Zeytin Üretimi						√	√	√	√
Zeytinyağı Üretimi						√	√	√	√
Teknik Resim						√	√	√	√
Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama						√	√	√	√

Tablo 4.139. Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin Türk Milli Eğitiminin temel İlkelerine uygunluğu

Alan Dersleri	Genellik ve Eşitlik	Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	Laiklik	Bilimsellik	Planlılık
Gıda İşletmelerinde Hijyen ve Sanitasyon		√			√	
Gıda Kimyası		√			√	
Maddede Temel Değişim ve Ölçümler		√			√	
İşletmelerde Beceri Eğitimi		√			√	
İçme Sütü Üretim Teknolojisi		√			√	
Süt Ürünleri Üretim Teknolojisi		√			√	
Özel Süt Ürünleri Teknolojisi		√			√	
Hububatları ve Ürünleri Satışa Hazırlama		√			√	
Tahılları Depolama		√			√	
Öğütme Teknolojisi		√			√	
Makarna Üretim Teknolojisi		√			√	
Ekmek Üretim Teknolojisi		√			√	
Bisküvi Üretim Teknolojisi		√			√	
Nişasta Üretim Teknolojisi		√			√	
Tarhana Üretimi		√			√	
Kuruyemiş Üretme		√			√	
Gıdalarda Mikrobiyolojik Analizler		√			√	
Gıdalarda Nitel ve Nicel Analizler		√			√	
Gıdalarda Temel Analizler		√			√	
Gıdalarda Kalite Kontrol Analizleri		√			√	
Laboratuar Organizasyonu		√			√	
Çaylık Oluşturma ve Hasat		√			√	
Siyah Çay Üretimi		√			√	
Yeşil Çay Üretimi		√			√	
Çay Ambalajlama		√			√	
Bitkisel Çaylar		√			√	
Konserve Üretim Teknolojisi		√			√	
Reçel ve Marmelat Üretim Teknolojisi		√			√	
Dondurulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi		√			√	
Kurutulmuş Sebze ve Meyve Üretim Teknolojisi		√			√	
Sofralık Zeytin Üretimi		√			√	
Zeytinyağı Üretimi		√			√	
Teknik Resim		√			√	
Zeytin Ürünleri Ambalajlama ve Depolama		√			√	

Tablo 4.138.'de belirtildiği gibi Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin genel amaçları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c'ye karşılık gelmektedir. Tablo 4.139.'da belirtildiği gibi Tarım Meslek Lisesi programlarındaki alan derslerinin; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden ‘‘Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları’’ ve ‘‘Bilimsellik’’ ilkelerine karşılık gelmektedir.

4.1.4. Her İki Tür Lise Programının Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri Açısından Karşılaştırılması

Tablo 4.140.'da Genel Liselerin öğretim programları ile Meslek Liselerinin öğretim programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.140. Genel Lise programları ile Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	Genel Lise Programları	Meslek Liseleri Programları
Amaç 1.a	23	11
Amaç 1.b	82	88
Amaç 1.c	5	5
Amaç 1.d	13	10
Amaç 2.a	52	8
Amaç 2.b	92	60
Amaç 2.c	7	5
Amaç 2.d	6	3
Amaç 2.e	7	7
Amaç 2.f	13	17
Amaç 2.g	69	327
Amaç 3.a	8	302
Amaç 3.b	123	360
Amaç 3.c	2	225

Tablo 4.140.'dan anlaşıldığı gibi Meslek Liseleri öğretim programları; Genel Liselerin öğretim programlarına göre Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.b, Amaç 3.a ve Amaç 3.c açısından daha çok ön plana çıkmaktadır. Genel Liselerin öğretim programları; Meslek Liselerin öğretim programlarına göre Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.a ve Amaç 2.b açısından daha çok ön plana çıkmaktadır. Tablo 4.140.'dan anlaşıldığı gibi Genel Lise öğretim programları toplamda 499 ders genel amacı, Meslek Liseleri öğretim

programları toplamda 1428 ders genel amacı ile Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile paralellik taşımaktadır.

Tablo 4.141.'de Genel Liselerin öğretim programları ile Meslek Liselerinin öğretim programlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu belirtilmiştir.

Tablo 4.141. Genel Lise programları ile Meslek Liseleri programlarının Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerine uygunluğu

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri	Genel Liseler	Meslek Liseleri
Genellik ve Eşitlik	7	7
Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları	179	368
Yöneltme	4	4
Süreklilik	5	5
Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	36	23
Demokrasi Eğitimi	10	7
Lâiklik	6	28
Bilimsellik	54	227
Plânlılık	3	3

Tablo 4.141.'den anlaşıldığı gibi Genel Liselerin öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Genellik ve Eşitlik”, “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Yöneltme”, “Süreklilik” “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, “Demokrasi Eğitimi”, “Laiklik”, “Bilimsellik” ve “Plânlılık” ilkelerine karşılık gelmektedir. Meslek Liselerinin öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Genellik ve Eşitlik”, “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Yöneltme”, “Süreklilik”, “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, “Demokrasi Eğitimi”, “Lâiklik”, “Bilimsellik” ve “Plânlılık” ilkelerine karşılık gelmektedir. Tablo 4.141.'den anlaşıldığı gibi Meslek Liseleri öğretim programları; Genel Liselerin öğretim programlarına göre Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları” ,“Bilimsellik” ve “Laiklik” ilkeleri açısından daha çok ön plana çıkmaktadır. Genel Liselerin öğretim programları; Meslek Liseleri öğretim programlarına göre Türk Milli Eğitiminin temel ilkesi olan “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği” ilkesi açısından daha çok ön plana çıkmaktadır. Tablo 4.141.'den anlaşıldığı gibi Genel Lise öğretim

programları toplamda 312 ders genel amacı, Meslek Liseleri öğretim programları toplamda 672 ders genel amacı ile Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri ile paralellik taşımaktadır.

4.2.SONUÇ VE ÖNERİLER

4.2.1. Sonuçlar

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Meslek Liseleri genel amaçları ve ders programlarında Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından Amaç 2.g, Amaç 3.a, Amaç 3.b ve Amaç 3.c Genel Liselere oranla daha sıklıkla vurgulanmaktadır. Bu amaçlar “Yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmektir”, “İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmektir.”, “Gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırarak hayata hazırlamaktır.” ve “Kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır.”dir (Tablo 4.140). Ortaöğretim düzeyinde öğrencilerin yüzde 67’si Genel liselerde okuduğu göz önünde alındığında öğrencilerin bu amaçlara uygun yetiştirilmemesi düşündürücüdür.

Meslek Liseleri genel amaçları ve ders programlarında Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından “Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere sahip kişiler yetiştirmektir.” ve “Hür ve bilimsel düşünme gücüne sahip kişiler yetiştirmektir.” Genel liselere göre daha az vurgulanmaktadır (Tablo 4.140). Meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin hür ve bilimsel düşünme yönünden eksik olarak yetiştirilmesi öğrencilerin kendi mesleklerini ilerletmeleri ve bir üst kuruma devam etmelerinde açısından sıkıntı yaşamalarına sebep olacağı düşünülmektedir.

Tablo 4.140.’dan anlaşıldığı gibi Genel Lise öğretim programları toplamda 499 ders genel amacı Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile paralellik taşımaktadır. Bu amaçlardan oranı en yüksek üç tanesi Amaç 3.b “Gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırarak hayata hazırlamaktır.”, Amaç 2.b “Hür ve bilimsel düşünme gücüne sahip kişiler yetiştirmektir” ve Amaç 1.b “Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren yurttaşlar yetiştirmektir.”dir. En düşük üç tanesi ise Amaç 1.c “Ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan yurttaşlar yetiştirmektir”, Amaç 2.c “Geniş bir dünya görüşüne sahip kişiler yetiştirmektir” ve Amaç 2.e “Kişilik ve teşebbüse değer veren kişiler yetiştirmektir.”dir. Türkiye’nin çağdaş ülkeler arasında yerini alabilmesi için kendi kültürünü ve ülkesini tanıyan ve aynı zamanda geniş bir dünya görüşüne sahip,

müteşebbis kişilerin yetişmesinin önemi düşünüldüğünde genel liselerin ders amaçları ve programları bu çerçevede gözden geçirilmelidir.

Tablo 4.140.'dan anlaşıldığı gibi Meslek Lisesi öğretim programları toplamda 1428 ders genel amacı Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ile paralellik taşımaktadır. Bu amaçlardan oranı en yüksek üç tanesi Amaç 2.g “Yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmektir.”, Amaç 3.a “İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmektir.” ve Amaç 3.b “Gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırarak hayata hazırlamaktır.”dir. En düşük üç tanesi ise Amaç 1.c “Ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan yurttaşlar yetiştirmektir”, Amaç 2.c “Geniş bir dünya görüşüne sahip kişiler yetiştirmektir” ve Amaç 2.d “İnsan haklarına saygılı kişiler yetiştirmektir.”dir. Türkiye'nin çağdaş ülkeler arasında yerini alabilmesi için kendi kültürünü ve ülkesini tanıyan ve aynı zamanda geniş bir dünya görüşüne sahip ve insan haklarına saygılı müteşebbis kişilerin yetişmesinin önemi düşünüldüğünde mesleki liselerin ders amaçları ve programları bu çerçevede gözden geçirilmelidir.

Tablo 4.141.'den anlaşıldığı gibi genel liselerin öğretim programları Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden toplamda 312 ders genel amacı ile Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri ile paralellik taşımaktadır. Bu amaçlardan oranı en yüksek üç tanesi “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, ve “Bilimsellik”dir. En düşük üç tanesi ise “Plânlılık”, “Süreklilik” ve “Yöneltme”dir.

Tablo 4.141.'den anlaşıldığı gibi meslek liseleri öğretim programları Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden toplamda 672 ders genel amacı ile Türk Milli Eğitiminin temel ilkeleri ile paralellik taşımaktadır. Bu amaçlardan oranı en yüksek üç tanesi “Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları”, “Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği”, ve “Bilimsellik”dir. En düşük üç tanesi ise “Plânlılık”, “Süreklilik” ve “Yöneltme”dir.

Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi ve hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak, Türk Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitimi, insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak biçimde plânlanması ve Fertlerin eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yönlendirilmesinin önemi

düşünüldüğünde genel liseler ve meslek liseleri öğretim programlarının bu çerçevede gözden geçirilmelidir.

4.2.2.Öneriler

1. Genel lise öğretim programları ve Meslek Liseleri öğretim programları, yaşam boyu öğrenme yaklaşımıyla iş dünyasının da katkı ve katılımı alınarak, herkese ulaşan ve herkes tarafından erişilebilir bir yapıya kavuşturularak; öğrenen, düşünen, bilimsel ölçütlere dayalı olarak sorgulayan, kendine güvenen, yaratıcı, bilinçli, milli kültürünü özümsemiş ve evrensel düzeyde farklı kültürleri yorumlayabilen toplumun oluşmasına katkı sağlayacak bireyleri yetiştirmeyi amaçlamak üzere yeniden düzenlenmelidir.

2. Genel lise öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından “Ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan yurttaşlar yetiştirmek”, “Öğrencilerin, ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmek” ve “Öğrencilerin kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak” açısından yeniden düzenlenmelidir.

3. Meslek liseleri öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından “Ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan yurttaşlar yetiştirmek” açısından yeniden düzenlenmelidir.

4. Genel lise öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarından “Öğrencilerin, ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmek” ve “Öğrencilerin kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak” açısından yeniden düzenlenmelidir.

5. Genel Liselerin öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Yöneltme”, “Süreklilik”, “Laiklik” ve “Planlılık” açısından yeniden düzenlenmelidir.

6. Meslek Liseleri öğretim programları; Türk Milli Eğitiminin temel ilkelerinden “Yöneltme”, “Süreklilik” ve “Planlılık” açısından yeniden düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Yahya. Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1999'a). İstanbul: Alfa yay. 1999
7.baskı. s.18
- Ayaz, Nevzat, 14.06.1973 Tarih ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde:
32; TBMM Bütçe Raporu, MEB, Ankara 1994.
- Başaran, İbrahim Ethem (1994). Türkiye’de Eğitim Sistemi, 2. Basım,
Ankara. s.87.
- Binbaşıoğlu, C., 1995. Türkiye’de Eğitim Bilimleri Tarihi, Milli Eğitim Bakanlığı
Yayımları, Ankara, 602s.
- Cebeci, Suat, Din Eğitimi Bilimi ve Türkiye’de Din Eğitimi, Akçağ Yayınları,
Ankara 2005, s. 182.
- Cevat, Alkan, Hıfzı Doğan ve İlhan Sezgin, Meslekî ve Teknik Eğitimin Esasları:
Kavramlar, Gelişmeler, Uygulamalar, Yönelmeler. Gazi Büro Kitabevi,
Ankara, 1998, s.16-17
- Cicioğlu, Hasan (1985). Türkiye Cumhuriyeti’nde İlk ve Ortaöğretim (Tarihi
Gelişimi), 2. Baskı, AÜ Basımevi, Ankara. s.133.
- Çalmuk, Fehmi, Kod Adı IHL: Bir İmam-Hatip Hikayesi, Merdiven Yayınları,
Ankara 2004.
- Demirel, Özcan., (1993). Okulöncesi Eğitimde Yönetim Sorunlar, 9.
Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri. 17-19 Haziran 1993.
Ankara, s.272-279.
- DPT (2001a) Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Nitelikli İnsan gücü Meslek
Standartları Düzeni ve Sosyal Sermaye Birikimi Özel İhtisas Komisyon
Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara, 75 s.
- DPT (2001 b) Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ortaöğretim: Genel Eğitim,
Meslek Eğitimi, Teknik Eğitim, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel
İhtisas Komisyon Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara, 85 s.
- Gelişli Y., 2000. Anadolu Öğretmen Liselerinin Kuruluşu ve Gelişimi, Milli
Eğitim Dergisi, 30(146), <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/146/gelisli.htm>.
- Genç, Reşat. (1998). Türkiye’yi Laikleştiren Yasalar, Atatürk Araştırma
Merkezi Yayınları, Ankara. s.19
- Güney, İ., Oğuz, Y., Eğitim sorunları Kurultayı II Bildiriler, İstanbul, 2002. s.83
<http://www.etogm.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.sdb.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.ogm.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.ttkb.gov.tr/programlar>

<http://www.dgm.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.ttogm.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.oygm.meb.gov.tr/programlar>

<http://www.meb.gov.tr/mebdata/mevzuat/html/53.html>

İOGM (İlköğretim Genel Müdürlüğü). Projeler, 2004. İnternet adresi:

<http://www.iogm.meb.gov.tr>. Erişim günü: 17/10/2004

Karaağaçlı, M. (2002) Mesleki Eğitim ve Teknoloji Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara : Nobel, 2002. s.114

Kaptan, S. Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara. 1995. s.76.

Koçel, T. (2004). İşletmelerde Stratejik Yönetim. İstanbul:Literatür yayınları, s.101

MEB; (2006a) Türk Milli Eğitim Sistemi, http://www.meb.gov.tr/duyurular/2006/takvim/egitim_sistemi.

MEB; Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara 1995, s.1-2.

MEB; Ön-ver, Ankara 1999, s.72.

MEB; Anaokulu ve Anasınıfı Programı,1994, s.48.

MEB; Okul Öncesi Eğitimi Komisyon Raporu, 1993, s.65.

MEG ve SB. (1984). Milli Eğitim Temel Kanunu. Ankara: Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Açık öğretim Okulu Matbaası. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), İmam-Hatip Liseleri Öğretim Programları, Ankara 1985, s. 11-18.

Milli Eğitim Bakanlığı. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği. Ankara.

Meydan, Selahattin. “Türkiye’de Okulöncesi Eğitime Bakış”. Ya-Pa Okulöncesi Eğitim Semineri. 1984,

Milli Eğitim Temel Kanunu, Madde: 32. (14.06.1973 Tarih ve 2842 Sayılı)

Oktay, Ayla. Okulöncesi Eğitimin Dünü ve Bu Günü. Eğitim ve Bilim Dergisi. Sayı 42, Mart 1983,

Ortaöğretim Kurumlarına Göre 2005 Öğrenci Seçme Sınavı Sonuçları, ÖSYM Yayınları, Ankara 2005, s. 4.

OÖEGM (Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü). “Yapılan ve Devam Eden

Çalışmalar'' 2004. İnternet adresi: <http://www.ooegm.meb.gov.tr> Erişim günü:14.11.2007

Öcal, Fazlı. Polis Eğitim Felsefesi. Ankara yayıncılık. Ankara 2005.

ÖSYM, Ortaöğretim Kurumlarına Göre 2005 Öğrenci Seçme Sınavı Sonuçları, ÖSYM Yayınları, Ankara 2005, s. 4.

ÖYEGM,2006. http://oyegm.meb.gov.tr/aol_tanitimm.htm (04.05.2006).

San, İ. (2004), Sanat ve Eğitim, (Üçüncü Baskı), Ankara: Ütopya Yayınları.

Say, A. (2001), Müzik Öğretimi, (Üçüncü Baskı), Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları. s.34

Şişman, S. (2004). Okulöncesi Eğitimde Gelişmeler. Ankara: Güzel Yayıncılık. s.72

Ünal, H. (2000). Okulöncesi Eğitimin Önemi. İstanbul: Aydın Yayınları. s.36.

Ünsür, A. (1998). Mesleki Eğitimde Sorunlar. Ankara:Ütopya Yayınları. s.16.

Tebliğler Dergisi, Aralık 2000. Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik, s. 71.

Yıldırım A. ve Şimşek H., Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2000. s.26.

ÖZGEÇMİŞ

Hasan BOZASLAN 1981’de Gaziantep’te doğmuştur. İlköğrenimi İstiklal İlköğretim Okulunda tamamlamıştır. Ortaöğretimini Nizip Hasan Çapan Anadolu Lisesinde tamamlamıştır. Celal Bayar Üniversitesi Demirci Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünden mezun olmuştur. Dört yıldır İslim Sayın İlköğretim Okulunda Sınıf Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

VITAE

Hasan BOZASLAN was born in Gaziantep in 1981. He graduated from İstiklal Primary School. He graduated from Nizip Hasan Çapan Anatolian High School. He graduated from Celal Bayar University Primary School Teaching Department of Educational Faculty. He has been working in İslim Sayın Prime School for four years.